

کچھ نہ یہ کی ہے لکیرا وہ

له باره ی «خه لاتی کارو» وه...

چاپخانه ی کارو، چاپخانه یه کی که رتی تایبه ته،
عه تا مه حمود و هاوژین مه حمود خاوه ندرایتی ده که ن.
له یادی بیست ساله ی دامه زرانندی چاپخانه که دا، له
سالی ۲۰۱۹ دا (خه لاتی کارو) یان راگه یاند.
خه لاته که سالی جاریک له یه کیک له ژانه ره کاند
ده به خشریته نه و وه رگیپر و نووسه رانه ی که
خزمه تیان به کتیبخانه ی کوردی کردووه. له گه ل
خه لاته که دا کتیبیک بو نووسه ر و وه رگیپر که چاپ
ده کریت و له مه راسیمیکی شایسته دا ده کریته دیاری
بویان.

بو نه م هه نگاو و پرورژه یه ش، پرس و را
به لیژنه یه ک ده کریت، نووسه ریکیش خه لاته که
ده به خشیته وه رگری «خه لاتی کارو» ی سال.

.....

- خه لاتی یه که م: سالی ۲۰۱۹، له بواری شیعر، به خشرایه بهرپیز (فاتیح عیزه دین)، چاپکردنی دیوانه شیعرى (زهمانى بزربوو). ئەندامانى لیژنه که پیکهاتبوون له بهرپیزان: (محهمه د کوردۆ، ئارام سدیق، کامهران سوبحان)، مامۆستا له تیف ههلمهت خه لاته که ی به خشییه فاتیح عیزه دین.

- خه لاتی دووهم: سالی ۲۰۲۰، له بواری چیرۆکدا به خشرایه بهرپیز (ئهحمه د محهمه د ئیسماعیل)، چاپکردنی کۆمهله چیرۆکی (خهونه بیسه رو به رهکان). ئەندامانى لیژنه پیکهاتبوون له بهرپیزان: (د.مارف عومه رگول، بهیان سهلمان، بهختیار عهلی) ماردین ئیبراهیم خه لاته که ی به خشی به نووسهر.

- خه لاتی سییه م: سالی ۲۰۲۱، له بواری وهرگیڕاندا بو بهرپیز (عه بدولکه ریم شیخانی)، چاپکردنی رۆمانی کچۆله یه کی هه لگیراوه، ئەندامانى لیژنه پیکهاتوون له بهرپیزان: (بهکر شوانی، ریبین رهسول ئیسماعیل، د.نهوزاد ئه سوهد). پشتیوان به خودا و نووسهرانى کورد، تا توانا و ته مهن مابیت، (خه لاتی کارۆ) سالانه بهردهوام ده بیت.

.....

پروژەى كارو بو ريزلینان

زنجیره (۳)

له چواچیهى پروژەى ريزلینان و به سه رکردنه وهى نووسهران و وهفاداریى بو قهلهمه جوانه كان، چاپخانهى كارو كتیبی (كچولهیهكى هه لگیراوه)، وەرگیرانی: عه بدولکه ریم شیخانی چاپ دهکات.

كېڤۆلە يەكەن ھەلىقە سىراۋە

(شەۋى عىشق)

ئەۋ چىرۆكەى ئەۋ خەللاتەى ۋە دەستەپنا، كە خاتوو (ھدى
شعراۋى) دايمە زراند و كۆرى زمانى عەرەبى لە ۲۵ ديسەمبەر
(كانونى يەكەم) ى ۱۹۴۵ دابەشى كرد.

محەمەد عەبدولھەلىم عەبدوللا

ۋەرگىرانى

عەبدولكەریم شىخانى

ناوی کتیب: کچۆله یه کی هه لگیراوه
بابهت: رۆمان
نوسینی: محهمه د عه بدولحه لیم عه بدوللا
وه رگیڕانی: عه بدولکه ریم که ریم شیخانی
تایپ: سیروان سلیمان
هه له چنی: کارزان عه بدوللا
دیزاین: هه ریم عوسمان
چاپ: چاپخانه ی کارۆ - سلیمانی
تیراژ: ۵۰۰ دانه
نرخ: ۵۰۰۰ دینار
نۆبه تی چاپ: چاپی یه که م
سالی چاپ: ۲۰۲۱

له به رپوه به ریتی گشتی کتیبخانه گشتیه کان
ژماره ی سپاردنی () ی سالی ۲۰۲۱ ی پیدراوه.

کچولہ یه کی هه لگیراوه

رۆمانی نووسه ریکی عه ره ب

له ده رهینه ریکی کورده وه بۆ وه رگیپکی کورد

چیرۆکنووس و رۆماننووسی میسری محهمه د عه بدولحه لیم عه بدوللا (۱۹۱۳-۱۹۷۰) سه ر به نه وه یه که له نووسه رانی میسر که هه ولیان ده دا شیوازیکی نویی گپرانه وه بهینه نه ده بیاتی عه ره بییه وه که دیارترینیان بریتی بوون له نه جیب مه حفون، یوسف نه لسباعی، عبدولحه مید جهوده نه لسحار، سه لای زه هنی و هه ندیکی تر. به لام کاتیکی تا راده یه ک دریز تیپه ری تا دان به نویگه ری و داهینه کانی نه ماندا نرا، چونکه هیشتا ناوه دیرینه کانی نه ده بی میسری-عه ره بی کاریگه ری زوریان به سه ر دنیای رۆشنیرییه وه هه بوو. کاتیکیش ئاور له به ره مه کانی نه و ناوانه ی سه ره وه درایه وه، محهمه د عه بدولحه لیم عه بدوللا پیشکی شیر ی له توئینه وه و هه لسه نگاندنه کان به رکه وت.

نووسه ری رۆمانی "کچولہ یه کی هه لگیراوه"، محهمه د عه بدولحه لیم عه بدوللا، له سه ره تای سالانی ۱۹۳۰ دا ده ست به بلاو کردنه وه ی نۆبه ره ی ده قه نه ده بییه کانی خوی ده کات و زیاتریش پوانگه یه کی رۆمانسی به رامبه ر به پووداو و واقع

له دهقه كانيدا بهدى دهكرىت. له دواى شهړى جيهانى دوهم (۱۹۳۹-۱۹۴۵) محهمد عهبدولحهليم عهبدوللا له چوارچيوه قوتابخانهى واقعيدا كه لهو كاته دا باو بوو، بايهخ به ناوهړوكه كومه لايه تيبه كان دهدات و ئهم بايهخ پيدانه يشى به روونى له رومانه كانى "الجنة العذراء" و "البيت الصامت" و چهند رومانىكى دواتريدا رهنك دهداته وه.

كاتيك محهمد عهبدولحهليم عهبدوللا سالى ۱۹۲۸ خيزانه هه ژاره كهى خوى له گوندى "كفر بولين"ى سهر به پاريزگاي "البحيرة" به جى ده هيليت و به مه به ستي خویندن له "تجهيزية دار العلوم" له قاهره ده گيرسيته وه، گورانىكى گوره به سهر ژيانيدا ديت و ههولى داوه به نووسين گوزاره له هه ستي دووربوون له خيزان و زيدي له دايكبوونى بكات و زور به په روش بووه بييت به و پياوه سهر كه وتووهى كه ئاوات و مه به ستي دايكى بووه. محهمد عهبدولحهليم عهبدوللا بهرگهى هه ژارى و نه دارىي گرت و له ژير گوشاره كانى ژياندا نه چه مایه وه تا به ليني خوى بو دايكى به جى هينا، به لام ئهم سهر كه وتنهى نه بوو به هوى سووكبوونى بارى هه ستردن به چه وساوه يى و په راويزخستن.

له سالانى دواى ته واوكردى خویندندا كاتيك محهمد عهبدولحهليم عهبدوللا سهر قالى كار و نووسين و بلاوكردنه وهى وتار و كورته چيروكه له روظنامه و گوڤاره كانى ئهو چاخه دا،

هاوینی سالی ۱۹۴۶ کۆرپه‌یه‌کی ساوا له ناوه‌راستی رېگه‌ی گونده‌که‌ی نووسه‌ردا ده‌دۆزریته‌وه و ده‌نگۆی ئه‌وه بلاو ده‌بیته‌وه که بی خاوه‌نه و نازانریت مندالی کیه . ئه‌م رووداوه کاریگه‌ری زۆر له‌سه‌ر نووسه‌ر داده‌نی و ده‌بیته‌ به‌ هوکاری په‌لکشکردنی ئه‌و بو دنیای نووسین و گینگل خواردنی نووسه‌ر به‌و رووداوه‌وه له ئاکامدا رۆمانی "کچۆله‌یه‌کی هه‌لگیراوه" ی لی ده‌که‌ویته‌وه. سه‌رله‌به‌ری ئه‌م رۆمانه‌ گه‌رانه به‌ دوا‌ی وه‌لامدا بو پرسیا‌ری "ئایا کۆمه‌لگه‌ گه‌یشتووه به ئاستیک که کچیکی په‌روه‌رده‌ی خانه‌ی مندالانی شه‌قام له‌خۆبگریت؟" وه‌لامی ئه‌م پرسیا‌ره له‌و سه‌رده‌مه‌دا هیشتا "نه‌خیر" بو، ئه‌گه‌رچی له‌یلا‌ی پاله‌وانی رۆمانه‌که هه‌موو خه‌سله‌ته پیویسته‌کانی ئاویته‌بوونی کۆمه‌لگه‌ی تیدا‌یه. رۆمانی "کچۆله‌یه‌کی هه‌لگیراوه" پاش ئه‌وه‌ی له سالی ۱۹۴۷ دا وه‌ک یه‌که‌م رۆمانی نووسه‌ر چاپ و بلاو کرایه‌وه و خه‌لاتی کۆری زمانی عه‌ره‌بی به‌ده‌ست هینا، ده‌ره‌ینه‌ری میسری به‌ره‌چه‌له‌ک کورد ئه‌حمه‌د به‌درخان (۱۹۰۹ - ۱۹۶۹) سالی ۱۹۵۱ له فیلمیکدا به‌ ناوی "شه‌وی عیشق" بو سینه‌ما ده‌ری ده‌هینیت و ئه‌مه‌یش ده‌بیته به‌ سه‌ره‌تایه‌ک بو ئاو‌رپانه‌وه‌ی به‌هیز و چری سینه‌مای میسری له رۆمان و چیرۆکه‌کانی محه‌مه‌د عه‌بدولحه‌لیم عه‌بدوللا. ئه‌حمه‌د به‌درخان باوکی ده‌ره‌ینه‌ری ناسراوی میسری عه‌لی به‌درخانه (ته‌مه‌ن: ۷۵ سال) که له زۆر بۆنه‌دا شانازی به‌ کوردبوونی

بنه ماله که یانه وه دهکات.

سالی ۱۹۵۲، واته سالیک دواى دهرهینانى رۆمانه که بۆ سینه ما، نووسەر و وەرگیر و پهروه دهکاری کورد عه بدولکه ریم شیخانى له رهواندز ده بیستیت که کورپیک کتیبی "کچۆله یه کی هه لگیراوه" ی هه یه و ئەمیش به په رۆش ده بیته بۆ خویندنه وه ی و دوا جار نۆره ی ده گاتی و کتیبه که وهرده گریت. ئیدی له و ساته وه ده که ویتته ژیر کاریگه ریی رۆودا وه کانی رۆمانه که وه و له سالانى دواتردا قۆلی لی هه لده مالت و بۆ زمانى کوردی وهریده گیریت. جا تو بروانه ئەمه ریککه وتیکی چهند جوان و سه رنجرا کیشه کاتیک دهرهینه ریکی میسیری به ره چه له ک کوردی وه ک ئەحمه د به درخان رۆمانی "کچۆله یه کی هه لگیراوه" ی محه مه د عه بدولحه لیم عه بدوللا بۆ سینه ما دهرده هینیت و ۷۰ سال دواى ئەو کاره، هه مان رۆمان له وهرگیرانى نووسەر و وهرگیرى کورد عه بدولکه ریم شیخانى به چاپ ده گات! به پای ئیمه، ئەم ریککه وته چیژ و ره هه ندیکی تاییه ت به م وهرگیرانه کوردییی رۆمانه که ده به خشیت.

هه ر له و سۆنگه یه وه ده توانین به دلنیاى بلین که بریاری هه ردوو به ریز عه تا مه حمود و هاوژین مه حمود وه ک خاوه نانی چاپخانه ی کارۆ بۆ ده ستنیشانکردنی عه بدولکه ریم شیخانى و رۆمانی "کچۆله یه کی هه لگیراوه" بۆ خه لاتى سییه می کارۆ ۲۰۲۱، بریاریکی ته واو له جیی خویدا یه و هه م رۆمانه که و هه م

وهرگير تا ئهوپهري ئاستى شايهندارى، شايهنى ئهه خهلاته
واتهداره و ئهه ريزلينانه گهورهيهن.

خالكي تری گرنگی و بايهخی ئهه کتیبه له وهدايه که کاره که
دهکه ویته خانهی راکيشانی پردی پهيوهندی له نيوان ههردوو
ئهدهبی کوردی و عه ره بیدا له رپی میسره وه. قاهیره له
ربردوو و ئیستایشدا ناوهندی گه شه سهندن و بلاو بوونه وهی
رۆشنیبری و ئهدهب و هونه ره به دنیای عه ره ب و جیهاندا و
دهکریت سوود له و پیگه و تايبه تمه ندییهی قاهیره وهر بگریت
بو ئاشناکردنی دنیای عه ره ب به ئهدهب و کولتووری کوردی
له رپی وهر گيران له زمانی کوردییه وه بو زمانی عه ره بی.

دوای مردنی له سالی ۱۹۷۰ دا، کتیبخانه یه کی ئهدهبی به
ناوی محهمه د عه بدولحه لیم عه بدوللاوه له گوندی کفر بولین
دامه زیندرا و مؤزه خانه یه کیش له ته نیشته گۆره که یه وه
کرایه وه. ئیمه وهک ئه دمانی لیژنه ی خه لاتی سییه می کارو
پیشنیار بو کاک عه تا مه حمود ده که یه چهنه دانه یه ک له چاپی
کوردی رۆمانی "کچۆله یه کی هه لگیراوه" وهک دیاری بنیریت
بو کتیبخانه و مؤزه خانه ی محهمه د عه بدولحه لیم عه بدوللا.

ئه دمانی لیژنه ی خه لاتی سییه می کارو

به کر شوانی ریبین ره سول ئیسماعیل نه وزاد ئه سوهد ئه حمه د

من و ئەم پۆمانە

ئیمە، لە باشووری کوردستان لە دەروازەى زمانى
عەرەبىيەو نەشنایەتیمان لە گەل رۆشنییری بەشیوہیەکی
گشتی پەیدا کرد و لە رێگەى زمانى عەرەبىيەو تیکەل بە
ئەدەبى عەرەبى و ولاتانى دیکە بووین. خویندن لە قوتابخانە
ناوەندی و دواناوەندیەکان بە زمانى عەرەبى بوو و ئیمەى
دەرچووى قوتابیانی سەرەتایى تەقەى سەرمان دەهات و ئەو
زمانەمان نەدەزانى. بۆیە فیربوونى زمانى عەرەبى و تیگەیشن
لە وانەکان، مامۆستایان، تەنانەت مامۆستا کوردەکانیش
بە کوردی قسەیان نەدەکرد و وانەکانیان بە زمانى عەرەبى
دەگوتەو و هانیا نەدەیان کە کتیبى عەرەبى بخویننەو و
خۆمان ماندوو بکەین، تا فیری زمانى عەرەبى بین. بۆیە ناچار
بووین بخویننەو و بى گومان کتیب بە زمانى کوردی زۆر کەم
بوو و ئەوہى هەبوو، هەر عەرەبى بوو. خویندەوہى پۆمان
و چیرۆکی عەرەبى باشتەرى رێگە بوون بۆ فیربوونى زمان،

جگه له وهش بابته کانی ناوه رۆکی ئەو رۆمان و چیرۆکانه تام و چیرۆکیان پێ ده به خشین و زیاتر رایانده کیشاین بۆ هۆگری خۆینده وه.

من له پۆلی یهکی ناوهندی چه ند چیرۆکیکم له گوڤاری (الائین والدنیا) و (مسامرات الجیب) (الهلال)، که مصری بوون، خۆینده وه و تاراده یهک که میک به رچاوم رۆون بووه وه. نازانم بۆ زیاتر چه زم به بابته تی خه فه تبار ده کرد. هه ر له پۆلی یه که م رۆمانه به ناوبانگه که ی (مصطفی لطفی المنفلوطی) م خۆینده وه، که ناوی (الفضیلة، او بول و فرجینی) بوو. رۆمانیک بوو کۆتاییه که ی کاره ساتبار بوو و گریاندمی.

له پۆلی دووه می ناوهندی رۆمانیک دی که ی ئەو ئەدیبه م خۆینده وه به ناوی (ماجدولین او تحت ظلال الزیفون) و ئەویش کۆتاییه که ی زۆر تراژیدی بوو و بۆ ئەویش گه لیک گریام.

سالی (۱۹۵۲)، هاوینه که ی له رواندز بووم و له گه ل چه ندان رۆشنیبری ئەو شاره دیرینه ئاشنایه تی و دۆستایه تیم په یدا کردبوو، به تایبه تی که زۆر به شیان په یوه ندییان به هه ردوو حزبی ئەو سه رده مه ی کوردستانه وه هه بوو (پارتی و شیوعی). هه رچه نده له رۆوی هه ندیک راپا بۆچوونه وه لیک جیاواز بووین، به لام شیر و تیرمان له یه کدی نه ده سوو. رۆژیکیان باسی رۆمانیکیان کرد به ناوی (لقیطة) و به جۆریک باسیان کرد

که ئاو زایه دەمم و حەزم کرد دەستم بکەوئیت بیخوئینمەو.ه. گوتیان هی کورپیکە بە ناوی (سالم کەمال)، کە دوکاندار بوو. ئەو خیزانە وەکو بیستم پواندزی بوون و کەوتبوونە مووسل و دواى ئەو کە پابوونەو بو پواندن، بەلام وا دیار بوو ئەو کورپە مەیلیکی بو خوئندنەو هەیه. ئەو برادەرانی دیار بوو سەرەیان گرتبوو و منیش چوومە ریزەو و سەرەم گرت. کە نۆرەم هات، زۆر بە حەز و ئارەزوو دەستم بە خوئندنەو هە کرد. پۆمانە کە هەر لە سەرەتاو کارەساتبارە و کۆتاییە کە ی کارەساتبارتر. کچیکی بی دەرەتانی فریدراو و لە پەناگایە کی مندالانی هەلگیراوە پیگەیی و گەرە بوو. ئەو کچۆلە هەلگیراوە یە سی کورپی هەلگیراوە ی دیکە ی بیرهینامەو هە کە لە کۆیە دیبوومن، زۆرجار ئەو جۆرە مندالانە بی ئەو هە ی تاوانیکیان کردبیت، دەبنە قوربانیی هەلە ی کەسانی دیکە و باجە قورسە کە ئەو کلۆلانە دەیدەن و کۆمەلگا تارادە یە کی زۆر بی ریزیان پی دەکات. ئەوانە قوربانیی تاوان، یان هەلە یە کن، کە کەسانی دیکە کردوو یانە و ئەوان بوونە تە قوربانیی ئەو تاوانە، یان هەلە یە، کە چی زۆرجار ئۆبالە کە دەخریتە ئەستۆی ئەوانە، بی ئەو هە ی ئاگایان لە هیچ شتیک هە بیت. ئەوان ئەگەر هەر زوو دواى فریدانیان مردن، ئەوا دەحە سینەو و دووچارى هیچ کویرهو هریی و قوربە سەرییە ک نایەن و ئەگەر بکەونە دەستیکی ئەمین و خیزانیکی باش، ئەوا دەبن بە کەسانی سوودبەخش

بۆ كۆمەلگا، يان له پهناگايه كى ههتيوان جيان دهكريتهوه و
ههتا مردن نهفريني باوك و دايكيان وهكو سيبهري خويان
به دوايانه وه دهبيت.

كۆمهلگا ههتا ئهوجوره گورگه دوو پيانهى تيدا بيت،
كارهساتى جهرگبرى ويژدانه ژيني له م جوره دهبيت و
فرميسك له چاوى ئيمه مانان دينيت.

نامه ويت چيديكه باس بكه م، وازدههينم بوئه وهى خوينه ر
خوى تام و چيژ له رومانه كه ببينيت و ئه گهر بوى كرا،
فرميسك بۆ مروقايه تىي ئازارخواردوو بريژيت.

عه بدولكه ريم شيخانى

سلیمانی

۲۰۲۱/۸/۲۱

به‌شی یه‌که‌م
له په‌ناگای (ج)

خوایه، نه فره تیی باو کم و دایکم له سه ر من لابه...
مریه م فه خره دین له دیمه نیکی فیلمی شه وی عیشق، که
له رۆمانی کچۆله یه کی هه لگیراوه، وه رگیراوه و له به ره ه می
(عه بدولحه لیم نه صر)ه.

(۱)

"ئەو كچىكە ، بەدپەشتى ھىناويەتتە دىئاوہ!"

دەم و زارى خەلكى لەگەل گەردى بەيانى ئەو قسەيەيان
لە پەناگاي (ج)، پەناگاي مندالانى ھەلگىراوہ، بەچپە دەگوتەوہ،
كاتىك كچۆلەيەكى تازەي تەمەن دوو پوژيان ھىنايە پەناگاكە.
تۆمار كرايەوہ و ناوى ئەم، لە پاش ناوى دوايىن (ميوان)
نووسرا و ھىچ شتىك لەناو ئەو پارچە پەرۆيەي تىيەوہ پىچرابوو،
نەبوو، كە بەزۆرىي مندالى تازە لەدايكبوو بەھۆيەوہ پىشوازيي
لە جىھان دەكەن، جگە لە پارچە قزىكى زەرد كە كرابوو بە
بازنىكى زيپ، كرابووہ مەچەكى راستى، بەلام بازنىكى ھەرزان
كە نە دەكرىت و نە دەشفرۆشريت... ناويشى لىنرا (لەيلا)، بى
ئەوہي دايك و باوكى ھىچ رايەكيان لەو ناوئىنانەدا ھەبىت...
لە گوندىك لە گوندىكەنى نزيكى (قاھيرە)، لە تەنىشتى
رېگايەك كە خەلكى پىدا دەپوات، لە بن دارىكى سەرووي
كىلگەيەكى سەوز دۆزرابووہوہ... و رەنگە بە درىژايى شەو
لەژىر ئەو دارەدا خەوتبىت، يان ھەر ھىچ نەبىت، لەو شوئىنەدا
چاوى بە گزنگى بەيان كەوتبىت، پىش ئەوہي يەكەم تىشكى
خۆرى لى ھەلبىت. تۆبلىي دەرەندەكەنى لادى لەكوي بووبن،
چونكە لەوانەيە رزگاربوون لە شىوہي رىوييەك، يان گورگىك
وہدى بەھاتايە.

چاوی خۆی لی نووقاند، چونکه دهیویست و رهنگه زۆریش به قیژهیهکی خنکاو بانگی کردبیت، دواى ئەوهی که یهکه م ماچ و دوايين ماچی له دەم و لیوی کردبیت و دواى ئەوه خستبیتیهوه ناو پارچه پهرویهکهی و لچکهکانی کوکردبیتهوه و هینابنیهوه یهک و ئاورپکی له دهوروپشتی خۆی دابیتهوه و له نیو تاریکیدا ون بووبیت...

قهرهویلهکان له پهناگاکه، له دالانه بهرفراوانهکان و ژووره گهورهکان ریزکراون، مندالگهلیک لهسهریان دهخهون، که رهنگ و ته مهن و خیزان و چینیان جیاوازه و هه موویان لهسهه تاقه شتیك كوكن، که ئەوان نامۆن و بی ئەوهی خویان چه زیان به هاتنه دنیا کردبیت، یان کهسانی دیکه هاتنه دنیای ئەوانه یان پی خوش بووبیت. دهنگی گریانی مندالیکی کور، یان کچ، لیڤه، یان لهوی، بلند دهبیت و ئەوهندهی پی ناچیت که گهلیک مندالی دیکه وهلامی ئەو گریانه دهدهنهوه، ههروهک ئەوهی ئەو درمی گریانه وهکو ئەوه وابیت که له نیو بووقاندا روودهات، کاتیک که بووقهکان هه موویان بهکۆمه ل وهلامی قیرهی ئەو بووقه دهدهنهوه، که بو یهکه مجار دهستی به قیره قیر کرد.

بهلام کارگوزارهکان ئاوا به گیژی و بی وازییهوه دین و دهچن، ههروهک ئەوهی پینان وابیت که که مترین خزمهت زۆره بو ئەو مندالانهی که به زۆر هاتوونه ته نیو کۆمه لگهوه و ریگای رهوتی ریکوپیکیان لی گرتووه و دهلیی ئاوازیکی نه شازه له نیو ئاوازیکی هاوئاهاهنگاری جواندا.

دایه‌نه‌کان که‌وتنه باویشکدان و خو لیک کیشانه‌وه و چاوی
خویان سرپییه‌وه، پیش ئه‌وه‌ی به‌خیر شیر بدن به‌و مندالانه‌ی
که‌هی خویان نین و زهینه‌ب و زولیا دانیشتن و دووه‌میان
گوتی:

-خوشکی، به‌یانیه‌کی جوان و خوشه، هیوام وایه شیره‌که‌ت
وه‌ک شیوه‌که‌ی دویئی ئیواره زوربیت!
زهینه‌ب گوتی:

-زور له‌وه زورتره که‌تو به‌خه‌یالتدا دیت، چونکه ئه‌م‌پرو
سه‌یری ده‌موچاویکی تازه ده‌که‌م، که‌چاوم له‌و نایابتری
نه‌دیوه، ده‌له‌گه‌لم وهره تا جوانترین گول ببینی که‌له‌خونچه‌ی
ئه‌م جیهانه‌دا کرابیته‌وه!

-گولیک له‌باخی شه‌یتان؟ زهینه‌ب، ئیمه‌چیمان به‌سه‌ر
گولانه‌وه هه‌یه و چیمان لیان داوه؟ له‌باخه‌که‌ی خویاندا وازیان
لی بینه‌با خه‌لک به‌بونه‌کانیان هه‌نگیش به‌ره‌نگه‌دلرفینه‌کانیان
رابکیشن و ئاورنگیش بیانشواته‌وه و هه‌وا سه‌مایان پی‌بکا،
ئیمه‌له‌نیو گولاندا ناژین!

-زولیا، خوا سه‌لامه‌تت کا، هه‌رچییه‌ک بلیم هه‌میشه
به‌درۆم ده‌خه‌یته‌وه و ئه‌وه‌ی من باوه‌رم پیی بیت، تو پووچه‌لی
ده‌که‌یته‌وه!

-چ‌خوا سه‌لامه‌تکردنیک! ئه‌مه‌چون سه‌لامه‌تییه‌که‌!
ئه‌وه‌ی تو شیرت داوه‌تی، یان ئه‌وه‌ی من شیری ده‌ده‌می؟

ئەو ەى من شىرى دەدەمى، ەىچ شتىكى خوى تىدا نىيە، چونكە داىكم -رەحمەتى خوى لىبىت- منى بۇ كۆپرە ەرىى ەىنايە دونيا ە و ئەو ەش كە شىرى دەدەمى ەەر بۇ خوا نىيە، بەلكو نىو ەى بە كرئىيە و نىو ەشى بە خىرە. ئەى نابىنى ئەو كرئىيەى لە پەناگا ەرىدەگرىن بەحال بەشى پىداوىستى ئەو كەسانە دەكات كە دەيانزىيەنىن؟

- ەست بە ەىچ سۆزىك ناكەىت بەرامبەر ئەو مندالانە؟ بۇ تاقە جارىك بىر لەو ە بكەو ە كە شىر بە كورەكەت دەدەىت!
- باشە، كەى كاتى لە شىر بىر نەو ەى ئەو ەموو مندالە دىت، تا مافى داىكايەتىم پى ببەخشن و دەولەمەندىم؟ ئەى كەنگى دەبنە كورە لاو و كچە جىل، تا خوا وا بكات كە لە ەەر شارىك زاوايەك، يان كەسىكم ەبىت؟ رەحمەتى خوات لىبىت چەند ورىنە دەكەىت!

- واز لەنىوان من و دلّم بىنە، چونكە سۆزم بۇ ەموو ئەوانە ەىيە و خۆشم دەوین، توخوا ئەگەر نەىيەىت بۇ ئەو ەى ئەو گولە ببىنىت، با وەكو تو دەلىبىت لە باخچەى شەىتانىش بىت.

بۇيان گىرامەو ە كە لە لادى دۆزراو ەتەو ە و دەبىت ئەو دوو چا ە سەوزەى ئەو رەنگەيان لە گەشىى بە ەارەو ە ەرگرتىبىت، سەىرى رۈوناكىى بكە كاتىك تىكەلىان دەبىت و ئەو قولايىيە بى كۆتايىيەيان و دەبىت چ جۆرە جوانىيەك خوى تىدا مەلاس دابن، كە رۆژىك لە رۆژان بلاو دەبىتەو ە و پالەوانان بۇى دىنە سەر

چۆك، ئەي ئەو دەمە بچكۆلە نوقلئيهي و ئەو جووتە لئوهي،
كە ھەنگ بۆ خۆشەويستی بەكئش دەكەن و ئەو قژەي كە نە
شانە بەنيو چينەكانيدا گەراوہ و نە ئاويشي بەركەوتووہ، ھيشتا
دەستي رېكخستني نەگەيشتووہتي، ئەو قژە زيړين و دلرڤينه!
ئەو جوانييه ھەر بۆ ئەوہ دەشيا، كە لە شوين خەوتني
شازادەيەك، يان لەسەر پيخەفي شايەك لەدايك بيت، بەلام
رۆژگار بي پيوانە گوزەري كرد؛ ئەوہتا ليرە لەناو دەرياگەرېك
چينەكاني ئاو بۆ گەران بەدوای مروارييەكدا دەبريت و
نايدۆزيتەوہ، كەچي لەولاوہ لەسەر كەنارەكەي ديكەدا، دەريا
مروارييەك فریدەداتە دەر، بەلام كەس نيين ھەليگریتەوہ.

دە تۆ سەيري كە... خاوينە، چونكە بە بۆني خۆش شوراوہ،
دەم بەخەندەيە، چونكە لە دوارپۆژ دلنيايە، نەرمونيانە، ھەر دەليي
لەنيو پيخەفي باوك و دايكيدايە! زولئا و ابزانم مندالي باوك و
دايكيكي رەسەنە، دزيك فيلي لي كردوون و خستووئيه تيبە نيو
مندالاني ھەليگراوہوہ.

-گوتاريكي رەوان و سۆزيكي بلاو بۆ ھەمووان و دليكي وا
سەير دروستكراو، كە جيگاي ھەموو خەلكي تيدا دەبيتەوہ و
دەشترسم بليم: جيگەي زەوي و ئاسماني تيدا دەبيتەوہ.

-ھيچ جياوازييەك لەنيوان من و دايكي ئەو كچۆلەيەدا
نييە، تەنيا ئەوہ نەبيت كە من يەكيكم خۆشويستووہ و
ميردم كردووہ و ئەو خۆشەويستی لە دليدا گەراوہ، بەلام

شوی نەکردوو و خۆشەویستی نیوانمان و شەریعت،
 من و میردەکەمی کۆکردوو تەو، بەلام خۆشەویستیەکی بی
 شەریعت نیوان پیاوێکە و ئەوی کۆکردوو تەو، خۆ ئەگەر
 پەند لە ڕووداوان وەرگیرایە، دەبوایە تەنھا ڕووداوی یەکەم
 ڕووبدات و نەدەبوایە لە یەک کور، یان کچی هەلگیراوە زیتەر
 لەم پەناگیەدا هەبوایە، ئەگەر وامان دانا کە ئەوان دروستیان
 کردوو، ئەو کچەیان یەکیکی خۆشویستوو و لە خشتە
 براوە... و هیشتا دواي ئەو شەن خەلکیان خۆشەویت و لە
 خشتە دەبرین و فیلیان لی دەکریت... ئەمە یەکیکی کوشتوو
 و کوژراوە تەو، بەلام هیشتا دواي ئەو، کەسانیک هەن خەلکی
 دەکوژن و دەکوژرینەو، ئەو تەمەیان دزی کردوو و
 زیندانی کراوە، بەلام هیشتا کەسانیک هەن دزی دەکەن و
 دەخرینە زیندانەو، ئەمانە ئارەزووی لەپەڕن لەو تەمەنی مرۆف
 بەسەر ئەم زەویەدا ڕویشتوو و یاسا کۆمەلایەتیەکان
 دانراون، هەر ئاواش دەمینیتەو، تا ئاسمان دەپچریتەو و
 چیاکان ڕێدەکەن، بەلام پەندوەرگرتن... هیچ پەندوەرگرتنیک
 نییە تەنیا بۆ ئەو کەسە نەبیت کە خوا دەپارێزیت.

پەناگای (ج) مایەو و... خۆی لە باوەشی بیابان مات
 کردبوو و بەدریژایی ڕۆژ خۆی دابوو بەر خۆر و کارکردنیش
 لەناویدا وەکو ئەو دیمەنە ی دەوری دابوو، وابوو، هەردووکیان
 لەسەر یەک شیو دەرویشتن و نەدەگۆران... کارگوزارەکان

بهنيو ريڳاڪاني نيوان قه رهوي لِهه كاندا دين و دهچن و به
پيداويستيهه كاني مندالان رادهگن و سه رپه رشتيان دهكهن و
پزيشكه كان نه خوشان فهس دهكهن، چيشته كه ره كان خواردن
ساز دهكهن و ماموستايان روشن بيريان دهكهن، بوئه وهي
چه كي ژيان هه لگرن و كورپك، يان كچيكي مندال نه مرؤ ديتته
په ناگاكه، كورپك، يان كچيكي جي دهه يليت، دواي نه وهي كه
به شي خوي تيدا برد.

(له يلا) له نيو نوينه كه ي خويدا دوو سالي به سه ردا تيپه ريبوو
و ماوهي شيره خوري ته واو كردبوو و له شير برابوو وه
و له گهل زهينه ب راهاتبوو، دواي نه وهي ههستي مندالانه ي
وينه يه كي له زهيني نه ودا هه لكه ندبوو، كه بيستو چوار سهعات
له باوه شيدا بوو و مه مكه كه ي ده خوارد، ده يدت ئيجا نه گهر
(غهريزه) سرووشي نه وهي پي به خشيبيت كه نه و ژنه نه و
كه سه يه كه لي بووه، يان له جي نه وه، نه و كه سه يه كه نه وي لي
بووه، به لام له هه موو حاله تيكدا نه وي خوشويست.

گه گه و پيكه نينه كه ي بو زهينه ب بو، دلخوشي و
خه مداگرتن هر به وه وه بوو، شهوق و په روشي بو نه و بوو،
هه موو نه وانه له كچوله يه كه وه كه تازه پي ناوه ته به رده رگاي
بوون و دوورپويي و دووفاقيي جيهاني نه زانيوه.

نه گهر دلي ژن فهلسه فه باز بووايه، نه وا پاداشتي خوشه ويستي
به خوشه ويستي ده دايه وه و نه و بانگه وازهش به وه لامدانه وه،

بەلام دلى ژن فەلسەفەى ناوئىت، چونكە داىك ھەموو منداللىكى
خۇش دەوئىت، بەلام بە جۆرە خۇشەوئىستىيەك مندالەكەى
خۆى لەباوھش دەكات، ئايا ئەمە ھەلوئىستى داينەكان بوو لە
پەناگا.

بەتەواوھتى بەم شىئوھىە نەبوو، چونكە پىشە، كار لە وئژدان
دەكات و ھەستكردن بە ئازار و ئىش چىژ كەم دەكاتەوھ، تۆ كە
داىكىك دەبىنىت بەسەر مندالەكەى داھاتۆتەوھ و شىرى دەداتى،
دەبىنىت كە ھەموو بەشىكى لەشى بانگى دەكات پۆلە بخۆ تاكو
بژىت و بو داىكى خۆت زۆر بژى، كاتىكىش كە دەبىنىت داينىك
بەسەر منداللىكا كە ھى خۆى نىيە، دانەوئوھتەوھ و شىرى
دەداتى، دەزانىت كە داىكايەتى چۆن دەبىتە ئەركىك، جىبەجى
دەكرىت و پىشەيەك و دەىگرىتەبەر و وا دىتە بەرچاوت، كە
ھەموو بەشىكى لەشى ئەو ژنە سازش لەگەل مندالەكە دەكات
سەبارەت بەو شىرەى دەىخوات، سازشىكى بىدەنگ لەنىوان
بەھىزىك و بىھىزىكا.

بەلام شتىكى بەدەر لە ھەموو ئەوانە، سۆزى دلى زەينەبى
بو لای لەيلا راکىشا و خۇشىوئىست و چاودىرى خۆى
بەسەردا بلاوكردەوھ و دەبىنى كە ھەموو پۆژىك چۆن
جوانىى لەو دەموچاوه دەپشكوئىت و بە چىژ و تاسەيەكى
لەوھسفركردن نەھاتوو بەرەو تەواوئى و بىگەردىى دەپروئىشت،
بە چاوبەدوايەوھ بوو كاتىك بە كراسە سىپىيەكەيەوھ گاگۆلكىى

دهکرد و ئینجا دهگه رایه وه لای و ئه ویش به ماچیک پیشوازی
لی دهکرد، وهک ئه وهی بلیت: بیبهش بووم له و جوانیه بی
وینهیهی که سیک که له من بوو، به لام له و جوانیهی که سیک
بیبهش نه بووم که شیرم دایه... له یلا خوشم دهوویت!

سروشت ئا به و شیوهیه له سهر ریازی قهره بوو کردنه وه
دهچیت به ریوه، ئه گهر لایهک له خهلقنده بپریت، له جیاتی
ئه وه له لایهکی دیکه بوی زیاد دهکات و بوی تی دینیتته وه:
چاوکی کز و بیستنیکی به هیژ، له شیکی بچووک و دوو بال که
پیان هلبستیت. ئا بهم شیوهیه ئه گهر نیاز ئه وه بیت که ئه و
ئافه ریدهیه بژی، ئه گهر نا، ئه وا به مردوویی له دایک دهوویت...
بریار درابوو که له یلا بژی و زهینه بی بو رهخسا.

هیچ سۆزیک له سۆزی خۆه لساندنه وه و مانه وهی زیاتری
رۆژگار و پتر به سهر زماندا گهران له سۆزی خوشه ویستی
به توانتر نابینیت، له چیرۆکی سۆز دهر بریندا، له چیرۆکی
خوشه ویستی کۆنتر و زیاتر نابینیت و بو مه به ستیک سه رنجی
خه لکی راکیشاوه و خه ریکی کردوون... ئه گهرنا، ئه ی چی پال
به بابایه کی غه واره و کهس نه ناسه وه ده نیت به دوای دوو
دلدار بکه ویت، که ساتیکیان له و رۆژگار دزیوه بو خویان به
ریگایه کی چۆل و هۆلدا دهر پون؛ ههر بوئه وهی بزانیته ماوهی
پیکه وه رۆیشتنیان چه نده و مه به ست له و دیداره یان چیه، ئینجا
چ کاتیک ده گه ریینه وه؟

لەوانەیه رەقیبیک بیانوی خۆی ھەبیت کاتیک عیشقبازی
دەخاتە ژیر چاودیرییهو، چونکە ئەو جۆرە ھەز و ئارەزوو
و ئاواتیکە، کە ھاوتای بیبەشبوون، یان یاوهری چلیسی
و چاوچنۆکییە، بەلام بیانوی ئەو کەسە دەیهویت نھیتی
خۆشەویستی دوو پیاو، یان خۆشەویستی دوو ژن ھەلمالیت،
چییه؟ ھیچ ھۆیک بۆ ئەو نیه تەنیا ئەو نەبیت کە سۆزی
خۆشەویستی بزانییت.

مەسەلە دایەنەکە و ئەو مندالە شیری دەدایە، ھەر بەم
شیوہیە بوو، ئەو دووانە لە پەناگاکە بنیشتەخۆشە سەر
زاری فەرمانبەر و کارگوزارانن و دایەنەکان لەنیوان خۆیاندا
گرەویان لەسەر ئەو کردبوو، کە زەینەب دایک و باوکی لەیلا،
یان ئەگەر ھیچ نەبیت یەکیکیان دەناسییت و ئەو کرپی ئەو
چاودیری و سۆزە وەر دەگرییت، ھەندیک کەسیشیان دەیانگوت
زەینەب دەیکاتە کچی خۆی، تاکو جوانییەکە بکاتە رینگەیک
بۆ زاوایەکی باش، یان پیاویکی گەرە.

(۲)

به ږيوه بهري په ناگاکه به خانمه سه روکی کارگوزارانی گوت:
- لیره کاروبار به چاکی و وهکو پیویست به ږيوه ناچیت
و بلاوبونه وهی نوبه تی (تا) له نیو مندالاندا دیاردهیه کی
ناخوشه و نه گهر نیشانه ی هر شتیک بیت، نیشانه ی خراپی
کار به ږيوه بردن و پشتگوځیختنی پاکوخواینییه، من هه موو
متمانیه کی خوم به تو به خشیبوو، به لام تو منت خسته بهر
ره خنه ی ره خنه گران و گله یی و گازنده ی گله ییکه ران. ږیژه ی
نه و نه خو شانه ی جیاکراونه ته وه گه لیک به رزه، بویه تکام
وايه تیینی نیشانه کانی نه خوشی بکه ن و تا پزیشک دیت
تووشبووه کان جیا بکه نه وه و تکاشم وایه سنووریک بو نه و
پرسه دانین تا نه نامه که ی خراپ نه بیت.

خانمه سه روکی کارگوزاره کان گوتی:

- گه وره م، مردم نه وهنده فه رمان دهر بکه م، به لام که س گویم
لی ناگریت و وهخته بلیم که سیک نابینم دل سوژی کاره که ی خوی
بیت، نه وان تا راده یه کی زور گالته یان به نه رکی خویان دیت و
بو شم ناگریت شه کواکه (ده رده دل که) بو لای تو به ینم، نه وان
وهک نه و خانووه وان که ته نیا روو خاندن چاکی ده کاته وه و
پینه و په رو کردن هیچ که لکیکی نییه، فه رمان بکه تا فه رمانه که ت
جیبه جی بکه م.

به ږيوه بهر گوتی:

- به هموویان ږاښکه یه نه که له مه و دوا له که س نابوورم و
هر که سیکیش که مته رخه می بکات، گه وره ترین سزای ددهم...
به لام پیم بلئ... نه خوشی تازه دهر که وتوون؟
- له کچوله یه که به ولاره که ته مه نی سی ساله و ناوی له یلایه،
که سی دیکه نه خوش نه که وتوه.

- زورباشه، هیوام وایه ږیشکه که نه و په ږی هه ولی
خوی بدات بو ږگار کردنی نه و کلوانه و سه ږه رشتیاری
چاره سه رکردنیش با زور به وردی فه رمانه کانی ږیشک
جیبه جی بکن، به لکو ږیژه ی مردووان که مبیته وه.

- گه وره م، بیگومان هه موو شتیک به دلی تو ده بیته... هه موو
کاتیکت شادی بیته. به ږيوه بهر به سه رله قاندن وه لامی دایه وه.
نه وهنده ی پی نه چوو که هه موو کارگوزارانی په ناگا که له
دالانیک کو بوونه وه و خانمی سه روکیان له نیوانیاندا ږاوه ستا، تا
هوشداری به ږيوه بهر و سزا تووند کردنی نه ویان پی ږاښکه یه نیته،
گیلی و نه زانی به نیوانیاندا تیپه ږی، به وهی کاتیکت که تووشی
شتیک دین و سه رچاوه که ی نازان. هه ندیک وایان دهر خست
که ده یانه ویته واز له کارکردن بینن و به شیک دیکه شیان
ده یانگوت گویا هه رچه نده کار و خزمه تی زور ده که ن، به لام
که س پی نازانیت و نه و خزمه ته ی نه وان ږیشکه شی ده که ن،
سی نه وهنده ی نه و مووچه یه یه که وه ریده گرن. نه وان هه ی له و
هه ره شه یه تر سابوون که میک پتر بوون له گوږی ږایه له کان.

له ملاو له ولای حه شاماته که قسه ی ئه وتو ده کرا که خانمی
سه روک پی ناخوش بوو، بویه هانی ئه وهی دان که میشک
بهیننه وه سه ری خوین و راستی ئه و ئه رکه بزانه که به
ویژدانیان سپردراوه، به لام گوئی که هوشیار و دلکی ناسک
و نه رمی به دی نه کرد، بویه دهستی کرد به نارہزایی دهربرین
له و دهور و زهمانه ی ئه می خستوته نیو ئه و نه زانانه و ئه و
بارودوخه ی چاوی له دهستی ئه و جوړه کاره بیت، به لام
دهنگی ژنانه ی ناسک درپی به و هه راهه را تیکه ل و پیکه له دا و
به شیوازیکی سوزبه خشانه گوتی:

-گه وره م خانمی سه روک، هیوات به هیچ یه ک له مانه نه بیت،
چونکه هه موویان، به لی هه موویان، هه ر دهنگه دهنگن! ئه وهی
قسه ی کرد له زهینه ب به ولاره که سیکی دیکه نه بوو. که به به ژن
و بالا له ر و لاوازه که ی و دهموچاوه خه م لینیشتووه که ی خوی
خزاندبووه نیو کومه له که و هه ردوو چاوه پر له فرمیسکه کانی
به خانمی سه روکه وه هه لواسرابوون، به دهست سه رئیشه وه
دهینالاند، چونکه بالی راستی بو سه ر سه ری به رزکردبووه وه.
به جوړیک که له پی دهستی به لایه که ی دیکه ی دهموچاویدا شوړ
ببووه وه.

هه ر که ئه و قسانه به ر گوئی خه لکه که که وتن، بیده نگیه ک
دایگرتن و دوا ی ئه وه ده میان کرایه وه، هه بوو دهیگوت: بیگومان
تو له خیزانیکی خانه دانیت، روژگار پشتی تی کردوویت،

بۆیه هاتوویت و له م په ناگایه بوویت به دایه ن. یان ژنی وا
هه بوو دهیگوت: بیگومان تو ئه مړو له لایه ن پیاویکی گه وره وه
پشتیوانیت هیه و ئیمه له م ماوه یه دا هه ست به نازکردنت
ده که ی ن. هه شیانبوو دهیگوت: لی گه رین، له یلای کچی نه خوشه
و تای هاتوتی و ئه مه هوی هه لچوون و تور هیه که یه تی
به رامبه ر به ئیوه. سه ره نجام- هه لویسته که له پر دروست بوو،
هیچ هه لیکی به خانمی سه روکی کارگوزاران نه دا، که راده یه ک
بو مشتومر که دابنی- ژنه کارگوزاریکی قه له وی بازوو بادراو
هاته پیشی، به هه لچوون و توور هیه و قیژوه وره وه هات و
جنیوی یه ک له دوای یه کی تیکه ل و پیکه لی ده پر ژاند و به روکی
زهینه بی گرت، مشته کوله یه کی وای لیدا، هه موو رق له زگیکی
به ژن و پیاوه وه هان دا و هه موو توور هیه کیشی به ژن و
پیاوه وه وریا کرده وه و ئه وهنده ی لیدان به رکه وت، که له سه ر
زه وی ته ختی کرد... ئه و واقیعانه به خیرایی چاوترووکانیک، یان
هه لبه ز و دابه زی تیشک پروویان دا، ئیدی دوای ئه وه خه لکه که
بلاوه یان لیکرد و ماوه یه کی دیکه ش تیپه ری و ناحه زه کان له
ژووری به ریوه به ر خربوونه وه.

سه روکی کارگوزاران باسی ئه و تووندی و به دره وشتییه ی
خه لکه که ی کرد، که خووی و زهینه ب دووچاری بوون و
به ریوه به ر داوای له زهینه ب کرد قسه بکات و ده ستریز که ره کان
به هه ناسه سواریه وه چاوه پروانی ئه وه یان ده کرد، که زهینه ب

به بار تۆمه تيان بداته پال، به لام گوئيان ليبوو، ده لئيت:

– گه ورهه به ريوه بهر، من هيچ شتيك نازارم نادا و بو هيچ شتيكيش ناگريم بو ئه و مندالانه نه بيت... ئه مانه، كاتيک منداله كان ته ندروستييان باشه به تاواني يه كيكي ديکه رهفتاريان له گه له ده کهن، که نه خو شيش ده کهون گوئيان ناده ني و که مته رخه مي به رامبهريان دنوينن. من کچيک له نيو ئه و مندالانه دا هه يه نازانم بو چي خوا دلي مني بو لاي ئه و راکيشاوه، به راده يه ک وا هه ست ده کهم من دايکيم – له پيناوي ئه و کچوله يه دا هه موو تالاو يکم له ده ست ئه مانه وه چيشت و ئه مرؤش ئه و نه خو شه و تاي هه يه و ئاگاي له خو ي براوه و به دياريه وه دانيشتووم، چونکه خو شم ده وئيت، مايه ي به زه يي بووم بو ئه و و بو ئه وانه ي له ده وروپشتي ئه ون.

ئه وانه گولن، ده خرينه ناو توونيكي گرگرتوو و ئاگر چؤن داري وشک ده خوات، ئاو به و شيوه يه ش جواني و گه شييان ده خوات.

دويني شه و له به رده مي ئه و پزيشکه ي سه ريان لي ده دات، گريام و تکام ليکرد، که ئيش و نازاريان کهم بکاته وه، که چي ئه و پري دامی و قسه ي پي گوتم و گوتم گوايا من به بي ويژدانيي تۆمه تباري ده کهم و داواي ئه وه ي لي ده کهم، که ته مه نيان دريژ بکات. گه ورهه سوئندت بو ده خؤم که درو ناکه م، خو شم له کاروباران هه لناقورتينم، به لکو من ژنيكي دلناسکم و ده مارم

زوو دهگیریت و دیمه‌نی نازار چیشتووان دهمورووژینیت،
ته‌نانه‌ت ئە‌گەر بالنده‌یه‌کیش بیت!

له‌یلام خو‌شو‌یستوو‌ه و به‌زه‌ییم پید‌ا هاتوو‌ه‌ته‌وه و
شه‌ونخوونی به‌دیارییه‌وه ده‌کیشم، ئای خو‌زگه به‌پ‌یوه‌به‌ری
گه‌وره‌م بتدیایه، چاوه سه‌وزه‌کانی، ق‌ژه زه‌رده‌که‌ی...

به‌پ‌یوه‌به‌ر قسه‌که‌ی پی‌ی بری:

به‌سه و بی‌پ‌روه، منیش ئە‌وه‌نده‌ی بیستم، به‌سمه. هه‌مووتان
ب‌رۆن و چۆنم فه‌رمان کردوو‌ه، به‌و شی‌وه‌یه کار ده‌که‌ن.

ر‌ووداو‌ه‌کانی ئە‌و ر‌ۆژه په‌ناگای (ج)یان به‌سووکی هه‌ژاند...
به‌لام دانیش‌توو‌ه‌کانی هه‌ر هه‌موویان هه‌ستیان پی‌ی کرد و جو‌ره
گیانیکی به‌ئاگایی و نیگه‌رانی له‌ دل و ده‌روونی کارگوزاره‌کان
و ورده‌ غیره‌یه‌کیشی له‌ ده‌روونی خانمی سه‌رۆکدا دروستکرد
و تاراده‌یه‌کیش وریایی، به‌لام زۆرنا، لای سه‌ره‌په‌رشتیاران
زیندوو‌کرده‌وه. ئینجا ژیان دوا‌ی ئە‌وه به‌ شی‌وازیکی نزیک له
هه‌وه‌له‌وه، ر‌ۆیشت، به‌لام له‌ چاکه‌ نزیکتر بوو.

خۆر مال‌ئاوایی له‌ په‌ناگای باوه‌شی بیابان کرد، ئینجا وه‌ک
هه‌موو ر‌ۆژیک له‌ پشت ئاسۆوه ون بوو، ئە‌و بینا در و زبه‌ری
له‌ تاریکییه‌وه پی‌چا و سی‌ی باریکی شه‌و تیپه‌ری و هه‌موو
ئه‌وانه‌ی له‌وی بوون، به‌خۆشی، یان ناخۆشی، خه‌وتن.

لایه‌کی داب‌رکراو له‌و په‌ناگایه به‌ر‌ووناکیی ر‌ه‌نگاو‌ره‌نگی
جوان به‌رچاو ده‌که‌وت، که جو‌لانه‌وه‌یه‌کی نائاسایی تیدا هه‌بوو،

ئەمەش لایەنی بەلاوەی (تایبەتی) نەخۆشە منداڵەکان بوو، کە بەشیکی زۆری شەو بەو شیۆهێ مایه‌وه و ئینجا ئەوانەیی کاری ئەو بەشەیان پێ سپیرابوو، خەوتن و ناوبەناویک لە نالەیی منداڵییکی نەخۆشی لاواز بەولاوه، هێچی دیکە نایەتە بەرگویی... کز و درێژ دەیبیستن وەک ئەوهی ئەو دەنگە لە قولایی قەبره‌وه بیت.

لەسەر یەکیک لەو قەرەوییلانە لەیلا بە پەشیوئەحالی خەوتبوو، کە چاوه‌پوانی قەزا و قەدەری خۆی لێ دەکرا و ژنیکی لەلایه‌وه دانیشتبوو خۆی بەسەریدا دادابوو، تاویک دەموچاوی بەرز دەکرده‌وه و پووی دەکرده ئاسمان و تاویکیش پووی دەکرده لەیلا. هێچ ژنیکی نییه لەنیو هەموو ژنانی جیهان لە زەینەب بەولاوه ئا بەو شیۆهێ لای ئەو کچۆلەییە دانیشیت.

—مالی وێرانم... خۆ ئەوه خەریکە گیان دەدات... پێم وایە

گیان دەدات... ئایا بەراستی ئەو دەمریت؟

لەوێ، گورگ و دڕنده لێی بێ ئاگا بوون، بۆئەوهی لێرە

لەسەر ئەم پێخەفە بمریت و لەنیو چاوی هەموو خەڵکدا چاویک

هەبیت فرمیسی بەسەردا بریژیت؟

لەوانەییە ئەمە حیکمەتیکی دیکە بیت خوا لە پیناوی ئەو

کچەدا دواخستبیت! بیگومان ئیستا باوک و دایکی خەوتوون...

رەنگە ئەوان خەون ببینن و لەوانەشە مردبن، خۆ ئەوان هێچ

شتیک لەبارەیی ئەو کچۆلەییە نازانن و ئەمیش هێچ شتیکی

لهبارهی ئهوانهوه نازانیت. چهند زۆرن ئه و شتانهی خهلقنده بهیهکیانهوه دهگهیهنیت و یاساکان دهیچپرن! ئه و ئیش و ئازارانهش چهند زۆرن که توانای مروّقایهتی شانی داوهته بهریان و دهیانشاریتهوه، ههروهک ئهوهی ههلگری ئه و ئازارانه نهبیت! بیگومان رهنگه دایکی لهیلا، وهک ههموو ژنیکی دیکه ههست به و ئازارانه بکات، که خهلکی دیکه دهیانکیشن و ئهویش بو ئه و شتانه بگری که خهلکی بوّ وهلام ناداتهوه؟ ئه... گهورهه دکتور... ئهوه هاتیت؟ وا تی بگهه خهریکه دهمریت!

پزیشکهکه بهشیوهیهکی بیزاریهوه، وتی:

—ئه و نه مردووه و نه زیندوو... لهوانهیه بهمریت و لهوانهشه نهمریت... ههموو شتیک به قهزاو قهدهره. ژنهکه، ئه و ترسه سهیره چییه؟ وهکو بیستوومه تو زور بهسووزیت، بهلام چهنهبازی و واز له و ورینهیه بینه تا نهخوشهکان بیزار نهکهیت، یان وا پیدهچیت تو ئه رکی ورینهت لهکۆل تادارهکان کردبیتتهوه؟

-ببوره گه وره م قسه ناکه م... به لام وهک له کارگوزاره کانم
بیستوه، ئەم خانووہ بۆ دانیشتووہ کان بە دووم^(۱) بووه، پیش
ئەوہی بکریت بە پەناگا.

پزیشکە که سووکه پیکه نینیک پیکه نی و به شیوه یه ک که
گالته پیکردنی لی دهچۆرا، گوتی:

-ئێستا نهینی بلاو بوونهوهی نهخۆشیمان بۆ دهرکهوت و
ئیدی ئەوهندهی نهبرد، رۆیشت.

مرووف پیی ناخۆشه هۆیه کی پروون و ئاشکرا بۆ ههندی لهو
رووداوانه ی تووشیان دیت، نه دۆزیته وه، له وانیه هۆیه که ی لای
ئەو پروون بیت، به لام بروای پیی نییه، به لکو دهیگیریته وه بۆ
شتیکی شاراو، که راستیه که ی نازانیت و له ههردوو حاله تدا
دهبیت ئەو رووداو به لای ئەوه وه زۆر گه وره بیت و هه
ئەوهش بوو وای له زهینه ب کرد بلایت: پەناگا که له شوینیکی
به دوومه. ئەگەر له یلا له نیو ئەو نهخۆشانه دا نه بوایه ئەوا ئەو
جیگایه تا ئەو راده یه ی بروای ئەوی پی گه یشتوو، به دووم
نه ده بوو، شتی شاراو زیاتر دل و دهروونی خه لک بۆ لای
خۆی راده کیشیت، وهک له شتی پروون و ئاشکرا.

سی حه فته تیپه ری و سه رله نوی سه وزی له داری
له یلادا گه رایه وه و چاکبووه وه و ئەو جار ههش قه زاو قه دهر
له بهر هۆیه ک که خوا ویستی، ئینجا بۆ به ختیاریی بیت، یان

۱ - شووم.

کویره وهه ریی، چهکی مردنی بو دریژ نه کرد، به لام به لای دایه نه که وه به ختیاریی و خوشییه ک بوون مایه ی سوپاس و پیژانین و ژنه که روخساره له پ و لاوازه که ی پیکه نینی تیگه را، دوی ئه وه ی که خه م و شه ونخونی تووشی خه مباریی زوریان کردبوو. ئیدی سه ره له نوی کارگوزاره کان که وتنه وه چه چه: خوی به به ختیار ده زانیت، چونکه له یلایه که ی شیفای بو هاتوو و چاکبووه ته وه، به لام خه لکی که متر ئه وه یان به خه یالدا دیت که له وانیه مه رگ له ته ندروسته کان نزیکتر بیت وه ک له ئه وانیه که نه خووشن، ئه وه بوو له یلا ژیا و زهینه ب مرد و هه لویسته که یان دوی چاکبوونه وه ی له یلا، گوپییه وه: ئه وانیه له په ناگاکه بوون، سه ریان سوپما، هه ندیکیان پیکه نین و هه ندیکیشیان گریان.

پوژگار دهستی کرد به په ره له^(۲) دروستکردن و قه ده ر جاریکی دیکه ش ریی به و کچوله یه گرت، دوی ئه وه ی ئه و به له مه ی خوی هینایه پیشی له نیو ده ریای شه پۆل هه لچوودا. شه و هه ندیک کارگوزار دانیشتبوون قسه یان ده کرد و زولینا گوتی:

— په حمه تی خوی لیبت ژنیکی باش بوو... میوه ی شیرین هه میسه ده بیته ئامانج بو له دارکردنه وه، نه خووشی ته نیا سی پوژ ماوه ی دا، دوی ئه وه به داخ و په ژاره وه بو،

کۆچی دوایی کرد و رۆیشت... دەستە خوشکەکانم لەیلاتان
 بینی؟ بە چاوە گەورەکانی بەدوای دەموچاویکدا دەگەرا کە
 ھەموو رۆژیک دەیدیت و ھەموو چاکەییەکی لەو دەموچاوەوە
 بەردەکەوت، بەلام ئیستا نایبینیت و غەریزە وای بردە دلێیەوە
 کە بگری، بێ ئەوەی بزانیت بۆ خۆشەویستیکی لەدەستچوو
 دەگری، دوای ئەوە، بەیانی و ئیوارە ھاتن و ئەو بەدوای ئەو
 دەموچاوەدا گەرا، بۆیە گریا. لەیلا ئەو ژنە ی خۆشویست بێ
 ئەوەی بزانیت و خەمیشی بۆ داگرت، بێ ئەوەی ھەست بکات،
 ئاخر کێ دەزانیت؟ لەوانەیە گیانی زەینەب بیتە لای و ھەست
 بە بوونی بکات و ئینجا لێی بڕوانیت و نەشیبیینیت، بۆیە دەگری،
 چونکە فیلی لیکرا، یان شتیکی لێ پفینرا!

یەکیکیان گوتی:

—انا لله!

رەورەوێ دەوێ رۆژگار سوورپایەو و پەردە ی لەبیرچوونەو
 بەسەر ناوھینانی ئەو دایەنە دادرایەو و دوو چاوە سەوزەکە
 لە چاویگێران کەوت و وازی لە گریان ھینا و یادگارەکان ون
 بوون و پرووداوە بەر چاوەنەمان و کاروبار بەردەوام بە تەختی
 وەک پرووی ئاوەرۆیشت. کارگوزارەکانی پەناگاش ھەر دین و
 دەچن و مندالگەلیک پێ دەنێنە ناوی و کورگەلیکیش دەچن
 دەری و بیناکە ی ھیشتا خۆی لەباوەشی بیاباندا مەلاس داو
 و لە ناوھویدا کۆرپەلە ی زۆر دەجوولین و ھەموو رۆژیکیش

به يانی و ئیواره خۆر سلاوی لی دهکات... و هیچ شتیکیش
نه گۆراوه، ته نیا ئه وه نه بیته که کچۆله یه ک چوار سالی ته مه نی
تیدا بردووته سه ر، که خۆشی نازانیت چیه و له دنیا یه کیشدا
که نازانیت چیه، له یلا له به رده می ده رگای خویندندا راوه ستا،
بوئه وه ی له ویوه بچیته ده رگای ژیان.

"تۆ بلیی سه ریک ناسکیی، جوانیی مندالیی تیدابیت و ریکیی
پیکهاته ی تیدا وردبووبیته وه، توانای وه رگرتنی ئه وه ی ماموستا
ده یلی و به رگه گرتنی زبری فی رکردنی هه بیته؟... له وه به دواوه
ده یبینین."

(۳)

له رۆژی یه که می ژووری خویندندا دیوته؟ له یلا له ریزی
دواوه دانیشتوو، چونکه مندالییه که ی پیگه بیوه و چاوی تیژه و
دهستیکی بچووی خستوته سهر ده میکی بچووی جوان وهک
نقول، ههر دهلیی بیر ده کاته وه.

ده بیته بیر له چی بکاته وه، ئەوه نه بیته که ههول دهدات
نهینی ئەو ئەرکه بزانیته که له پیناویدا هینراوه ته وه ئیره له
نهینی ئەو شتانه ی دهوریان داوه، بگات!

... دوا ی ئەوه رۆژان یه که به دوا ی یه کدا هاتن و له
قوتابخانه گه یشت و سال به دوا ی یه کدا هاتن، وانه خویندنی
پی خوشبوو و قورسای می شکی ده رکه وت، له هه مان کاتیشدا
جوانیه دلگه که ی خوی نواند، به لام سیفته و رهوشتی
به ره و هیمنییه کی نزیک له سه رکزی ده چوو و تا ته مه نیشی
به ره و پیش ده چوو، ئەو سیفته به ره و شکانه وه ده چوو و
ئاسمانی ته مه نه که مه که ی هه ور یکی سروشت ره شبینانه ی
دلته نگه ر دایده گرت که له نیو دهسته خوشک و ماموستا کانیدا
ناوبانگی پی ده رکردبوو.

ئه گه ر بوته ریکه وت که سه عاتیکی شه و له ژووریک له
ژووره فراوانه کانی په ناگا که دانیشتیت و کو بوونه وه ی قوتابییه
کچه بچکوله کانی ئەوی ببینیت، ئەوا ده یانینیت له بهر رووناکیی
چرا و له سه ر پشتی میژ، به گه رمی خه ریکی کارکردنن و یه ک

یه ک و کۆمەل کۆمەل دانیشتون و هه‌موویان کارده‌که‌ن و ده‌گمەن وایه ئه‌و کچۆله‌یه‌مان له‌نیۆ کۆمه‌لیکا به‌دی بکه‌یت، به‌لام ئه‌مجاره‌یان چواره‌مینی سی کچۆله‌یه، له‌نیویان دانیشتوو و گه‌شیه‌کی زۆر و که‌موکیک ڕووخۆشی و هه‌ندیک گه‌شبینی به‌ ڕوویه‌وه دیاره، ئه‌مه‌ش هانی دا له‌و سروشته‌ی خۆی ده‌رچیت و به‌ ده‌نگیکی چپه‌ئاسا، بۆئه‌وه‌ی (چاودیره‌که) گوئی لی نه‌بیت، به‌ ئه‌وانه‌ی ده‌وروشتی خۆی گوت:

-خوشکینه... کیه‌ه‌تان ده‌توانیت وینه‌ی دایک بکیشیت، که

شیر ده‌داته مندا له‌که‌ی؟

پرسیاریکی سه‌یر و پیشنیاژیکی سه‌مه‌ره و بیگومان سروشتی مینه‌یی و هه‌ستی شاره‌وه‌ی دایکایه‌تی، ده‌ستیکی زۆریان له‌وه‌دا هه‌یه.

ماتی و سه‌رسورمانیک هه‌رسیکیانی داگرت به‌ لیوه‌لقرچاندن و چاوکرانه‌وه‌یان، بیتوانایی خۆیان ده‌رخت و پیاان گوت:

-شتاقمان ناتوانین، له‌یلا تو خۆت ده‌توانیت؟

گوتی:

-بیگومان.

ئینجا له‌سه‌ر کاغه‌زه‌که‌ی به‌رده‌می هه‌رشتیکی به‌دلی بو و پیی خۆش بو، هیلکاری بو کرد... شتگه‌لیکی پیکداچوو و تیکه‌په‌ریو که‌ دله‌ بچووکه‌که‌ی وای هه‌ست کرد، که‌ وینه‌ی

دایک دیک ده کیشیت سۆز به سهر رۆله کهیدا ده بارینیت.
چپه چپی زۆر له نیوانیاندا پرووی دا و هه ندیکیان به دلیان بوو
و هه ندیکیش ره خنه گر بوون، دهنگه که به جوریک به رزبووه وه،
تا گه یشته به رگویی چاودیره که له لایه کهی دیکه ی ژووره که،
له کاتیکدا خهریکی نه خشیک بوو که به دهستییه وه بوو، گوتی:
- کچینه ئه و دهنگه دهنگه چییه، خهریکی کارهکانی خۆتان بن.
یه کیک له دهسته خوشکهکانی گوتی:

- خانمی گه وره م من نیم... ئه وه له یلایه دهیه ویت وینه ی
دایک بکیشیت شیر ده داته منداله که ی.
چاودیره که به سه سامییه وه گوتی:
- له یلا؟ له یلا ئه وه قسه ده که ییت؟

ئینجا چوو بو لایان و چاویکی به وه دا گیرا که له بهر دهستیان
بوو و کاغه زه که ی لی وه رگرتن و به دهنگیک بلمه بلمی کرد، که
له کچۆله که ی ئیمه به ولاره که سی دیکه گویی لی نه بوو، چونکه
هه م ترس دایگرتبوو و هه م وریاش بوو، چاودیره که گوتی:
- بریا دایکت شیر ی پی بدابان، ئه وسا خه لکی له کیشانی ئه م
ئه رکه دهحه سایه وه!

له یلا به چاونه ترسی و په رۆشییه وه گوتی:
- خانمه که م، بو دایکمان شیر ی نه داینی؟
چاودیره که که وته هه لویستیکی ناله باره وه و سه ره له نوئی
ئاوړیکی لی دایه وه و به ته واوته تی راما و سۆزیک دایگرت،

ئەو قسەییەى پى ناخۆش بوو كە كردى و خۆى بەسەردا
داهىناىەو و بزەىەكى بو كرد و گوتى:

-لەىلا، چونكە مردن.

گوتى:

-كەواتە دواى مردنى دايكم كى منى بەخىۆكرد، ئەو كەسە

لە كويىە؟

گوتى:

-بىستوومە دەلین ئەو كەسەى تۆى بەخىۆكرد ناوى زەىنەب

بوو و ئەویش مرد.

لەىلا بە زەندەقچوون و پەلەو و دووبارەى كردهو:

-ئای خواىە! ئایا هەموو دايكىك كە مندالەكەى بەخىۆ

دەكات و شىرى دەداتى، دواى بەخىۆكردنەكە دەمرىت؟ خانمى

چاودىرم ئەى تۆ بو نەمردىت؟ ئەى تۆش مندالت نىیە بەخىۆت

كردبن؟

چاودىرەكە بە رەشبىنىیەو و سەبارەت بەم پىوانە و بەراورده

سەىرە پىكەنى و دواى ئەو و هەموویان چوون بەلای كارەكانى

خۆیانەو.

دواى ئەو و گومانىكى زۆر دل و دەروونى لەىلاى داگرت و

واى لىكرد، كە تەمەنى هەلدەكشا و سالىك زىادى دەكرد، زىاتر

بىرى لە خۆى دەكردهو.

ئەگەر لە وانهىەك لە وانهكانى ئابىن لەوى ئامادەبووىتایە،

کاتیڭ مامۆستا دەستی کرد به ږوونکردنه‌وهی بوونی خوا
 بۆیان، ئەویش وه‌کو هه‌موو مامۆستایه‌کی دیکه گوتی:
 -ئهو که‌سه‌ی ئەم ده‌رگایه‌ی دروستکردووه، دارتاشه،
 ئەوه‌ش که ئەم خانووه‌ی دروستکردووه به‌نایه و ئاسنگه‌ریش
 ئاسنی ئەم په‌نجه‌ره‌یه‌ی پیکه‌وه‌ناوه و هه‌موو شتیڭ ده‌بیټ
 دروستکه‌ریڭی هه‌بیټ و هه‌موو بوونه‌وه‌ریڭ ده‌بیټ یه‌کیڭ
 هه‌بیټ دروستی کردبیټ.

ئاسمان هه‌یه، زه‌وی هه‌یه و ئی‌مه‌ش هه‌ین، ده‌بیټ ئی‌مه‌ش
 دروستکه‌ریڭمان هه‌بیټ... ئەویش (خوایه).

ئه‌گه‌ر له‌وی ئاماده‌ی بوویتایه، گویت لی ده‌بوو به
 ږوابه‌خۆبوون و له‌سه‌رخۆ و به‌رده‌وام ده‌لیټ:

-هه‌ر ئەویش دره‌ختی دروستکردووه و چۆن دره‌ختی
 ده‌ره‌یناوه، ئی‌مه‌شی ئاوا ده‌ره‌یناوه...

-هه‌ر ئەویشه دره‌ختی ده‌ره‌یناوه و ئی‌مه‌شی هه‌یناوه‌ته ئەم
 دنیایه... به‌لام له‌باوک و دایکیڭ.

-مامۆستا که‌م، ئەی دایک و باوکمان له‌کوین؟
 -هه‌موویان مردوون.

-هه‌ر له‌به‌رئ‌وه‌ی ئی‌مه‌ هاتووینه‌ته ئیره؟
 مامۆستا ده‌لیټ:

-به‌لی...
 ئینجا له‌به‌ر خۆیه‌وه ده‌لیټ:

-له بهرئوه نه مردوون که ئیوه هاتوونه ته ئیره، به لکو
ئیه بویه هاتوونه ته ئیره، چونکه ئەوان مردوون، مردوون
هه چهنده زیندووشن، رهحمه تی خوا بو ئیوه و بو هه مووتان.
به م شیوهیه به دریزی مانه وهی، له باره ی ئەو رابردووه
نادیاره ی ئەو هه موو کومه له هه شاماته پرسیاره ی له خه لکی
ده کرد، له پاش هه ر پرسیاریکیش گهردی خه م و که سه ر
ده چووه دلپیه وه و ئەو گهردانه گهربونه وه تا ئەو دلای پر
بوو له که سه ر.

له وان هه شه ئەو زیره کی و هیمنییه چه کیک بن له ژیاندا بو
ئو هه له یه ی شه ریه تی غافلگیر کرد، ئەوه ی که خوا خوی
ویستی پاک و بیگهر د بیت، دوا ی پیکه اتن و بوونی، هه روه ک
چون پیسته به خو شکردن پاک ده کرپته وه، به لام ئەدی ئەو
کچولانه ی له په ناگایه ک له گه ل له یلان و له به هره بیبه شن،
ده بیت چییان بو ببیت؟

بیگومان ده بیت یاسای کومه لگا وه ک له به هره بیبه شه کانی
ده ره وه ی په ناگا هه لسوکه وتیان له گه ل بکات، چونکه ئەمانیش
وه کو ئەوان پاک و بیگهر دن.

(۴)

دهتوویت ئەو له تەمەنی سیژده سالیدا بناسیت؟ کهواته
بالای ئەو کچۆلهیه ببینه که سەرله به یانییه کی زوو پیی نایه ئەو
په ناگایه بو ئەوهندهی چاو تیر بکات، به لام له راده تیناپه ریت.
ئەو بالایه شووش و ریک و ناوقه د باریک بکه و چه ندیش
دهتوویت مینیهی و پیگه یشتن بخه سهری و بیانکه به شهرم
و شکو و شکانه وه و هیمنی و قورس و گرانی، ئینجا وینهی
دهموچاویکی خر بکیشه که هه میشه سهیری ئاسمان دهکات،
هەر دهلیی چاو له که سانیک دهگێریت که ده بووايه هه بوونایه،
به لام له سهر زهوی نه بوون، ههروه ها جووته چاویک که
برژانگیان درێژ ببوو و ئەو دوو چاوه به جوړیک کرابوونه وه،
که به شیکی زوری ئەو دهموچاوه یان داگیر کردبوو و
سه رزییه که شیان گهش بوو و نیوچه وانیکی پوون و قژیکی
زهردی خاوی شوپه وه بوو، که هه میشه به سهر پشتیدا هاتبووه
خوار، چونکه هه میشه پووی له ئاسمان بوو، ئینجا ده میکی
بچووک که هه میشه لیوه کانی له سهر یهک بوون و که مدووی
شیرین خنده، ئینجا دهنگیکی هیمنی ئاغرانهی بی ژاوه ژاو بینه
به رگویی خۆت، تا به دهنگه کهی ئاشنابیت و ته ماشای کچیک
بکه که له پویندا خیرا نییه، ههروهک ئەوهی له کاتی پویشتندا
بیربکاته وه، یان بییه ویت بگه ریتته وه- بوئه وهی به رهوته کهی
ئاشنابیت، ههروهک ئەوهی وهک ئەو حاله تهی ئەوی تیدایه، له

دوودلییه وه هاتییت کاتیک که له رۆژی له دایکبوونیدا پی دهنیته ژیانه وه.

خۆ ئەگەر ته ماشای بکهیت، وا ههست ده کهیت که لیت بیزاره، یان ئەگەر بیئاخیویت، قسه له کورتی ده بریته وه، وای پی خوشه که بیر بکاته وه زیتر له وهی قسه ده کات و دووره په ریزیش بیته پتر له وهی په یوهندی هه بیته و چاره نووسی خه لکی بخاته ژیر چاودیری، زیاتر له وهی چاره نووسیک بو خوی وینه بکیشیت و ... ئەگەر که شتییه وان بو وایه، ئەوا سهول و بایه وان^(۳) و سوکانه کهی تیکده شکاند، چونکه داویه تییه دهستی قه در، به لام له گه له هه موو ئەمانه شدا له خه لکی ده ترسیته، چونکه ئەوان سه رچاوهی به سه رهاته کهی ئەون و ده شبیته له گونگه ری به لا و به سه رهاته تاندا بژی.

ئهمه یه کچه که مان دواي سیزده به هار له جیهانه بچوو که کهیدا به سه ری برد و دواي ئەوه که وته به ربه ستیک له نیوان بوونیک و بوونیکی دیکه، وای بیر ده کرده وه، که ئەو له جیگه یه که نه په ناگایه و نه دنیا و چاوه به هیزه کانیشی برییه قولایی داها تووی لیل و نادیار و له تاریکی به ولاره هیچی دیکه ی نه دیت، بویه به خه مباریی و په شیو حالیی چاوی وه رگیپرا.

پی و ابوو که دنیا کاتیک ئەوی هینایه سه ر لاپه ره ی بوون، له و رۆژه ی له دایکی بوو، ویستوو یه تی تا قی بکاته وه، ئەویش

۳- شرع.

لهو تاقیکرنه وهیه تیپه ری، چونکه له دایکبوو و ژیا و خواش یه کیکی بو ره خساند که مندالیی ئهوی له سته می پرووداوان پاراست، ئه مه شتیکی سروشتیه، چونکه زورجار مندالیی، خوی خوی ده پاریزیت و گه لیک جاریش هیز له بیهیزیدا ده بییت، به لام... توبلیی جاریکی دیکه لهو تاقیکردنه وهیه درچیت رۆژیک که پی ده خاته نیو دروازهی ژیان، له کاتیکدا که ئه و ته و او پیگه یوه و خاوه نی مینه یه کی ته و او ه؟ ئه و، ئه م جار هشیان هر بیهیزه، به لام شتیکی دیکه خراوته پال بیهیزیه کی، که له وانه یه سه رچاوه ی خیر، یان سه رچاوه ی شه ر بییت.

قسه ی ده سته خوشکه کان له وی جور ه شتیکی دره وه ی دیوار هکانی په ناگای ده گرت ه وه و ئه و ته و دره یه ی شه و دانیشتنی ئه وان به دره وریدا ده سووراپه وه و ئه وه ی خه یالی ئه وان ی ده گیرا، گورا. کچه هه وه سبازه کان بیباکیی خویان خسته روو سه باره ت به و رۆژهی که له و په ناگایه دره وچن و ده یانگوت - هر هیچ نه بییت - خوا له و زیندانه ی بی تاوان تیی که وتوون، یان ئه و دیره ی بی ره بن بوون تییدا ده ژین، رزگاریان ده کات و بوار له مهیدانی ژیاندا هیه و زهوی بو چاکان شوینی هه لسوور و داسوور و فراوانه.

بو نیوه رۆژه کردن دانیشتبوون و یه کیکی له کچه کان گوتی:
- له یلا ئه وه چیه وا له فکران رۆچووی و زوریش مات ی؟
هر چه ند ئه و رۆژه ی مالئاوایی له م شوینه ده که ییت، نزیک

دەبیتەو، بىرت زياتر دەشیۆیت و خەمت کەلە کە دەکات.
بۆ تۆ یە کەم کچیت لیره دەچیتە دەر؟ چەندان و چەندان
کچ پيش تۆ بەجیان هیشتووین و نەشمان دیون وەکو تۆ
پەشیو حال بن، خوشکی خوا لیت ببووریت و لەوەی تۆی تیی
کە وتوویت رزگارت کات!
لە یلا گوتی:

ئەگەر یەکیک پی بنیتە ئەو شوینەى تیداچوونی ئەوی
تیدایە، ئەمە هانی دووهم کەس نادات بۆ ئەو کارە، بەلکو زراوی
دەبات، ئینجا من بلیم چی ئەگەر من مردم، خەلکی دیکەش پيش
من مردوون، یان کەس پيش من نە مردووه!
(ئەگەر ئەمڕۆ ئیوه ستمەتان کرد، هیچ دادیکتان نادات،
چونکە ئیوه لە ئازارکیشاندا هاوبەشن)).

هیچ شتیکیان لە گەل دانەناویت بۆ ئەوەی ئەو رۆژەى کە
لە پەناگا دەردەچیت، وەک ئەو کچانەى کە شتمان لە بارەیانەو
بیستوو، بەو شتە پیشوازیی لە دنیا بکەیت؟
شەرم و تەریقییەکی زۆر دایگرت، لە جوینی خواردنە کە
وەستا و چاوی برییه سفرەى خواردنە کە و گوتی:

ئەمە خوا خۆی دەیزانیت و ناشمەویت هیچ شتیکی لە بارەیهو
بزنام... من ئەگەر لە بارەى ئەووەو پرسیارم کرد، ئەوا، یان
نیازپاکم، یان هەلخەلە تینراوم... بریا ئەو خەلکە هەلوئىستیکی
نەرییانە و خراپیان بەرامبەرم بنواندایە و نە بە خیر و نە

به شهر دهستان بۆ دريژ نه کردبامايه! ئايا پاره ده مگه يه نيت به ژيانک که هۆيه کانی دابراون، بنه چه نه ده کرريت و نه ده سفر و شریت، من له هيچ شتيک بيزار نيم، به لام من باره که هه لده سه نگينم، پيش نه وهی هه ليگرم و خو ئه گه ر ناچاريش بم به وهی که هه ر ده بيت هه ليگرم، نه وا هه لیده گرم قورس بيت، يان سووک و ليی هه لئايم، ته نانه ت نه گه ر پشتم بشکينيت و هيژم له بهر بپریت.

-جا که تو نه و باره قورسه هه ر هه لده گریت، بۆ پينا که نيت؟ به پيکه نينه وه بمریت، باشته ره له وهی به چاوی به گريانه وه بمریت، له يلا نه م هه مو وهی بۆ چييه که تو نه و جوانييه دلر فينه و نه و نه قلله هه لسه نگينه ره ت هه يه، نه و جوانييهی خو تم بده يه و نه و نه قللهی خو تم پي ببه خشه، دواي نه وه فریم ده ناو دۆزه خه وه، به لينت پي دده م که ده ژيم.

به تالييه که وه پيکه نی و ياری به چه قوکه ی دهستی کرد و به دوور و دريژی هه ردوو چاوه سه وزه که ی تيبری و ئینجا به هيمني گوتی:

-ئه مه هۆکاری ناله باری و سه رچاوه ی ترس و خه م په يدا بونه. خو زگه جوانی فریبدرايه، نه وسا فریم دها، خو نه گه ر فریشی بده م، نه وا هه لو یسته که م له خراپه وه بۆ چاک ناگوریت، به لام به مه له وریاييه کی ناخوش رزگارم ده بيت، بۆ نه وهی تووشی که مته ر خه مييه کی کوشنده بم.

ئیمه‌ی له په‌نا دیوار هه‌لگیراوه، جوان و ناشرینمان
 پیویستمان به پاراستن هه‌یه له‌لایه‌ن دلسۆزیکێ ئه‌مینه‌وه،
 چونکه ئه‌و له‌گه‌ل یه‌که‌مدا جوانیه‌که‌ی ده‌پاریزیت، نه‌وه‌ک پێ
 به‌ خواربیدا بنیت، له‌گه‌ل دووهمیشدا ناشیرینییه‌که‌ی ده‌پاریزیت،
 بۆئه‌وه‌ی پشتگۆی نه‌خریت، به‌لام ئایا له‌لایه‌که‌ی دیکه‌ی ژیان،
 پیاوی ئه‌وتۆ هه‌ن که‌ ئه‌و دله‌یان هه‌بیت و خۆیان به‌ ویزدانیکێ
 ئاوه‌ها شیرین بکه‌ن؟ دایکه‌کانمان هه‌ره‌موویان تووشیان بوو
 به‌ تووشی ئه‌و چه‌شنه‌ پیاوانه‌ی جیهان له‌وانه‌ی ئیمه‌ هیوامان
 پێیانه‌ و هه‌له‌یان کرد و له‌ ئۆباله‌که‌شی رایان کرد و ته‌نیا
 ئیمه‌ین، که‌ شانمان داوه‌ته‌ به‌ر به‌سه‌ره‌اته‌ ناله‌باره‌که‌ی، ئه‌و
 خه‌لکه‌شمان ده‌بن به‌ دوو به‌ش:

سه‌رزه‌نشته‌ر و قورس پێداگره‌ و رینگه‌مان پێ ده‌گریت
 و لیمان ده‌پرسیت: ئیوه‌ له‌کویوه‌ هاتوون و بۆ کوی ده‌چن؟
 به‌شیکیش سووک داگر و گۆی پینه‌ده‌ر و پیاوه‌تیمان به‌سه‌ردا
 ده‌کات و ده‌لیت: لیان گه‌رین با تیپه‌رن و هه‌ر خۆیان تاوانه‌کانیان
 بکه‌نه‌ کۆلی خۆیان. ئیمه‌ له‌ باریک و ئه‌وان له‌ باریکی دیکه‌دا:
 به‌لام پاپشتی دلخۆشکه‌ری لیبوورده‌ی ئاسانخوازی دل و
 ده‌روون کراوه‌ی باش، ئه‌وا ته‌نانه‌ت ده‌ست ئه‌وانه‌ش ناکه‌ویت
 که‌ وه‌ک ئیمه‌ هه‌لنه‌گیراونه‌ته‌وه‌!

بێده‌نگی هه‌موویانی داگرت و فرمیسکیک لی‌رده‌ها ته‌ خوار
 و له‌ولاشه‌وه‌ ئاخ هه‌لکیشانیک به‌رزبووه‌وه‌ و گه‌لیک خه‌می

دواپوژيکی نادیار دایگرتن و دهستیان له خواردن هه لگرت،
هه ریه که لای دهسته خوشکه کهی رویشیت و به خویه وه خه ریک
بوو و بو پابردوو دهگه پایه وه و دهیگوت:
خۆزگه ئه و پوژهی منی تیدا له دایک بووم، له شریتی
پوژگاردا بیانبریایه.

ئینجا بیرى له دواپوژ دهکرده وه و دهیگوت:
یان ئه و پوژهی منی تیدا ده رده چم، له نه واری پوژگار
بیچریت!

مانگیك به سه ر ئه و قسه یه و ئه و رووداوانه دا تیپه ری و
جووله یه ک له په ناگادا گه را، که زور تیدا دهگه ریت، چونکه
کچیک خه ریکه ئه و پوژه په ناگا جیده هیلیت و...
ئه و کچه ش له له یلا به ولاوه، که سی دیکه نه بوو.

(۵)

له کاتیکدا له بهردهمی راوه ستابوو، بهرپوه بهری په ناگاکه، چونکه نهوی که وتبووه بهر دلې و خوشیده ویست، پرووی تیکرد و پیی گوت:

نه مړو کاتی نه وهت هاتووه له م شوینه بچیته دهر بو دنیا و خواش بارودوخیکی باشی بو ره خساندوویت و سوزی پزیشکیکی مه زنی دلنه رمی به سهردا باراندوویت، که ناوبه ناویک دهاته نه م په ناگایه، بوئه وهی سهردانی نه خوشه کانی ئیره بکات و له ناموژگارییه کانیشی بیبه شمان نه کات، که توی بینی، پیی خوش بوو چاکه یه کت له گهل بکات و سوزی خویت پیی ببه خشیت و بتخاته ژیر چاودییری خویه وه و سهرپه رشتیت بکات بو فیروونی هونه ری په رستاریی له نه خوشخانه تاییه تیبه که ی خوئی. کچه که م نه و پیاوه دکتور (ک) و نه وه خه ریکه دیت تا بتبات و ره وشت و ناوبانگی له باسکردن نایهت. له بهر نه و هه قه ی تو که به سهر منته وه هه یه، سوپاسم کرد و پیشم گوتووه که به چاکی ئاگای لیت بیت و پیشم وانیه به وهی بومان هه لبراردوویت، رازی نه بیت و به وهی که دیته ریت، گه شبین نه بیت، له یلا گوتی:

- گه وره م سوپاسی هه ردووکتان ده که م، من رازیم.

گه لیک له وانهی له ده وروپشتی بهرپوه به ره وه بوون به ژن و پیاوه وه و له یلاشیان دهناسی، چوونه پال قسه ی بهرپوه بهر

هانیان دا و هیوای سهرکهوتن و سهرفرازیشیان بۆ له ییلا خواست.

ئینجا له ییلا ئەو هی که له په ناگا که بۆی هه لگیرابوو، وه ریگرت... له بیرته چیه؟ گورزه قژیکی زهره، کرابوو به بازنیکی زیڕین و کرابوو مه چه کی راستی، به لام بازنیکی هه رزان نه ده کپریت و نه ده فرۆشریت. ئەو هبوو به سهره په نه جهی له رزۆک و پشیو و دلیکی سهرسامی لی نیشتوو وه ریگرت و خستییه نیوان لۆچه کانی کراسه که ی و هه ر به و رۆیشتنه له سهرخویه ی ملی ریگای گرت، ده تگوت به رۆیشتنه وه بیرده کاته وه و ده یه ویت بگه ریته وه.

تۆ بلیی ئەو سهره بیر له چی بکاته وه و له ییلا چۆن سهری قژه زهرده که ی دایکی ده کات؟

ئایا ده لیت بریا بمدیبایه! خۆزگه نه یهۆندایه ته وه! ئایا دلی لیوانلیوی سۆز ده بیته، یان ئەو دله رق و توورپهی لی ده رژیته؟ ئەو هیچ ئاگایه کی له خوی نه بوو که نزیکترین شته بۆ ئەو، و ابزانم له و ساته دا سۆزی ئەو بۆ دایکی دیار و ئاشکرا نه بوو. ئینجا گه رایه وه بۆ لای ده سته خوشکه کانی تا بۆ دوا جار مائئاواییان لی بکات و ئەوهنده ی نه مابوو بگاته لایان تا سهرله نوی له لایه ن به رپوه به ره وه بانگرایه وه و سهری سورما، هه روه ها هاوړیکانیشی سهریان سورما. که گه رایه وه بۆ لای و لیی چوو ه ژووری، دیتی پرووی گه شه و ده موچاوی به

پیکه نینه و له به رده سستی راوه ستا، بی ئه وهی لیی پیرسیت چی دهویت، به لام به چند وشه یه کی خیرا و دلخوشکه رانه گوتی:
 - کچه که م گویت لیبیت... له یلا گویت لیبیت... هه موو شتیک
 له کاتی شیاوی خوی هات و سوپاسی خوا بکه. دواي ئه وهی
 تو چوویته ده ری، نوینه ریک که له لایه ن خانمیکی به خشنده هاته
 ئیره، بازنیکی زیړی پیو، که ئه و خانمه دهیدات به نزیکتیرین
 کچ له په ناگا، بوئه وهی بییت به پشت و په نا و سه رمایه ی
 به رامبه ر پوژگار له و پوژدها که لیره ده رده چیت، کچه که م
 وه ریگره، یاخوا پیروزت بیت، دواي ئه وه ئه م کاغه زهش واژو
 بکه.

هیچ یه کیک له وانهی له وی ئاماده بوون، شتیکی له وه
 زیاتریان چاوه پروان نه ده کرد، ئه وه نه بییت که له یلا قه له مه که
 به ده سته وه بگریت و کاغه زه که واژو بکات، به لام له جیگه که ی
 وشک و بیده نگ مایه وه، ئینجا چووه لای به ریوه بهر و گوتی:
 - گه وره م به ریوه بهر، ئه مه ئه و زیړه یه که ماموستا پیی
 گوتووین که کانه یه کی به نرخی له ره داره؟ ئه و زیړم ناسی...
 سوپاس بو تو پیویستم پیی نییه...

دواي ئه وه چاوی پر بوون له فرمیسک و گوتی:
 - ئه مه ناتوانیت په یوه ندی نیوان من و ژیانی دهره وهی
 ئه م په ناگایه به هیز بکات. من هیچ شتیک له وه زیتر که دایکم
 بو ی به جیهیشتووم، وه رناگرم، من نه میراتگرم و نه میرات

به جيھيائيشم! گه ورهم بيده بهو كه سهي دواي من ديٽ و
ليشمگه پري با ئه م كاغهزه واژو بکه م.

به ريوه بهر وايگرد، هه روه ها له يلاش. هه موويان دهميان
داچه قاند، يان وهكو ده لين بوو به ته له ي ته قيو، گوئيان لييوو
گوٽي:

- پوژتان باش!

گوٽيان:

- ژيانت خوش بيٽ!

ئينجا گه رايه وه لاي دهسته خوشكه كاني تا مائئاواييان لي
بكات.

بهشی دووهم

له نه خوشخانهی دکتۆر (ک).

(۱)

نەخۆشخانەى نەشتەرگەرىى دكتور (ك)... لە گەرەككىى
هيمنى بىدەنگى گەرەكەكانى قاهىرەىە و دالان و چووخمە
فراوانەكانى بەسەر باخىكى بچووكدا دەروانن و ئەو نەخۆشانەى
خەرىكن چاك دەبنەو، ھەر كە بۆيان كرا، چاوى خۆيانى پى
گەش دەكەنەو و بۆن و بەرامە و شنەيان بۆ دىنىت.

ئەوانەى توانادار و دەستپۇشتوو نەبن، رپو و ناكەنە
ئەم نەخۆشخانەى، كەم واپە لەكاتى سەردانى نەخۆشان لە
بەردەمى ئەو نەخۆشخانەى شەقامەكە بە ئۆتۆمبىلى تايبەتى
بە خالىى ببىنىت و دواى ئەو دەتوانىت ئەو بەزانىت با بە
نزيكردنەو شىت، كە خاوەنەكەى چەند دەولەمەندە و ئەو
نەخۆشخانەى چ دەرامەتىكى بەسەردا دەبارىنىت.

دكتور (ك)... پياويكە تەمەنى لە پەنجا سال نزيكبوتهو،
نە كورته و نە دريژ، واتا قەدە پياو، لەش و لارى نارپكە
و رپوخسارى ئاشكراو رپوون نيبە و ئەسمەرىيەكەى زەردىى
تىكەلە و ديمەنى رپووخسارى نيشانەى وشكىى و دوودلىى
پيوەديارە و دلى باشە و حەز بە خيژ دەكات و برپواى بە
خوا ھەىە، بەلام ئەوھى لە دليیەو دەيدات، زياترە لەوھى لە
سامانەكەى دەيبەخشيىت و خۆشەويستى دلنەرمىى لای ئەو لە
قروش كەمبايەخترە و لە جونەيھيش ھەرزانتەرە.

له گه ل ئه وه شدا رايوژي زور دهكات و سووره له سه ر
ره زامه ندي ژنه كه ي و جله وي خو ي و ده سبه ندي كاروباري
دا وه ته ده ست ئه و.

كچه كه مان يه كه م كايه ي له كايه كاني ژياني له م
نه خو شخانه يه دا گوزه ري كرد و ژيان يه كه م دلوي به له يلا
كرده ناو زييه كي گه و ره، كه له ده ستي كردني خه لقنده وه تا
خه لقنده كو تايي دي ت. هه ر به ريوه يه و ده روات، به لام ئه و دلويه
له ني و ته وژمي ئه و زييه دا نه سازا و پيشيه وه پابه ند نه بو و،
هه روه ك ئه وه ي له سرو شتي ئا و نه بو وي ت.

دكتور (ك) پي گوت:

- كچه كه م، ئه مه ئه و نه خو شخانه يه يه كه بنچينه ي په رستاري
تي دا وه رده گريت و ئيمه زور سوور و به په رو شين بو ئاسو وده ي
و حه سانه وه ي نه خو شه كانمان، چونكه كر ي زورمان ده دن ي،
هيوام وايه ئه و چا كه و دلسوزيه ي له تو ي راده بينم، وه دييان
به ني ت. له بهر ئه وه يش كه شويني ني شته جي بو نت نيه رو ي
تي بكه يت و تي دا وه حه سي. ئه وا قه ره وي له يه كم بو دانا ويت تا
چا وه خانوويه ك بو خو ت ده دو زيته وه... شتي كي دي كه ش ما وه
ئه ويش ئه وه يه، كه مووچه ي سي جونه يهم بو بريويه وه و
ئاماده شم هه ركاتي ك به كه لكه اتن و زي ره كي خوت ده رخت،
بو ت زياد بكه م. ئه وه نده پار هيه ت به دل ه؟

به كلوييه كه وه گوتي:

سی جونہیہہ؟ ئەمە زۆرە و خوا یاریت لیم رازی دەبیت.
گوتی:

دەباشە، کەواتە سبەینی سەریک لە نووسەری نەخۆشخانە
بە تا قەرزى لەسەر مووچەکەت لی وەر بگریت بۆ کرینی هەر
جل و کەلوپەلیک کە پێویستت پێیانە... ئیستا دەتوانیت بچیت
کارەکەت ببینیت و دەشتوانیت پشت بە یەکیک لە هاورپیکانت
بەستیت بۆ راییکردنی کاروباری دەرەووت، تا وات لیدیت
خۆت راییان بکەیت... هیوای بەختیکی باشت بۆ دەخوژم.
لەو بینایە جوانەدا چاوی بە تەختەرەوانی نەخۆشان کەوت
دەهاتن و هی دیکەش دەرپۆشتن، بینی کورسییەکی عەرەبانە،
نەخۆشیان لە شوینیکەو دەبرد بۆ شوینیکی دیکە، هەر وەها
دیتی خەلک بەخیرایی دین و دەچن، چونکە لە خزمەتکردنی
خەلکان و هاوبەشییەکی زۆری لەنیوان ئەو شوینەیی جیی
هیشتبوو لەگەڵ ئەو هی دیکە، کە هاتوووتە ناوی، بەدی کرد.
لەوئ بیهیزی مندالیی و دەستکورتی لە بنەچەدا جیهیشتبوو
و لیرەش بیهیزی لەبەر نەخۆشی و هەژاریی لە تەندروستیدا
دەبینی.

لەگەڵ خۆیدا قسەیی کرد و گوتی:

خۆزگە دەمزانی ژیان ئائەمەیه؟

((کچەکەم پەلە مەکە! تو هیشتا لە رۆژی یەکەمتدایت، با

تەمەنیشت سیزدە بەهار، یان زیتەر بیت... دنیا زۆر شتی بۆ

هه لگرتوویت که بو کچیکی دیکه ی هه لنه گرتووہ!))

ئەوانە ی لەو ی بوون، کهوتنه چپه چپ:

((هاورپیه کی تازه مان بو هاتووہ... چاوتان پیی کهوتووہ،

ئەو جوانیشه!))

دەبیت سروشتی ژن لە دەروونی هەر یه کیکیاندا گوتبیتی:

((شتاقمان لەمەودوا مافی ئەوەمان نییە بەخۆمان بلین

جوان)).

بو رۆژی دووهم دەتینی بەسەر نووسینگە ی نووسەرە کهدا

هاتووہ تەوہ تا واژو بکات، که دە جونە یه ی وەرگرتووہ و بو

یە که مجار پارە ی بە دەستەوہ گرت!

-ئەمە یه پارە؟! ئەوہ ی که دل و دەروونی خەلکی خەریک

کردووہ و سەری بە پیاوان شوپ کردووہ؟! لە پەناگا بە بی

ئەو ژيام و هەستیشم نە کرد که شتیکی پیویستە، بە لام کی

دەزانیت؟ یان چووزانین؟! لەوانە یه لەم نەخۆشخانە یه بو من

پیویست بیت.

دوای ئەوہ ژیان هیمنانە و یەک شیوہ و لە بە یه کترچوونی

بە یانی و ئیوارە ی، رۆیشت، پاش ئەوہ ی لە یلا کراسە سپیە که ی

پەناگای بە کراسیکی سپی دیکه گۆری، بە لام جوړیکی تازه

بوو، ئیدی ئەو لەش و لارە لاوازه بە سوکه لہ یی و باریکی بە

ریگاکانی نەخۆشخانە دا دەهات و دەچوو، وەکو هەنگ لە نیوان

ژوورەکاندا ھاتوچۆی دەکرد و قژە زێرینەکەى لە ژێر کلاوچکە^(٤) سپییەکەى خڕ کردبوو ھو ھە و دلنەرمییەکی نوێ چەشن لەوێ لووزەى بەست بو سەر نەخۆشەکان و جوانییەکی تازەش بەسەر نەخۆشەکاندا بارى و دل و دەروونیک خۆى لەپیناوى دل و دەروونى ئەوان دانا، چونکە نزیکیکى خۆى نەبینى تا خۆى بو فەنا بکات و پى و ابوو کە ژيانى ئەو زىرى دزراو، بۆیە بە ھەردوو دەست بە چەپ و راست تەخشان و پەخشانى پى دەکرد و دەیدا بە ئەوانەى کە شایانین و شایانى نین، تا نزیکى کاتەو ھەو لەو رۆژەى ھىچى نامىنیت!

کارکردن بەلای ئەو ھو ھە گەلیک خۆش بوو، بیدەنگى سروشتە تەنیاخوازىیەکەى ئەوى زیادکرد و دوورەپەریزی دەروونە تاکخوازىیەکەى ئەوى بەھیز کرد و ئەو رقەى سەبارەت بە دنیاھاتنى خۆى لە دلیدا بوو، گۆرا بە سۆز و بەزەى لە سەرە پەنجەکانى و بەسەر خەلکدا رژا، ھەر وەک، بىئەو ھى مەبەستى بىت، سزای خراپەى بەک بکیشیت کە یەکیکی دیکە کردوویەتى، وەک ئەو ھى تاوانى درەخت بکەویتە ئەستوى بەرەکەى.

٤-قلنسوة: وشەىەکی لاتینییە و عەرەبى نییە.

(۲)

(ئەحلام) ى پەرستار بە گەورەكەيانى گوت:

- ھاوړې تازەكەمان سروسشتى شازە و رەفتارى سەيرە،
ئەو ھەميشە بېدەنگە و ھەتا پرسىياري لى نەكرىت قسە ناكات،
ھەروەك ئەوھى دايك و باوكى دواى ئەوھى فېرى قسەيان
كردووه، فېرى بېدەنگيشيان كردبىت.

سەيرترين شت لەو كچەدا ئەوھىيە، كە ھەتا رادەى
سەرنجراكيشان خۆى لە كارەكەى دەتوئىتتەوھ و وام بۆ
دەردەكەوئىت كە تۆ، سەروكى گەورەم، لەو ماوھ كەمەدا
وانەكانى نەخۆشەوانىت بەخىرايى پى لەبەركردبىت.

سەرپەرشتيار گوتى:

- ئەحلام، ئەو زۆر زيرەكە و با شتىكى تازەش بخەمە سەر
زانيارىيەكانت، ئەوئىش ئەوھىيە كە رەشبينە، ھەروەك ئەوھى
نەئىبىيەك لە دلېدا بىت.

جاريكيان كاتى كە فېرى برىنپىچانم دەكرد كە چۆن
دەبىيەستىتەوھ و چۆن برىنەكە پاك دەكاتەوھ، ئەمە كىمە... ئەمە
شتىكە كە دەبىت لابرىت... لەيلا دەزانىت كىم چىيە؟

سوئند دەخۆم كە من گالتەم لەگەل دەكرد، ھەر بۆئەوھى
دلئەنگىيەكەى بكەمەوھ، كە چى ئەو بزەيەكى بۆ كردم و گوتى:
- بەلى، دەزانم چىيە... زۆرم ديوه، بەلام جورىكى دىكەى
جيا لەمە.

ئىنجا دەستىكى بە سەرپەنجهى جوانهوه دريژکرد و بە
وردى و ورياييهوه دەستى کرد بە کارکردن، پىم گوت:
-باش کاردهكەيت، بەختىكى باشت بۆ دەخوازم.
گوتى:

-لە چارهسەرکردنى بريناندا!

دواى ئەمە، كچهكەم، ئىمە چ هەقيكمان بەسەر ئەوهوه هەيه،
نەخوشخانه کارکردنى چاكي لەو دەويت و ئىمەش رەفتار و
هەلسوكەوتى باش و نەينىيهكەشى با بۆ خۆى بىت و خۆ
هەزکردنىشت بە شت زانين، كە پربەدل لە دەروونتايە، ئەوا
ئەگەر بۆت كرا دەتوانيت بەدلى بكەيت و پيشم وايە دەتوانيت.
لەيلا بنەچەى خۆى بە نەينى نەدەزاني، چونكە ئەوه شتىكە
رۆژىك لەرۆژان پەردەى هەر لەسەر لادەدرىت و لە دەروونى
خۆيدا واى دانەنابوو كە دەبىت هەر بىپاريزىت، بەلام لە هەمان
كاتدا نەشېخستبووه سەر سەرى زمانى بۆ هەر كەسىكى
بىيهويت، يان نەيهويت، بىدركىنىت. بۆيه هېچ كەسىك ئەركىكى
زۆرى نەدەكيشا بۆ ئاشكراکردنى پرسەكەى، هەرچەندە
هاورپىكانى واى بۆ نەدەچوون. هەر وهە دكتور (ك)يش...
نەيوست بلىت كە ئەو كچىكى هەلگىراوهيه، يان رەنگە ئەگەر
ئەو هەوالهه به مەبهست، يان بى مەبهست بە هەريەكەك لەو
خەلكە بگوتايە، ئەمە رىگەيهكى باش نەبوو بۆ بلاوکردنەوهى
لەنيوان ئەوانهه لهوى بوون.

ئىۋارە ئەھلام خۆى كرد بە ژوورەكەى كچهكه مان و واى
دەرخست كه خەمبارە و درى بە تەنباىى دەروون و تەنباىى ئەو
شويىنە دا و گوتى:

-خوشكى ئىۋارەت باش... قەيدى نىيە، تۆ ئەمشەو سەرەى
حەسانەوہتە، بەلام من با پىت بلىم ئەو بەشەى چاودىرىى دەكەم
لە پرخەى خەويدايە و لەنيو خەوناندا مەلە دەكات... ئەو ئەركەى
ژيان بەسەرىدا داداوين، پارووەكەىە لەيلا، پارووەكەىە... ھەژار
لەش و مىشكى خۆى پى دەبەخشىت تاكو لە دەستى كەسانى
دىكەى دەربىنىت بۆ ناو دەستى خۆى. ئەگەر كچه دەولەمەند
بوويناىە، ئەو ئەرك و ماندووبوونەمان نەدەزانى و لەم زەمانەماندا
بەو شىۋەىە گىرۆدە نەدەبووين.

وەرە با سەرىكى ئەو مالانەى دەوروشتى خۆمان بكەين و
لەم چوخمەىە كەمىك راوەستين.

تەماشاكە! ئەو پەنجەرە پروناكە دەبىنىت؟ ئەو كچىكە
دانىشتوۋە و بىگومان ئەوہى بەتەنىشتىيەوہىەتى داىكىيەتى... بە
بايەخىكى زۆرەوہ قسە دەكەن. لەيلا دەتوانىت بابەتى قسەكەيان
ھەلىنىت؟ من دەلىم بابەتەكە وىنەكىشانى دوارۆژە، ئەمەيان ئەوہتا
لەپى دەستى ھەلدەكشىت و دادەكشىت، چونكە جەخت لەسەر
قسەكانى دەكاتەوہ و كچهكەشى بە شەرمىكەوہ سەرى داخستوۋە
و پىدەكەنىت، ھەروەكو ئەوہى دلى خۆش بىت، بىدەنگىيەكەى
درىژە دەكىشىت، ھەر دەلىى بە بىدارىى خەون دەبىنىت!

ئىنجا كەمىك بېدەنگ بوو، لەيلا لە خەياللىكى وەكو خەيالى دەستە خوشكە كەيدا نەبوو، بەلكو لە خەيالى ئەو شتەدا بوو، كە دايك بە كچ و كچ بە دايكييه وە دەبەستىتە وە... ئەو لە خەيالى دايكايەتى راشكاوانە و فرزندايەتى باو بوو، چونكە لىيان بېبەش بوو.

ئەحلام دەستى پى كرده وە لەسەر قسەكەى رۆيشت:
-دیمەنەكەيان چەند جوانە! خۆزگە منىش دايكم لىم
نزيكبايە، ئەو لەوى لە دەوروبەرى (الوجه البحرى) يە و جەژناو
جەژن نەبىت نايىنم، ئەى تۆ لەيلا، رەنگە دايكت لىت نزيك
بىت و لەوانە يە تۆ وەكو من تووشى ئەو تەنيايى و دلتهنگيە
نەبووبىت؟

((ئەمەى وا گوت، هەروەكو ئەوەى لە ناخى خۆيدايە و لەبەر
ئازار خەرىك بىت بتويته وە)).

لەيلا بە واقورماوييه كە وە گوتى:
-ئەو زۆر لەو دەورترە كە تۆ بۆى دەچىت... ئەو لەوييه...
لە دەوروبەرى (الوجه القبلى)!

-لە دەوروبەرى (الوجه القبلى)! خوامان هەيه هەموومان
نامۆين... تۆ خەلكى (ئەسوان)ى؟

-بەلى، خەلكى ئەسوانم و نزيك بەنداوەكە.
-ئەى چى تۆى هيناو تە قاهيرە؟ ماوەكە زۆر دوورە؟
-لافاو هەليگرتووم.

-شۆخی دهکهیت، من دهزانم خه لکی ئەسوان رهنگ
 ئەسمه ریی به سه ریاندا زالە، به لام تو دەموچاوت ئادگاری
 هه ریمی ئەسوانی پیوه دیار نییه، به راست تو خه لکی کویت؟
 -خه لکی ئەسوانم... به لام ئەو رۆژهی که ئاوی لافاو
 هه لیگرتم، شۆردمییه وه و دەموچاوم سپی بوو. له بهر ئەوهیش
 که زۆر له نیو ئاودا مامه وه، قه وزه کاری له چاوم کرد و چاوم
 رهنگی سه وزی گرت و لیته ش کاری له قژم کرد و دواي
 رهشی، زهره هه لگه را... دواي ئەمه هه چ شتیکی سه یرم تیدا
 نه بینی!

به ئارامی پیکه نی و دهسته خوشکه کهشی له قاقای پیکه نیی دا.
 زه ی زهنگیک له ژووری نه خوشیکه وه هات و ئەحلام زانی
 له به شه که ی ئەوه وه یه و له پیکه نین که وت و به هوش هاته وه،
 له کاتی که ده رۆیشت، ئاورپیکی له له یلا دایه وه و گوتی:
 -با بزنام چیه و ... ده گه ریمه وه.

ئینجا چوه ده ری و له یلا له دلی خویدا گوتی:
 بیگومان ده بیته بگه رپته وه تا لی کۆلینه وه که ته واو بکات.
 ئای خواجه، خه لکی له ده ست کهسانی دیکه چیان به سه ر
 دیت، سیو له دارسیو و هه ناریش له داره نار و له یلاش له
 دایک و باوکیکه، ئەوان کاتیک که سیو، یان هه نار ده خون،
 هه قی ئەوه یان هه یه بزنان که داره که ی له کوئ چنراوه و
 کئ رواندوو یه تی؟ مه به ستی ئەوان تامه که یه تی، نه ک کات و

شوینی. نازانم بۆ به پئی ئەم پێوانەیه نارۆن بەرپۆه، تا ئیستای
من لە کۆل رابردوومیان بکاتەو و بە کەسیتی خۆمەو و خەریک
بن، نە ک دایک و باوکم؟

ئەگەر ئیمە خۆمانمان بە دنیا بهینایه، ئەوا لە دایکبوونی
خۆمانمان دەسپریهوه، چونکه ئەگەر یه کیک جاریک کاریکی
ئەستەم و لە کارکردن نەهاتوو بکات، جاریکی دیکەش دەیکاتەو و
و لە بازەهی نەشیاویی و لە کارکردن نەهاتوو و دەیگۆزیتەو و
بۆ لە توانا دابوون، ئەگەر کەمیک لە بەر دەرگای بووندا ریمان
بگریت تا کو لاپەرەکانی دەستوورە کە ی بخوینینەو و یاساکانی
سەودا و مامەلەکانی ببینین، ئینجا سەرپشکمان بکات لە چوونە
ناو وە، یان گەرانه وە، ئەوا ئەو گەرانه وە یه مان هەلده بژارد کە
عه دەمه، نەو ک بچینه شوینیک کە شاز بوونە و باو نییه.

دوو نەناسراو منیان هینایه دنیاو و دوا ی ئەو و پووی
ئەو هیان پی نەدام کە بە خەلکی بلیم ئەوان کین؟ بەردەوامیش
خەلک لیم دەپرسن و هەر ئەوانیش ئەو پۆژەهی پیشوازیان لی
کردم، دایک و باوکیکی ساختەیان بۆ ناو زەد کردم... شایه دی
ساختە و درۆیان فیرکردم، لە پاشان بەر لەو هی شایه دی
بدهم، سویندیان دام.

دوا ی ئەو ئەحلام لە بەر زۆر پیکەنین بە هانکەهانک و
هەناسەسوارییەو و هاتەو و بە دەنگیکی چەر چەرەو گوتی:
-لە یلا دەزانیت چی روویداو؟ ئەو نەخۆشیکی رووخۆشه

و دیسان تا دایگرتوته وه... که لی چومه ژووری دهستی به
قسه کردن کرد، ههروه ک قسه له گه ل کچیکدا بکات: لیم ببوره...
من خوشم دهوی... ناتوانم به بی تو بژیم.

نیوچه وانیم ئاوپرژین کرد تا به هوش خوی هاته وه و
تایه که ی بهری دا، به لام هیچ شتی کم پی نه گوت، نه وه ک ته ریق
بیته وه... تو بلئی له بهر خوشه ویستی نه خوشکه وتبییت، یان
یه کیکی خوشویستوو به یه نه خوشکه وتوو؟ دلداری شتیکی
قورسه... له یلا تو خوشه ویستیت کردوو؟

له بیزاریی و پی ناخوشبوونی له م پرسیاره و له بیزاریی
و له پرسیارکه ره که ش هه م پرسه، به لام ده بوایه وه لامی
بدابایه وه، چونکه دلی خه لکی راده گریت، گوتی:
- به لی خوشم ویستوو.

ئه حلام دوو چاوی سه رکه وتووانه ی دهر په راند و پیی وابوو
که بهخت یاریه تی و نهینیه کی قوولی بو ئاشکرا بووه، گوتی:
- که سیکت خوشویستوو... ئه مه راسته؟ تو بلئی ئه و که سه
بهختیاره کی بیت که ئه و دهموچاوه جوانه و ئه و دله پاکه ی
وده ستهینا بییت؟!
گوتی:

- هه موو خه لکم خوشویستوو، به لام تاکه که سیکم له و
خه لکه خوش نه ویستوو، ته نانه ت باوک و دایکیشم!
ئه وه تو نه زانیت، یاخود خوت له نه زانیی ده دهیت؟

-خوشكى بروام پى بكة.

ئەحلام وەك گالتەى پى بكات، گوتى:

-ئى لەو وىنە جوان و ئاشكرايە لەبارەى تۆو لەيلا، تۆ
خەلكى ئەسوانى لە تەنىشت بەنداوەكە... لافاۋ ھەلگرتوۋى و
كارى لە دەموچاوت كردوۋە و سىپى بوۋە و لە چاۋەكانىشت
تا سەوز ھەلگەراۋن، لە قزىشت تا زەرد بوۋە، دواى ئەو ھەش
تۆ ھەموو خەلكت خۆش دەۋىت، بەلام تاكە كەسىكت خۆش
نەۋىستوۋە، تەننەت باوك و دايكىشت!

ئەم پىچ و پەنايە چىيە و ئەو رىگا پىچە بە دەورەيە چىيە؟
سىنگى خۆت بۆ خەلكى بكەۋە و خەلكىش سىنگى خۆيانت بۆ
دەكەنەۋە، خەمبار مەبە، من بۆ خۆم ۋەلامى ئەو پرسىيارەى لىم
كردىت، دەدەمەۋە. نەرمىيەكى درۆزنانەى نواند و رەزامەندى
لەيلاى ۋە دەستەينايەۋە و دەستى كردهۋە بە قسە و گوتى:

-لەيلا خۆشەۋىستى چىيە؟ خۆشەۋىستى ۋا دەبىنىت كە
شتىكە شورەيى، يان ناسروشتى؟ دلدارى كرانەۋەى دەروونە
بۆ دەروون و سۆز و نەينى دركاندى دلە بۆ دل. ھەموو
شتىك لەم بوونەدا شتىكى ھەر خۆش دەۋىت! ئەۋەتا گول
جىاۋازى لەنيۋان رەنگەكانىدا دروست دەكات، بۆئەۋەى ھەنگى
جىاجيا لەسەرى ھەلنىشن و رۆژگارنىش بەھار دەھىنىت تا
لە سەرمای زستان و گەرمىي ھاۋىن پاكانە بۆ خۆى بكات
و ھەموو سەماكەرىك لەم بوونەدا خۆشىي دلدارى دايدەگرىت و

هه موو چه هچه هه خوازیک له ژياندا ئاوازی خوشه ویستی
دایده گریت. خوشه ویستی تیکه ل به خوینی هه موو زیندوو یه ک
و سروشتی هه موو بوونه وهریکه!

من... خۆم یه کیکم خوشو ویستوو... ئاموزای خۆم
خوشو ویستوو و خوازینیم له باوکم بۆ دهکات و باوکیشم پیی
خوشه و به خیری دینیت.

ئینجا هه لویسته که به سه ریدا زال بوو و له سه ر قسه که ی
رۆیشت:

-ئای له یلا بریا بتدیبايه! گهنجیکی قۆزی جوانه، قژ داهینراوه،
دهموچاوی بریقه داره، ریش و سمیلی ده تاشیت، شیکپۆشه،
قسه خوشه!

له یلا گوتی:

-ئینجا له بهرئه وهی تۆ دلداریت کردوو، ده بیته منیش
دلداریی بکه م؟

-یه کیکت خوشبویت شتیکی شورهی نییه. بروام پی بکه و
به خوشکی خۆتم دانی و ده با ئازار و هیوا دابه ش بکه ین، ده نا
دنیا ده بیته باریکی گران به سه رمانه وه.

-ئه گهر تۆ ده ته ویت که سیکم خوشو ویستیته، ئه وا خوشم
ویستوو... یان خوشم ده ویت!

-باشه، ئه وا نزیکو وینه وه له وهی له یه ک بگه ین.

ئیدی له سه ر کورسییه که ی ملی خوی خوار کرده وه و گوئی
بۆ راداشت و له خوشییان پیده که نی و گوتی:

-لەيلا، باسى خۆشەويستەكەتم بۆ بکە و منيش قسهى زياترت لەبارەى خۆشەويستەكەمەوه بۆ دەکەم.

-يەکیکم خۆشويستووہ ئامۆزام نيبه، ئەو کور نيبه و قۆز و جوان و قژداھينراو و ئادگار پوون نيبه، ئەو سپى نيبه، بەلکو گەنمپەنگيکى مەيلەو زەردە، ئادگار بريقەدار نيبه، ريش تاشراوہ، سميلى دريژە، شيکپۆش نيبه و خۆشيشم لە قسەکانيدا بەدى نەکردووہ!

-رەنگە پيرىک بيت لە چل سال تىپەريبيت؟
-ئەوہيه کە دەلييت.

بەگالتەيەکەوہ، بۆئەوہى برۆاى پى بکات، گوتى:
-دەليى دکتور (ک)ە...؟

-ھيچ سەيرىک لەمەدا ھەيە؟ پياويک چاودىرى ژيانم دەکات و لە رۆژگار دەمپاريژيت... من جگە لەوہ ھيچ مانايەكى دیکەى خۆشەويستى نازانم.

-ببوورە من بەھەلەدا چووبووم... خۆشەويستەکەم ئەو لاوہ نەبوو کە بۆم باسکرديت، بەلکو پياويکى دیکەيە، دەزانيت کيئە؟ ئەو باوکمە... من لەبەر دوورى ئەو خەوم لى ناکەوييت. ئينجا پیکەنى، بۆئەوہى ئەو ئازارە بسپريتەوہ کە رەنگە بە ھاوپريئەکەى گەيانديت.

قسەى نيوان دوو کچەکە ليژەدا وەستا و پشووى ھەفتە ھات و ئەحلام داواى لە لەيلا کرد کە پیکەوہ بچنە دەرى و

له یلاش رازی بو، چونکه دهیویست یارمه تی بدات بو کرینی
هه ندیک جل و که لوپهل و له گه لیشی بگه ریت به دوای ژووریکدا،
که تیدا نیشته جی بیت.

رۆیشتنه که یان دریژه ی کیشا و ئەحلام قسه ی له باره ی هه موو
شتیکه وه ده کرد، که له ریگه ی خویان ده یانبینی، وه ک هه موو
کچیکی شادان و دوور له ریکپوشی. خاوه ن برۆا به دلرفینی
خوی، هه رچه نده که جوانیش نه بو، له یلاش بیده نگ سه ری
داخستبو، یان به بزهی که وه ره زامه ندی پیشان ده دا، گیانیکی
هاورپیه تی نه به تین و نه کز له نیوانیاندا زال بو.

به لام له یلا پیویستی به و بوو تا له کاروباره که ی خوی ده بیته وه،
ئینجا دوای ئەوه ده چیته وه بو ئەو گوشه گیرییه ی خوی که پی
راهاتبوو ئەگه ر ویستی.

له به رده می دوکانی که لوپهل فرۆشیکی کۆنه راوه ستان،
قه ره ویله یه کی بچووک و میزیک و کورسییه ک و ئاوینه یه کیان
هه لبارد، له یلا پاره ی ئەو شتانه ی دا و ئینجا هه موو شتیکی
له وی به جیهیشت تا ده گه رپته وه و ده یانباته وه، دوای گه ران به
گوزه ره کاندان و پرسین له دوکاندار و به قالان، له یلا ژووریکی
دۆزییه وه.

ژووریک له نهومی چواره م له سه ربانی خانویه کی گه وره، که
به نناکه دروستی کردبوو به ته نیا بو ژنیک ته نیابیت. په نجه ره یه کی
هه بوو به سه ر شه قامه که یدا ده پروانی و به رامبه ر ده رگا بوو.

ئەوھى لە يەكەم بېنىندا سەرنجى بېنەر رادەكېشىت لە
پەنجەرەكەوھ، خانوويەكى گەورەيە و نھۆمىكى لەو خانوويە
لەيلا تېيدا دادەنىشىت، زياترە.

خاوەن مالەكە كە پيرەژنىكە و مېردەكەى مردووه و چەند
كچىكى لەپاش بەجىماوه و ھەموويان شوويان كردووه، بە
لەيلاى گوت:

-كچەكەم كەست لەگەل دادەنىشىت؟

گوتى:

-نەخېر.

-ئەى ئەو كچەى لەگەلتدایە كىيە، خوشكتە؟

-ھىچ خوشكىكم نىيە... بەھەرھال ئەو خوشكمە و بە
تەنيا لای تۆ نىشتەجى دەبم و كەسم لەگەل نىيە، دايكە ھىچ
رېگرييەك ھەيە؟

-نا، نا، كچەكەم. مالەكە ئەمىنە و ھەموو نھۆمەكانى خىزانى
پاك و بەرەوشتى تېدا دادەنىشن و ھەر لە يەكەم چاوپېكەوتندا
خۆشمويستى، چونكە زۆر بەو كچەم دەچى، كە مېردى كردووه
و لە جىگەيەكى دوورە. لېرە مېردى بە فەرمانبەرىك كرد و
گويزرايەوھ بۆ ئەسوان و لېم دووركەوتەوھ. ئەگەر حىسابى
غەبىم بگردايە، ھەرگىز نەمدەدا بە فەرمانبەرىك بگويزریتەوھ.
ئەحلام گوتى:

-لەيلا شووى بە پياويكى ولاتەكەى تۆ كردووه.

پیریژنه خاوهن ماله که گوتی:

له یلا تو خه لکی ئەسوانی؟ ده بییت فلانی میردی کچه که م

بناسیت... دهیناسیت؟

وه لامي دایه وه:

دوو ساله من له ئەسوان نیم و که چوومه وه سلاوی توی

پی راده گه یه نم.

گوتی:

باشه، وهره به خیر بییت و شتومه که کانت بیته و له په نای

خوا دابنیشه.

هر که ئیواره داهات، که لوپه له کان له ژووره که ریکخران

و چرایه کی تیدا داگیرسا و بو یه که مجار له ژیانیدا ئەوهی بو

رهخسا که له جیگایه ک بییت و هیچ که سیک به شداریی نه کات،

ئینجا ئەحلام مائئاوایی لی کرد و ئەویش وهک ههست به

چاکه ی ئەو، ماچی کرد و دهرگای پیوه دا و خوی دایه دهستی

ته نیاییه کی دوورودریژه وه.

(۳)

مه‌رج نیه که ده‌روونی مروّف خه‌مبار، یان خالی بیت له مروّف، چونکه وه‌ک خانوو وایه، بویه دروست ده‌کریت، که تیدا نیشته‌جی بن، چونکه ئە‌گەر چۆل بوو ویران ده‌بیت و ئە‌گەر ویرانیش بوو، ده‌رووخیت، که‌سی دووره‌په‌ریزیش ده‌بیت په‌یوه‌ندییه‌کی هه‌ر کردبیت، به‌لام له‌به‌ر هه‌ر هۆیه‌ک بیت، ئە‌و په‌یوه‌ندییه‌ی پی خوش نه‌بووه، بویه له‌خه‌لکی چۆل بووه هه‌روه‌کو دیرنشینان، ئە‌وان پیش خو دووره‌په‌ریزکردن، له‌هه‌موو که‌سیک زیاتر به‌ندیوارییان به‌ژیانه‌وه هه‌بووه و خوشییان له‌جوانییه‌کانی دیوه، دوا‌ی ئە‌وه له‌وانه‌یه ئە‌م پشتی تیکردبن و ئە‌وانیش پشتیان تیکردوو و وازیان لی هیناوه، یان ئە‌م پارچه‌پارچه‌ی کردوون، بویه ئە‌وانیش پارچه‌پارچه‌یان کردوو.

هه‌رچه‌نده ژووریکی بچووکه، به‌لام به‌که‌لکی دانیشتن دیت و رووناکییش در به‌تاریکییه‌که‌ی ده‌دات.

یه‌که‌م شه‌و له‌هه‌ر شوینیک بیت له‌هه‌موو شه‌ویکی دیکه پر له‌خه‌یا‌تره و خه‌یا‌ل له‌شه‌وانه‌دا هه‌تا بلی به‌پیته، هه‌ر له‌به‌ر ئە‌وه‌ش بوو که کچه‌که‌مان هه‌ستی به‌ته‌نیایی کرد، کاتیک له‌لای په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌ی دانیشتبوو چاوی به‌زه‌مینیه‌کی نادیاردا گیرا، که چاره‌نووس وای کردوو کچیک تیدا بژی. هه‌روه‌ها چاره‌نووسه‌که‌ی وابوو که له‌خاکیکی نه‌ناسراودا

له دايك بيت و له ويوه به مندالي گويژرايه وه و له بوونيكي ليل
و شه ويكي تاريكدا كه وته پي مه له، هرچه نده مانگ له تاقى
ئاسمانيدا تريفه زيوينه كاني بو سهر گهردوون دهنارد و پري
ده كرد له پروناكي دلشادي.

له ماله كه ي به رامبهري دهنكي ژنيكي هاته بهر گوي،
دهيگوت:

"ئه مه درويه... روله خوت فيري درو مه كه و خوتي له سهر
رامه هينه و راستگوبه له هه موو ئه و شتانه ي به زارتدا دين."
قسه ي ژنه كه دل و دهرووني خسته نيوته و ژمي خه ياله كاني،
له كاتيكا قولي خوي كردبووه پالپشت بو سهر ي له سهر قه راغي
په نجه ره كه و گوتي:

- ئايا ده بيت مروف راستگوبيت له هه موو ئه و شتانه ي
ده يانليت؟ كه واته من له قسه كردنمدا له گه ل ئه حلام كاريكي
خراپم كردووه. ئيدي خوي كرد به پرسياركه ر و پرسيارليكراو،
ئينجا دهستي كرد به پرسيار و وه لامدانه وه:

- كچه كه ناوت چييه؟

- له يلا.

- ئه ي باوكت ناوي چييه؟

- له يلا.

- ئه ي دايكت ناوي چييه؟

- له يلا.

-ئايا به راستى وه لَام ددهيته وه، يان به پيچ و پهنا؟
-بيگومان به پيچ و پهنا، چونكه ناکريّت دايک و باوک و
کچيش بم.

-که واته باوکت کييه؟

-يه کيکه له و خه لکه.

-ئايا ئاينىکى هه يه بيپاريزيت و کردار چاکييه کى هه يه ئاگای
ليبيت؟

-بيگومان نه خير!

-ئهى دايکت کييه؟

-ژنيکه له ژنه کانى ئەم جيهانه.

-ئايا ئاين و رهوشتي ئەو جيايه له هى باوکت؟

-هه ردووکيان له يه ک دهچن.

-ولاته کهت کامه يه؟

-خاکی خوا، هه مووى ولاتى منه.

-که واته بنه چه يه کت نييه.

-هه ر ده لئى بيرىکى پروپوچم له ميشكى رۆژگار، يان
درۆيه کم زمانم کردوويه تى.

له يلا، بارى سه رشانى له يلا قورس مه که، چونکه کچى
هه لگيراوه ي کولانان شهرم له کچى هه لئه گيراوه ده کات! و ابزانه
له ئاسمانه وه که وتوو هته خواری، يان پارچه قورپکه و فووى
تيکراوه. هه ر وا بزانه که ده ريايه ک فرى داوه، يان گورپک

کراوه ته وه و لئی هاتوته ده ری. و ابزانه تووشی له بیرچوونه وه
بووه بنه چه و نیشتمانی خوئی بیرچووه ته وه، و ابزانه هر
شتیکه که تو حه زی پی ده که یت، به لام ئازاری پی مه گه یه نه!
-بو خه لکی گریمانه داده نین تا خه لکی ئاسوده بکه ن؟
-خوزگه گریمانه یان دابنایه.

ئینجا دوو دلۆپ فرمیسی سربیه وه که به سهر دهموچاوه
گه شه که یدا هاتنه خواری.

دوای ئه وه ماوه یه ک تیپه ری و گوئی له دهنگی پیلاویکی
قورس بوو له سهر په یژه ی ماله که و زانی خاوه نی ئه و پیلاوه
بو لای ئه و دیت. ئه و کیی هیه بو لای بیت؟ سوپاسی کرد،
چونکه له دهست ناخی خوئی رزگاری ده کات و هه لگیراوه و
هه لنه گیراوه لیک جیا ده کاته وه. له ده رگا درا و سوکیک هه ستا
و ده رگای کرده وه.

-فه رموو دایکه.

-ئيواره ت باش کچه که م.

-ئيواره ت باش دایکه.

له ته نیشته یه کتر له سهر قه ره ویله بچووکه که دانیشتن.

هر له کونه وه پیریژن به چه نه بازی و زور بلایی به ناوبانگن
و هر ده لی، ئه وه ی له ته مه نه دریزه کانیاں دووچاری بوون، له
هه موو دانیشتن و کوریکدا ده یگیرنه وه و ئه وه ی له گه لیشیاندا
دانیشتوو، پیی خوش بیت، یان ناخوش، ده بیت گوئیان بو راگریت.

پیریژن دانیشتنه‌که‌ی داکوتا، چونکه ده‌ویست دریژه
بکیشیت و نه‌شی ده‌ویست ماندوو بیت، ئینجا دوو سی جار
شه‌ویلاکی جوولاند، هه‌روه‌ک ئه‌وه‌ی ئه‌سپ پیش غارغارین
ده‌یکات و گوتی:

-له‌یلا، پیم گوتیت هه‌ر له‌یه‌که‌م چاوپیکه‌وتندا خو‌شمویستووی،
چونکه شیوه‌یه‌کی کچه‌که‌مت تیدایه.

-خواتو و ئه‌و بیاریژیت... بویه‌ه‌زم کرد مادامه‌کی ته‌نیایت،
له‌گه‌لت دابنیشم... کچی خو‌م من که‌مخه‌وم و ده‌گمه‌ن وایه پیش
سه‌عات سی بنووم و... زوریش خه‌ون ده‌بینم، ئه‌مه‌ش له‌به‌رئه‌وه‌ی
خه‌یالم هه‌ر لای کچه‌کانمه، هه‌رچه‌نده ئه‌وان له‌باوه‌شی می‌رده‌کانیان
و هه‌مووشیان پیای چاکن، به‌لام ئه‌مه‌سروشتی دایکه، ده‌بینیت
هه‌میشه ماندوو و خه‌م دایده‌گریت با روله‌کانی له‌خوشیشدان.

به‌لام بو له‌و ولاته‌ دووره‌ به‌ته‌نیا هاتوویته‌ قاهیره؟ (به‌لام
چاوپوشی له‌ وه‌لامدانه‌وه‌ی کرد و له‌سه‌ر قسه‌کردن رۆیشت):

که‌شوه‌وا له‌ ئه‌سوان ناخوشه‌ و می‌ردی کچه‌که‌م ده‌رده‌لی
خوی له‌وه‌ ده‌رده‌بریت و هه‌مووشمان ده‌مانه‌ویت بیته‌وه‌ ئیره،
به‌لام ناتوانین. هه‌موو شتیک به‌خواستی خواجه... پیت نه‌گوتم بوچی
له‌م ولاته‌ دووره‌وه‌ هاتوویت؟

-ئه‌وه‌ی می‌ردی کچه‌که‌تی بردوو به‌ ئه‌سوان، هه‌ر ئه‌وه‌ش
منی هیناوه‌ته‌ قاهیره، هه‌ر یه‌کیک له‌ ئیمه‌ دوای گوزه‌رانی خوی
ده‌که‌ویت!

-به ته و او هتی وایه، به لām کچی خۆم تو بچو وکی، جوانیشی و نه ده بو وایه باوک و دایکت بهم جوړه ده سته ردارت بن و بهیلن تو به ته نیا بژیت، کچه کهم دنیای ئەم نه وه یه هه مووی شه ر و به دکارییه، په حمهت له زه مانى رابردوو که پیاوان وهک کچان به شه رم و شکو بوون و ژنانیش پاکی و بیگه ردیی فریشتانیان هه بوو! به لām ئەم رۆژگاره، ئەوا خوا له به لاکه ی بمان پاریزیت و ئاینده مان به خیر بگیرییت. نا... له یلا هه رگیز نه ده بو وایه ئەوان ئاوه ها وازت لیبینن، ئیدی چاوه پروانی وه لāmی کرد.

-راسته نه ده بو وایه وازم لیبینن، به لām ده سبه ردارم بوون... چونکه مردن!

-مردن! په حمه تی خویان لیبیت، گوتت: خوشکت نییه؟
-براشم نییه.

-خه مبارت کردم، که واته دایک و باوکت به گه نجی مردوون...
خۆزگه کوریکم هه بایه و لیم ماره بکردیتایه! کچه کهم ئە ی له کوی کار ده که ییت؟

-په رستارم له نه خو شخانه که ی دکتور (ک).
-ده زانم کامه یه، چونکه میړده کهم نه شته رگه ریی بو کرا، که بوو به هو ی مردنی... په حمه تی خوا له ئەو و له باوک و دایکی تو بیت له یلا. مردوو حه قی ئەوه ی به سه ر زیندوو انه وه هه یه که هه میشه په حمه تی بو بنیرن... واش ریکه وت ژنیکی هه ژار له گوزه ره که مان له نزیک ئیمه داده نیشته، هه ر له و

شەوھەدا مێردەكەى مرد كە مێردەكەى منى تێدا مرد. ھەرۆك
ئەوھى يەك كاتيان ھەبیت و كچىكى بچووكى بۆ بەجیھىشت و
گوزەرانى زۆر خراپ بوو، بۆیە بوو بە دایەن لە پەناگای (ج)...
زۆرم بەزەبى پێیدا دەھاتەوھ و یارمەتیم دەدا، چونكە ژنىكى
باش بوو، رەحمەتى خواى لیبیت، ئەوھىش لە دەوروبەرى
سێزەدە سال لەمەوبەر كوچى دواى كرد... خوا خاكى گۆرەكەت
پیرۆز بكات زەبىنەب.

-خوا رەحم بە ھەموومان بكات، چونكە ھەموومان مردووين
ئەمە لەژێر گلدايە و ئەوھىش لەسەر گلە.

-كچەكەم راست دەكەیت... پیم وایە درێژەم پێدا... كاتى
ئەوھەتووھ برۆم و تۆش بخەویت (ئینجا ھەستايە سەرپى)
شەوت باش... لەیلا گویت لیبیت:

بە دایكى خۆتم دانى... من ھەمیشە لە خزمەتتەم لە ھىچ
شتىك شەرم مەكە، خۆشم دەوئیت لە شىوھى كچەكەمدایت...
ئەى كەى دەچیتەوھ بۆ ئەسوان؟
-كە جەژن ھات.

-رۆژگارى لاوان ھەمووى ھەر جەژنە... جارێكى دىكەش
شەوباش.

یادى زەبىنەبى بىرھاتەوھ، چونكە لەوى باسى ئەویان بۆ
كردبوو، پى خۆش بوو مەمكى زەبىنەب ژەھراوى، یان سىنگى
نەخۆش بووايە!

ویستی زیندووی بکاته‌وه و نه‌شیده‌زانی مراندوویه‌تی، به‌لام
خوایی خوش بیٚت، چونکه له چاکه به‌ولاوله هیچی دیکه‌ی
نه‌ده‌ویست.

دوای ئه‌وه باسی راستگویی و درۆ هاته‌وه بیرى. ئه‌گه‌ر
قسه‌ی راستی به پیره‌ژن بگوتایه، ئه‌وا به زۆربلایی له هه‌موو
شوینیک بلاوی ده‌کرده‌وه. نابیت مرۆف هه‌میشه له‌گه‌ل خوئی
و خه‌لکی دیکه‌دا راستگو بیٚت، پیوسته به درۆ و له‌خوباییبون
بژی، بۆئه‌وه‌ی له‌سه‌ر ئه‌م زه‌وییه‌دا زانا و نه‌زان، زیره‌ک و
گیل، هه‌ژار و ده‌وله‌مه‌ند و جوان و ناشرین ببینی، بۆئه‌وه‌ی
شته‌کان به‌وه بمینه‌وه که له‌گه‌ل دژه‌کانیان لیک جیان، چونکه
هه‌رکاتیک ئه‌وه ساغ بووه‌وه که زیندوو هیچ جیاوازییه‌کی نییه
و له هه‌موو به‌هره‌یه‌ک بیبه‌شه، بیگومان ئه‌وه دوا ساتی ژیانی
ده‌بیٚت.

له‌یلا به‌و بیرانه که‌میک ئاسووده بوو، تا راده‌یه‌کیش له
خوئی رازی بوو، دوای سه‌رئیشه‌یه‌کی زۆر و شه‌ویکی زۆر
بیداری، تا به‌یانی خه‌وت.

(۴)

پوژان ههنگاویان خیرا کرد و سالیکی مانگ لهیه کچووی
پوژ دووباره بووه وه تیپه ری و کچه که مان ته نیا یه ک ریگه ی
ده کوتایه وه له ماله وه بو نه خوشخانه، که وهخته بلین نه ده گورا
و ته نانه ت رهنگی ده رگای دوکانه کانی و شوین و پیچ و
گه وه کانی و هه موو شتیکی له به رکرد بوو.

له ماله وهش چه نه بازییه که ی پیریژن مایه ی کاتبردنه سهر
و هوکاری بیزاری و لاپه ره ی دهنگوباسانن و هاورپییه تی
(ئه حلام) ی هه یه، که پراوپره له گه نجی و ئه ویش که شوه ه واکه ی
پر کردووه له ژاوه ژاو و هه را و بی پچرانه وه سکالای دلی
خوی بو هه لده ریژیت، یان باسی هیوا و ئاواته کانی خوی بو
دهکات، ئه مه نامه یه که له وی له ئاموزاکه یه وه بوی هاتووه، رقی
خوی به و پوژگارهدا ده ریژیت که لیکی کردوون، هه رچه نده
ههنگاو یک بچنه پیش بو ته و اوکردنی زه ماوهنده که یان، ئه و دوو
ههنگاو ده بیات بو دواوه. ئه مهش نامه یه کی دیکه یه تی پلانی
ئه وه داده ریژیت که چون ژیانیکی خوش بو خوی و بو ئه و
له لانه یه کی خوشه ویستی به ختیارانه ئاماده دهکات، ئه مهشیان
نامه یه که له باوکییه وه که سکالای دهستکورتی و بی پاره یی و
مندال زوری خوی بو دهکات و داوای ئه وه ی لی دهکات شتیکی
له وه ی که له خوی زیاده، بو برا بچووکه کانی بنیری، با به
قه رزیش بیت. ئه حلام کچیکی ته بیات توونده، بیژنگی نه نییانه،

بۆیە بى پچرانه‌وه، بارگرانى كاروباره‌كانى خۆى ده‌خاته سەر شانى له‌يلاي هاورپى و پرووى رهنگرشتنى ژيانىكى باشتىر و ئاسووده‌ترى لى ده‌كات، له‌يلاش سينگفراوانه و گوپى زور لى ده‌گرپت و ئەوه‌ندهى بشتوانپت و پپى بكرپت ئاموژگارىي ده‌كات.

دواى ئەوه رۆژگار له سروشته هپمنه‌كهى و رپرته‌وه يه‌ك شپوه‌كهى ده‌رچوو و داكشانى ژيان گه‌رايه‌وه و دووباره هه‌لپدايه‌وه نپو گونگه‌ره‌كه، دواى ئەوهى هه‌لكشان هه‌لپدابوو بو سەر كه‌نار تا ئەوئيش له‌گه‌ل مه‌له‌وانان مه‌له‌بكات، يان له‌گه‌ل نووقمبووان نووقم بپت.

دكتور (ك)... نه‌خوش كه‌وت و چه‌ند رۆژپك له‌نپو جپگه‌دا مايه‌وه و زور كه‌س چوون سه‌ريان لپدا و هه‌والپان پرسى، له‌يلاش يه‌كپك بوو له‌وانه‌ى كه سه‌ريان لپدا، ئەم سه‌ردانه له ئپواره‌يه‌كدا بوو له‌و ئپوارانه‌ى كارى نه‌بوو، كاتپك كه ئپزنى وه‌رگرت و لپى چوو ه ژوورپ كه له‌نپو نوپنه‌كهى راكشابوو، سللوى له‌خوى و له ژنه‌كهى كرد. دواى ئەوه دانپشت، له‌كاتپكدا شه‌رم پپلووه‌كانى قورسكردبوو، شه‌رمكردن به گوناكانيپه‌وه دياربوو، يه‌كه‌م هه‌لوپستى له‌م جووره كه له ژيانپدا تپى كه‌وتوو، شله‌ژاندبووى. ئاخىر ئەو له مالپ ئەو كه‌سه‌يه كه چاكه‌ى له‌گه‌لدا كردوو و به‌ئاماده‌بوونى ژنپكى نامو، كه بپگومان نه‌پنپپه‌كه‌ى ده‌زانپت، هپچ نه‌بوو كه خوى پپوه خه‌رىك بكات، ئەوه نه‌بپت

که قژی ببات بۆ دواوه، هه‌رچه‌نده پپۆستیشی به‌وه نه‌بوو، بی هیچ بیانووێه‌ک له‌سه‌رخۆ که‌وته ئه‌ه‌ئح و قورگ پاک‌کردنه‌وه و دوودلی و ناوبه‌ناو و سه‌ره‌نجام به‌ئه‌ده‌ب و شه‌رمه‌وه گو‌تی: -گه‌وره‌م دکتۆر، قه‌یدی نییه، خوا شیفات بۆ بنی‌ریت.

ئه‌و ژنه‌ی ته‌نیشتی له‌ ئاسمانه‌که‌ی خۆیه‌وه چاویکی لی کرد، نازانم چۆن پپی گه‌یشت، له‌کاتی‌کدا زۆر لیک‌دوورن و چینه‌کانیش زۆرن؟ جوانترین وینه‌ی بینی که قه‌له‌می خوا له‌سه‌ر لاپه‌ره‌ی بووندا هیلێ کیشاوه، بۆیه بیگومان غیره‌ی ژن له‌ ژنیکی دیکه‌ گرتی... غیره‌ی له‌ بووکه‌شووشه‌یه‌کی بی گیان کرد و له‌ گولیکی بی بۆن و له‌ باخچه‌یه‌کی خه‌مبار، که هیچ مه‌لیک له‌ هیچ لایه‌کی چریکه‌ی لیوه‌ نه‌هاتوو. به‌فیزه‌وه ئیره‌یی به‌ جوانیه‌که‌ی برد و هیرشی کرده‌ سه‌ری و ئه‌گه‌ر ئه‌و جوانیه‌ی کراس بووایه، پیش ئه‌وه‌ی لی بیته‌ ژووری، دایده‌که‌ند. دکتۆر بۆئه‌وه‌ی رایه‌لی ئه‌و بیده‌نگیه‌ی دریه‌ی کیشا، بیری‌ت، گو‌تی:

-له‌یلا، بارودۆخی نه‌خۆشخانه‌ چۆنه‌؟ (په‌نگه‌ ئه‌و پرسیاره‌ی له‌ هه‌موو ئه‌وانه‌ی هاتوونه‌ته‌ سه‌ردانی، کردبی‌ت).

-هه‌موو شتی‌ک به‌دلی تو ده‌بی‌ت دکتۆری گه‌وره‌م.

ژنه‌که‌ی به‌ ساردیه‌که‌وه پرسى:

-کچه‌که‌ی په‌ناگا ئه‌مه‌یه‌؟

له‌یلا به‌ خۆداشکانه‌وه‌وه گو‌تی:

-به لئ من... ئەوم!

كارتىكردى نان - بهو نه رمييه وه - له كۆت ره قتره! ده يتوانى به ژنيكى ديكه كه نهينييه كهى ده زانى، بليت: ئينجا كه راستييه كهى ده زانيت بو ده پرسيت؟... تو ژنيكى خوتيه له قورتينيت. ئەوهندهى پى نه چوو كه رويشت... هاتبوو چاكه يه ك بكات، به لام خراپه ي هاته رى!
دكتور به ژنه كهى گوت:

كه گوتت "كچه كهى په ناگا" كچى سه ماخانه و تياترو و شتى ديكه ي له م بابه ته ت هينامه وه بير... نه ده بووايه پرسىارى له و جوره ت لى بكردايه، چونكه ئازارت پى گه ياند، له كاتيكدا ئەو كچيكي ههستناسكى دل و دهروون باشى ره وشت جوانه.
-بو راستيگوتن ئازار ده گه يه نيت؟

-ئينجا هيچ شتيك وه كو راستيگوتن ئازار به خشه؟
ناشيرييك چه ند ئازارى پى ده گات ئەگه ر پى بگوتريت تو دزيو و ناشيرينيت، له كاتيكدا ئەو له هه موو خه لقنده يه كى ديكه ئەوه باشتر ده زانيت! پياو خراپيش چه ند ئازارى پى ده گات ئەگه ر پى بگوتريت تو پياو خراپيت، له كاتيكدا ئەو له هه موو كه سيك زياتر ئازارى خه لكى ده دات! به لام ئەو هيچ تاوانىكى نيه، ئەو ميراتى شارىكى بو ماوه ته وه.

ژنه كهى وهك ئەوهى گالتهى له گه لدا بكات پى گوت:

-دكتورى فهلسه فه شى!

-به لكو دكتورى نه شته رگه رى و... توش له بريندار كردن.

بزه‌یه‌کی بۆ کرد، ئینجا گوتی:

-ژنه خۆشه‌ویسته‌که‌م خۆزگه ده‌تدیت ئەو پۆژە‌ی چووم
له‌ویوه‌ بیهینم، ئەو هه‌لویسته‌ سه‌یره‌یت ده‌بینی، ئەوا دل و
ده‌روونت پڕ ده‌بوو له‌وه‌ی که بکه‌ویته‌ به‌ر دلت و ریژت ده‌گرت.
ئینجا چیرۆکی بازنه‌ زیڕه‌که‌ی بۆ گێڕایه‌وه، به‌لام ژنه‌که‌ی
نووقمی پیکه‌نینیکی دریژ بوو و گوتی:

-ئەو به‌مه‌ ویستوو‌یه‌تی گه‌واهی ره‌وشت و ره‌فتارباشی
پیشکەش به‌ تۆ بکات، ئای که ئەو ئاخۆ هه‌ر له‌ زووه‌وه‌ چ
فرتوفیلیکی له‌ژیر سه‌ردا بووه‌ و ویستوو‌یه‌تی که نموونه‌یه‌کی
دنیا نه‌ویستی و قه‌ناعه‌ت و ره‌زامه‌ندی پیشان بدات، تاکو هه‌ر
له‌یه‌که‌م تاودا بره‌واپیکردنی تۆ وه‌ده‌ست بینیت. یان ئەو شه‌یدای
هه‌لویسته‌ نواندنه، بۆیه ژوووره‌که‌ی جه‌نابی به‌پۆه‌به‌ری
کردوو‌ه‌ته‌ شانۆی ئەو شانۆنامه‌یه‌ و شوینه‌واریک که خه‌یال
دروستی کردوو‌ه‌، تۆی له‌گه‌ل خۆیدا بردوو‌ه‌ بۆ جیهانی راستی
و ئەوه‌تا خه‌لکی له‌سه‌ر شانۆ فرمیسک داده‌بارینن و دوا‌ی
ئەوه‌ له‌به‌ر ده‌رگا‌که‌یدا پیده‌که‌نن و می‌رده‌ ئازیزه‌که‌م تۆش وه‌ک
بینه‌ر، یان نابینه‌ر، ده‌گریت!

بیگومان تۆ پیاویکی دلت باشه‌ و نه‌خۆشه‌کانت له‌ نه‌خۆشخانه
له‌ چینیکی تایبه‌تی خه‌لکن، بۆیه ده‌بیته‌ په‌رستاره‌کانیشت و ابن.
پزیشکه‌که‌ که‌وته‌ باویشکدان، بۆئوه‌ی بخه‌ویته‌، ژنه‌که‌شی
ده‌می لیک ناو له‌ قسه‌کردن که‌وت.

تو بلای ئەم قسه خراپه هیچ کاریکی له دەر وونی ئەو پیاوه
کردبیت؟ دەبیت شوینە واریکی جیهیشتبیت و خوی هەستی پێ
نەکردبیت، چونکە هیچ کاریکی لەسەر ئەو پێک نەناوه و خەلکی
له هەلسوکه وتیاندا هەمیشە بو ئەو بیرە کۆنانە دەگەرینەو هە
له باره‌ی خەلکه‌وه گەلاله‌یان کردوو و پیکیان هیناوه، وهکو
مامۆستای دەرشتن بو نمره کۆنه‌که ده‌گەریته‌وه پیش ئەوه‌ی
بابه‌ته تازەکه هەلسه‌نگینیت.

له‌یلا وای لیّهات که له‌به‌ر ڕووداوه‌کانی دوینی، ره‌شبینی
لا دروست بوو و له‌وه دنیای بوو، که ڕۆژگار تازە لی
وریابوو ته‌وه و نه‌هینییه زۆر شاراوه‌که‌ی ده‌بیته‌کتیبیکی
بلاوکراوه و هه‌رکه‌سیک بیه‌ویته‌ ده‌خوینیته‌وه. وای به
خه‌یالدا هات که بچیت و تووشی هه‌رکه‌سیک بیت پێی بلیت:
ده‌مناسیت؟ من له‌یلا ی هه‌لگیراوه‌م! وای به‌خه‌یالدا هات که ئەمه
بکات تا دله‌ گیرۆده و بیره شیواوه‌که‌ی به‌ه‌سینیته‌وه، به‌لام
ئەمه ده‌کریت؟ ئەگەر بشکریت، ده‌توانیت؟

ڕۆژگار له‌سەر گالته‌جارییه‌که‌ی خوی ڕویشته و ده‌ستی
به‌چه‌نه‌بازی کرد، هه‌روه‌کو چۆن پیره‌ژنه‌که‌ی دراوسی
چه‌نه‌بازی ده‌کات، دوا ی چه‌ند ڕۆژیک به‌یه‌کیک له‌ریگا‌کانی
نه‌خۆشخانه‌دا ده‌ڕویشته و به‌لای ژووره‌که‌ی دکتۆر (ک)...
دا تیپه‌ری و له‌پر بینی له‌به‌ر ده‌رگای ژووره‌که‌دا ڕاوه‌ستاوه
میوانیکی گه‌وره‌ به‌ری ده‌کات، له‌یلا سه‌یری کرد و بینی

پیاویکه و دهیناسیت. پیاوهکه به ناوی خوئی بانگی کرد و به
پزیشکه که ی گوت:

-له کچه که مان رازیت؟ ئەو له باشتترین کچانی لای ئیمه بوو
و رایسپارد ئاگای لیبت.

رهنگه یه کییک لیئانه وه نزیک بوو بیئت و گوئی له قسه که
بوو بیئت، یان به ریوه بهری په ناگای ناسیبت، ئیدی ده مامکه که
لاچوو و ته مه که هه لیبرینگاند و هه موو ئەوانه ی له نه خوشخانه
بوون، به گوئی یه کتردا ده یانچپاند:

-ده زانن؟ ئەو له یلا جوانه کچیکی هه لگیراوه یه!
جوانییه که ی هیچ دادیکی نادات.

په رستاره کان گوتیان:

-زانیتوانه؟ له یلای دلسۆز کچیکی هه لگیراوه یه!
دلسۆزییه که ی هیچ دادیکی نادات.

یه کییک له په رستاره قسه خوشه کان گوتی:

-کچینه، ئینجا چیه با هه لگیراوه ش بیئت. له وانه یه ره چه له ک
باش و ئەسلزاده بیئت، گالته به خه لک مه که ن.

له نیوان خو یاندا پیکه نین.

رۆژیک له رۆژان له یلا پیی نه گوتن: "ئه وه چیتان گوت؟ یان
ده لین چی؟" به لام ههستی به وه کرد که شیوه ی قسه کردنیان
له بانگ کردنی به ناوی خوئی گۆراوه، هه روهک ئەوه ی پیتته کانی
پیتی تازه بن.

باشه، چى بکات؟ ئەو بەرەو مەبەستىكى خۆسەپىن دەچوو:
چونکە ئەو پوژانەى تىدەپەرن و شتىک لە تەمەنى دەقرتینن، ھەر
ئەو پوژانەن کە تىدەپەرن و ھەندىک لە نەینىيەکانى دەردەخەن،
ئەو پوژەى شاراوەکان بلاودەبنەو و ئەو لەشولارە دەخرىتە
ژىر گلەو.

ئىوارەيەکیان لە ژوورەکەى خۆى دانىشتبوو دلى خۆى بۆ
خەم کردبوو ھو و لەگەل پەژارەدا يەکتريان دەدواند، دەنگى
پەيزەکە ھات، بىگومان پيرىژنە... قەيدى نىيە گويم لە ھەوالى
تازە دەبىت! ئەمەيان مندالى بوو! ئەو ھشيان زگى پىنج مانگە...
بەلام فلانە ژن رەزىل و قرچۆکە... خو فلانەکەى دیکە ھىچ
ھىسابىک بۆ سبەينى ناکات... بەلام ئەمە چىيە؟ خو ئەو بەتەنيا
نىيە! لە دەرگا دراو گورج ھەستا و کردىيەو.

-دایە فەرموو.

-کچەکەم ئىوارە باش.

-ئىوارەت باش دایە... خۆت و ئەو ھى لەگەلتدایە بەخىرىين
و دانىشن.

پيرىژن گوتى:

-ئەمە سورەيىاي کچمە، کە لە ئەسوانە. بىرى کردبووم و
منىش بىرم کردبوو و ناردم بە دوايدا و ئەویش ھات سەرم لى
بدات. ئەمە ئەو ھىە کە لەپىناوى ئەودا خۆشمويستى! تەماشای
بکە... ئەویش قزى زەردە و قزى تو رەنگەکەى وەک ھى ئەو

وايه... ئەى سپيايه تيبه كهى! ئەگەر سپيايه تيبه كهى كه ميک له سپيايه تيبه كهى تو سافتر نه بووايه، ئەوا هەردووکتان پیک دەچوون... ئەى بەژن و بالاكهى! ریکتر و پیست ناسکتره، له گهڵ ئەوهشدا بەژن و بالای تۆش جوانه... ئەى چاوهکان! تو به سهوزی چاوهکانت لهو جیایت... بهلام ئەوهت بیر نه چیت که چاوی چ جوانیبه کی تیدايه... میردهكهى شهیدای چاوهکانیبه تی، ته نانهت هه موو سویندیکی بهو چاوانه یه.

خوا ده زانیت که قژی سوره یا کال بوو و قه له ویش بوو و هیچ جوانی و دلگیریبه کی تیدا نه بوو، ئەمه ئەگەر به دەر له چاوی دایکی سهیری بکهین!

پیریژن بهردهوام بوو، گوتی:

-کچه کهم ئەمه له یلایه، کریچییه تازه کهمانه، کچیکی خوشه ویسته و گه لیک له ئەدهب و رهوشتبه رزیی توی تیدايه، دلم بهوه خوش بوو که خه لکی ئەسوانه و پیم وایه خه لکی ئەو ولاته هه موویان باشن!

سوره ییا گوتی:

-چ ریکه! له یلا تو خه لکی ئەسوانیت؟

-به لئ، خه لکی ئەسوانم.

-که واته گه ره کی ئەمه و گه ره کی ئەوه شاره زای و فلان

بازرگان که ناودارترین بازرگانی ئەوییه، دهیناسیت؟

-من خه لکی ئەسوانم، بهلام نهک ناو ئەسوان، لادیی

نهریتیان وایه که خویان دهکن به خه لکی نزیکتین شاری
ئو ههریمه ی له لادیکه ی خویانه وه نزیکه، له بهرئه وه ی گوند
و ئاواپیه کانی خویان ئو نوبانگه یان نییه و من زور که م
دهچووم بو شار، چونکه ئه وه ی پیویستم ده بوو، بوم جیبه جی
دهکرا.

ئینجا ویستی جوړه دلخوشییه کی پی به خشیت:
به لام شاری دل نیشتمانه و قاهره شاری دلمه
خوشکی، سوره ییا خان چونکه دایکتی لییه، که دایکی منیشه
و نه خوشخانه ی دکتور (ک)... ی لییه، که سه رچاوه ی ژیان و
گوزهرانه.

به مه دهتگوت به شیوه یه کی خه مبارانه لی ده پارپته وه،
که باری سه ر شانی قورس نه کات و ئیدی قسه کردن به ره و
مه بهستی دیکه ی دوور له وه ی بردن، تا کاتی مالئاوایی هات و
ههستان و رویشتن.

(۵)

ئەمە ئەو بەرپۈزە ئەمىنە يە كە لە نەخۇشخانە ي دكتور (ك)...
كەوتووہ و نەخۇشە.

پياويكە خوا ژيربيژي پي بەخشيوه و ھەليبژاردووہ و پي
پيشان داوہ.

پيريكي لە خواترسي پاكي زاناي دنيا نەويستە، نيشانە ي
قايلي و قەناعەت و قبول لە دەموچاوه گەشەكە ي و نياني
ئادگاري دەخوينتەوہ.

چاو لە يەكەم بينيدا ھۆگري دەبيت و دەروونيش لە يەكەم
جاردا متمانە ي پي دەكات، ھەرودەكو چۆن متمانە بە يەقین
دەكەيت و دلت بە ئاشتي دەكریتەوہ. ردینيكي سپي كەم مووي
خر، ھەر دەليي رۈوناكيي دەوري خۆر، يان خەرمانە ي مانگە
و دووچاويش لەبەر شەو بيداريي خاوەنەكە ي بۆ خواپەرستى،
يان خويندەنەوہ، يان نووسين پەنای بۆ چاويلكە بردووہ، دوو
ليويش كە بەردەوام بە جولانەوہ يەكي سووك و چپە يەكي
كەم خەريكي وئرد و خوا بەگەورە زانينە، چونكە لە خوا بەدەر
گوي لە كەسي ديكە ناگريت.

قەدەر بۆ ريگاي لەيلاي ناردووہ، لەكاتيكدە شەوي ژيان
پي گەيشت و تاريكيي وجود پيچايەوہ و كاريگەرييەكي زۆري
بۆ دل و دەرووني لەيلا و دەنگدانەوہ يەكي قوولي لە ژيانيدا
ھەبوو.

ئەو ھەتا لە ھەلە بە ڕوویەکی گەش و دەمیکی بە زەر دەخەنەو،
 بەسەریدا دانەویوەتەو و چارەسەری برینەکەیی دەکات، کە
 خەریک بوو لێی پیس بکات و ئەویش بە دوو چاوی کزەو نیگای
 پاکی و قەناعەتی تی دەگریت، ھەرۆک بلی لە باخچەییەک، یان
 جوانیی گولیک رابمینیت و - لە فافەکەیی تیۆ پێچا و گوتی:
 -باوکە دەتبینم ئەمڕۆ باشتەری و ئەو قوناغەت تیپەراند کە
 دلێ نارەحەت کردبووم، سوپاس بۆ خوا. کەمیک بێدەنگ بوو،
 ئینجا ھەردوو لێوی بە بزەییەکی تال کرانەو و گوتی:
 -خۆزگە زامی ناخ و دەروونیش ساریژبووایە! ھەزار
 پزیشک و ھەزار دەرمان بۆ لەش کۆکراوەتەو، بەلام ھیچ
 پزیشکیک و دەرمانیک بۆ نەخۆشیی دەروون نابینم!
 جاریکی دیکەش پیکەنی، بۆئەوھی لە بایەخی قسەکە کەم
 بکاتەو.

پیرە تینی دایە بەرخۆی و سەری خستە سەر سەرینیکی لای
 پەنجەرە، وەک ئەوھی نیوھی دانیشتیبت و نیوھی خەوتیبت و
 دەستیکی پەنجە ڕووتی خستە سەر ریشیک، کە لەبەر نەخۆشی
 ئاگای لێ برابوو و درێژ بوو، ئینجا بە چپە دەنگیک، کە گوی
 لەیلا پیش ئەو ئەشنای نەبوو، گوتی:

-کچەکەم... لەیلا... من پیاویکی پیرم، ژیانم تاقیکردوووەتەو
 و ھاوڕییەتیم بۆ زەمان درێژەیی کیشاوە، رۆژگار تەریبەکەیی
 خواردووم و وشکەرۆکەیی بۆ ھیشتوووەتەو و پەییووستیی

لهنیوان من و ئاسماندا هه‌میشه به‌هیزه و پێشم وایه دوایینیکی
ئاوه‌دانیم هه‌یه... به‌لام خه‌مبارم... له‌به‌ر نه‌خۆشیی خه‌مبارم،
ترسیکی زۆر دایگرتم کاتیگ هه‌ستم کرد له‌سه‌ر ده‌روازه‌ی
ئه‌به‌دییه‌تم و واشم هه‌ستکرد که هۆگری دنیا و خۆم پێوه
هه‌لواسیوه.

له‌وه‌تی هه‌ستم به‌ خۆم کردووه، ده‌روونم گه‌لیک چه‌ند و
چوونی له‌گه‌ل کردووم، که خۆم بخزینمه‌ چۆله‌وانیی ژیانته‌
و بیمه‌ ناو میحرابه‌که‌ت! به‌لام دوودل بووم، تا ئه‌و زاته‌ و
بویرییه‌م له‌ خۆمدا به‌دی کرد و ئه‌و کاره‌م کرد.

کچه‌که‌م بروام پێ بکه‌، ده‌بیته‌ سکالا بو‌ خاوه‌ن ویزدانیک
بکه‌یت و ئه‌و خه‌م و په‌ژاره‌یه‌ت که‌میک سووک بکه‌یت، چونکه
ئه‌و جه‌سته‌ ناسکه‌ی تو‌ توانای به‌رگه‌گرته‌ نییه‌... ئه‌و له‌شه‌ی
ئێوه‌ بو‌ خه‌م دروست نه‌بووه، به‌لکو‌ شان و پیلی پیاوان بو‌
ئه‌وه‌ دروست بووه!

گوته‌:

-باوکه‌ من له‌م دنیا‌یه‌ی خۆم له‌ تاریکیدام، خۆرم لی هه‌لنا‌یه
و تیشکیکیش سه‌رم لی خوار ناکه‌ته‌وه‌! من ئاوازیکی شادیی
نه‌به‌خشم... من نه‌ینییه‌کم ده‌بووا‌یه‌ بلاو نه‌کریتته‌وه‌ و قسه‌یه‌کم
ده‌بووا‌یه‌ نه‌خریتته‌ به‌رده‌می خه‌لک! من وشه‌یه‌کم نه‌ روونم و
نه‌ تیشم ده‌گه‌ن! من نیهادیکم گوزاره‌ی نییه‌ و کاریکم بکه‌ری
نییه‌، من چوومه‌ته‌ سه‌ر خوانی وجود، نان ده‌خۆم و خه‌لک لیم

بیزارن، نه من رژد و رهزیم و نه ئەوانیش قایلن. باوکه من...
تۆ نازانیت من کیم!

من پارچه په‌رۆیه‌کم کچۆله‌یه‌کی تیدابوو، په‌ناگا باوکه
و دایه‌نیش دایکه و مامانیک پیشوازی لئ نه‌کردووم و به
ماچکردن له‌لایه‌ن دایکه‌وه شاد نه‌بووم و گویشم به لایلاه
شاد نه‌بووه.

من هه‌لگیراوه‌م و به‌رامبه‌ر تۆ شهرم ناکه‌م!

من هه‌لگیراوه‌م!

ئهمه نه‌ینیه‌که و هه‌موو ئەوانه‌ی له‌ ده‌ورمن، پێیان زانیوه.
ئینجا به‌ چاویکی فرمیسکاوی و دلێک که به‌ شله‌ژاوی
لێ ده‌دا، سه‌یریکی کرد، چونکه ئه‌وه بو‌یه‌که‌مجاره‌ که گوئی
لئ ده‌بیت حوکم به‌سه‌ر خۆیدا بدریت، پیره به‌ واقورماوییه‌وه
گوئی:

-تۆ هه‌لگیراوه‌یت؟ ئای خه‌لکی چه‌نده زولمیان لئ کردوویت!

-باوکه‌م و دایکه‌م که‌س بوون که زولمیان لئ کردووم!

-ده‌ خۆت زولم له‌ خۆت مه‌که، چونکه تۆ جیای له‌و که‌سه‌ی

ده‌یناسیت.

زه‌رده‌خه‌نه‌ بخه‌ره‌ سه‌ر لیوت بو‌ ژیان و بو‌ وجود، پێکه‌نه
و به‌نیو دلی خۆتدا بچۆ خوارئ و ره‌گی ره‌شبینی لئ هه‌لقه‌نه،
وینه‌ی دنیا به‌ سه‌ما کردووی بکیشه، هه‌موو بوونه‌وه‌ریک له
ده‌ورتدا سه‌ما ده‌که‌ن.

شنه‌ی فینک هه‌لمژه و ده‌ست له که‌شوه‌ه‌وای مرو‌قخنکین
به‌رده و گوئی له ئاوازی جوان بگره و گوئی خۆت له ده‌نگی
سه‌ردوولکه‌بیژان داخه.

که له‌سه‌ر که‌ناره‌که‌ی دیکه بوویت، مافی ژیانته‌بوو، به‌لام
ئه‌م‌پۆ له‌سه‌ر که‌ناری زیندووانی، مافی ئه‌وه‌ی ئه‌وانته‌هیه‌به
به‌به‌له‌میکی دزراویش په‌ریبته‌وه. هۆی په‌رینه‌وه‌که لای ئی‌مه
گرنگ نییه، به‌لکو ئه‌و که‌سه‌ی ده‌په‌ریتته‌وه به‌لامانه‌وه گرنگه.

تۆ یه‌که‌م ئه‌لقه‌ی له زنجیره‌ی ره‌چه‌له‌ک، که‌واته ئه‌لقه‌یه‌کی
زیربه و ئه‌وه‌ی پیشته‌بلی کوا ره‌چه‌له‌کت؟ پیی بلی: ئه‌ی تۆ
کوا ره‌وشتت؟ جا ئه‌گه‌ر له ره‌وشتدا یه‌کسان بوون، ئه‌وا به
ره‌چه‌له‌ک له تۆ گه‌وره‌تر و باشته‌ر نابیت... تۆ خۆت نه‌هیناوه‌ته
دنیاوه و ئه‌ویش که له‌دایک بووه ئه‌و کاره‌خۆی نه‌یکردووه.

کچه‌که‌م، تاریکی ده‌روون به‌ترست‌ترین جووری تاریکیه،
بۆیه له‌نیو ته‌نیا‌یی و چۆله‌وانیدا مه‌ژی و پشتته‌له‌ جوانی دنیا
مه‌که، چونکه هه‌موو زیندوو‌یه‌ک مافی ئه‌وه‌ی هه‌یه پیی شاد
بیت.

تۆ ئه‌گه‌ر ئه‌وه بکه‌یت له تافی گه‌نجی و جحیلیدا به‌ره‌وپیری
ده‌چیت.

به‌هره‌له‌و خۆشییه‌ی له‌به‌رده‌ستایه، وه‌ربگره و رایه‌لی
به‌ختیاری له ده‌وری خۆتدا بچنه، با باریک و خه‌یالییش بیت،
چونکه ئه‌گه‌ر خۆت خۆت به‌ختیار نه‌که‌یت، ئه‌وا به‌ختیاربه‌خشت

دهست ناکه ویت. به بهربه یان دلخوش به و له گهل ئیواره شدا
چه هچه ههت بیت و بوونی خوت به سهر خه لکیدا بسه پینه،
چونکه تو تاوانکار نیت و زولمیشته نه کردووه. تو گیانیکی
بیگه ردی له نیو پیستیکی بیگه ردا. تو ساتیکی توبه کردنیت که
به دواى ساتیکی گوناها هاتووه.

تو بیژیه کی به خشینخوازی زمانیکی هه لئه نگوتوو
گوتوو یه تییه وه و خواش قبولی کردووه و به خشیویه تی. تو
فرمیسیکی په شیمانیت که پره له گه رموگورپی و ته ژی پاکی
و بیگه ردییه.

تو کچه که م... تو خوت نازانیت کینیت!
تو هه له ی خواپه رستیکی، یان نووچه دانی دنیا نه ویستیکی،
که به خراپه نه زانراوه.

له یلا ئەمه توییت و خه م مه خو، ئەمه دهستووری مه مله که تی
پیاوچاکانه و ئەگه ر یه کیکت له و خه لکه دی به یاسایه کی دیکه ی
جیا له م یاسایه هه لسوکه وتی له گه لدا کردیت، ئەوه بزانه که ئەو
که سه پیاوچاک نییه و داواى خوالیخوشبوونی بو بکه!

-باوکه... به راست من وه هام؟ ئای که له په ناگای (ج) بووین...
هه ره موومان چند پیویستمان به وه بوو که قسه یه کی له م
جوړه مان له ده می که سیک له وئی گوی لیبت.

چه ندان دهسته خوشکم هه بوون و هه ریه که به لایه کدا
رؤیشتین و هه مووشیان له من نائومیدتر و هیوا بر او تر بوون.

چۆن نەفرین دابەش دەکریت، بەو شیۆهیه بەسەر شاراندا دابەشیان کردین و خەلکی بۆ پرسى ئیمە بەشیۆهیهک هاوکارییە کەتریان کرد، هەرۆهکۆ چۆن بۆ کارەساتیک هاوکارییە کەتر دەکەن.

وامانزانی ئیمەش لە ریزی ئەواندا دانراوین، بەلام تۆ پیت گۆتم: ئیمەش مافی خۆمانە بژین... لەوانەیه ئی وایان تیدابیت کە ژیا بن، بەلام ئایا منیش دەتوانم بژیم؟

دوای ئەو راپێکە دەرهوه و پرووی لە پیره بوو لەسەر قەرەوێڵەکەى و ئەوەندە رینگەى پى نەدا کە هیچ شتیکی پى بلیت، بەلام رۆشنایى باوەر و پروناکی یەقین و دلنایى کە لەنیوچەوانیدا پرشنگیان دەدا، بى ئەوەى هەست بە خۆى بکات، چووبوونە دەروونییهوه.

دوای ئەو چوو دەرى، تووشى ئەحلام هات.

—لەيلا ئەو تۆ لە کویت؟ من چەند لەمیژە بەدواتدا دەگەریم و نەمدەزانی لە ژوورەکەى پیرهیت. نازانم بۆ ئەوەندە دەچیتە ئەوى و زۆریش دەمینیتەوه! لەوانەیه هەموو رۆژیک وانەیهکی ئایین، یان فەلسەفەى لى وەر بگریت. ئەگەر رەبەنى لە ئایینی ئیمەدا هەبوایە، ترسى ئەو لە لیت هەبوو کە جلی ژنە رەبەنەکان لەبەر بکەیت لەدیر دانیشتیت! ئەو چیه وا حەز لە پیری دەکەیت و ئاشقی فەنابوونیت، هەرۆهک بلی لە دوادوای ژیانیت بیت. بەزەبیت بە گەنجایەتى ناسکدا بیتەوه لە بەفرى

پیری و گهرمی ژیانی بۆ بنیره تا چلهکانی گهش و جوان
بکات و بۆن و بهرامه‌ی بلاو بکاته‌وه... بریا بمزانیایه باسی
چیتان ده‌کرد؟

به‌شیوه‌یه‌کی دلخوشانه گوتی:

-به دوورودریژی باسی خوشه‌ویستیمان کرد و له‌باره‌ی
خوشه‌ویستییه‌وه پرسیارم لی کرد، چونکه شتیکه من نه‌مزانیوه.
ئه‌حلام ده‌زانیت چی پی گوتم؟ گوتی:

له‌یلا خوشه‌ویستی چیه؟ شتیکی شوره‌یی و ناشیرین، یان
ناسروشتی تیدا ده‌بینیت؟ خوشه‌ویستی کرانه‌وه‌ی ده‌روونه بۆ
ده‌روون و سۆز و نهینی درکاندن دله بۆ دل.

ئه‌وه‌ی بۆ گوته‌وه که پیشتر ئه‌حلام له‌باره‌ی خوشه‌ویستییه‌وه
گوتبووی.

ئه‌حلام گوتی:

-هیشتا هه‌ر گالته ده‌که‌یت. گالته‌م پی مه‌که، من خه‌مبارم،
له‌یلا من له‌هه‌موو که‌سیک پتر پیویستم به‌به‌زه‌یهاتنه‌وه‌ی تویه.
-شتیکی که‌مت داوا لیکردووم... گویم لی بگره، چونکه من
ئاوازی گریاو به‌چاکی ده‌ژهنم.

ئه‌حلامی له‌سه‌ر کورسییه‌ک دانا و خوشی له‌سه‌ر یه‌کیکی
دیکه راوه‌ستا، ئینجا ده‌ستی پیکرد و گوتی:

-ئه‌حلام چۆن به‌زه‌ییم پیتدا نایه‌ته‌وه که تو خوشه‌ویستی
دل و خوشکی گیانم بیت؟ خوشکی، ره‌حمه‌تی خوات لیبت،

ئەو ھەتتا بەسەر ھاتوو، خۆ تۆ دوینی پر بە دنیای خۆت بوویت؟ ئای ستەمی ئەو رۆژگارە ی لوانیکی تیکشکاند کە لەبەر دلی چاوی و لیوان بوو، چەند زۆرە، خوشکی خوا رەحمت پی بکات.

دوای ئەو ھاتە خوارێ پاش ئەو ھە پیکەنین بەسەریدا زالبوو، ئەھلامیش بە پیکەنیکە ھە ئەو پیکەنینی ھات، کە لە پیکەنین و ھستا، گوتی:

– ھیشتاش ھەر گالتە دەکەیت؟

– تۆ گالتە بە من دەکەیت و من گالتە بە تۆ دەکەم، سێھەمیش ھە یە کە گالتە بە ھەردوو کمان دەکات، زەمانەش گالتە بە ھەموومان دەکات، ئاخەر ژیان گشتی گالتە جاری و بی میشکییە.

– کەواتە وەرە با ھاوکاری یە کتر بکەین دژی زەمانە و گالتە ی پی بکەین و گویشت لە من بیت بزانی دەمەوێت بلیم چی...

بەلام ئەو چییە جۆرە دلخۆشییەکت پیو دەبینم کە پیشتەر نەمدیو؟ لەوانە یە رۆوناکی بەختیارییە ک لە ئاسۆی ژیندا دەرکەوتبیت، یان رەنگە پیرە کورپی ھەبیت بۆی دەگوازییتەو!

– نا، نا، ئامانجە کەت نەئەنگاوت، ھەرچەند تیرەکەت لە دەور و پستی دا. کورپی پیرەژنە کە ی دراوسیم داخوایی کردووم و

خوا یاریت له جیهانی غه یبه وه بو دی ده گوازی مه وه، که ژاوهی گیانان شه قامه کانی قاهره ده بریت، سروودی نه به دیهت ده لیته وه و تارای بوو کینیشم تیشکی خور و تاجه گولینهی بوو کیشم له نه ستیره ی ئاسمان ده بیت، به لام مؤله تی نه وه م لیوه رگرتووه هه تا بزانه: ئایا باو کم زیندووه، یان مردووه، بوئه وهی بچیته لای بو داخوازی داوای منی لی بکات.

لیره دا شین و شه پوری ژنیک له هه وشه ی نه خوشخانه به رزبووه وه، چونکه کوره که ی مردبوو.

ئه حلام ده لیت:

- پهنه که نه مه له سرووده کانی نه به دیهت بیت.

له یلاش ده لیت:

- که ژاوهی گیانان شه قامه کانی قاهره ده بریت، ئه حلام تو بلیی نه مه زه ماوهندی من بیت، یان ماته مینی تو؟ نه وهت له بیر نه چیت که من پیش که میک ده شله ژام.

- به راستی ژیان وه کو تو ده لیی گالته جارپی و بی میشکیه، ئیستا سنووری نه مه و نه وه مان به زاندووه! له یلا ناته ویت گوئ له وه بگریت که ده لیم: من دل پر ئازار و خه مبارم، باو کم و دایکم ده بنه ریگر له نیوان من و خوشبه ختیم.

- هه روه کو باو کم و دایکم له مه و پیش کردیان.

- به ته واوه تی وا نا، چونکه نه وان مه به ستیان به ده ختکردنت نه بوو، به لکو بی نه وهی مه به ستیان بیت، به ده ختیان کردیت،

تکات لی دهکه م قسه م پی مه بره با قسه م له بیر نه چیتته وه، چونکه من خه یال شله ژاو و بیر تیکچووم و دویئی شه و خه و نه چوته چاوم... دایکم و باوکم ریگرن له نیوان من و خوشبه ختیم، پیم گوتووی که ئاموزاکه مم خوش دهویت و ئه ویش ئه وهنده منی خوش دهویت و هه موومان بیروکه یه ک به سه رماندا زاله که ئه و ده مخوازیته. له یلا پیم گوتووی ئه و زور بیبه خته، هه رچهنده زور زیره که، هه رجاریک هه ندیک پاره کو ده کاته وه، بوئه وهی مالیکی به ختیار بمانگریته خوئی، کاره ساتیکی به سه ردا داده باریت تووشی ناخوشییه ک ده بیته.

سکالای ئه وه م برده بهر که زه مانه بو کاروباره که ی ئیمه دریزهی کیشا و تکام لی کرد په له بکات، به لام باوکم و دایکم له رپی وهستان، چونکه ئه و پاره یه ی نیبه چاوچنۆکی باوک و دایکان قایل بکات... ههروهک ئه وهی ئیمه به لای ئه وانه وه که لوپهل بین، بفرۆشریین و بکریین، نهک ژن و میردیک فه رمووده ی خوا کو یان ده کاته وه.

من له لای خومه وه که م که م شتیکم کو کرد بو وه وه، به لام دایکم و باوکم به نامه و سکالا ده ربرین ورده هه موویان لی ستاندم و هه ردوو دلدار بی پاره مانه وه، پاره ش بو وه ته هوئی ئه و په یوه ندییه ی دوو دلدار کو ده کاته وه.

بیگومان به لای باوکم و دایکه وه، له بهر ئه وه ئاموزاکه م تووره بو وه له و نامه یه ی بوئی ناردووم، گوتوویه تی: ئه و له

مهسه له كه بيزاره و وای لی هاتووہ بیر له وه دهکاته وه، که دلی بخاته ژیر پی و پانی بکاته وه و پشت له من بکات بو کچیکی دیکه ی پاره دار و کاروباره تیگچووہ که ی خوی پی راست بکاته وه، منیش له نیوان ئەم و باوکم و دایکما نازار دهکیشم. له یلا خوژگه هه لویسته کانمان بگورپایه وه، من خوشه ویستیکم هه بایه و باوک و دایکم نه بایه و توش باوک و دایکت هه بایه و خوشه ویستت نه بایه. له یلا گوتی:

-من به که لکی گورینه وه نایه م، چونکه نه باوکم هه یه و نه دایک و نه خوشه ویست، ته نیا ئەگەر وا داینی که ئەو پیره ی له وییه، یان دکتور (ک)... یان کوری پیریژنه که ی دراوسیمان خوشه ویسته که من و له م سیانه کامیانت دهویت هه لیژیره. تو له کاروباری ژیان راویژ به کچیک ده که ییت که له په راویزی ژیان و بو کاروباری دلش قسه له کچیکی په که و ته دل و هرده گریت و ئەگەر ترپه کانی نه بوونایه، ئەوا هه ستم پی نه ده کرد. دوا ی ئەوه، من له و لایه نه وه به که لکی جیگره وه دیم، تو دلی خوت بیته و دلی من و هه رگره و من دلنیات ده که م که یه که م که سیکی رقت لیی ده بیته وه، ناموزاکه ته، ئینجا دوا ی ئەوه رقت له هه موو پیاویک ده بیته وه.

ئه حلام وا نه زانیت که من گالته ت پی ده که م... من گالته به خو م ده که م، چونکه من له شیوه ی خه لک ئافه ریده کراوم و

یه کیکیش نیم له و خه لکه و له وینه ی هه بوویه ک دروستکراوم
و له هه بووانیش نیم، خه لکی نهینیه که یان زانیوم، به لام لییان
نه بووردم و نه یانبه خشیم، هه رچه نده گونا هه که پیش به خشینه که
کهوت و ئە گەر گوناح نه بووایه، قسه که ران نه لیبووردنیان
دهزانی و نه له مانا که شی خاکه راییان دهنواند.

خۆزگه تاوانباریکی له لیبووردن بیبهش بوومایه، که واته
نه خهم دهخوارد، نه داخیش دهچوو دهلام، چونکه کهسانی
لیبوورده خاوهن پیاوه تین و هیچ ریگریه کیش بو چاکه خوازان
نییه، به لام من وهک په نجه ی دوشاومژهی په شیمان وام،
گهستیانم هه تا خوینی لیهات، له کاتی کدا من هیچ تاوانیکم
نه کردوه.

ئهو پیره ی زور دهچمه لای و زوریش له کنی ده مینمه وه،
دهناسیت؟ ئهو به ریزه ئە مینه، زانایه، دنیا نه ویسته، ئهو خو له
گوناح به دوورگره له خواتر سه. ئهو یه کهم پیاوه که وشه یه کی
به زهیم لی بیستییت و هه ر ئهو تیشکیکی هیوای بو ریگا کهم
نارد. پیی گوتم ده بییت بژیت!

به راستیش ده بییت بژیم، چونکه من ریگه ی ژیانیک ده گرمه
به ر که تاریکی ئە نگوسته چاوه و رۆیشتن پییدا و گه رانه وه
وهکو یه کن، به لام به رده وامبوون پیویسته تا ئهو کاته ی مه رگ
له رۆیشتنم ده خات. به رۆشتن هیوایه ک له ئاسمانه وه هه یه و
رهنگه ترووسکاییه ک بنیریت تا شوین پیی خومی پی بیینم و

تارماییه کانی به ردهم دهرده که ون. وهلی بۆ گه رانه وه، ئه وه
لیم حه رامکراوه و مافی ئه وه م نییه هیچ هیوایه کم به ئاسمان
هه بیته و تاریکی رینگا به تاریکی گۆر ده گات و ئه وسا له نیو
تاریکیدا ده ژیم و له نیو تاریکییدا ده مریم.

له بهر ئه وه، ئه حلام، بروام به قسه کانی پیره کرد!

بروام به وه هینا که ده بیته بژیم.

پیویسته بژیم بۆئه وهی شوینی ئاوازیک داگیر بکه م له
ئاوازی هه بووندا، ئینجا ئه و ئاوازه خوشیبزوین بیته، یان
خه مبار، بۆئه وهی شوینی گولیک داگیر بکه م له چه پکییدا
خرابیته سه ر ته ویلی بووکیک، یان سه ر به ردی گۆرپیک!

هه ر ده بیته بژیم ئینجا به ختیاریم، یان به ده بخت، بۆئه وهی

ئه و ئه رکه به جی بهینم که خوا به سه ریدا داوم.

(٦)

مرؤف به لایه وه گرانه دستبهرداری ئەو شته بیټ که
هۆگری بووه، یان هۆگره کهی دستبهرداری بیټ، ئینجا ئەمه
په یوهست بیټ به له شه وه، یان په یوهست بیټ به رۆحه وه،
سوودبهخش بیټ، یان زیانبهخش.

ده بینیت بۆ شتی که مایه خ ده گرین به و فرمیسکانه ی بۆ شتی
له وه گه وره تر ده یان پرژین و ده مان بینیت خومان ده خهینه پال
ئیسټاکه، هه رچه نده ئەگه ر ئەوه ی له دوایه وه یه گوزه ران باشی
و بهختیاری بیټ و ده گه رینه وه بۆ رۆژانیک که به لامانه وه ناو
و هیوای نه مان یانمان خواستوو و ستایشی به یانی و ئیواره و
ساکاری ژیان و ئاسووده یی بیری ئەو رۆژانه ده کهین، کاتیک
که لاوین، بیری مندالیی ده کهین و خو ئەگه ر گه نجایه تیمان
تیپه راند، ده گه رینه وه بیری ده کهین و دلمان بۆی لی دەدات،
ئەگه ر له دوای قوناغی پیری قوناغیکی دیکه هه بووایه، ئەوا له
قوناغه دا بیری پیرییمان ده کرد.

ئا به م شیوه یه ده بینین که ژیانمان زنجیره یه کی ئەلقه
پیکه وه به سترای غه ربیکردنه و ئەگه ر غه ربی هه رشتیک
بگه یه نیت، ئەوا مانای هۆگری ده گه یه نیت، هه روه ک چۆن
سه وزی نیشانه ی هه بوونی ئاوه و دووکه لیش نیشانه ی ئاگره.
له هه موو هۆگری بوونیک زیاتر به ده روونه وه ئەوه یه، که
ده روون یه که م شت دیوه تی و پیی راهاتوو، هه ر له به ر

ئەوئەشە ھاورپى مىندالىي بىرناچىت و يەكەم خۇشەويستىش
لەبىر ناكىت و بەپىي رادەي جەنجالىي دل بەوانەي ھۆگىيان
بوو، يان جەنجال نەبوونى، دل ئەو ھۆگىبوونە قىبوول
دەكات، يان نايكات، ھەرۈەھا بىرکردنەوئەشى، يان بىرنەکردنى،
چونكە ئەوئەي دۆست و ھاورپى زۆرن، كەم ئەمەكە و بىگومان
ئەويش كە خۇشويستنى بۇ ئەم و ئەو زۆرە، ئەوا خۇشويستنى
کردوۋە بە پىشە.

جا ئەگەر دلى لەيلا بخەينە بەر پروناكىي ئەو تىشكە، ئەوا
دەزانين ئەو رۆژەي بەرپىز ئەمىن چاكبووئەو و ئامادەكارىي
كرا بۇ دەرچوونى، چەند خەمى لە دلىدا باربوو، بىگومان بۇ
يەكەمجار ھەستى بە چۆلەوانى كرد كە بەرەو ئاۋەدانىي دلى
دەچىت و لق و پۆيى دەبىرپىت و دلى ھەرۈەك ئەو رۆژە، پىش
سى سال، راپچەنى كاتىك كە دەستەخوشكەكانى جىھىشت و
لە پەناگاكە چوۋە دەرى و دەركى بەوئە كرد كە ھۆگى دنيا
بوو بەھۆي شوين و پياويكەوئە... ھۆگى پەناگاي (ج)... بوو
و ھۆگى بەرپىز ئەمىنىش.

عەرەبانەيەكى كرى لەبەر دەرگاي نەخۇشخانە، كە دوو
ئەسپى لى بەسترابوو، راپوئەستا، رانندەكەي لەسەر كورسىيە
بلندەكەي پەلەي لە سەرنشېنەكە دەكرد و پىرىكى بەويقار و
قورس و گران، كە لەبەر ئاسەۋارى نەخۇشى و ئاسەۋارى
سالانى تەمەن ھەنگاۋەكانى سست بوون. شەنەيەك يارىي بە

کراسیکی سپی کرد و خاوهنه که ی راوهستا تا مالئاوایی له سه رنشینی عه ره بانه که بکات، ئەو کراسه ش، کراسه که ی له یلا بوو. ئەوانه ی له نیو عه ره بانه که دا بوون له گه ل له یلا سلاویکی به په له یان له یه کتر کرد و دوای ئەوه دهنگی پیره ی هاته بهر گوی، دهیگوت:

- له یلا من چاوه ری سهردانه که تم.

ئینجا ره وره وه ی عه ره بانه که به سهر شه قامه که دا رۆیشت و دهنگی شرقه شرقی قامچییه که هات و دوو چاوه سه وزه که به تی رامانیک، که نه ده ترووکان، به دوای عه ره بانه که وه بوون، تا پیچیکی شه قامه که له بهر چاو بزری کرد، دوای ئەوه خاوه نی ئەو دوو چاوه راپه ری و له و واقور ماوییه ی تی که وتبوو، به هوش هاته وه و چاوی به بینای نه خوشخانه که دا گیرا و له ده رگا که وه چوو ه ژووری و له باخه که تی په ری، له کاتیکدا دلای دهیگوت: ئەمرۆ بۆن و به رامه ی باوکایه تی مالئاوایی لیکردم و وه ک خه یالیک لیم دوور که وته وه و به سهر پلیکانه که دا سه رکه وت و چوو ه ژووره تاک قه ره ویله که، به لام سه رچاوه ی ئەو تیشکه به هیزه ی نه بینی که چوو بووه ناو دلّه ره قه که ی و در ی به تاریکی دلّه خه مباره که ی دابوو و پووناکی کرد بووه وه.

ئەحلامی هاوری تی په ری.

- خوشکی وه ره باسی خوشه ویستیم بۆ بکه، چونکه من

خووم به باسکردنی گرتوو و پیکه نی.

-ئەمجارەيان تو گالته دەكەيت، يان نا، واتە گالته ناكەيت؟
 -ئەي ئىمە لەسەر ئەو كۆك نين كە ژيان ھەمووی گالته جارپی و
 بى مېشكییە... یەكەم ماددەى گە لالە ناوخویبەكەمانت بىرچۆتەوہ...
 لە قسەکردن دەتەبەخشم... من وا دەچم تا سەرپەرشتى گواستەوہى
 نەخۆشیک بەكەم بۆ ژوورە تاك قەرەوئلەیبەكە... تو بلیى كى لە
 پىخەفەكەى ئەو زانا بەرپزەدا بخەویت؟ لەوانەى نەزانیک بیٹ لە
 نەزانترین كەس، ھەر وەك ئەو كەسەى كتیبخانەى كى لە باوكیەوہ
 بۆ بەجیدەمینیٹ و ھىچى لى تیناگات، بەلام ئیمە چیمان داوہ لە
 خەلك! تەنیا ئەوہ ھەى كە دواى رۆیشتنى ئەو پیاوہ ھەستم بە
 چۆلەوانیەك كەرد.

-لەيلا پىرۆزبايیت لى دەكەم... خوشكى پىرۆزبايیت لى دەكەم...
 ئەمە یەكەم نیشانەى خۆشەوېستیە كە بەر دلە خالیەكەت
 دەكەویت و ئەمە یەكەم شتى ئەو كانییبە كە دەتەقیتەوہ. دەبیٹ
 ئەو بەختەوہرە كى بیٹ كە شەوگار ئەو گەنجینەى و ئەو سامانە
 و ئەو بەختیاریبەى بۆ ساز بكات، خەرىكى دلت بە خەلكى
 دەكریتەوہ.

-مافى خۆت بوو بلییت: وا خەرىكە كە خەلكى دلیان بە تو
 بكریتەوہ... ئای چەند لە دەرگام دان و وەلامیكم دەستگیر نەبوو...
 بەلام من دەمويست بە شەرىفى بچمە ژوورى و بە شەرىفیش بیمە
 دەرى، دەنا گەر وانەبیٹ، تەنیاى خۆش دەبیٹ و كەرناگیریش
 چیژى دەبیٹ.

من باخیکى بى پاسهوانم و ههنگوینیکم ههنگ دهوریان
نه داوه، من گولیکم درک نایپاریزیت... من بهرخیکم شوان
ئاگای لی نه ماوه و له میگه لی دابراوه و له میگه له کهش گورگ
دهلوورینن، گورگیش برسی بیت، یان برسی نه بیت، هه
دهکوژی و تیکدهشکینیت!

من ترس له بهر خوم دایگرتووم و له خه لکیش توقیوم، نه له
دهره وه و نه له ناوه وه له خوم ئەمین نیم، وهک دهوله تیک که
له نیو خویدا بهش بهش بوو بیت و دووژمنیش دهوریان دابیت!
من شتیکم ههیه پیی دهلین جوانی، ئاخر ئەویش ئاگریکی
بلیسه دار و کلپه داره و پهپوله هه لپه یانه بو سه ری، به لام
پهپوله کان ناسووتین!

من دارخورمایه کی تاک که وتووم له کهشکه لانیکی پان
و بهرین، که هیچ شتیک له نیوان ئەو و بادا ناوه ستیت! من
ئاماژه کهر و ئاماژه بو کراوم، پیشنیاز کهر و رازیم، پرسیار کهر
و پرسیار لی کراوم و دهسته بهر کهر و دهسته بهر کراوم!
من ئەو که سه م که به ته نیا ئافه ریده کراوم هه ر دهلیی (حه وا)
ی ئەم زه مانه یه م!

خوشکی بمبووره له وهی که له خه لکی ده ترسم و داوای
ئاگاداری و پشتیوانی خوام بو بکه، چونکه باره که م گرانه و
هه ردوو قاجیشم بیه یزن و له وه ده ترسم هه لزه لم و بخلیسکیم.
کومه لگا بو من له به راوان راوه ستاوه به چاودیری کردنه وه،

ئەگەر چاکەم کرد دەلین: تۆلەى خراپە دەکاتەو. خۆ ئەگەر خراپەشم کرد، ئەوا دەلین: بنەچەکەکەى وایە... لە قازانجەکە دیمە دەر و دەکەومە ناو زیان. ئای لەو بازرگانییە چەند خراپە، ئەگەر پیاو بوومایە و خۆم بختایەتە گۆنگەرى شەر، ئازاترین پیاو دەبووم، چونکە دەمەوێت بمرم. ئەگەر ئەوەش رووی دابا، نە دەمردم، چونکە ئەوەى بەهيوای بیت، هەمیشە هەر دوادەکەوێت و ئەگەر برینی هەموو ئەوانەى لە دەورو پشتمان دەنالین، لە جەستەى مندا کۆبکەیتەو، نایکوژن، چونکە تەنیا شتى نرخدار لەناودەچیت. دیسان دەلیم خوشکى لیم ببوورە کە ترسم لە خەلکى هەیه و داواى ئاگادارى خوام بۆ بکە، چونکە بارەکەم گرانه و هەردوو قاچیشم بیهیزن و لەوەش دەترسیم هەلبخلیسکیم!

لەيلا خۆزگەم بمزانیبایە ئەو گەنجییە کەمئەزمونەى تۆ چۆن توانای هەموو ئەوانەى هەیه؟ تۆ بەلاکەى خۆم لا سووک دەکەیت و داواى لیبووردن بۆ باوک و دایکم دەکەیت لە گوناحەکەیان... خوشکى خەم مەخۆ، داواى ئاگادارى خوات بۆ دەکەم، خواى گەورە ئاگادار و پشتیوانت بیت.

هەردوو هاوڕى لیک جیابوونەو، یەکەمیان بارگران بە خۆشەویستییهکەى و ئەوى دیکەش بارگران بە بارى سەرشانى. دواى ئەو، رۆژگار بەلای لەیلاو بەسستی تێپەرین و پشووى حەفتە هات و لەیلاش لە ژوورەکەى خۆى مەسەلەى

سهردانی پیره‌ی هه‌لگێر و وه‌رگێر پێ ده‌کرد، ئایا بچیت؟ له‌وانه‌یه‌ یه‌کیکی وه‌كو ژنه‌كه‌ی دكتور (ك)... له‌ ماله‌كه‌ی بیت و جاریکی دیکه‌ش هێرش بکاته سه‌ر جوانیه‌ کلۆله‌كه‌ی، به‌لام خۆی پیاویکی چاکه‌ و ره‌نگه‌ ژنه‌کەشی وابیت. دلی بو‌ چون ئاسووده‌یه‌ و وته‌ی دل زور که‌م به‌درۆ ده‌که‌ویتته‌وه‌.

پێزدارانه‌ترین جلی له‌به‌ر کرد و ئیواره‌ی ئه‌و پوژه (ترام) به‌ره‌و ئه‌وی برد و له‌به‌ر ده‌رگای ماله‌که‌ی راوه‌ستا و جاریکی دیکه‌ش دوودلی داگرت، به‌لام ده‌ستی پێش خۆی که‌وت و زه‌نگه‌که‌ی لیدا و ده‌رگا کرایه‌وه‌ و کاره‌که‌ریکی پیر ده‌رکه‌وت. له‌یلا گوتی:

-له‌وانه‌یه‌ مالی به‌پێز ئه‌مین بیت؟ پێی بلی: له‌یلا.

کاره‌که‌ره‌که‌ تیی راما و به‌جیه‌ه‌شت و چووه‌ ژووره‌وه‌، ئینجا هاته‌وه‌ بو‌ رپێدان!

-خانمه‌که‌م فه‌رموو... ئه‌مه‌ ژووری چاوه‌پوانیه‌.

چاوه‌پوانیه‌که‌ی ئه‌وه‌نده‌ درێژه‌ی نه‌کیشا، ته‌نیا ئه‌وه‌نده‌ی ئه‌وه‌ نه‌بیت که‌ خاوه‌ن مال خۆی بو‌ دیداری میوانه‌که‌ی ئاماده‌ ده‌کات، ئینجا به‌ جلیکی باشه‌وه‌ لێ هاته‌ ژووری. عه‌بایه‌کی ره‌شی به‌سه‌ر شانیدا داوو، که‌ پووه‌ پووناکه‌که‌ی گه‌شتر کردبوو. به‌ سلاوی باوکیک بو‌ کچه‌که‌ی سلاوی لێ کرد و له‌سه‌ر کورسییه‌ک به‌رامبه‌ری دانیشته‌. به‌خیره‌ینان دووباره‌بووه‌وه‌ و وه‌لامدانه‌وه‌شی دووباره‌بووه‌وه‌، له‌یلاش به‌ شه‌رمه‌وه‌ سه‌ری داخستبوو و هیچی

نه ده بېنې، كه به هوی ئه وه وه له سهر قسه بروت و له دلی خویدا
خوزگه ی نه هاتنی خواست، به لام سینگه فراوانه گوره که ی
خانه خوښه که ی جی ئه می تیدا بووه وه و له و سه رسامیه ی
رزگاری کرد، کاتیک به بزیه که وه پی گوت:

- وه کو پیویست خیرا نه هاتم بو لات، چونکه له کتیبخانه بووم و
له نیو خویندنه وه دا قول رچو بووم و تا نه گه ی شتمه شوینیک که
وا چاکه، له وی رابوه ستم، هله ستم. ئا به م شیوه یه ده بینیت که
که سانی وه ک من، نه وانه ی خه لکی پیان ده لین زانا- له خویندنه وه
به ولاره هیچ خه میکی دیکه یان نییه. منیش به تایبه تی کتیبم کردوه
به کاری جیدی و گالته و کار و رابواردنم، له یلا منیش وه کو
تو به ته واوه تی پیویستم به دلدانه وه هه یه، به لام دلدانه وه ی تو له
جوړیکی دیکه یه.

- بیگومان، من کاتی بیکاریم به دروون و نه خش، یان به بیر و
وردبوونه وه و رمان ده به مه سهر، به لام نه و کاتانه سنووردارن و
که من، وه خته بلیم له گرانی کاری روظانم نامه سینیته وه، چونکه
نیمه له وی هه موومان له یه کی که له و دوو قامچیانه رزگارمان
نابیت، قامچی غیره و دلسوزی، یان قامچی که ی دکتور (ک)... و
خانمه سه روکی په رستاران.

- به لام تو له وانه ی بهر قامچی یه که م که وتوویت. هه تا ماوم
نه و ئه رک و ماندوو یه تم بیرناچیته وه که له پیناوی ئاگاداری و
شه ونخونی مندا کیشات... تو کچیکی که موینه یه، من خوشه ویستی
و ریژی زورم بو تو هه یه.

یەكەم وشەى لەو جوۆرهى بەر گوئى كهوت: ئەو رېزى دەگرئت... وهخت بوو بگرى، چونكه له پېر شتىكى هاته بەر گوئى، كه لئى بېبەش بوو و هەر ئاره زووشى لیبوو، يان له بەرئەوهى له شوئىنئىك داينا بوو كه به بەرزترى دەزانى له وهى شياوى بئت، بۆيه پئى گوت:

-باوكه لئىم گه رئى با من سوپاست بكەم، چونكه تۆ بوويت ناخى منت بوو ژانده وه، من شتىكم پيشكەش نه كردوويت به چاكه و پياوهتى دابنرئت، چونكه ئەوه كارئكه من به جئبه جئكردى كرى وهرده گرم. له دلى خوڤدا چەندم حەز دەكرد له كرى ئەو چەند رۆژه خوڤش بم كه تۆ لای ئئمه بوويت له نه خوڤخانه، بۆئەوهى بيم به كارەكەرىكى دلسۆزت به بئى كرى، به لام وام هەستكرد كه ئەوهت به دل نابئت، بۆيه په شيمان بوومه وه، تۆ سۆزئىكت پئيه خشيم كه سروشت به زۆرى زانى بمداتئى و پئى رهوا نه بئئيم! دهوامت بئى و هەر بمئئت.

-تۆ دل و دهروونئىكت ههيه زۆر له وه به نرختره كه خەلكى دهيزانن!

كارەكەره كه به قاوه وه هاته ژوورى و دواى ئەوه ماوه يه كى بئدهنگى به سهرياندا زال بوو -ئەگەر تۆ سئيه ميان بوويتايه- جگه له دهنگى له سه ره خو فر كردنى قاوه، هئچى دئكهت نه دههاته بهرگوئى و هئچى دئكهت نه ده دئت، ته نئا ئەوه نه بئت، كه له يلا چاوه گه وره كانى به ديواره كانى ژووره كه دا ده گئرا، دواى

ئەو ھى قورسايى شەرم كەمىك سووك بوو و وا دەر كەوت كە
 ئەمجارەيان بىيىت بە پالەوانى قسە كردن، بۆيە گوتى:
 -مامۆستاي گەورەم گەرەكەكە تان ھىمەن و بىدەنگە و...
 جوانىشە... مالەكەشتان بىدەنگە و ھىمەن و جوانە!
 -ھىمەن و بىدەنگى گەرەكەكە لەبەر ئەو ھىە كە لە گەرەكە
 نايابەكانە، بەلام بىدەنگىيەكەى: لەبەر ئەو ھىە كە ھىچى تىدا نىيە
 مايەى دەنگە دەنگ و ھەرا ھەرا بىيىت.
 بە سەرسامى و واقورماوييەو ھى گوتى:
 -بۆ گەرەم، مندالى بچووكتان نىيە؟
 -نە گەرەش... سوپاس بۆ خوا!
 لە مالەكە ھەموويان لەبەر كۆبوونەو ھى دژەكان پىكەنەن.
 لەپەر فەنجانەكەى دەستى دانا وەك ئەو ھى بىيەوئىت داواى
 رپوونكردەو ھى ئەو گرتە پىشھاتوو ەكات پىش ئەو ھى
 لەبىرى بچىتەو ھى.
 -گەرەم، مەن بروام بە خوا و قەزاو قەدەرى ھەيە، چونكە
 مەن خۆم يەككىم لە شتە سەيرەكانى ئەو قەزايە، بەلام شتىك
 خۆى ھەلدايە ناخەم لەو ھى ئىستا لە تۆم گوى لىبوو! تۆ مندالت
 دەوئىت و مەنىش دايك و باوك، گەرەنەكەى مەن بەفەرۆ چوو
 و گەرەنەكەى تۆش بەفەرۆ چوو... بۆچى ھەندى لايەنى ئەم
 گەردوونە كامل و تەواو ە ھىچ كەموكورپىيەكى تىدا نىيە،
 ھەرچەند خوا نەمرىى بۆ ئەوانە دانەناو ە - كەچى باوكە خۆمان

ده‌بینین که موکوری له وجود و هیوا و ئاواته‌کانماندا هه‌یه!
 که پال به‌سه‌ر قه‌راغی په‌نجه‌ره‌که‌مدا ده‌ده‌م و به‌بیرکردنه‌وه
 دلێ ته‌نیایی ده‌ده‌مه‌وه و چاو به‌شانشینێ ئاسماندا ده‌گی‌رم و
 ئە‌قل له‌ بۆشایی که‌شکه‌لان به‌ره‌للا ده‌که‌م، ده‌بینم له‌ وجوددا
 کامل و ته‌واوه و هه‌موو لایه‌کی به‌سفتی چنراوه، ئە‌وه‌تا
 خۆر رۆژیک له‌ رۆژان له‌ هه‌له‌هاتن دوا نه‌که‌وتوو و هه‌یچ
 به‌ربه‌ستیکیش له‌ ئاوابوونی ریی لێ نه‌گرتوو. له‌کاتی‌کدا له‌ناو
 ده‌چیت و ئە‌زه‌لیی نییه. هه‌روه‌ها ئە‌وه‌تا ئە‌ستیره و هه‌ساره‌کان
 شوینیک داگیر ده‌که‌ن و ناشگۆریت و له‌ خولگه‌یه‌کدا ده‌خولینه‌وه
 و سه‌ریشیان لێ تیک ناچیت و خو ئە‌وانیش له‌نیو ده‌چن و
 ئە‌زه‌لییش نین!

ئە‌وه‌تا ده‌ریا به‌تالیی دروستکراوه و شیرین نابیت و
 زێ به‌شیرینی دروستکراوه و تال نه‌بووه و نابیت، بولبول
 ده‌چریکینیت، ناقرینیت و قه‌ل ده‌قرینیت و ناچریکینیت و هه‌موو
 ئە‌وانه‌ش ئە‌زه‌لیی نین.

به‌لام مروّف پێوانه‌ شیواوه و ملکه‌چی گۆرانه و شتیک
 خراوته ژیر حوکی قه‌زا وه‌ک ئە‌وه‌ی قه‌زا به‌ته‌نیا بۆ ئە‌و
 دروست بووبیت! ئە‌وه‌تا ئە‌مه‌ هیواداره و بیبه‌شه و ئە‌مه‌شیان
 ده‌به‌خشیت و هیواشی نییه. ئە‌مه‌یان هه‌ول ده‌دات و که‌می هه‌یه
 و ئە‌وه‌یان دانیشتوو و زۆری هه‌یه. ئە‌مه‌یان نه‌خۆشده‌که‌ویت
 و نامریت، که‌چی ئە‌وه‌یان ده‌مریت، بیئه‌وه‌ی نه‌خۆش بیت...

باشتر نه بوو بۆ ئیمه خاکه پراییمان بکردایه له وهی ناومان
ناوه: "هۆکار و هۆکار پهیدا کەر". مادامه کی هۆپهیدا کەر زور له
هۆیه کهی دوا ده که ویت!

به دوو چاوی تینووی زانیاری سهیری کرد.

- نه خیر کچه کهم... خوات به خوشه ویستییه کی پاک و
بیگه رد خوشبویت، حیکمه تی کاره کانی ئەوت بۆ دهرده که ویت،
خو ئەگه ر بۆشت دهرنه که ویت، دل و دهر وونت له کاره کانی
دنیا ده بییت. ئەوهش بزانه که یاسای قهزا به سه ر زهوی و
ئاسماندا زال و هه ندی خه لقنده وای بۆ دانراوه له هه ندیکی دیکه
ریکوپیکتر و به رده و امتر بییت. ئەگه ر بته ویت مندالان به سه ر
مالاندا دابهش بکهیت تا ئەوه یان چۆل نه بییت و ئەوهشیان
ئاوه دان، یان داری لیڤه وار هکان^(۵) به سه ر بیاباندا دابهش بکهیت!
دوای ئەوه وا نه بینیت که قهزا چۆن به سه ر مروّڤدا ریی
گرتوو، به هه مان شیوهش به سه ر زهویدا رویشتوو؟ به لام
حیکمه ته که مان لهوی دیکه یان بۆ دهر که وتوو و له یه که میان
بۆمان دهرنه که وتوو، هه رچه نده سه یرکردنی ریڤه و بیانه و
بیریکی هه له نگوتوو ده لیت: چ ده بوو ئەگه ر خاکی بیابان به
هه ندیک له و دره ختانه دابپوشرایه و به م جوړه بیابانه که و
دانیشتووانی له قرچه قرچی گه رمی خور رزگاریان ده بوو؟
دوای ئەوه چ ده بوو ئەگه ر داری دارستان هه ندیکی به سه ر ئەو

۵- دارستانی سروشتی.

بیابانه دابهش بکرایه و بیابانه‌که و دانیشتوانی له قهره‌بالغی
و پیچ و په‌نا رزگاریان ده‌بوو؟

خوات به پاک و بیگه‌ردیی خوش بویت، ئەوسا حیکمه‌تی
کاره‌کانیت بو دهرده‌که‌ویت و ئەگەر بوشت دهرنه‌که‌ویت،
ناخت دلنای کاره‌کانی ده‌بیت. ئەوه‌ش بزانه شه‌ری بویه
دروستکردوو، چونکه پیویسته و رۆژیک شه‌یتان له کاره‌کانی
په‌ک بخه، ئینجا ته‌ماشاکه سیستم و وجود چۆن ده‌بن!
کچه‌که‌م تو هەر ده‌لیی ناتوانیت دان به‌وه‌دا بنییت که ژیان
ریکوپیکه هه‌تا نه‌بینیت "که شیوه‌یه‌که له شیوه‌کانی ئەندازه". یان
زه‌خره‌فیکه له‌و زه‌خره‌فانه‌ی له‌سه‌ر کاغز وینه‌یان ده‌کیشن و
دره‌خت له‌سه‌ر شیوه‌ی ئەو ریک ده‌خه‌ین! دنیا وه‌کو ئامیریک
وایه له‌و ئامیرانه‌ی چاو ده‌یان‌بینیت، که تیکرایان ناریکوپیکن،
هه‌رچه‌نده سیستمه‌که‌ی له شله‌ژانه‌که‌یه‌تی و ریکیه‌که‌ی له
ناهاوئا‌هه‌نگیه‌که‌یدایه. خوت له چۆله‌وانیی گومان لاده به‌ره‌و
هۆگریی یه‌قین.

ده‌نگی قورئانخوینیک له رادیو، له شوینیک له ماله‌که‌ی پیره
به ده‌نگیکی خوش و سازگار ئەوه‌ی گوته‌وه: "یهب لمن یشاء
اناثاً ویهب لمن یشاء الذکور او یزوجهم ذکراناً واناثاً، ویجعل من
یشاء عقیماً". هه‌ردووکیان چاویان به بیده‌نگی و لیکتیگه‌یشتن
تیک هه‌له‌نگوت، چونکه ئاسمان له کاتیکی گونجاودا ده‌ستی
خسته کاره‌که!

دوای ئەوێ خانمییکی ریکپۆش که سەرپۆشهکهی بهسەر
نیوچهوانیدا هینابوو و وهک تازه له نویژ بووبیتتهوه، لییان
وهژوور کهوت. جوانییهکی له پال پیرۆزیی تیدا دیاربوو. لهشی
نه رمی گهنجایهتی پاراستبوو، چونکه مندالیک مه مکی نه مژیبوو.
ئهو خانمه له ژنی بهرپیز ئەمین بهولاه، کهسی دیکه نهبوو.
لهیلا بو سلاولیکردنی ههستایه سه رپی، خانمی خاوهن مال
بههه مان شیوهی پیره ی خاوهن مال له یلای له خوشه ویستی و
به خیرهاتن و سۆز تیراوکرد و دهروونی پرپوو له خوشی و
ههنگاوی زهمه ن سووک بوو و ههستی بهوه نه کرد که بووه ته
بارگرانی و زۆریش دانیشتوووه. قسه کانیان لقیان لی بووه وه و
کاروباری جیا جیا گرته وه تا کاتی نانخواردنی ئیواره هات
و ههردووکیان زۆریان لی کرد، که له گه لیان بیت تا هه موویان
ههستان بو نانخواردن.

سی کورسی له دهوری میزه که هه بوو، ماوه ی نیوانیان لیک
دوور بوو. له یلا له سه ر یه کیکیان دانیشت به رامبه ر به خانم و له
ته نیشت پیره و دهستیان کرد به خواردن و ته نانه ت میزه که ش
له کۆبوونه وه ی دژه کان پیکه نین گرتی. بیگومان رهنگه له دلی
خویدا گوتبیتی: خۆزگه دایک و باوکم بوونایه! ئەوسا به ختیار
دهبووم. بیگومان ئەوانیش له دلی خویندا دهیانگوت: خۆزگه
کچی ئیمه بووایه! ئەوسا به ختیار دهبووین. بیگومان هه ریه که
له وان دوای ئەوه له دلی خویدا ئەوه ی دووباره کرده وه، که

پیش ماوه‌یه‌کی کورت له قورئانخوینه‌که گوئی لیوو، ئیدی دل
و دهروونیان له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی تئیدا هاتبوو، ئاسوده بوو.
له نانخواردن بوونه‌وه و قسه‌کردنیاں دریژه‌ی نه‌کیشا، تا
له‌یلا ئیزی خواست. پیره ژنه‌که‌ی و له‌یلا و ژنه‌که‌ی جیه‌یشت
و گوتی ئیستا دیمه‌وه، دوا‌ی ئه‌وه کتیبیکی خسته نیو دهستی
له‌یلا و پی‌ی گوت: کاتیک له نه‌خش چین بیزار ده‌بیت، ئه‌مه بکه
به دل‌ده‌روه‌ت، ئه‌مه له رۆژانی لاویدا کریوه و خویندنه‌وه‌ی
بو لاوان به‌که‌که.
له‌یلا به سوپاس و خنده‌وه لی‌ی قبول کرد، ئینجا به‌ریز و
خۆشه‌ویستییه‌وه تا ده‌رگا به‌ریکا.

(۷)

ته نیایی لی خوشهات و چیژی لیوه رگرت و بیدهنگی
دایگرت کاتی له سهر میزه کهی دانیشته و په رهکانی کتیبه
تازه کهی هه لدایه وه... ئەو کتیبه یه کهم شته له و جوره که
بوی ریککه وتوووه بیخوینیتته وه! یادداشتی کچیک که یه کیکی
خوشوویستوووه... چه ند باش ده بوو ئەگەر ئەحلام کتیبهی له م
جورهی بخویند بایه وه، به لکو له فرمیسی دی رهکانی ئەوهی
ده بینی و له نالهی وشهکانی ئەوهی ده بیست که له گوری
دله جه نجاله کهی کهم ده کرده وه و سووکی ده کرد و ناگری
خوشه ویستییه کلپه کردوووه کهی داده مرکانده وه و که میک
خوپاریزیی دل به ردیی تیدا ده بوو ژانده وه! به لام که وتوووه ته بهر
دهستی له یلا و ئەویش ده بیته بیخوینیتته وه.

دوای ماندوو بوونیکی زور، خه و یاریی به پیلووی چاوهکانی
کرد و ههستا چرا ئەسپرتوویییه کهی له بن میزه که ده رهینا
و چایه کهی خسته سهری و دهستی کرد به هه لدا نه وهی
لا په رهکانی.

۱۸ یه نایه ر (کانوونی دووهم)

له سهر ده می عاشقان نه بیته، من نه مده زانی خوشه ویستی
چییه و نه شیرینی و نه تالیم لی نه چیشتبوو، ئەو کورپه قوزه
ئاماژهی خوشه ویستی بو کردم و له دهستی هه لاتم، به لام
هاته وه و سه ره له نوی ئاماژهی بو کردمه وه.

۱۵ ی مارس (ئادار)

ئینجا من چ هه قیكم به سه ر ئه وه وه هه یه؟ ئه گهر رۆژیک نه مبینیت له و جیگایه ی رۆوبه رۆو چاومان پیک ده که ویت، که من بۆ قوتابخانه که م ده چم و ئه ویش بۆ کاره که ی، وا هه ست ده که م که له کاته که ی خۆی دواکه وتوو... له شوینیک چاومان به یه کتر ده که وت که هه رگیز نه ده گۆرا. به راست و چه پدا ئاور ده داته وه، ئاورده داته وه و قسه یه کی خوشی وام تیده گریت، که چاوه راستگۆیه کانی پشتگیری لی ده که ن...

۲۰ ی مارس (ئادار)

ئه مرۆ دواکه وتوو، یان زوو هاتوو؟ به لام من چ هه قیكم به سه رییه وه هه یه؟

۲۸ ی مارس (ئادار)

دوامکه وت تا به ماله که مانی زانی، ئه و هیشتا له و شه قامه یه که ئیمه تیدا نیشته جیین، یان له وی له چایخانه یه کی نزیک داده نیشتیت و ئه و له دانیشتوانی گه ره کی ئیمه نییه، ره نگه سه رقال بیت، به لام من چیم داوه له و؟

یه که می ئه پریل (نیسان)

به زه بیم پیدایه هاته وه و به جوانی وه لامم دایه وه، خۆی ره پیش کرد و ملکه چیی نواند و خۆنزیکردنه وه که م قبول کرد و به زه بیم به ملکه چیی که یدا هاته وه. داوای کرد له گه لم دابنیشیت تا باسی ئه و ناره حه تییه م بۆ بکات، که له پیناوی

مندا دهیکیشیت و دواى ئه وه فه رمانه که به دهست خو مه. نازانم
چون لای دانیشتم؟ دواى یه کهم دیدار هه ستام، به لام ئه وه بوو
نه خو شم ویستیت و نه خو شم نه ویستیت، به لام ئه لقه ریزه ی
دلّم وه کو جاران پته و نه بوو و ئه وه ی له ده رگا که ی بدات،
به ئاسانی بو ی ده کریته وه.

۱۰ ی ئه پریل (نیسان)

قسه له نیوان من و ئه ودا وه کو قسه ی نیوان برا و خوشک
بوو، تا ئه و راده یه ی که قسه کانیم پی خوش بوو و بروام به
بیگه ردییه که ی هات، به لام ئه مرۆ داواى ماچیکى لى کردم...
ماچ! ترسام. مامه له ی خه لکی وا نابیت! له دواى ئه مرۆ یه کتر
نابین... من قسه کانتم پی خوش بوو و له وه زیاتر هیچی دیکه
له نیوان من و تودا نییه...

۱۵ ی ئه پریل (نیسان)

چاوی پیم کهوت و داواى لیووردنی کرد، منیش لیم
بووری، چونکه داواکه ی به ریئانه بوو و دلّساف بوو و شتیکی
داوا لیکردبووم که برا له خوشکی خو ی داواى ده کات.. شتیک
که به دره وشتی تیدا نه بوو، ئاوه دان به مانای سۆز و هیچ باکی
به ره زامه ندیی من نییه، بو ئه وه و پیشی ناخوش نییه که ره تم
کردوه ته وه...

۱ى مایۆ (مایس)

ئەمرو ماچەكە خیرا و لەپەر پرووی دا، كاتیک كە ھەلۆیستیكى
دلدارییانە لە سینەما ھەژاندى و نەشەدەكرا كە ئیمە لەنیو
خەلكیدا بووین لى توورەبم، یان گلەیی لى بكەم، تا خەلكى
بیتاگا؛ بەئاگا نەھینم، بۆیە بیدەنگ بووم... بەلام پەرەى گول
یەك لەدوای یەك ھەلۆھەرىن دوای ئەوھى كە یەكەم پەرە
ھەلۆھەرى...

۷ى یۆنیە (حوزەیران)

چەند فیلباز و مەكربازە! ئەو كە شوھەوايەكى نیگەرانیی
لەبارەى خۆیەوھ لە دەورى من دروست دەكات، كاتیک قسەم
بۆ دەكات كە وای بەخەيالدا دیت، ئەو دەمریت بى ئەوھى
زەمانە رپى ئەوھ بەدات ئیمە بە یەك بگەین و هیچ باكىكى بە
مردن نییە، ئەگەر لە سایەى دەموچاوە جوانەكەى من بیت...

۹ى سیپتەمبەر (ئەیلوول)

ئەمە یەكەم ژوانە كە لەگەل مندا نایباتەسەر، بریا بمزانیبایە
چ شتیک رپى لیگرتووھ؟ نەخۆشە؟ یان لە رپگا كاریكى ناخۆشى
بەسەر ھاتووھ؟ یان خۆشەویستیک لەم خۆشەویستەى دوورى
خستۆتەوھ. نە ئەوھ و نە ئەمە، بەلكو خیر و خۆشییە... من
نیگەرانم بۆى و ترسم بۆى ھەیە.

۱۵ى سیپتەمبەر (ئەیلوول)

ئەم جارەیان دوانەكەوت، بەلكو بە پرووخواشى ھات...

نەيخەلە تاندم و دايشم نەيخەلە تاندووم... ئەوہ خوشى دەويم و
منيش دەبيت ئەوم خوش بويت...

۱۸ى يەنايەر (كانونى دووہم)
خوشەويستىيەكەمان ساليك لەمەوبەر لەدايك بوو و
ہەميشە فرىشتە بە دەورماندا دەسورپانەوہ، بەلام لە دانىشتنى
ئەمشەوماندا، شەيتان سييەممانە!

من گريام و ئەويش گريا، چونكە ئەمە شتيك بوو پەلەمان
لى كرد و پيش كاتى خوى بوو، دواى ئەوہ رويشتين... ئينجا
ئەوہ چيە مادامەكى متمانەى پتەو لەنيوانماندا ھەيە؟ ئەو فيلم
لى ناكات دواى ئەوہى بەنرخترين گەوھەرم داوہتە دەستى...
۲۰ى يەنايەر (كانونى دووہم)

مالويړان خوم... ئەوہ بۆ رەورپەوہ بەپيچەوانەى سوورپانى
جارانى دەسوورپيت؟ ئەو دەيەويت ريايى لەبەر بكەم، لەكاتيكدا
ئەو ريايى بۆ دەكردم و ئەگەر توورپە بوو، دلى رازى بكەم،
لەكاتيكدا ئەو دلى منى رازى دەكرد و واى ليھاتووہ ئەمرم
بەسەردا دەكات، دواى ئەوہى من پيشنيازم دەكرد و ماوہى
نيوان ديدارەكانمان دوور دەخاتەوہ، ھەروەك ئەوہى من
شتيكي قورس و ئيسكگران بم!

۱۱ى مارس (ئادار)

دواكەوتن و ناكوكيەكانى زور بوون و كەشووہوا تۆز
دايگرت... لەبەر چاوى ئەودا بووم بە ژنيكى ديكە!

۱۳ى ئەپريل (نيسان)

خوایه تۆم ههیه، من چیدیکه نابینم... به لکو هیچ که سیک
نابینم، چونکه به رامبه ر هه موو خه لکی کویراییم داهاتوووه...
رۆیشتوووه بۆ جیگایه ک نازانم کوپیه و دهگه پیتته وه، یان
ناگه پیتته وه، نازانم.

نه مده زانی که فیلم لی ده کریت و نه شمده زانی که
ده موچاویکی دزیو و ناشیرین له ژیر ئه و بویه جوانه دایه! ئه و
سیبه ری شهیتان بوو! من به ره و ئامانجیکی نادیار ده پۆم!
دوایین به شی پیاله چایه که ی خوارده وه، که زورجار ئاگای
لی نه ده ما و ئینجا دهستی کرد به قسه کردن له گه ل خۆی:
ته نیا خۆی به خۆی کرد، چونکه که سی لی نه بوو... خۆزگه
ئه و دایکم بووایه! ئینجا گریا، چونکه له و شه وه دا دایکیکی
به ئاوات خواست که هیچ مروفتیک پیی رازی نییه... ئه و گوپی
له وه نییه که دایکی شه ریف بیت، یان ناشه ریف، به لکو ئه وه ی
به لای ئه وه وه گرنگه، ژنیک بیت مندالی نه بیت.

ئینجا گه رایه وه و گالته ی به هه موو ئه وانه کرد که خه لکیان
خۆشوپیستوووه، چونکه له خشته براون، هه ندیکیان به خت
یاوه ریان بووه و میردیان دهستکه وتوووه، هه ندیکیشیان به خت
پشتی تیکردوون و شکست و شه رمه زارییان بۆ ماوه ته وه.

ئینجا جاریکی دیکه هاته وه و گالته ی به خودی خۆشه ویستی
کرد، خۆشه ویستی وه کو هیوا وایه، چه ندان ته ختی شاهانی
تیکداوه و چه ندان سه ری په راندوووه و مۆری گیلی به چه ندان

ئاقله وه ناوه. ئىنجا دواى ئەوه پىشى دەلەت: شىرىنە، چونكە سەيرى لايە سەوزەكەيمان كردوو و چاومان لە ئاستى لايە وشكە لانهكەى نووقاندوو.

بەم شىوہیە لەیلا نیگارى جوړه ژيانىكى خالىی له خوښه وىستى و بى ئومىدى كىشا. خوژگه دەمزانى ئەو جوړه ژيانه چوڻ دەبیت؟

دەنگى قورس و لەسەرەخوی پىلاو لەسەر پليكانەكان هات، لەیلا گوتى: ئەو هەميشه لەكاتى خویدا دیت كە شەر و گونگەر لەنيوان من و خوڻدا پروو دەدات، هەرودەك بلىی وشەى ئاشتكردنه وه بىت. ئىدى سووكىك هەستا و دەرگاگەى كردەوه. -فەرموو دايكە.

-ئىواره باش كچهكەم.

-ئىواره باش دايكە.

ئىدى هەردووکیان لەسەر قەرەوێلە بچووكەكە دانىشتن. پىريژن گوتى:

-كچه خوښه وىستهكەم چوڻىت؟ گلەييم لى مەكە كە دريغيم كردوو لە سەردانت، چونكە زستان دوژمنى پيرانە. كەمخەويى و كووكە تيم ئالاون هەتا هەموو لەشم تىكشكاوه و دەلین: بچو بۆ لای دكتور، بەلام من بروام بەو پزىشكییه نىیه كە مێردەكەمى كوشت... من زور شت دەخۆمهوه، بەلام سەرەراى سوودیان، سوود ناگەيەنن، چونكە لەیلا، دارەكە وشك بووه

و گه لا دهرناكات با بهاريش بيٽ. دراوسيكانيشم گله يي
درغيگردنم لي دهكهن له سهردانىگردنيان و هيچ حيسابيك بو
پيرييم ناكهن.

ئهم خانمه (ئاماژهي بو ئهو شوقه يه كرد كه به سهر
ژووره كه ي له يلا دا دهر و انيٽ)، به رده وام ههر گله ييم لي دهكات
تا دويئي چووم بو سهرداني.

دريژهي نه ده مي. چووم بو لاي سهيرم كرد خه مباره و
دوش داماو... ئاي خوايه باوك و دايك چ ئازاريك دهكيشن
به دهست منداله كانيانه وه، ئه وان هه ميشه مايه ي سه رئييشه يه كن
بو يان كه ته واو نابيٽ.

له يلا له دلي خويدا گوتي: ئاي خوايه مندالان چ ئازاريك
به دهست باوك و دايكه وه ده چيژن و ئه وان هه نديك جار
سه رچاوه ي سه رئييشه ن بو يان.

كوپه گه وره كه ي قوتابيه له زانكو و ته مه ني بيست ساله و
زيره كيشه، به لام له م روژانه دا شتيكي سهيري به سهر هاتووه:
ليي ده چنه ژووري له ژووري خويندني ده بينن پهنگ بزركاو و
بيدهنگه و ته ندروستي تيچووه و كه مخه وه و خواردن ناخوات.
دايكي ليي پرسيم تو بليي چي ئهو به لايه ي به سهر هينابيٽ؟ پيم
گوت ئه مه نيشانه ي خو شه ويستيه.

به لي كچه كه م خو شه ويستيش نيشانه ي هه يه، به ته واوه تي
وهك نيشانه ي هه موو نه خو شيه ك، به لكو نيشانه كاني ئه وه نده

ئاشكرا و پروونن كه وهخته بليم هيچ نه خووشييه كي ديكه
نايانگاتي.

ناشزانين ئه و كچه كييه كه قهدهر هيناويه تيبه سهر ريي
ئه و لاوه بهدبخته كلوله، كه به كردار چاك بووه و زوريش
دهخهوت و دلئيشي خالي بوو؟

لهيلا دهموچاوه كه ئهوي بيرهاته وه كه ههنديك جار
كاتيك له نزكي په نجره كه بوو، تووشي دههات، ئه و نيگايانه ي
بيركه و ته وه كه تبي دهگرتن و ئه و لئيان هه لدههات، گوتي:
-خوا له هه موو ئه وانه خووش بيت كه دوو چاري نه خووشي
هاتوون و چاكيشيان بكاته وه.

-به لي كچه كه م، ناخوشي و به لا به سهر خه لكيدا دابه ش
بوون و شه و گار ئاوسه و هه موو شتيكي سهيري لي ده بيت.
مه سه له ي ئه و كوره كه مئه زموونه سه يرتري نيبه له وه ي دويني
به ياني بوم پيش هات: بانگي ماستفروشيكم كرد، سه يرم
كرد كچيكه له ته مه ني تودا، يان كه مي زياتره، كچيكي لاديب
دهموچاو جواني پاك، كه جواني شه رمي پيوه دياره، منيش
ئه وه ي پيوستم پي بوو، ليم كري. پي گوتم: دايه ده بيت
هه ميشه ليم بكري، ئاخري منيش كچي گه ره كه كه تانم. سه رم
سورما و گوتم: كچم به روالهت له خه لكي (جيزه) ده چيت،
چون له گه ره كي ئيمه پيگه يشتوووت؟ دواي ئه وه ئه وه م لي
زاني كه باوك و دايكي له نزيك ئيمه داده نيشن و كه مردن،

مامی که یه کیکه له هه ژاره کانی (جیزه)، بردییه لای خوی. ئەو کچه هه موو به یانییه ک داده به زیت بۆ قاهیره، بۆ ئەوهی هه ر ماستیکی که پییه تی، بیفرۆشیت و دوا ی ئەوه ده گه پیته وه. رهنگه بیرت بیت که باسی ژنیکم بۆ کردیت ناوی زهینه ب بوو. له میژه مردوو و ئەو ژنه پاش ئەوهی میرده که ی مرد بوو به دایه ن له په ناگای (ج)، ئینجا ئەو کچه کچی ئەو ژنه یه.

له یلا به سووکی راپه ری کاتیک ههستی کرد که دنیا خوشکیکی شیرینی داوه تی و گوتی:

- به لئ بیرم که وته وه... توخوا ئەوه کچی ئەو ژنه یه؟ سهیره که له وه دایه که هه ردووکیان بازرگانی شیر ده که ن! توخوا دایه له بهر ئەوهی وه ک تو ده لئی پاکوخواینه، پیی بلئ با ئەو به یانییه نه ی لیڕه م، بیت بۆ لام، چونکه هه ز ده که م به رچاییم شیر ی تیدا بیت.

- بیگومان دیت و تۆش ریژی لی ده نییت له یلا.

ئینجا پیریژن خه ریکبوو تینی ده دایه بهر خوی، بۆ ئەوهی ههستی دوا ی ئەوهی ئەرکه که ی خوی به جیهینا و سه رشان ی خوی سوک کرد له و دوو هه والهی قوورسیان کردبوو، نه شیده زانی که یه کیکیان، یان هه ردووکیان په یوه ندییان به له یلا وه هیه. ئیدی مالئاواییان له یه کتر کرد و ده رگا داخرا.

هه رچه نده کات درهنگ بوو، به لام چرا نه کوژایه وه و له یلا نه چوو ه ناو پیخه فه که ی، هه رچه نده ئەو سه رمایه ی زستان

دهرى دىدا، په نجره شووشه شكاوه كه، كه كاغز جىگه
گرتبو وه، نه ډه گيرايه وه، بهلكو گه رايه وه بو يه كه م دانىشتنى
و جاريكى ديكه گوڼى له خوځى گرت دواى ئه وهى خوشكه كه
دهر كه وت!

ژيان ئه و جىگه هيمن و مهنده نيه وهك هه نديك كه مئه زمون
و كورتبن دهيبين، بهلكو دهريايه كي گورهى پره و به ناويدا
به دواى راوه كه ماندا ده گه رين و نايبين.

به بايه وان⁽¹⁾ و سه وله وه به دوايدا ده روين، كه چى له ژير پيمانه
و جىگه كهى جیده هيلين بو جىگه يه كي دور، ئيجا جاريكى
ديكه په نا بو با ده بهينه وه و به په له به بايه وان و سه وله وه
ده گه رينه وه و خه م دامانده گريت، كه ده بينين راوه كه مان جى
گوړيوه! برىا بمزانيبايه كيه يان بو زيندووان باشته: ريكه وت،
يان وازهيتان به وهى هه يه؟

دواى ئه وه، پيره مه به ستى چى بوو له وهى داواى
خويندنه وهى ئه و كتيبه م لى بكات؟ بيگومان ئه و ئه وهى بينى
كه من ديومه و زياتر له وهى ديومه. ئه و كومه لگايه كي ديوه
كه مونجه يان ديت له چندان چه شنه خوشه ويستى، هه نديكيان
مهردانه ن و مالان ئاوه دان ده كه نه وه، هه شيانه چه په ل و پيسن
په ناگيان ئاوه دان ده كه نه وه و ترسى ئه وهى بو من هه بوو كه
نه فرينى باوك و دايكمم بهر كه ویت، دواى ئه وهى ژيانى لى

شیرين كردم.

۶- الشراع.

نهم كتيبه له مالبه رى هه وانامه ي كتيب داگيراهه hewalname.com/ku

پیره، خوا ئاگادارت بیټ و بتپاریزیت! هیچ له من مه ترسی،
چونکه من له لوجی ژیانم و تماشای چیرۆکه که ده که م و بو
دیمه نه ئازار به خشه که ده گریم، بو ئاوازه خوشه که ش خوشی
دامده گریت، به لام من نه ئه کتهرم و نه گورانیش ده لیم.
له کپی و بیده نگیی شه ودا لیدانی سه عاتیکی نزیک زرنگهی
هات و له یلا به وهدا زانی که نیوه شه وه، چوووه ناو جیگا که ی،
بوئه وه ی پیش خور بکه ویت له هه ستاندا.

(۸)

دوینی شهو خهویکی خوښ و ئاسوودهی لیکهوت. که
خه بهری بووه وه و دلخوښ و دهر وون ئاسووده بوو. ئه وهندهی
پی نه چوو که یه کیک له دهر گای دا... دیاره شیر فرۆشه که یه.

- به یانیت باش خانمه که م... خاوهن ماله که فه رمانی پی کردم
هه موو به یانییه ک سهر که وم بو لات تا شیرم لی بکړیت. له
چاکی و پاکو خاوینی ئه و شیرهی پیتهی ددهم دلنیابه، من له و
جوړه که سانه نیم که ئاوی تی ده که ن، یان ساختهی تیدا ده که ن.
له یلا مه بهستی شیره که نه بوو، به لکو ئه و خه یالی لای شیر
فرۆشه که بوو. به هه موو هه ست و نه ستیکی تی راما و له
هه موو شتیکی ئه و کچه وردبووه وه و ویستی هه ستیت و
ماچی بکات، به لام ئه وهی نه کرد، نه وه ک پی بلین شیت بووه.
ئه و دهمه شیری له مه مکیکی پاکی مژیوه. له و چاوانه راما
که ئه ویش به مندالی تییان راماوه و ئه و له ش و لاره جوانه ش له
کوښیکدا راکشاوه، که ئه ویش تیدا خه وتووه، به لام له وه زیاتر
هیچی نه گوت که پارهی شیره که ی دایه و پی گوت: خوات
له گه ل. کی دهرانیت رهنگه دواي ئه وه گوتیتهی: "خوشکی"، به لام
به دهنگیکی نزم وه ک گوتهی سوژی ویزدان.

له ماوهی مانگیکی ته واودا، هیچ به یانییه ک جگه له روژباش
و دیدار و قاپ پرکردن و نرخ شیره که و مالئاوایی زیاتر،
شتیکی دیکه له نیوان ئه و دوو کچه دا پرووی نه دا، به لام دل زور

شتى تىدايه، وهلى زمان بىدهنگه و باس له هيچ شتيك ناكات،
دواى ئەوه ئەو رۆژه هات كه قسهيان كرد.

ئەو به يانييه رۆژى ههينى بوو كه وكه ب له كاتهكهى خۆى
دواكه وتبوو و له يلا دوايين كهس بوو كه هات بۆلاى. هەر كه له
پليكانه كان سهركهوت له ده رگای دا، له يلا بينى كه ئەو ماندوو
و هه ناسه برکيى پى كه وتوو. سۆز و خوشه ويستيه ك له دايدا
كه وتنه جووله، كه داىكه هاوبه شه كه يان خستبوونيه ئەوى و
پيى گوت:

- نه خيىر... گرنگ نييه كه شيره كه وه رگرم، گرنگ ئەوه يه
تو پشوويه ك بدهيت و به سييته وه... وه ره ئيره كه سم لانييه
دانيشه تا هي زيكت به به ردا ديته وه.

دوو چاوى رهش له گه ل دوو چاوى سهوز تيك هه لئه نگوتن
تا هوى ئەوه بپرسن. سۆزيكى زور له لايه ن كچيكي
ره وشته رزه وه!

ئەوه ندهى پى نه چوو كه هاته ژوورى و له سه ر زهوى ليى
دانيشت، به لام له يلا له سه ر كورسييه ك داينيشاند.

- خانمه كه م داىكى نه رم و به سۆزت هه يه، به راستى زور
ماندووم، ئەوه بينه به رچاوى خۆت- هيشتا شه و زورى به
به ره وه ماوه، هه لده ستم، مه ر و مالاته كه ده دۆشم، شيره كه له
قاپ و قاچاغان ده كه م، ئينجا له گه ل گه ردى به يانى ديم بۆ ناو
شار، بۆئه وهى كه خه لكى شار له خه وهستان من له وى بم. كه

له شیر فرۆشتنیش بوومه وه، له گه ل دهسته خوشکه کانم دهچینه
سه ر پئی ئۆتۆمبیلک و پیکه وه کریکه ی دهدهین و له شوینیکی
نزیك گونده کانمان دامانده به زینن... به لام له گه ل ئه وه شدا -
سو پاس بو خوا- به ختیار و دلخۆشم.

تۆ بلی زیندوووان چی له دنیا وهدهست بینن؟ پاروویهک
و پارچه په رۆیهک، دوا ی ئه وه هه ژار و دهوله مند هیچیان له و
خاکه نابیت، مه گه ر ئه وهنده نه بیت که به شی پشتیان بکات،
چونکه مولکایه تی له وئ یه کسان ده بیت، هه روه ها به ش و
به رکه وتنیش یه کسان ده بیت. پاشان ئه گه ر خه میش بخۆین،
ئایا خه م خواردن هیچ دادیکمان ده دات؟ که واته با رووخۆش
بین... به یانیان هه لدهستم بو مانگا دۆشین و گۆرانی ده لیم،
دوا ی ئه وه به ریگادا ده رۆم وه ک ئه وه ی گۆرانی بلیم هه ی
شیر، هه ی شیر ده که م، ئینجا بو گه رانه وه سواری ئۆتۆمبیل
ده بم، من و دهسته خوشکه کانم و له و کومه له ی ئیمه تیپیک
پیکدیت گۆرانی گونده کانی خۆمان ده لیین، به لاشمانه وه گرنگ
نییه گو یگره کان پییان خۆشه، یان نا، مادامه کی ئیمه خۆمان
پیمان خۆشه.

گالته م پی مه که من ده زانم که قسه که ی منت به دل نییه، چونکه
وشکی لادی تی دایه و ساف و لووسی و مشتومالی شار ی
پیوه دیار نییه... ببووره، سو پاست ده که م و حه ساومه ته وه و
ئیدی هه لدهستم.

-نا نا كهوكه ب، ئه و ماوهيه بهس نيه و من پيم وايه
له كارهكهى خوت بوويته تهوه و منيش هيچ كارىكم نيه و
به تهواوهتى بهسيوه و پيشم گوتى من تهنيام و كهس
نارحهتت ناكات.

-ئه و جوانيه بو به تهنيا دهژى؟ ئه گهر له لادى باى، ئه و
به كوتهك و تفهنگ جوانيه كهيان دهپاراستى، به لام پاراستنى
جوانى له شار ئه وهيه كه بخريته پروو و دهبرخريت. خانمه
گه وره كه م ئه مه هيچى تيدا نيه، چونكه من هيرشبه ر نيم، به لكو
ئه مه جياوازيى بوچوونه.

-خو توش جوانيت، ئه ي جوانيه كه ي تويان به كوتهك و
تفهنگ نه پاراستوه؟

-جوانى من شايه نى هه موو ئه وانه نيه.

له يلا به گالته كردنه وه گوتى:

-كه واته تهنيا كوتهك به سه و پيوست به ههردوو كيان

ناكات.

-نه زانىى بو خه لكى ديكه يه، نهك بو تو، جوانى هه ژاران
ناپاريزيت... ئيمه جوانيمان لا سووكه و دهوله مه ندانيش دزيويى
ده پاريزن. ئاخو ئه وه كوليره يه پيى پيخواست كردوه و
ده موچاوى رهش هه لگيراوه و چاوى له خه و كردوه! له گه ل
ئه مه شدا گوتم: من به ختيارم، خو ئه گهر كه نهفت و ماندووش
بم، ئه و كه نه فتية كه م دريژه ناكيشيت، چونكه شوو ده كه م و

پیاویک شان دەداتە بەر باریک کە مێنەیی هەلیگرتبوو.
لە یلا بە خەمبارییەو هە گوتی:

-ئاخر دەبیت پیاویک بارگرانی مێنەیی هەلگریت!
-ئەمە شتیکیە کە هەموو کچیک بەدوایدا ویل و عەودالە،
هەیانە شەرم و شکۆ دەکاتە هۆکار بۆی و هەشیانە شانازی
بەخۆکردن دەکاتە رێگایە ک بۆ گەیشتن پێی، بەلام یەکەمیان لە
هەموو حالیکدا سەرکەوتوو دەبیت و ئەوەی دیکەیان تەنیا لە
تاقە حالیکدا سەرکەوتوو دەبیت.

-حیکمەت و ژیرییت لە مەمکی زەینەب مژیوہ!
سەرسامی و واقورماویی لە کەوکەبدا دەرکەوت.
-گویی مەدەییە من سەرگوزشتەکەت دەزانم و تۆش
سەرچاوەکە ی دەزانیت و سەرگوزشتەییەکی شەرەفمەندانەییە.
-ئاه... بیگومان ژنە خاوەن مالەکەییە... ئەمە شتیکی وانییە،
چونکە بەم زووانە بە بووک دەچم، ئەری دەبیت شتیکی لەمەدا
هەبیت ببیتە مایە شوورەیی و نەنگی خانمەکەم، بەلام بۆ؟
یارمەتی میردەکەم دەدەم ئەگەر پێویستی بە بازووی من بیت،
ئاخر ئەمە دەستووری گونە، بۆ ئەمەش هیچ شوورەییە کمان
پێ ناگات.

لە یلا پێی ناخۆش بوو، چونکە وای هەستکرد کە ئازاری
پێگەیان دەبیت و ناوی دایکی، بی ئەوەی هەستی پێ بکات، لە
دەمی دەرچوو، چونکە دایکیکی هاوبەشە، بەلام کەوکەب
بەوەی نەدەزانی.

له یلا گوتی:

-منیش له پیناوی کولیره دا به تهنیا ده ژیم، ئەمەش بوو ته هوی پیناوی بوون و پوخسار رهش هه لگیران و چاوشمی له خه و کردوو... به لام به ختیارم.

-ئای خویه! ئیمه وامانده زانی که کویره وه ریی تهنیا له نیو کوخه که دایه و له پشت شووشه ی دره وشاوه و په رده ی شوپبووه وه، به ختیاریه کی زور هه یه، که چی له شاریش کهسانی به دبه خت هه ن. نه مده زانی ئه وه ی نووستوو، به دبه خته و ئه وهیش که هه ول دهادت شیریی بو به ریت، به ختیاره! ئه وه له دلایه... ئه وه له ناخه وه یه... له بو شایی ئاسمان نییه... دها له ناخی خومان داوای بکهین.

خانمه که م ریم بده برۆم، چونکه وا ههست ده که م که له قسه کردندا سه رکه وتوو نه بووم و بشم بووره ئه گه ر هه له یه کم کردبیت، من تهنیا شیرفرۆشیکم و هیچی دیکه نا.

ئه گه ر بتدیبایه داوی ماوه یه ک له نیوان دهسته خوشکه کانیدا له سه ر ئۆتۆمبیله سه ر والا که دا قورگی خوی به گۆرانیکوتن ماندوو کردبوو و قاپی به تالی شیریی کردبوو به ده ف و گۆرانیه که ی له سه ر ئه و ریتمه ده گوت، دلنیا ده بوویت له وه ی که زیده پۆیی ده کات له وه ی که ده لیت گویا به ختیاره و باسکردنی به دبه ختی و دانیشن له گه ل به دبه ختاندا دوور، یان نزیک کار ناکاته سه ر به ختیاریه که ی ئه و. زه مانه پۆیشت و

ههنگاوی هه‌لینا و هه‌موو پوژیک قاپه شیر له ژووره‌که‌ی له‌یلا
پر ده‌کریت و هیش‌تاش دل هه‌ر پره و زمان بیده‌نگه و نه‌ینیه‌که
ته‌نیا له‌کن لایه‌که!

ئه‌وه‌تا که‌وکب هه‌ر ده‌لیی ئه‌ستیره‌یه. شیره‌که‌ی به‌تال‌کرد
به‌پوو‌خو‌شیه‌وه به‌و که‌سه‌ی گوت که به‌خانمه‌گه‌وره‌که‌ی
خوی ده‌زانی:

-خانمه‌که‌م... ده‌بیت ئه‌م‌پو لات دانیشم، چونکه پاش ئه‌م‌پو
چاوت پی‌م ناکه‌ویت، یان به‌لای که‌مه‌وه نامبینیت، مه‌گه‌ر زه‌مانه
خوی حوکم بدات و می‌رده‌که‌م ریگام پی بدات.

له‌یلا دوش داما و وه‌خت بوو هه‌ردوو چاوی فرمی‌سک
برپژن، به‌لام خوی گرت و زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی خسته‌سه‌ر لیوان،
ئینجا گوتی:

-که‌واته به‌م نزیکانه به‌بووک ده‌چیت!

-دوو سبه‌ی... سبه‌ینی شه‌وی پی‌نج شه‌مه‌ه خه‌نه‌به‌ندانمه و
گواستنه‌وه‌شم دوو سبه‌یه شه‌وی هه‌ینی.

-پی‌م ناخو‌شه که‌ دوا‌ی ئه‌وه نه‌تیینم!

-که‌س ئه‌وه‌ی پی نه‌گوتووم.

-چونکه به‌که‌ست نه‌گوتووه (هه‌ق بوو بلی: ئاخ‌ر خوش‌کی
که‌سی دیکه‌نیت له‌من به‌ولاوه، به‌لام ئه‌وه نه‌ینیه‌ک بوو
نه‌یدرکاند).

-له‌م‌پو به‌دواوه شیر له‌که‌س ناکرم، چونکه بویه هۆگری

ببووم له بهر ئەم دەموچاوەت.

-خانمەكەم ئەمە سۆزێكى زۆره و ویستی بپروات.

-خەمى پى دەخۆم كە ناتبىنمەوه.

لاى دەرگا ماچى كرد. بەشەرم و سەرسورماوییهوه گوتى:

-تۆ بلى چى نىوانى من و توى وا پىكهوه بەستىت؟

خانمەكەم من له وانه نىم هاوشانى تۆبم.

-هیچ شتىك... هیچ شتىك... ئەوه... ئەوه تەنیا شیرە و بەس.

هاورپیهكەى تینهگەیشت مەبەستى چیه و بۆ هەتاهەتایه

ئەستیرهى خوشكایه تیهكى كز له ئاسۆى ژيانى ئاوابوو.

دلى ئادەمیزاد چەند سەیره و نهینى خوا له ودا چەند ناديار

و شاراوویه! تاكه كه سىك نىوان ئەو و دنيا بهیهك دهگهیه نیت

و تاكه كه سىكیش نىوان ئەو و دنيا لىك دهكات و لىكیان جیا

دهكاتەوه و ئەگەر ئەوكەسەى بىنى، ئەوا دنياشى دیوه و ئەگەر

ئەو كه سەشى له دەست چوو، ئەوا دنياشى له دەست چوو،

چونكه تەنیا بههوى ئەو رىگایهوه دنيا دەبىنیت.

به سروشت خوى به پرووناكى دروست نهكراوه، بهلكو

پرووناكى له شتىكى دىكه وەردهگریت. هەستیاره ئەگەر بیدەنگ

بوو، بیدەنگه ریشه ئەگەر خالیى بیت، له چنگه گوشتىك بهولاوه

هیچی دىكه نییه.

مرؤف بهیانى، یان ئیوارەى بەسەردا دیت و دنيا دەبىنیت،

دنیايهكى دىكهیه جیا لهوهى ئەو دەبىنیت و بیگومان ئەو

دنیا به هر همان دنیا به و نه گوراوه و ته نیا نه وه به که تاکه
مرۆفیک له بهرچاوی نهوی گورپوه و چه ندان کهس پیش نیستا
له بهرچاوی بزر بوون و هیچ شتیکیان تیدا نه گورپوه، چونکه دلی
نه و به هوی نه وانه وه دنیا به نه ده بینی و نه وانیش ریگای نه و
نه بوون بو دنیا.

سهیره که له وه دایه که داگیر که ری دل به نیج گاره کی
له بهرچاوی ون نابیت، به لکو ئاسه واریک له دواوی خوی
را ده کیشیت؛ پی ده لین یادگار و نه ویش پووخته ی نه و شته به
له لایه ن ئاره زووخوازی دلگرتوو وه، خو شه ویسته که ده یکهات
و شریتی که وینه کانی به که به دواوی به کدا دین و نه وه نیشان
ده دن، که هه ردوو هوگر له سه ر شانوی ژیان نواندوو یانه،
به لام پیکه نین تیدا فرمیسه که و سه ما کردنه که ش په رکه مه،
هه روه که نه وه ی چیرۆکه که له به هه شت نوینر ابیت و شریته که ی
له دۆزه خ پیشاندر ابیت.

(۹)

چوار کچ بوون له نهخوشخانه، که شهو راشکاو برینی
نهخوشهکان ئازاری شکا، ژووریک کوی کردبوونهوه و له
دهوری میژیک ئالابوون و به ئانیشکیان پالیان دابوو به
میژهکه دا و هندی کلاوچکه که یان به سهر یه کتردا لاریبوونهوه،
به رادهیهک که سهریان لیک نزیک ببوووهوه. ئەگەر یه کیک به ویدا
تیپه پریبایه و ئەوانی به و شیوه دانیشتنه بدیبایه، هیچ گومانی
له ودا نه بوو که ئەوان خهریکی سازدانی کاریکی گرنگن.
یه کیک له دانیشتوووهکان به دهنگیکی نزم گوتی:

-خانمی سهروک وهک فهرومانت پی کردووین له کات و
شوینی خویدا هاتووین و لهوانه یه بو خزمه تیک پروومان لی
بنییت، هه ندیک له و چاکه یهت بدهینه وه له وه تی هاتووینه ته
نهخوشخانه هه رسیکمانت تیدا نووقم کردوووه!
بایه خیکی زور له سهر دووه که ی دیکه دا ده رکه وت و ئاوریان
دایه وه و گوتیان:
-بیگومان.

خانمی سهروک زیاتر به سهریاندا خواربووه وه و دهستی
کرد به چپه.

-ئیه له وه دلنیان که کچی منن و من بهرژه وهندی ئیه
دهخمه سهروو هه موو شتیکی دیکه وه، ویرای ئه وه، من
دوووربینم و شتگه لیک ده بینم که ئیه نایبینن و له پشتی

دیواریشەوہ هیچم لی ناشارریتەوہ. ئیمە ھەموومان لەم
نەخۆشخانە یە بەھۆی کچیکەوہ ھەرەشەمان لی دەکریت و ھەر
ئەوہ لە رینگای پلە بەرزبوونەوہی ئیوہ دەوہستیت و ھەرچی
چاکە و سۆزە تەنیا بۆ ئەوہ، بی ئەوہی ھۆیکە بۆ ئەوہ بزانی.
ئوہ خۆتان دەزانن کە دکتۆر (ک)... پیاویکە دلی باشە
و زۆر دوورە بیروکەیکە بگۆریت کە لەبارە ی کەسیکەوہ
پیکھیناوە، تا بەبی هیچ گومانیک بۆی ساغ دەبیتەوہ، کە ئەو
بیروکە یە لەسەر بنچینە یەکی بیھیز و کز دامەزراوە.

ئەو کچەش لەیلای ھەلگیراوە یە، کە بە جوانیی خۆی و ئەو
نەرمییە درۆیینە ی بە چاکێ دروستی کردووە، دلی نەخۆشەکان
و پزیشکەکانی بۆ لای خۆی ڕاکیشاوە. دنیا ش کچەکانم، ھەول
و تیکۆشانە و من لەو کەسانەم کە بروام بەوہ ھە یە بۆ گە یشتن
بە ئامانج، ھەموو رینگایە ک ڕەوا یە. بۆ یە پیویستە لەسەرمان
ھاوکاری یە کتر بکەین، کە رینگای پی چۆل بکەین، دەنا ھەر بە
کۆسپ و رینگەر دەمینیتەوہ لە رینگای ئیمە دا.

ئەو جۆرە کچە هیچ دەرگایە ک لە بەرامبەر جوانییە کە ی
داناخریت و ئیمە ش کاریکی گەورە و خراپ ناکەین و ئەو رۆژە ی
ئەم نەخۆشخانە یە بەجیدە ھیلت، دەتوانیت لە نەخۆشخانە یە کی
دیکە، یان ھەر جییە کی دیکە ی بییە ویت، شوینیک بۆ خۆی
پەیدا بکات، بەلام مانەوہ ی، ئەوہ خۆتان دەیبینن: کە سۆز
و سەرمووچە ی لەلایەن دکتۆر (ک) ھوہ... ھە یە و لەلایەن

نەخۆشەكانىشەو بەخشىش و ديارى و سەيرترىن شت كە
دىم لەو رۆژانە، كراسىكى گرانبەهاى لەبەر كردبوو، كە چوار
سال لەمەوبەر هېچ رۆژىك لە بەرىم نەدىبوو. هەر ئەو شە كە
خەو و خوراكى لى هەلگرتووم، بۆيە بۆم خستەروو، چونكە
متمانەم پىتانە و هيوام واىە كە دەستى يارمەتى بۆ خۆتان
درىژكەن پىش ئەوہى بۆ منى درىژكەن. لەيلا تارمايەكى
توقىنەر و مۆتەكەيەكى قورسە.

يەككىيان گوتى:

-خانمى سەرۆك، ئەوہى تۆ دەيلى راستە و فەرمانىش
بۆتويە و خۆت بزانه فەرمانت بە چيىە و ئيمە سيبەرى توين و
بەرى چاكەى ئەو دەستانەتىن!

هەموو لايەكى پىلانەكە دارپىژرا و هەر ئەكتەرىك رۆلى
خۆى زانى و هېچ نەمابوو ئەو نەبىت، كە پەردە هەلدريتەوہ!
بۆئەوہى ئەوہى لە نەخۆشخانەيە بە چاوى خۆى ئەو چىرۆكە
بىبىت كە بە شەو سازكرابوو.

بىگومان لەيلا لەنيو پىخەفەكەى خۆيدا وەك فرىشتەيەكى
پاك و بىگەرد نووستبوو و خەونى خۆش بەدەوريدا
دەسوورانەوہ، يان رەنگە خەوتبىت بى ئەوہى خەون بىبىت،
بەلام نەيدەزانى كە چ شتىك لەبارەى ئەوہوہ ساز و جىبەجى
دەكرىت و نيازى گلاو و چەپەل بەسەر نيازە پاكەكانى ئەودا
زالكراوہ و چ بزووتنەوہيەكى زالمانە بەسەر ئەو بىدەنگىيە

رازیه بی خهوشه ئه ودا دهگوزهریت.

پوژیک و دوو پوژ تیپه رین، پوژ بووه وه و جلهکانی له بهر کرد و قژی داهینا و ریگی نهخوشخانهی گرته بهر، بی ئه وهی بزانیته به دوومی^(۷) خوی تیدا مه لاسداوه و له وانه ی سلاوی لیکردن، ئه وانه بوون که دوینی کوببوونه وه و پیکه نین له سه ر لیویان بوو، وهک ئه وهی هیچ قسه یه کی خراپیان له باره ی ئه وه وه نه کرد بیته.

ئه حلام پیی گه یشت و به بزیه که وه پیشوازی لیکرد:

- به یانییه کی گه ش و جوان بو ئه و به ژن و بالایه و به ختیکی به ختیارانه بو ئه م جوانییه! له یلا ئه م به یانییه وهک گولیکی ئاورنگ بهرکه و توویت... خوا له چاوی به د بتپاریزیت. به پیکه نینه وه تۆقه یان کرد.

ئینجا ئه حلام خوی بو له یلا لارکرده وه و ماچی کرد. له یلا گوتی:

- ده لئی له سه ر سه فه رین... ره شایی شه و ئه و هه موو ناخوشییه ی لی ناکه ویته وه.

گوتی:

- پاداشتی ماچ و نابیت، تۆ زۆر له پیویست قورس و گرانتی و جاریکی دیکه تا خۆت داوام لی نه که یته، ماچت ناکه م و ئه گه ر پیشی قایل نیت بۆم ره ت که ره وه سوپاسیشت ده که م.

۷- شوم.

به سووکی و ریځک ئەندامییەوه تەختە ی روومەتە
ئەسمەرەکە ی بۆ بردە پیش و لەیلا ماچی کرد و گوتی:
-ها، لەوہ ی خۆت خۆشتر، ماچیک بە قازانجەوہ.
دوای ئەوہ بە سووکەلەیی ھەریەکەیان چوو بۆ لای کاری
خۆی.

دەتگوت ئەو ھەلۆیستە ی نیوانیان مائاوا یی بوو، پیش
ئەوہ ی کات و ساتی مائاوا یی بیت و زورجار خەلکی لە
بەرامبەر دۆستانیان ھەلۆیستی سەیر دەنویین، کە دوای ئەوہ
رۆژگار خۆی لیکێ دەداتەوہ کە بۆ ھەست و نەستی دل و
دەروونپاکیی دەیگێرنەوہ!

گەرمە ی کار دەستی پیکرد و لەکاتی نانخواردنی نیوہرۆدا
ھەندیک ھیوربووہوہ و لەو ماوہ کەمەدا فیتنەکە بیچووی خۆی
ھەلھینا و لەیلا نانی نیوہرۆی خوارد کە دوا کولیرە ی بوو لەو ی.
لەیلایان بانگ کرد بۆ لای دکتۆر (ک)... و ئەمەش شتیکی
سەیر نەبوو بۆ ئەو، بۆیە خیرا چوو بۆ لای و لێی چووہ
ژووری، بەلام کاتیک کە دکتۆری بینی نیوچەوان گرژ و
دەموچاوی تیکچووہ، زراوی چوو و خەریک بوو بگەریتەوہ.
لە دلی خۆیدا گوتی کە ئەو توورپەییە بەھوی ئەوہوہیە، بۆیە
راوہستا و چاوہ گەورەکانی کردەوہ وەک ئەوہ ی لێی بپرسیت،
دکتۆر ئاماژەییەکی بۆ کرد کە دانیشیت و ئینجا فەرمانی دا
دەرگا کە داخرا.

-گویم له شتیکی گه وره بووه...
 ویستی تف قووتداته وه، به لام تف له زاری وشک ببوو،
 چونکه نهو توره ی بو ی هه لدرابوو و له نیوان نه هه نگان
 ده ری هینابوو، خه ریکبوو دادر دادر ده بوو...
 له سه ر قسه که ی خو ی رویشته، گوتی:
 -به لی، کاریکی گه وره یه... بریارم دابوو لیتی بشارمه وه،
 به لام وام به باش زانی به پرووتیدا بده مه وه.
 تو دئییه که ی من ده زانیت...
 دئییه که... له نزیک قاهیره.
 -به لی گه وره م دکتور.
 -ئه وهش ده زانیت که له مه زراکانی نهو دئییه هه لگیراویته وه...
 به سه رسامی و تیمانه وه گوتی:
 -ئه مه و نه وه ده زانم، به لام چ شتیک نهو دووانه به یه ک
 ده به ستیته وه؟ گه وره م وا له سه رخو مه مکوژه و به په له
 نه شته ره که بخه برینه که وه، چونکه به رگه ناگرم!
 به تو وره یی گوتی:

-ئای که کچیکی ناسکی، ئیوه هه میشه بهو درو و
 بووختانانهای به سه ر پیاواندا تیده په ریته، خه وشه کانی خو تان
 ده شارنه وه، (لیره دا شایه دی ژنه که ی هاته وه بیر، چونکه
 کاته که له بار بوو). نهو روژهی که له په ناگا ده رچووی له
 به رده می خو م بازنه زیړه که ت ره تکرده وه و قبولت نه کرد،

بۆئەوہی نمونہی پاکی و قہناعەت پیشان بەدەیت و سۆز و شاگەشکەبوونیش لە دل و دەروونی مندا بورووژینیت... دواى ئەوہی کہ دالدەشم دایت و خیر و چاکەى خۆم بەسەردا باراندیت، کوفرانى ئەو چاکە و پیاوہتیہمت کرد و گوتت گوايە من باوکتم و یەکبوونی شوینەکان بەلگەى ئەمەن، من بۆیە سەرم لەو پەناگایە دەدا، چونکہ تۆی لیبوویت و ھەلبژاردنی تۆش وەک پەرستاریک لە نەخۆشخانەکەم لەخۆرایى بەگالتە نەبووہ، بەلکو ئەوہ چاکەيەکی نەینییە لە باوکیکەوہ دەگات بە کچەکەى، بى ئەوہى کەس پىی بزانییت. چۆن زاتى ئەوہت کرد کہ میحراب بەردباران بکەیت و پاکی و سپیایەتى و بیگەردیى ژیانم بەو درۆیە گەورەيە پیس بکەیت؟ بۆ منیک کہ ھەر لە گەنجییەوہ دلّم بە مزگەوتەوہ بووہ و ھۆگری بووم و ھیچ گوناھیتکم نەکردووہ؟ نا، نا، لەتوانامدا نییە لەمرو بەدواوہ قبوولت بکەم، برۆ لەبەرچاوم ون بە و من کار و خزمەتى تۆم پیویست نییە.

زەوى و ئاسمان سوراندیانەوہ و لیلابیەک بەسەر چاویدا ھات، بەرادەيەک ھیچ شتیکی نەدەدیت، بەلام دنیا لەبەرچاوی وەک تارمایی سەماکردوو وابوو. ھیچ شتیکی بۆ نەمابووہوہ، جگە لە گریان، بۆیە گریا، بەلام فرمیسک چەکیکی بیکارە بوو، کہ کەمیک ھۆشى ھاتەوہ بە بەردا قسەى کرد:

-گه ورهه م پړی ئه وهه م پړی ده دات تا بزانه سهرچاوهی ئه وهه واله کښه؟ دواى ئه وهه به لکو درو و ناراستی ئه وهه قسه یه ت بو ده رکه ویت که کردوویانه!

-سهرچاوهی هه واله که؟ خه لکیکی زور، نه خوځخانه که پر بووه له وهه و جمه ی دیت، به لام سهرچاوه که یه ت بو دینم. ده ستی به زهنگه که وهه ناو خزمه تگوزاریک هاته ژووری و پړی گوت:

-فلان ژنه بو بانگ بکه.

یه کیک له وهه سیانه ی ته له که یان بو نابووه وهه، هاته ژووری و بو به دبه ختی له هه موویان فیلبازتر و ساخته چیتر بوو. دکتور تومه ته که ی خسته پروو و له گه ل له یلا پرووبه پرووی کرده وهه، ئه ویش به پروویه کی هیمنی پر له بیشه رمی پرووی له له یلا کرد، ئینجا ئاخیکی هه لکیشا و جاریکی دیکه ش پرووی له دکتور کرده وهه و به خوگیلکردنه وهه گوتی:

-گه ورهه م دکتور، نه مده زانی ئه وهه نده تووره ده بیت و نه شمده زانی، که هیچ زیانیکی بو له یلا ده بیت. شایه ده کانی دیکه ش ناسراون و نه خوځخانه هه مووی به وهه ده زانی و له وان هه شه ئه وهه واله ی جگه له ئیمه، به خه لکی دیکه ش گه یان دبیت... و من هه ر ئه وهه نده م لایه... له یلا هیچت هه یه بیلیت؟ هه لویستی ئه وهه ژنه شایه ده ئه وهه هیز و توانایه شی بو نه هیشته وهه، که تووره بوونی دکتور بو ی هیشته بووه وهه و

دوارپوژی خوی هینایه بهرچا و هه موو دنیای له بهر چا و تاریک بو و بریاردانی لانه ما و خورگری و توانا پشتیان تیکرد و جلهوی له دهست به ره لالا بو، نهیتوانی ئه و به سه رهاته قورسه له خوی دوورخاته وه و له وه زیاتر که دووچاوی فرمیسکاوی به ههردووکیاندا بگرییت، چیدیکه ی نه کرد و ته نیا گوتی:

-من ئه و قسه یه م نه کردوه، هه رچه نده تو بو ت ساغ بووبیته وه که ئه وه م گوتوه...

دهستیکی خیرا له ده رگا که ی دا و خاوه نه که ی چاوه پروانی ئه وه ی نه کرد تا ریگای پی ده دریت، ده رگا که ی کرده وه و هاته ژووری و ئه ویش له ژنه که ی دکتور (ک)... که سی دیکه نه بو، که کاریکی بو پیش هاتبو، بویه هاتبو وه نه خوشخانه. له گه ل میرده که ی سلاویان له یه کتر کرد و ئینجا دانیشیت، له و ساته یه کلایکه ره وه یه دا به هاتنه ژووره وه ی ژنه که ی دکتور، رۆژگار به له یلا پیکه نی.

دکتور به شایه ده که ی گوت بچیته ده ره وه و ههردوو ژنه که به بهرچاوی دکتوره وه، نیگای رق و کینه یان له یه کتر کرد و داریکی زور خرایه سه ر ئاگره که و گر بلا بو وه وه و دوو که ل په نگیخواره وه، به جوړیک له یلا توانای ریگا دوزینه وه ی نه ما. ژنه که ی دکتور له یلای به چاوی به فرمیسکه وه بینی، به گالته پیکردنه وه پیکه نی و گوتی:

-چی هه یه؟

دكتور كه كه ميک پياوه تي به دل و دهر وونيدا هاتبووه وه،
گوتی:

-هيچ شتيک نييه... به لام من پيوستم به کارکردنی ئه و
نييه... له يلا ده توانيت بچيته دهر... ههر شتيکت لايه بيده وه به
سه روکی په رستاران و دواي ئه وه برؤ بو لاي نووسه ري
نه خو شخانه تا پاشماوه ي حيسابه كهت وهرگري و فهرموو برؤ
به دهر نه كراويي.

له يلا رو پشت و چاوي لي نه كردن و هيچ بواريک بو قسه
و چهند و چون نه ما، كه بهر گويي ئه و ژنه بكه ويئت، له كاتيكا
ده زانيت كه ئه و چ دل و دهر وونيكي هه يه.

ئه گهر له كاتيكا كه بو دواچار له ژووره كه دهر چوو
ئاوړيكي له دواي خوي بدايه ته وه، ئه وا له چاوي ئه و ژنه وه،
كه ههر له خويه وه به بي هو رقي لي ديده بو وه وه، شمشيريكي
هه لكيشراوي ده بيني.

رووداوه كان هاوشيوه ي خويان هينا يه وه لاي يه كتر و ئه و
روژه ي په ناگاي (ج) ي... بيره اته وه، كاتيک كه دوا نيگاي برييه
ديواره بريقه داره كانی نه خو شخانه كه و دالانه دريژه كانی و
ئينجا سه ري بو ئاسمان هه لبري، گوتی: "خوایه نه فريني باوكم
و دايكم له سه ر لابه، چونكه له هه موو شوينيكا راوم ده نيئت."

هه رچييه كي لاي بوو، راده ستي كرده وه و دواي ئه وه،
ئه وه ي هه يبوو، وهریگرت و بوو به كه سيكي غه واره و نامو

لهو جییهی تا دوینی ریز و بژیوییه کی تیدا هه بوو. گهرا به سهر
ئهوانه ی که پیی وابوو ده بیت مالئاواییان لی بکات و به بیدهنگی
سلاوی لیکردن و هه ندیک لهوانه بروایان وابوو که لهیلا بهری
و بیتاوانه، بهلام هیچیشیان لهدهست نهدهات و هیچیان پی
نهدهکرا، بو دواچار به ئهحلام گهیشته و فرمیسک زایه چاوی
و له ناخهوه بروسکهی زهردهخنهیه کی توانجئامیز سهری
هه لدا.

-ههر دهلیی لهسهر سهفه رین! بهیانی ئه مه م پی گوتیت!
خوشکی لهراستیدا لهسهر سهفه رین و له مرؤ بهدواوه من
هاوریت نیم.

به خه مبارییه وه گوتی:

-هه موو شتیکم زانی، که واته له مرؤ بهدواوه ناتینم.

-له ماله که ی خوم ده مبینی و خوت پیی وینه کی تیرئه حلام

مالئاوا و خوات له گهل!

من ئه وه م که به ته نیا خولقاوم،

-مالئاوا لهیلا! خوات له گهل. ههر دهلیی چهوای ئه م زه مانه م...!

وهک ماچه کانی سه ره له بهیانی دوو جار یه کترین ماچ کرد،

به لام هه ردووکیان خه مبار بوون.

وهک ئه و رۆژه ی له په ناگاکه ده رچوو، دیسان کهس له دوای

نه رۆیشته و که سیش هیوای سه رکه وتنی بو نه خواست و له

چه ند چاویکی که م به ولاره، هیچ چاویک فرمیسکی بو نه رشت

و وای بیرکرده وه، که ئه و رۆژه ی سه ره له نوی به رده بیته وه

و بهر دنیا دهکه ویّت و شلپه ی دیت، تیکشکانی مسوگه ره، کاتیکیش به باخه که دا تیپه ری و به ریوه بوو بو درگا که، نیگاگانی پهرت بوون و دهموچاوی بیئاگایی پیوه دیار بوو و خه یالی رۆیشتبوو، ئەگەر ئەم جارە ئاورپیکی بدابایه وه، ئەوا چاوی به چوار ژن دهکهوت له چوار په نجه ره وه له پشتی شووشه کانه وه سهیری قوربانیه کیان ده کرد ده رۆیشت، به لام بو ی نه ره خسا ئاور بداته وه تا له باخه که تیپه ری و دوا ی ئەوه جیره ی درگا ئاسنه که ی نه خو شخانه هات و کرایه وه تا کچیکی ته من حه قده سالی لیوه ده رچیت، که پیش چوار سال پی خسته ناوی. درگا که دووباره جیره ی لیوه هات و داخرا و له نیوان شیشه ئاسنه شاشه کانی دهموچاوی قوله ره شیکی نووبی سه ری به سه رداگرت و خاوه نی ئەو دهموچاوه به شیوه زمانیکی نووبیانه گوتی:

–خوات له گه ل...

ئەمەش دوایین قسه بوو که له وی بهر گوی کهوت!
 نه خو شخانه که ی دکتور (ک)... هیشتا له گه ره که بیده نگه که یه و باخه که ی هیشتا هه ر بو ن و به رامه ی خو ش و شنه پای بو ئەوانه پییه که به ره و چاکبوونه وه ده چن و کارمهنده نه خو شه وانه کانیشی دین و ده چن و هه ندیک نه خو ش ده چنه نه خو شخانه و هی دیکه ش ده رده چن... هیچ شتیک له و نه خو شخانه یه نه گور او وه، ته نیا ئەوه نه بیت که له یلای تیدا نه ما وه.

بهشی سییهم
ماوهیهک بی کار

(۱)

وہک ھەموو شەوئیکى دیکە، ژوورەکەى گرتییە خۆى...
بەلام شەوئیکى خەمبارانە، شەوئیکى ئەستیرە بە قوولداچووى
تیشک کز، ھەست بەتەنیاىى بزوينى تا بلئى تاريک بوو، ئەگەر
ھیچ نەبیت بەلای ئەوہوہ و ابووا!

ھیچ شتیک لە جیھاندا نەبوو بزەى لەسەر لیو بیت، ھەرچەندە
ئەم کچی بەئەمەکى زەمانەىە و بە ھەموو شتیکى قایلە. بیری لە
رابدووہ درێژەکە کردەوہ:

-خۆش بوو، بەلام رۆژەکانى وەک یەک و ھاوشیوہ بوون
و چیژیش لای کەسیکى ترس لینیشتوو بەتەواوہتى مانای
ھیمنى دەدات.

لە دلى خۆیدا گوتى:

-خۆزگە بگەر ابایەوہ، بەلام رەورەوہى زەمانە ھەمیشە ھەر
بۆ پیشەوہ دەروات. پاشەکەوتەکەى خۆى ژمارد، سەیری کرد
کەمە، بۆیە گوتى:

-قەیدى نییە، خەرجییەکانم کەم دەکەمەوہ بۆ نیوہى و ھیچ
جلیکیش ناکرم و ئەوہندەى ھەمە بەسمە، ئەوہتا ئەوہى لەنیو
ئەو جاننا گەورەدایە کە گۆشەىەکى ژوورەکەى داگیرکردووہ،
بەشى شەش مانگم دەکات... تۆ بلئى شەش مانگ بیکار بم؟
باوەر ناکەم! خو ئەگەر بیکاریش بم، ئەوا ھەموو سبەینییەک
لەگەل خۆر ھەلاتدا، بژیویى خۆى دینیت. پیریژنەکەش ئاسانە

که سهره‌تای هموو مانگیک کرئیه‌که‌ی بده‌می. ئاسانیشه که مانگی یه‌که‌م بلیم پشووی حه‌سانه‌وه‌م هه‌یه. ئه‌وه جگه له‌وه‌ی که به‌نه‌خشکردن و خویندنه‌وه کاتیکی زۆر به‌سه‌ر ده‌به‌م. سهردانی مالی به‌ریز ئه‌و پیاوه ئه‌مینه‌ی کرد و حالی خوی بو دهرنه‌خست، به‌لکو پرووگه‌ش و دهم به‌پیکه‌نین بوو، هه‌روه‌ک ئه‌وه‌ی هیچ شتیکی له دهروونیدا نه‌بیئت. کتیپیکی بو برده‌وه و کتیپیکی دیکه‌ی وهرگرت. دلخوشییه‌کی سه‌رکه‌وتووانه له پیره‌میردا دیاری دا، چونکه وایکردوه له‌یلا هه‌ز به خویندنه‌وه بکات، به‌لام نه‌یزانی که له‌یلا کتیپه‌کانی ئه‌وی بو کاتبردنه‌سه‌ریکی به‌که‌لک ده‌ویئت.

پوژگار ورده ورده تیپه‌پی و ئاسمانیش نه‌ زیر ده‌بارینی و نه‌ زیو، چونکه ئه‌و له ژووره‌که‌ی خوی دانیشتوووه و دوورکه‌وتوته‌وه له‌و که‌سانه‌ی که هیوای واسیته‌یه‌کیان لی ده‌کریت، ده‌بووایه‌ قسه‌ی بکردایه، به‌لام جاری دلی به‌ قسه‌کردن رازی نه‌بووه.

پوژیکیان جانتایه‌که‌ی کرده‌وه، چاوی به‌ سه‌رجییه‌کی تازه که‌وت که هیچ رانه‌خرا‌بوو، هه‌روه‌ها دوو سی سه‌رپووشی دیت که پوژانی ئاسووده‌یی دروستی کردبوون و گوتی:

— چ پئویستییه‌کم به‌وانه هه‌یه... هه‌ر ده‌لیی بو جیازی زهماوه‌ند، یان بو خوشی دروستم کردوون و نه‌ ئه‌م و نه‌ ئه‌و په‌یوه‌ندیان به‌ منه‌وه نییه! بویه بردنی بو بازار و نرخه‌که‌یانی

هینایه وه. هی دیکه و زوری دیکه شی دروستکردن و فرۆشتی، پارهی کی لی وه گیر کهوت، به لام پاشه کهوت که له گهل ئه وه شدا هه مووی، هه ر خوی له کزیی دها و هه ر که جونه یه هه کانی ده ژمارد، کسپه له دلایه وه ده هات.

دوو مانگ تیپه رین و پیریژن ههستی به وه کرد که له یلا بیکاره، به لام نه یویست برینداری بکات، هه روه ها له یلاش نه یویست به راشکاوانه هیچی پی بلیت، به لام هه ردووکیان له یه کتر گه یشتبوون. پیریژن سه رده کهوت بو سه ره وه، بوئه وه ی کاتی له گهل به سه ر به ریت، به لام ئه و شه و دانیشتنه به لای کچه که وه قورس بوو، وه لی له کاتیکدا ده رزی درو مانه که ی به دهسته وه بوو، گه لی وه لامی پشتگوی ده خست، یان به کورتی وه لامی ده دایه وه.

ژیان بارگرانییه کی زور بوو به سه ر شانیه وه و دیاری دا که به ره به ره لاواز ده بییت و قورسی ژیانی کریکاری روخساری ژنانه ی داپوشی، به لام ئه و بیری له هیچ یه ک له مانه نه ده کرده وه، به لکو به ره و ریگایه ک رووی دها، که پارووه نانیکی لایه وه ده سته ویت. ژهمی ئیواره ی له خواردندا لابرده، هه رچه نده شه و دانیشتن زور دریزه ی ده کیشا، به لام کات تیپه رین و که میی ده رامهت ترسیان خسته دلی و ناچاریان کرد قسه بکات.

دوای تیپه رینی سی مانگ به سه ر بیکارییه که یدا، شه ویک له مالی به ریز ئه مین دانیشتبوو قسه ی بو ده کرد. پیره میژد به

دوو چاویک که هیچ شتیکی لی ون نه ده بوو، به وردی تی پاما،
 بینی که خه ریکه ده تویتته وه و له ر ده بیت، بویه گوتی:
 - له وانیه له م پوژانه دا نه خوشتان زور بیت، چونکه من
 نیشانه ی ماندوو بیت لی به دی ده که م!
 به شهرم و سه رداخستنه وه گوتی:
 - گه وره م نه خوشم نییه.
 وه لامه که به گومانی خست.
 - به پاشکاو ی راستی کاره که م پی بلی، چونکه وه ک ده زانیت
 من باوکی توم.
 - کارم نییه و ئەمه ماندوو یی هزره، به هه رحال گه وره م، من
 له پاشه که وته که م پاره خه رج ده که م و ئەویش زور نییه.
 - بو خه لکی بویه پاشه که وت ده که ن، تا هه میشه بیکار بن؟
 (خوی له نه زانیی دا له وه ی له مه به سته که ی گه یشتبیت، به لکو
 ویستی بلیت که پیویستی به پاره نییه). ده بیت کاریکت هه بیت
 و ده شبیت ئەو کاره هونه ری په رستاریی بیت، چه زده که یت له
 نه خوشخانه کانی وه زاره تی ته ندروستیی بیت؟
 - یان بو هه ر شوینیکی دیکه بیت... من بو هه موو شوینیکم!
 له و پیاوه پیره دا رزگار که ری خوی بینی، بویه گه وره یی
 ئەو لای زیاتر بوو، ئەمیش له ودا کچیکی دلشکاو ی بینی، بویه
 سوژی زیاتر بوو بوی، ئینجا نامه یه کی دایه بو پیاویکی گه وره
 له وی و له نامه که دا رایسپارد بوو که چاویکی خیری لینه وه

بیټ و به زمانی شیرین و ئەدەبەوہ باسی ئەوہی بۆ کردبوو
کہ لەیلا پیوستی بە کارە. کچەکہ بەدەستی سوپاسگوزارییەوہ
نامەکہی لیوہرگرت، دوای ئەوہ چووہ دەری و ملی نا بۆ ریگا.
ئینجا خۆی لیک کیشایەوہ وەک یەکیک باریکی گران، کہ پشتی
ئازاردابوو، لەسەر پشتی فری بدات و دووبارە دنیای لەبەرچاو
شیرین بووہوہ، چونکہ دیتی کہ هیشتا سەرچاوہی چاکە و
پیاوہتی تیدایە و وەک کہسیکی گەشبینی هیمن خەوت و ئەم
شەوہ هیچ نەخشیکی نەکرد، چونکہ نەخش و دروومان چیدیکە
مایە کاتبەسەربردن نین و وەک ئەوہی بەمە مەبەستی ئەوہ
بووبیټ کہ بەو شەوہ کۆتایی بە شەوانی نەخش و دروومان
بیټیټ.

رۆژ بووہوہ و بەیانی داہات، لەیلا چوو بۆ دیوانی وەزارەتی
تەندروستی و بەدلی خۆش و کار بۆ راییکراو گەپرایەوہ...
سوپاس بۆ خوا! ئەو پشت لە کہس ناکات. دوای چەند رۆژیک
پۆستەچی لە دەرگای دا نامەیەکی تۆمارکراوی دا پیی. پیریژنی
خاوەنمال دەوروخولی دا، بەلکو نھینی ئەو نامە یە بزانیټ و
لەیلالاش و ئەو حەز بەشتزانینە پیریژنی رەواندەوہ و گوتی
کہ لە نەخۆشخانە (س)...ی حکومەتی لە ئەسکەندەرییە
دامەزراوہ و بۆ چوونە سەر کارەکەشی چوار رۆژ زیاتری
بەدەستەوہ نییە. پیریژن گریا، یان وای پیشان دا کہ دەگری
و لەیلالاش لەبەر کاروباری خۆی، ئاگای لە گریانی ئەو نەبوو.
دوای ئەوہ دانیشټ نامە یەک بنووسیټ... تۆ بلیی بۆ کیی

بنووسیت؟ بو ئه حلام تاكو پیش ئه وهی بروات چاوی پیی بکه ویت.

خوی له قاهیره به میوان دیت، دواي ئه وهی بو ی ساغ بو وه وه که به جیی ده هیلیت. جیی ده هیلیت بو شاریکی تازه که که سی تیدا نانسیت و ئه مشه و دوايين شه وه که له نیشتمانی ژیانیدا ده بیاته سه ر.

کاته که رۆژ له زهردان بو، که له ماله وه هاته ده ر و چوو بو دوکانی که لوپه لی کونه، که ئه م و ئه حلام سه ردانیان کرد بو، بو ئه وهی شتوو مه کی لی بکرن و داوای له خاوه نه که ی کرد که ئه مرۆ بیت و سه ره نو ی که لوپه له کانی لی بکریته وه و بو سبه نیی که رۆژی سه فه رکردنه که یه تی که لوپه له کان به ریت، چونکه له توانیدا نه بو له گه ل خویدا بیانبات بو ئه سکه نده رییه. ئینجا دواي ئه وه پیچی کرده وه بو مالی به ریز ئه لئه مین، بو ئه وهی پیی رابگه یه نیت و سوپاس و مالئاوایی لی بکات.

مالئاواییکردنی له یلا و ئه و خیزانه چاکه، کاریگه رییه کی زوری له دل و ده رووناندا هه بو، چونکه ئه و ژن و میرده به چاوی کچی خویان سه یریان کرد و هیوای سه رکه و تنیان بو خواست و چه ندان ئامۆژگاری جیا جیا یان کرد و داوایان لی کرد، که جیگیر بو، نامه یان بو بنووسیت و له هه موو کاروباریکی خوی ئاگاداریان بکات.

پیره میرد، وه کو هه موو پیاویکی قورس و گران سلاوی لی کرد و خانمه که شی ماچیکی دوستانه ی کرد.

(۲)

گه پرایه وه ماله وه و چووه ژووره که ی خوی و چرایه کی داگیرساند و دهستی کرد به جیاکردنه وه ی ئەو شتانه ی دهفرۆشرین و ئەوانه ش که نافرۆشرین، هه موو ئەو شتانه شی له جانتای سه فه ره که یدا کو کرده وه که پیویستی پیمان ده بیتن، ئینجا دوا ی ئەوه دانیش ت به سه سیتته وه. ئاوړیکی به ره و لای ده رگای ژووره که ی دایه وه و له بهر رووناکیی چرا که کاغه زیکی سپی به دی کرد، که هه رچوار لای پیچرابوونه وه. یه که م جار وایزانی که له و کاغه زانه یه که فری داون و بلا بوونه ته وه، به لام نامه که بانگی ده کرد، چونکه به جوانی پیچرابوونه وه، بویه هه ستا تا هه لیگریته وه و کردییه وه، ئەمه ی تیدا خوینده وه.

"خانمه که: ئەوه تا من یه کیکم نارد ئەم نامه یه می خسته ژیر ده رگا که ت. شیتی و سه ره رۆی منت لا گران نه بیت، چونکه چیدی که به رگه ناگرم و خۆم بو ناگیریت. ده کرا هیچ نه بیت جاریک تۆش چاو یکت لی کردبام، به لام تۆ وه ک یه کیکی ترساوی زهنده قچوو له من راده که ییت و هه لدییت، هه رچه نده من دل یکت ده خه مه به رده ست که له پاکی و بیگه ریدیدا بی وینه یه، دل یک که هیچ ریاکاری و دوو رووی پیسی نه کردوو له کور یکه وه که دوو چاری خۆشه ویستی تۆ بووه، له کاتی کدا نه یده زانی خۆشه ویستی چیه. خۆ ئەگه ر بتزانیا یه که تۆ بیخه م و ئاسووده به رام بهر من ده خه ویت و منیش شه و بیدارم و

ناخهوم و ئەشكەنجه بارم، ئەوا ئەو خەو و دلخۆشی نە دەکردیت و هیچ خۆشییەکیشت لە خەونەكانت نە دەبینی.

"بیرت نە چییت - ئەگەر ئەو دۆستایەتییهی منت رەتکردهوه - لهوانهیه له دواڕۆژدا کاتیک بیتە پیشت پەنجەیی پەشیمانایی بەرامبەر دۆستایەتییهکی رەتکراوه و خۆشهویستیکی دەرکراو بگەزیت، ریزم ههیه بۆت."

ئاوریکی بە دەوروپشتی خۆیدا دایهوه، ههروهک ئەوهی چەندان چاو بە دزییهوه له پشتییهوه نامهکه بخویننهوه، ئینجا پچرپچری کرد و دایه بهر با، کێ دەزانیت؟ لهوانهیه خۆشهویستی نامه نیر چاوی به پارچهکانی بکهویت که دهکهونه سهر زهوی و ههله به زنه وه. ئینجا کاتیک که قسهی پیره ژنه کهی بیرکهوته وه، پیکه نی و له وه دلنیا بوو خوی ئەو کچهیه که خۆشهویستی ههله داوه ته سهر ریی ئەو کورپه کلۆله و ئەوهی دووباره کردهوه، که ئەو شهوه له وه لایمی پیریژنه که دا گوتبووی: خوا له هه موو که سهه رباریک خوش بیت و شیفای بۆ بنیریت.

ئەو رووداوه میسکی ئەوی زیاتر له ماوهی نامه خویندنه وه که دا خه ریک نه کرد.

دوای ئەوه له ژووره که دا دهستی کرد به هاتوچۆ و چاوی به هه موو لایه کی ژووره که دا گیرا، چونکه ئیدی دوای ئەمشه و چرا پی ناکات. ئینجا چرا کهی کوژانده وه و له سهه ر قه ره و یله که راکشا... و ئەو دۆشه گه ی له ژیریته تی جاریکی دیکه ش بهر

لهشی ناکه ویتته وه! تو بلی سبهینی له کاتیکی وهکو ئیستادا،
له کوی بخهویت؟ ئا بهم شیویه به پرسیار له دواى پرسیار
له باره ی دواپوژیکی نادیار یهک له دواى یهک به میشکیدا هاتن،
وهک کهسیک که سهردهمیگ به پری بکات و پیشوازیی له
سهردهمیکی دیکه بکات.

ئهو به یانییه بهرچایی خوارد و کابرای بازرگانی که لوپهل
هات و سهوداکه ئه وهنده دریژهی نه کیشا تا مامه له که کرا
و ریکه وتن و نرخى شتهکانی دا به له یلا، ئه و ژنانه ی له
په نجه رهکانی ئه و گهره که میلییه وه دهیانروانییه خواره وه،
عه ره بانه یه کی دهستیان بینی که پیاویک به لایه وه راوه ستابوو
و پیاویکیشیان دیت که که لوپه لی ده هیئایه خواری و زوو
زانیان ئه وانه که لوپه لی ژووره که ی له یلان. حه زی شت
زانین پالی پیوه نان پاشماوه ی چیرۆکه که بزنان، بویه له
پیریژنی خاوه نماله که یان پرسى، ئینجا به لاحه وله وه لا
قووه ته وه گهرانه وه. هه ندیک مندال که یارییان ده کرد، ده وری
عه ره بانه که یان دا... گوئیان لیوو دایکه کانیان له په نجه رهکانه وه
دهیانگوت که ئه و که لوپه لانه هی له یلان.

یه کیکیان گوتی:

—ئه وه یانه که له ژووره که ی سه ره وه ی پووره (ام ثریا) یه؟

یه کیکی دیکه گوتی:

—به لی، ئه وه یه که پیللوی پاژنه به رزی له پییه و کراسی

ئالووالای جوانی له به ره. ئه وه رۆیشت شوو بکات.

ئه و پیاوهی له وی راوه ستابوو لیان تووره بوو و بلاوهی پی کردن، ئینجا به بی هیچ ئهرک و هیلاکیه ک پالی به عه ره بانه که وه نا و دایه پیش خوی. له یلا چاوی لیوو به ژیر په نجه ره که یدا تیپه ری و مندالیک گالته ی له گه ل ده کرد و پالی به عه ره بانه که وه دهن، بزه یه ک هاته سهر لیوی و دوا ی ئه وه پرووی خوی گرژ کرد، وه ک ئه وه ی بلیت: که لوپه لی له یلا تاقه پیاویک هه لیده گریت و خه می له یلاش قورسای خوی ده خاته سه رسانی هه مووان!

ماوه یه ک تیپه ری و له یلا دابه زییه خواری، ئینجا به کۆله لگره که وه گه رایه وه تا جاننا گه وره که ی بو هه لگریت و کۆله لگره که پیشی که وت و ئه ویش له دوا یه وه رۆیشت و لای ده رگای خاوه ن ماله که به ری کرد و له دوا ی کۆله لگره وه که چوو ه ده ر بو گوزه ره که و منداله کانی له مه وپیش ریان پی گرت.

یه کیکیان گوتی:

– خانمه که م به راستی تو بویه ده رۆیت تا میردی بکه یت؟
ده ستیکی به سه ری دا هیئا و زه رده خه نه یه کی هاتی و گوتی:
– به لی، شیرینیشت بو ده نیرم.

دووهمیان گوتی:

– مندالینه باوه ری پی مه که ن، ئه وه ده چیتته لای دایکی.

تاللی ئەوہی دواییان شیرینی یەکہمیانی سرپیەوہ و بەدبینی کہوتە سەر گەشبینی، بۆیە پرووی خۆشیی پیشاندان تا گەرانندییەوہ دواوہ و خۆی گەیاندە کۆلھەلگرەکہ. گەیشتە کۆتایی شەقامە سەرەکییەکہی گەرەکہ میلییەکہی و چاویکی پیندا گێرا و گوتی:

-مالئاوا... بەراستی رۆژگارەکانت ہیمن و ئاسوودە بوون!
ئاوریکی لە رینگاکە دایەوہ، سەیری کرد خاوەن نامەکہ لە پیشییەوہ بوو دەگەراییەوہ مالەوہ و کہ بەو حالە چاوی پیی کہوت، زانی کہ لەسەر سەفەرە، بۆیە نائارامی و ترسیک دایگرت و لەرپی راولستا بە سەرسامییەوہ پرسی:

-لەیلا بۆ کوئی؟ لەسەر سەفەریت؟

-بەلی، لەسەر سەفەرم.

ئیدی لەیلا رۆیشت و ئەویش لە تەنیشتییەوہ رۆیشت و کۆلھەلگرەکہش لە پیشیانەوہ بۆ ویستگەیی ترام.

-نامەکہمت پیگەیشت؟

-بەلی، لەژێر دەرگاکەوہ پیم گەیشت!

-چی لەوہدا دەبینیت؟

-"من بروام بە بوونی شتیکی نەبووہ تا رای خۆم لەبارەییەوہ دەربرم. خۆ ئەگەر ہەر پیویستیش بکات کہ رای خۆم بلیم، ئەوا ئەوہم ہەلبژاردووہ کہ "پەنجەیی پەشیمانی بگەزم بەرامبەر دوستایەتییەکی رەتکراوہ و خۆشەویستیکی دەرکراو، ریزم ہەیە بۆت".

-من زور به دبه ختم!

-ئه گەر تو به ختت باش بیّت، من به دبه خت ده بم...
شه مهنده فەر هه کهت لی تیپه ریوه. ببوره هیچت لی تیپه ریوه،
چونکه کهسی تیدا نییه.

-ئه ی بو کوی ده چیت؟

-بو شوینیک که تو نایزانیته.

له پر له رویشتنه که ی راوه ستا به نائومی دییه وه گوتی:

-که واته خوات له گه ل!

به لام وه لامه که ی گوی لی نه بوو.

شووتی شه مهنده فەر هه که دهنگی به رزبووه وه و له یلا لای
په نجه ره وه سهیری خاکی ولاتیکی ده کرد، که هه قده سالی تیدا
برده سه ر. ولاتیک که زوری لا خوشه ویست بوو، هه رچه نده
نه هیچ که سوکاریکی ئه وی تیدا بوو، نه نیشته نییه ک. پی نییه
قاهیره وه و کهس ههستی پی نه کرد و ئه وه تا نیستا جی ده هیلیت
و که سیک مالئاوایی لی ناکات و ده شچیتته ئه سکه نده رییه له ویش
کهس چاوه روانی ناکات. هیچ جیاوازییه ک له نیوان ئه م و ئه و
شه مهنده فەر هه دا نییه که سواری بووه! ئه و و شه مهنده فەر هه که
ولاتیان نییه، هه موو په له یه کی ئه م زه وییه لای ئه وان وه کو
یه ک وایه.

شه مهنده فەر هه که دهستی به رویشتن کرد و خه لک له سه ر
سه کوی ویستگه که بوون خویمان به په نجه ره کانه وه نابوو و

به ته نیشتییه وه ههنگاوی به په له یان دهن او هونه ریان دهنواند له
دهر برینی وتهی مائاواوی بو سه فه رکه ره کان و له و دوایین
کاته دا کاره گرنگه کانیاں به بیر ده هیئانه وه - ته نیا په نجه ره که ی
له یلا نه بیته، که هیچ که سی به رام بهر نه بوو. شه مه نده فه ره که
که میک رویشتنه که ی سووک کرد و له یلا ئاورپیکی دایه وه،
دیتی کچیک پر به قاچه کانی راده کات و دهسته سرپیکی بو
راده وه شینیت و ده لیت:

"خوات له گه ل".

دهنگیکی هه ناسه برکی پی که وتوو و پشوو سوار، نه و کچه له
نه حلام به ول او ه که سیکی دیکه نه بوو، که هاتبوو بو به ریگردنی،
به لام شه مه نده فه ره که پیشی که وت. له یلاش دهسته سره که ی
خوی بو راوه شاندا و خیرایی شه مه نده فه ره که زیادی کرد و
که وته نیوانیاں. نه وانهی له سهر سه کوکه وه ستابوون له وی،
هه ریه ک له و دووانه یان بینی دهسته سره که ی به چاوییه وه
گرتبوو فرمیسی داباریوی پی ده سرپییه وه.

نه حلام گه رایه وه و له بهر خوییه وه ده یگوت:

-خوزگه که میک زووتر بهاتمایه.

له یلاش له سهر کورسییه که ی خوی له پله ی سییه م وه لامی
ئاواتخواستنه که ی نه وی ده دایه وه: نه وه به خته که ی خوم وایه
و نه و هیچ گوناهیکی نییه... نه گهر نه حلامیش زووتر بهاتبایه،
نه و شه مه نده فه ره که زووتر ده رویشته.

خاکی پایتخت له بهرچاوی بینه ر ون بوو و ویستگه له دواى ویستگه تیپه پری و خه یال پهرته و ههردوو چاو له مولهق وهستاون. ئەو خووشیییهی به کاره تازه کهی سهری هه لدا بوو، دواى ئەو بیکارییه دوور و دریژه، نهیما و نیگه رانی له دواړوژ جیگه ی خووشیییه کهی گرته وه و ئەگه ر له سهه ر ئەو کورسییه ی به رامبهه ری دانیشته بای و لیت بروانیبایه، که پشتی به کورسییه کهی دابوو و له په نجه ره وه چاوی به بو شایی ئاسماندا ده گپرا، دنیا ده بوویت له وهی که ئەو له و کچانه یه که رووداوی له نا کاو له باوه شی باوکیانی پچریوه و هه لیدا وه بو جیگه یه کی دوور، هه رگیز ئەوه ت نه ده هات به خه یالدا که ئەو کچیکه هیچ که سوکاریکی نییه، هه رچه نده چاوت به که سیک نه که وت به پری بکات و مائاواوی لی بکات.

دواى ئەوه ویستگه یه ک رویشته و شه مه نده فه ره که سووکی کرده وه، چونکه له ویستگه یه کی دیکه نزیکبوونه وه و دهنگی بلیتبره که بهر گوئی که وت، که سه رنشینه کانی وریا ده کرده وه، پیش دابه زین بلیته کانیان ته سلیم بکه نه وه. له یلا که خه یالی پهرت و بلاو بوو، به بیستنی ناوی ئەو شاروچکه یه، هاته وه هوش خو ی، چونکه یادگاریی له میشکی ئەودا هه یه.

به لی ئەمه شاروچکه کهی دکتور (ک) ه... دواى ئەمه ئەو شاروچکه یه شه که ئەو له نیو کیلگه کانیدا هه لگیرا وه ته وه. له سهه ر کورسییه کهی هه ستا تا چاو یک به شوینی له دایکبوونیدا بگپریت

و یه که مین شوین ببینیت که سه رگوزشته که ی ئه وی تیدا دست
پیکرد. بیگومان نهیزانی کام په له زهوییه ئه وی تیدا بینراوه
و کیهه داریشه که ئه وی له بن بووه... به لام ههردووکیان له
مه و دای بینینی ئه ودا بوون.

که شه مه نده فهره که راوهستا، دیتی خه لک داده به زین، بیني
خه لک سه رده که وتن و بیجگه له مانه و له وانه، خه لکی دیکه ی
بینی له ویستگه که راوهستابوون، ههروه ها کریکاری کیلگه کانی
دیت و ئه وانه شی بیني که به ریگادا دهرویشتن و بیگومان
هه موویان خه لکی ئه و شاروچکه یه ن. له کاتی که قسه ی له گه ل
خوی ده کرد، گوتی:

— په ننگه دایک و باو کم له نیوان ئه وانه دابن که من ده یان بینم...
له وانه یه دایکم ئه و ژنه بیته، که خوی پیچاوه ته وه و کاره که ریکی
به دواوه یه، ئه و بی عه بایه یه که به ته نیا سه فهر ده کات، یان
ئه وه یانه که بانگه واز بو میوه که ی ده کات!

له وانه یه باو کم ئه و به پریزه بیته که به سواری ئه سپه که ی
غار غارین ده کات، یان ئه وه یان بیته که زهوی ده کیلیته، یان
خاوه نی ئه و چایخانه یه ی نزیک ویستگه که بیته. هه موو ئه مانه
په ننگه شیابون و له وانه شه نه له م شاروچکه یه و نه له هیچ
شاروچکه یه کی دیکه دایک و باو کم نه بیته، یان له وانه یه له ژیر
گل بن!

که نه گه یشته هیچ ئه نجامیک، هه ناسه یه کی دایه وه و هه ناسه ی

هه لکیشا. شه مه نده فه ره که شووتی لیدا بو رۆیشتن، شووتی
شه مه نده فه ره که به سه ره هه ناسه هه لکیشان و هه ناسه دانه وه یدا
زالبوو و له پشتییه وه کهس گوئی لی نه بوو.
هه روا چاوی به هه لواسراویی به ولاتیکه وه مایه وه که
نه یگرته خوئی و خوئی لی نه بان کرد و شه مه نده فه ره که ش
زهوی ده پیچایه وه تا دارخورماکان له بهر هه ردوو چاوی ون
بوون.

بهشی چوارهم
له نهخوشخانهی (س)ی... حکومتی.

(۱)

ئەمە شاری ئەسكەندەرییە...

شەمەندەفەرەكە لیڤەدا راپوہستا، لە تانكەرەكە یەوہ ہەر
ہەلمیکی پیبوو، دەریدایە دەرەوہ، ھەرۆك بلی ئەمە دوایین
ھەناسە ی بیٹ، دوا ی ئەوہی ئەو قوناغە دوورو درێژە ی بریبوو.
كەلوپەل لە پەنجەرە و دەرگاكانەوہ بە دەستی سەفەرکەر و
كۆلھەلگەرەكانەوہ خزینە خواری و جانتایە گەرەكە ی لە یلاش،
كە ھەر شتیکی لە دنیا دا ھەیبوو، لە ناویدا بوو، تەنانەت پارچە
قژە زیڤینەكە ی دایكیشی، ئەویش خزینە خواری.

زۆر لە سەر سەكۆیەكە رانەوہستا، مەگەر ئەوہندە نەبیٹ تا
جانتاكە ی ھەلگرت، چونكە خو ئەو بە سلاو و وەلامدانەوہی
كەس خەریك نەبوو. دوا ی ئەوہ چووہ دەرەوہی شوورە ی
ویستگە و لەو ی لە كۆلھەلگریکی پرسی كە نزیکترین ئوتیل
لەكوییە، بوئەوہی لی دابەزیت و داوا ی یارمەتی لە یەکیکی
دیکە كرد تا بیگە یەنیت و پیشانی بدات.

شەویکی بە نیگەرانی و لەخو ئەمین نەبووی لەو ئوتیلە
بردەسەر، چونكە ژینگە یەك بوو كە ئەو لە شوینیکی ھاوشیوہی
ئەو ی رانەھاتبوو، پۆژ بووہوہ و ھەناسە یەكی خوشیی ھەلكیشا
و ئەو بەرچاییە ی بو ی دانرا، خواری و لە پلیكانەكان ھاتە
خواری تا بچیتە نەخوشخانە.

له ریځاګه داده به زی، تووشی هیچ یه کیګ له شاګرده کانی
ئوتیل نه هات، هه روه ها له هۆله کەش که ده چوو هه ده ری،
بوئه وهی لیی بپرسیت چ ریځاګه ک بگریت بو نه خو شخانه ی
(س)... به لام دوو پیاو له نزیګ ده رگا راوه ستابوون، زانی که
یه کیګیان خاوه نی ئوتیله که یه، بو یه به لایه وه زه حمه ت نه بوو که
لیی بپرسیت:

- گه وره م رۆژباش.

- رۆژباش خانم.

- من له ژووری ژماره... دابه زیبووم و دهمه ویت بزانه چ
ریځاګه ک بگرم بو نه خو شخانه ی (س)... چونکه دهمه ویت بچمه
ئوئی.

خاوه نی ئوتیله که ته ماشایه کی ئه و لاوه ی کرد که له لایه وه
بوو و بزیه کی بو کرد و به چپه گوتی:
- ریګه وتیګی سه یر.

ئینجا ئاوری بو لای له یلا دایه وه دهستی کرد به راقه کردنی
نیشانه کانی ریځاګه و له یلاش راوه ستابوو و هه موو نازایه کی
له شی گوی بوو، که لیبو وه وه، سوپاسی کرد و هه نګاوی
رۆیشتنی نا، به لام لاوه که رایگرت و گوتی:

- خانمه که بیرمان نه بوو شتیګت پی بلین... وا پیده چیت تو له
ئه سکه نده رییه نامۆ بیت و من هه ر ده چم بو ئه و نه خو شخانه یه
و ئه مه ش ئوتوم بیله که مه، ده فه رمووی له گه ل من بیی بو ئه وئی؟

قسه که ی به ئە دە بانه و به ریئانه بوو، به لام له یلا پۆزشی
بۆ هینایه وه:

- ترام بۆ سواریی هه رزانه... سوپاست ده که م.
ئیدی پۆیشیت و ئەو دووانه ی راوه ستابوون چاویان له
یه کتر کرد.

خاوه نی ئۆتیه که گو تی:

- هیش تاش کچی وشک و کۆنه پاریز هه ر ماون! نه ده بووایه
ده ست به پووته وه بنیت و ئەو پیاوه تییه ت ره ت بکاته وه.
ترام شه قامه کانی ئەسکه نده رییه ی شه ق کرد، ئەو شاره ی
که که س ئەوی تیدا نانسیت و دلخۆش بوو به وه ی که که سیکی
نه ناسراوه، ئینجا دابه زی و چوو بۆ نه خۆشخانه و له وی کاره
تازه که ی وه رگرت و هه ر له ویشه وه زه مانه ده ستی کرد به
خه تکیشان له لاپه ره تازه کانی له یلا.

کار به ده ستان له وی زانیان که پیشینه یه کی له خزمه تگوزاری
نه شته رگه رییدا هه یه، بۆیه بردیان بۆ به شی نه شته رگه ریی.
لیره دا ئەوانه ی بینی که حکومه ت کرێی چاره سه رییان بۆ ده دات،
دوای ئەوه ی ئەوانه ی دیووو که خۆیان کرێی چاره سه ری
خۆیان ده دن، هه ستی کرد که جیاوازییه که زۆره، هه رچه نده
ئه رکه که ی لیره گرانتتر و قورستر ده بیته، به لام دلله گه وره که ی
فراوانتر بوو و جیگای هه موو ئازاردارانی، به و زۆریه یان، تیدا
بووه وه.

یه که م رۆژ تینه په ریبوو که له یلا له یه کیک له قاوشه کانی به شی نه شته رگه ریی له نیوان هاوریکانیدا راوه ستابوو و کاتیک که بایه خ پیدانیان لی دهرکه وت، به رامبه ر ئه و فریشته یه ی له باشووره وه بالی گرتبوو به ره و باکوور تا له نیوان ئه واندا نیشتووه ته وه، به مهش جوانییه کی هیمنی کاملی قورس و گران له نه خویشخانه دره وشایه وه.

سوعاد دهستی کرد به پرسیارکردن لی، ههروه کو خه لکی دهیکه ن له باره ی کارکردنی پیشووی و نیشتمان و پهروه رده بوونی. له یلا ده بووایه به هیمنی و ساکاری و وه لام بداته وه، ههروه کو چون یه کیک بی ساخته کاری و وه لام ده داته وه. چیرۆکیکی ئاسانی به ردهستی بو دارشتن.

ئه و به هه تیوی له قاهره له دایکبووه و دایکی بالی به سه ردا کیشاوه و له و پاره که مه ی باوکی بوی به جیهیشتوون بو پی خویندنی لی خه رج کرد، دوا ی ئه وه دکتور (ک) ی... خاوه نی نه خویشخانه ی تایبه تی نه شته رگه ریی له قاهره بردییه لای خوی، کاری پی کرد بو ماوه ی چوار سال ئوسوولی دهرمانکردن فیڕ بوو، به لام بوون و مانه وه ی له وئ له گه ل دکتور، لای ئه و دهسته به ریکی ته واو نه بوو، بویه پیاوچاکیک له وانه ی که دهیناسین یارمه تی دا بوئه وه ی له نه خویشخانه ی حکومه تی کار بکات. دایکیشی هیشتا به ته نیا له قاهره دهژی و چاوه روانی هه لیک دهکات که کچه که ی تیدا بگویزریته وه بو

قاهیره بۆ باوهشی دایکی.

سوعاد گوتی:

-له یلا، به لام شتیکی سهیر وادیاره له کاره که ی تودا ههیه...
و که میک بیدهنگ بوو. له یلا دلی داخورپا و وایزانی که سوعاد
په ی به ژیانی ئەو بردوو، به لام ئەو دلە خورپه یه ی نه ما کاتیک
سوعاد قسه که ی ته واو کرد و گوتی:

-بریا بمزانیبایه بۆچی چاوی خوازبینیکه ران له عاستی تودا
کویر بووه؟

-هیشتا گه نجیتیم زۆری به به ره وه ماوه.

-به لام وهک بۆم دهرده که ویت بیست سالیت تیپه پراندوو
و نه ده بووایه ئەو هه موو ماوه دووردریژه چاو له تو بیئاگا
بوونایه... پیگه بینت خوی له خویه وه هاوار دهکات!
-باکم پی نییه، ئەگه ر چلیش تی بپه رینم، به لام به راستی من
ته مه نم حه قده ساله.

هه موویان چاویان کرده وه و پیگه نین و یه کیکیان گوتی:

-پیویست به چهند و چون ناکات... تو پیت وایه ده بیست
بروانامه ی له دایکبوونی پیییت؟

ئینجا سوعاد به دهنگیکی نزم گوتی:

-هه مووتان بیدهنگ بن... ئەو وا دیت... دکتور جه مال.

ئیدی هه ر کچه و چوو شوینیک.

له کاتیکدا له یلا راوه ستابوو، ئەو خه ریکبوو لی نزیک

دەبوو، تارمایی لاویکی بزات و خیرای سووک رەوت، لەش لاوازی نە کورت، نە درێژی، دەموچاو ئەسمەری درێژکۆلە، چاوبچووکی چاوتیژ، هەر کە دەوری هەنگاویکی مابوو پێی بگات، سەیریکی کرد و سلاوی لێ کرد. کە دەموچاوی بەرزکردەوه پیشتر رووی لەو نەبوو، دەمی دابچری "چەند سەیره، دکتۆر جەمال ئەو لاوێه کە لەگەڵ خاوەنی ئوتیلە کە بوو و داوای لێ کرد کە لەگەڵی سواری ئۆتۆمبیلە کە ی بیّت". بە کەمیک واقورماویی و شلەژانەوه وەلامی سلاوێه کە دایەوه، بەلام بۆئەوهی ئەو شلەژاوییە دایگرتبوو، برەوینیتەوه بە بزەیه کەوه گوتی:

ئەوهی بە ترام هات پەرستاری نەخۆشخانە (س)...، من ئەوهم نەدەزانی.

ئەلبەت گەورەم دکتۆر تو خۆت دەزانیت، پەرستاران بۆیان نییە بە ئۆتۆمبیل بین.

لەکاتی کدا کە سەری داخستبوو، ترووسکایی بزەیه ک پرشنگی دا.

دکتۆر گوتی:

ئەوهی بە ترام هات ناوی چییە؟

پێی دەلێن لەیلا.

قسە کە ئەوی سەرسام کرد و ئەو جوانییە نیو جله سپییەکانیش ناوی چاوی برد، بۆیه بە گالته کردنیکەوه، لە

پرسیارکردن بهردهوام بوو:

-له یلای نه خوښ؟

-نه خیر په رستار.

-له یلا پیش ئیستا له کوی بوویت؟ بیگومان پرسپاری ئه و

شوینته لئ ناکه م که لئی دهنووستی.

-پیش ئه وهی له ئوتیل دابهزم، په رستار بووم له

نه خوښخانهی دکتور (ک)... له قاهره.

-مادامه کی قوتابی یه کیکی وهک دکتور (ک)... بوویت،

دهبیت لیها توو بیت.

-سو پاست دهکه م... من شایه نی ئه و ستایشه نیم.

ئینجا به ره و لای کاره که ی خوی رپوشت، سوعاد لیانه وه

نزیک بوو و به شیکي قسه کانی گوی لیوو، سه ری له و دیداره

سهیر و ئه و بایه خه ی دکتور به و تازه هاتووه ی دا، سورما

و دلئ ئیشا و پیی ناخوښ بوو، چونکه له دلئ خویدا شتیکی

وهک نیمچه خوښه ویستییه کی به رامبه ر به دکتور هه بوو،

ئویش به سوزه وه هه لسوکه وتی له گه ل ده کرد و هه ندیک

جاریش که میک بایه خی به و مامه له و هه لسوکه وته ددها،

ئووه ی له نیوانیاندا بوو، ته نیا ئه وهنده بوو له وه زیاتر هیچی

دیکه نه بوو.

ئینجا به لای سوعاددا تیپه ری و سلاوی لی کرد و هه ندیک

فرمانی پیدا و رپوشت، سوعادیش ده سته جی هاته وه بو لای

لهیلا تا له باره‌ی بابه‌تی قسه‌کانه‌وه پرسیارى لى بکات. ئینجا گوتى:

تۆ مایه‌ی ئیره‌ی پیبردنى... چونکه ئه‌و قسه له‌گه‌ل کهس ناکات... به‌لام ئه‌وه‌تا له یه‌که‌م رۆژه‌وه قسه‌ی له‌گه‌ل تۆ کرد! ئه‌مه له‌نیوان دوو کچه‌که‌دا سه‌ره‌تایه‌کی باش نه‌بوو.

له‌یلا ئه‌وه‌نده بایه‌خى نه‌دا به‌و دکتۆره‌ی که رۆوداوه‌کان له یه‌که‌م سه‌ر له‌به‌یانیه‌ک که ئه‌وى له ئه‌سکه‌نده‌ریه‌ بینه‌ی، نیوان ئه‌م و ئه‌وى به‌یه‌ک به‌سته‌وه. له‌یلا قسه‌که‌ی ئه‌وى به‌هیچ بیروکه‌یه‌ک نه‌به‌سته‌وه و هیچ ئه‌نجامی‌کیشی له‌سه‌ر ئه‌و پێشه‌کیه‌ بنیات نه‌نا، چونکه ئه‌و بیر له‌وه ناکاته‌وه که می‌رد به‌یه‌کیکی وه‌کو ئه‌و بکات و باوه‌ریش ناکات ئه‌و دکتۆره‌ بیر له‌یه‌کیکی وه‌کو ئه‌م بکاته‌وه، خو ئه‌گه‌ر ته‌نیا خو‌ی بیر له‌شووکردنیش بکاته‌وه، ئه‌وا ئه‌م وایده‌بینیت که شتی‌که ده‌شیت رۆودات و ئه‌گه‌ری ئه‌وه هه‌یه، به‌لام تۆ بلێی ئه‌و می‌رده‌ی ده‌بیت کى بیت و چۆنیش لێ دیته‌ پێش‌ى و له‌سه‌ر چ بنچینه‌یه‌کیش ریک ده‌که‌ون؟ ئه‌و به‌شووکردنیک قایل نابیت، ته‌نیا مه‌گه‌ر به‌خوایه‌بینه‌یه‌کی ئاسایی بیت وه‌ک ئه‌وه‌ی به‌زۆری مالى له‌سه‌ر بنیات ده‌نریت، به‌لام ئه‌گه‌ر به‌خۆشه‌ویستی پیکبیت، ئه‌وه نا، چونکه یاری به‌پشکویه‌ک ناکات که گه‌لیک ده‌ستی شیواندوه و سووتاندوونى، به‌لام یه‌که‌م شووکردن چۆن رۆوده‌ات؟ بۆ ئه‌ویک که ئه‌و مه‌سه‌له‌یه له‌میشکی خو‌ی به‌ولاوه، له‌میشکی

کهسی دیکه دا ناخولیتته وه، نه باوک، نه دایک، نه هیچ کهس که
ئهرکی بنیاتانی مالیکی له کۆل کاته وه، بۆیه ده بیته به دهستی
خۆی قورپی سواغه که هه لگرت. لیره شدا ده که ویتته نیو کاریکی
له کردن نه هاتوو و پرووه و شتییک ده چیت که به دریزایی
رۆژانی گهنجی له له یلا دوور که وتوتته وه، که واته چار نییه، ئه و
به له میکه له سهر شه پۆلی دوور.

به لام قه دهر یه که له دوا ی یه که به ردی له سهر یه که دادنه نا،
بی ئه وه ی ههستی پی بکات که بینایه که هه لدهستی و به رز
ده بیته وه، ئه وه تا بایه خی دکتۆر پی، رۆژ له دوا ی رۆژ پروو له
زیادییه. ئاخر کاره که وای ده خواست که له یه که جیگا پیکه وه بن
و به که می لیک دابیرین... چه زی نه ده کرد له و به ولاره بانگی
یه کیکی دیکه بکات، یان جگه له و، بۆ شتییک پروو له کهسی
دیکه بنیت و ئه و هه میشه به لایه وه بوو له کاتی نه شته رگه رییدا
و له سووکدهستی و ورده کاری و دلسۆزی به ولاره، هیچی
دیکه ی لی به دی نه ده کرد، دکتۆر له دلی خویدا پی و ابوو که
چه ز به کاره که ی ئه و ده کات و نه یده زانی که ئه و له یلا خۆی
خۆ شو یستوو، به لام له یلا چه زی به یه که شتی ئه و ده کرد...
سۆزه به رفره وانه که ی و بایه خپیدانه زۆره که ی ئه و ی پی خۆش
بوو.

کاروباره که به دریزایی شهش مانگ رۆژیک له رۆژان له
ریره وه هیمنه که ی خۆی په له ی نه کرد، نه دکتۆر ههستی کرد

و نه له ییلاش ههستی بهوه کرد که شتیکی بهدر له وهی باوه
له ژیانی ئه ودا دهگوزهریت و خوشه ویستی له دهوری خو
ماتکردندا بوو. سه رله به یانیان دیداریکی زه رده خه ناوی و
سلاویکی به ئه ده بی ناسک و له کاریشدا، کارکردنی جدی که
زبری جدی بوونی تیدا نییه و لیبووردهی و ئاسانکاری، ئینجا
قسه ی ئاسایی ره ها که ههردووکیان و ئه و خه لکه ی له گه لیانن،
به شداری تیدا ده کهن و هیچ یه کیک له وانه هه لی ئه وهی بو
نه ره خساوه که قسه یه ک له باره ی په یوه ندی نیوانیان بکات،
ته نیا مه گه ر سوعادی لی هه لبویرین، چونکه ئه و کلۆله ئاگری
گرتبوو، به لام نه شیده توانی قسه بکات.

(۲)

قەدەر ویستی بیناکە بەرزبکاتەو، بۆیە لە دیداریکدا کە هیچیان مەبەستیان نەبوو، کۆیکردنەو. ئەمە لە پۆژ لە زەردانی ئیوارەیه ک بوو کە دانیشتوانی شار پەنایان بۆ دەریا بردبوو، بۆئەوێ لەوێ خەمی دەروون و ئازاری ژیان فرێدەن و لە کۆل خۆیانی بکەنەو.

لەوێ سروشتەکان لیک جیابوون و هەریەکە ئەوێ دەکرد کە پێی وابوو رێگایە کە بۆ سووککردنی بارگرانییە کە، یان پەردەلادان لەسەر ناخۆشییەکانی، ئەوەتا ئەو پیاو بەتەنیا خۆی دەپوات و ئەو ژنەش هەر بەتەنیا دەپوات، ئەوێان لەنیو ئاودا مەلە دەکات، ئەوێشیان لەسەر لم پراکشاو و ئەوەتا قاقای پیکەنین لە دەمی کۆمەلێک کە دۆستایەتی هۆگری یەکتەری کردوون، بەرگۆی دەکەوێت. یان ئەوەتا دوو دلدار بە چپە قسە دەکەن و هەنگاو هەلدەگرن لەسەر رێگا، بۆئەوێ بۆ شوینیکی هیمنتر رابکەن. یان دەبینیت پیاویک خەیاڵ بردوویەتیو و نە هەوای ئەو ئیوارە وەختانە و نە ئاوی دەریا، نەیتوانیو بەکەونە نیوان ئەو و خەمەکانی و— لە هەموو ئەمانەدا وینەیی دنیا یە ک پیکهاتوو، کە چاودەبینیت و بیر هەستی پێ دەکات بێ گەشتوگوزار و بێ سەفەر.

بەلام کاری لەیلا لەسەر کەناری دەریا جیابوو لەو کاروبارانەیی کە باسمان کردن، ئەو بەتەنیا راوێستابوو، بە

هه موو هه ستيك كه هه يبوو رووي له گه ردوون كردبوو و جگه لهو، هه ستي به هيچ شتيكي ديكه نه ده كرد، چاوي بريبووه شيني ناسمان و خهيالي له سهر ئه و رووه به ربلاوه مه له ي ده كرد، بوئه وه ي ئه و خهياله ته نيا بو ئه و رووه به ربلاوه بيت، هه رووك له يلا كه ئه و يش له سهر زهويدا ته نيايه، ئه گه ر بتديبايه دنيا ده بوويت كه ئه و په يكه ري يه كيكه كه شي تي ده ريايه و ئه گه ر ئه و شنه يه نه بايه، كه ياري به كراسه سپييه كه ي ده كرد و خي راش قزه زيړينه كه ي بو دواوه ده برد... به راستي خه لقنده يه كي مه زن بوو له خه لقنده يه كي مه زني ده رواني!

دهنگي پي كه له دوايه وه وه سته، له و بيدهنگي و ته نيايي ه ي ده رهينا، بويه به ترسه وه ئاوري دايه وه، چونكه ئه و به ئه نقه ست له شويني قه ره بالغي دووركه وتبووه وه، كه چي ديتي دكتور جه مال له دواوه يه تي و ري ككه وتي دووه ميش كو ي كردنه وه. سلاوي لي كرد و به روويه كي خوش و به بزه وه گوتي: -ئه وه بير له چي ده كه يته وه؟ وه لام يكي راستم بده وه. -بير له ده ريا ده كه مه وه.

پي كنه ين دا يگرت.

-بير له ده ريا ده كر يته وه؟ كه مندال بووين شتيكيان پي خو يندينه وه:

فه يله سوو فيك به هه موو بي ريكي خو ي رووي كرده ناسمان و پشتي كرده زهوي، له كاتي كدا كه هه ر رووي له ناسمان بوو

و دەرپوښت، که وته بیریکه وه، ئەمهش هۆیه ک بوو بۆئه وهی
فلسه فهی له ئاسمان دابه زینریته سهر زهوی... له یلا، تو بلیی
توش بته ویت جیی ئەو فهیله سووفه بگریته وه و فلسه فه له
وشکانییه وه بگوڤزیته وه بۆ ناو ئاو، له کاتی کدا ئیمه له گیر وگرفتی
وشکانی نه بووینه ته وه؟

قسه که ی به دل بوو و بزهی که هاتی:

-گه وره م دکتور، شته که به ته واوه تی به و شیوه یه نییه،
به لکو ویستم بیرم له پانتاییه ک بخرمه روو که بیر ی تیدا نییه،
بۆئه وهی له گه ل بیر ی خه لک نه که ویته مه له، هه ربۆیه ش بیرم
له ده ریا کرده وه.

-له یلا تو کچیکی سهیری و به هه له دا نه چووم که به

فه یله سووفم داناویت. که واته چونت بیرده کرده وه؟

-بۆ نمونه ده مگوت: له ژیر ئەم ئاوه ش به ختیاری و
به دبەختی هه یه، ههروهک له سه ر ئەم زهوییه به ختیاری و
به دبەختی هه یه! یان ئەو دووانه (به ختیاری و به دبەختی) هه ر
به و که سانه براون که له سه ر پشتی شتی ک ده ژین. وه ک ئیمه
له سه ر رووی زهوی به دبەختین و ئەگه ر له نیو زگی زهویدا
نیژراین، ئەوا ده چه سیینه وه؟ ده لیم ئایا ماسی و شتی دیکه
ئەوانیش به دبەخت ده بن و به ختیار ده بن، ههروهک چۆن
ئاده میزاد به ختیار و به دبەخت ده بیته؟ خو ئەگه ر ئەوانه ی له نیو
ئاودان و له وی ده ژین. نه به ختیار بن نه به دبەخت، ئەی واباشتر

نییه ئه وهی له سه ر زه وی ده ژی هیواخوازی ئه وه بی ت بو
 خو ی که له نیو ئه و مه له وانگانه دا بژی و هه ز به و ژیا نه بکات،
 مادامه کی ئیمه له و به ختیا رییه ره هایه بی به ش بووین و هه ندیک
 جار به ده ختی ره هاما ن وه ک شمشیر به سه ردا هه لیکیشری ت
 و مادامه کی تا که که سی ک له سه ر زه وی نابینین، بلایت: "من
 به هه موو داب و عورفیک نه به ده ختم و نه به ختیار". به لکو
 دیوما نه ده لایت: "من ئه مرۆ به ختیارم، یان من ئه مرۆ به ده ختم".
 جه نابی دکتور، من له دلای خو مدا ئه مه م ده گوت، بو یه
 ده پرسم تو سه ایرانیکی دیکه ی چاکتر له م سه ایرانه ت پی شک
 دیت؟

-میشکت به به دوادا چوونی و اتا کان ماندوو کردوو... تو
 میشکت له و نه شته رانه تیژتره که هه موو روژیک میکرو بکوژ
 (تعقیم) یان ده که ییت! دوای ئه مه، له یلا ئه مه بو تو گه لیک زوره و
 له پر له گه ل که سی تییه کی سه یر به ره و رووت کردمه وه و... پیم
 وایه تو که سه ری ک له ناخی خو ت هه لده گری ت و ناشزانم مافی
 ئه وه م هه یه که لیتی بپرسم، یان له و ته نیاییه دا به ته یلمه وه، که ئه و
 گهنجی و جوانییه ت ده سوو تینیت، هه ره وه کو چو ن خو ری بیابان
 ده که ویته سه ر رو وه کیکی به سی به ری بیابان و ده سوو تینیت.
 ئازار و واق و پرمانیک له سه ر ده موچاوی ده رکه وت و
 دلایشی ده ستی کرد به لیدانیکی سه یر، که خو شه ویستی و سو ز
 و په رو شیی لی ده چورا، له هه ردوو چاوه ورده کانی شی نیگای

چاویکی نه ترووکاوی تیگرت، له یلاش به دوو چاوه گه وره کانی
تییه وه راما و شه رمیش هه ردوو کولمی سوور هه لگه پراند،
وهک ئه وهی په شیمان بیت له و قسانه ی کردوونی... دوا ی ئه وه
دکتور به دهنگیکی هیوری کپی نزم، که دلنه رمیی خستبوویه
له رزه، ئه و بیده نگییه ی بری کاتیک هاته لایه وه و گوتی:

- له یلا... به برام قبول ده که بیت؟

به لام شه پۆلی ده ریا که به نه رمی و له سه رخووه به ره و
که نار ده هات به گوئی له یلایدا چپاند: "وریابه له باوه پرکردن،
چونکه سروشت پیی له سه ر ئه وه داگرتوو که تو هیچ که سیکت
نه بیت و بیکه س بیت!"

بویه به دهنگیکی نزم گوتی:

- گه وره م... سوپاس بو تو... ئه وه ت له بیر بیت که تو قسه
له گه ل یه کیک ده که بیت که له خو ت به ره و ژیرتره و ئه وه شت
بیرنه چیت که من په رستارم و توش پزیشک. تکاشم وایه
گه وره م ئه م قسه یه ی من ئازارت نه دات و خو ئه گه ر سووریش
بیت له سه ر ئه وه ی که سه رگوزشته ی من بزانیته، ئه وا ئه و
سه رگوزشته یه ت بو باس ده که م، چونکه نهینی نییه:

من ته مه نم دوو سال بوو که باو کم مردوو و دایکم
سه رپه رشتی کردووم به و پاره که مه ی که باو کم بو ی
به جیهیشتووین و ئیدی دایکم بو من ژیا و به پیی توانا فیری
کردم کاتیک ئیمه له قاهیره بووین. دوا ی ئه وه په رستار بووم

له نه خوشخانه که ی دکتور (ک)... و له ویشه وه هاتووم بو ئیره. دایکیشم هیشتا له وی دهژی وهک هه موو ئه وه ژارانیه دهژین و له لادیش خزیمان هیه که نان په یادکردن وای لیکردوون نه په رژینه سهر که سوکاریان و له بهر کاروباری خویان ئاگیان له کاروباری ئیمه نه ماوه، ئیمه وهک خوت دهیبینیت به تهنیا دهژین و شیریه دایکیکم خواردووه، که بنچینه ی گوشه گیری و هه ز به تهنیا یکردنی پی مژیوم، من له نیوان خه لکیدا له و وینه دهنگه رانه م که له سهر شریتی سینه مادا هه لبه ز و دابه زیانه و من هه موو کاروباریکی ئه وان دهبینم، به لام هیچ ئاگایه کیان له کاروباری من نییه. ئه مه ئه و له یلایه یه که تو ده ته ویت بیت به برای.

گوتی:

– باشه، بو تو له ئه سکه ندهرییه دهژیت و دایکیشت له قاهره، که هیچ به رژه وهندییه کی له وی نییه؟
 – ئه و چاوه پروانی گویزانه وهی منه بو ئه وی.
 – ئه ی بو ئه و نایه بو لای تو، خو هه ردوو کاره که وهکو یه کن.

بیری کرده وه که درو و فروفیل بو ژیان پیویستن و ناشبیت ئاده میزاد هه میشه راستگو بیت له وهی دهیلیت، بویه وازی هینا که میژوو خوی، خوی دووباره بکاته وه و گوتی:
 – رهنگه ئه مه نزیک بیت و باشریش بیت؛ هه موو ولاتیکی دونیا لای ئیمه وهکو یه ک وان.

لیره‌دا شوینه‌واری رۆژ له ئاسۆی خۆرئاوا نه‌ما و نیشانه‌ی رۆژ له زه‌ردان سرپایه‌وه و ئاو تاریکی به‌سه‌ردا هات و پووناکی چراکان که شه‌پۆلی ئاو ده‌یشکاندنه‌وه، که‌وته هه‌لبه‌ز و دابه‌ز و سه‌ماکردن. له‌یلا سه‌یریکی ده‌وروپشتی خۆی کرد و گوتی:

-ده‌بیت بگه‌ریمه‌وه.

ئیدی رۆیشت و دکتۆریش له ته‌نیشتییه‌وه. ئەم بیده‌نگ بوو و ئەویش هه‌ر بیده‌نگ، ده‌تگوت هه‌ردووکیان به‌و قسانه‌دا ده‌چنه‌وه که کردووین، له‌یلا رۆوی له ده‌ریا بوو و ئەویش رۆوی له لایه‌که‌ی دیکه‌ بوو، شنه‌با به‌ چالاکی هه‌لیکرد و هه‌ندیک تاله‌مووی قژه درێژه‌که‌ی خسته سه‌ر شانی ئەو و که‌میک لێی دوورکه‌وته‌وه و بیده‌نگ به‌رده‌وامیان به‌ رۆیشتن دا. ئەگه‌ر تو ته‌ماشات بکردبانایه، له‌یلا سه‌ری بو ئاسمان به‌رزکردبووه‌وه و ئەویش سه‌ری داخستبوو، له‌یلا رۆوخسار کپ و ئەویش هه‌روه‌ها کپ، ئەو قسه‌ی نه‌ده‌کرد، هه‌روه‌ها ئەمیش بیده‌نگ بوو قسه‌ی نه‌ده‌کرد، هه‌روه‌ک ئەوه‌ی له‌ قه‌راغی ده‌ریا گوی له ده‌نگی پیی خۆیان بگرن - دلنیا ده‌بوویت له‌وه‌ی که ئەوانه‌ دوو دلدارن و لیک تۆراون، یان له‌ گله‌یی و گازانده‌ بوونه‌ته‌وه، به‌لام نه‌گه‌یشتوونه‌ته‌ راده‌ی ئاشتبوونه‌وه!

هیزیکی شاراوه‌ی نادیار ئەو دوو ده‌روونه‌ی پیکه‌وه‌به‌ستوه و ئەوان هه‌ستیان پێ نه‌کردوه و وایان زانیوه که ئەمه‌ش

شیوهیه که له شیوهکانی گهرهیی، له کاتییدا ئەمه مه بهستی
ئەوینیکی نەرمونیان بوو. هەریه کهیان خزابوو بوونی ئەوی
دیکه و ئەگەر بوونه وەرێک بخزیتە نیو بوونی بوونه وەرێکی
دیکه، ئەوا هەموو هەست و نەستی دادەگریت. دکتۆر قسهی
کرد:

-بیگومان، له یلا، سواری ترام دەبیت.

-بۆ ماله وه ... ئەی تۆ؟

-من ژووانیکم (مه و عدیکم) ههیه.

-به هیوای به ختیکی باشم بۆت، خوات له گهڵ.

-خوات له گهڵ (نەرمییه کی وهک نەرمی شنه با له قسه کانیدا

گهرا). بیرم چوو شتیکت پی بلیم... من بۆ ماوهی چوار رۆژ له

نه خۆشخانه نابم، چونکه سه فەر ده کهم بۆ شاره کهی خۆم و تا

چاویکم به باوکم بکه ویت؛ چونکه له میژره نه مدیوه.

-دکتۆری گهره م، شاره کهی تۆ له کوییه؟

-نزیك جیزه.

-که واته به قاهره دا تپهر ده بیت... سلاو له و شاره چاکه

بکه.

-ئه مپۆ، سبهی حه ز به ئەسکه نده رییه ده کهیت.

-پیم گوتی: هه موو شار و ولاتیك لای من وه کو یه کن.

-ئه ی بۆ دلت بۆ قاهره چوو؟

-چونکه نیمچه نیشتمانیکه!

دكتور پيڪه نى.

-بؤ دووهم جار خوات له گهل.

-گه ورهم خوات له گهل.

ئينجا رويشت و هيچ ئاورپيكي نه دايه وه.

رؤژ بوو وه و چوو بؤ نه خوشخانه، به لام دكتور جه مال له وي نه بوو، واي ههست كرد كه كه سيك ديار نييه و له وه دوورتر نه رويشت، چوار رؤژه كه تپه رين و بؤ رؤژي پينجه م خوي بيني ههنگاوي خيرا هه لدهيني له ريگادا بؤ نه خوشخانه و واي ههست كرد كه ئه مړو به ختيارتره، يان ئه گهر هيچ نه بيت ئاسووده تره... تو بليني ئه مه بوچي بيت.

وازي له خوي هينا بيربكات وه و به بير گه رايه وه بؤ دوا وه و رپي به ههردوو پيي خوي دا برؤن و دهركي به شتيكي تازه كرد. هه موو ئيواره يه ك له و ئيوارانه ي كه دكتور له وي نه بوو، دهچوو ه نيو جيگه كه يه وه به شيويه كي ميكانيكي ميشكي دهستي ده كرد به ژماردن: يه ك... دوو... سي... چوار. له كاتيكا پيش ئه وه نه يده زاني رؤژ بژميريت.

له ناكاو راوده ستا ههروهك ئه وه ي به سه ر چاليكا كه وتيبت. ئه يه رؤ... ئه مه بوچي، من بير و خه يالم لاي ئه وه و... ده ترسم ئه مه ئه و شته بيت كه پيي ده لين خوشه ويستي! خوايه له هه موو شتيك كه ده يكه م يان ده يلیم، راستيم پي ببه خشه، چونكه ئه وه ي تو رابه ري بيت، ريگا ون ناكات و ئه وه ش كه

سەرى لى بشىۋىت، ھەر سەرلىشىۋانى بۇ دەمىنىتەۋە.
 كە لەۋى چاۋيان بە يەكتەر كەوت، بەبىدەنگى تىگەيشتن كە
 دوورى شتىكى ئاسوودەبەخش نەبوو. تۆقەيان لەگەل يەكتەر
 كرد و بۇ ماۋەيەكى نائاسايى دەستى لەنيو دەستى خۇيدا
 ھىشتەۋە. غەريزەى ژنانەى ئەۋەى تىگەياند كە دكتور خۇشى
 دەۋىت، بۇيە شەرم و ترس و شلەژان داىگرت و بەئەسپايى
 دەستى لەنيو لەپيدا دەرھىنا. رەۋرەۋەى كاركردن كەۋتە
 سووران و دكتور لە نەشتەرگەرييەكى مەترسیدار بۇۋە و
 دواى ئەۋە نەخۇشەكەيان برده سەر شوینەكەى خۇى، ئىنجا
 دكتور چوۋە ژوورەكەى خۇى و سى كەس كە يارمەتییان
 دەدا، دوايكەۋتن: لەيلا و سوعاد و يەككى ديكەى سىيەمیان.
 سوعاد بە پىداھەلدان و ماستاۋ ساردكردەۋە و رپاۋە گوتى:
 -گەرەم دكتور پىرۆزبايىت لى دەكەم. بىگومان
 نەشتەرگەرييەكە سەرکەۋتوو بوو و دواى تەنيا يەك
 رۆژ دكتورەكان باسى گەرەيى تۆ دەكەن؛ چونكە تۆ
 دەستپىشخەريىت كرد بۇ ئەۋ نەشتەرگەرييە و دلنپاش بووم
 لەۋەى كە تۆ تىيدا سەرکەۋتوو دەبيت.

-ھىوام وايە وابت، سوعاد بەھەرھال ئەمەش نىشانەى
 ئاسوودەيى و ھەساۋەيىمە، چونكە لە لادى ھاتوومەتەۋە.
 -خا ئاگادارى لادى بىت و ئاگادارى جوانى سروسىتى
 لادى بىت! بىگومان دەبيت تۆ لەۋى سەيرانىكى خۇشت كرىبىت.

جهمال ږووی له له یلا کرد، ئینجا ږووی قسه ی له هه مووان
کرد و گوتی:

-ئینکاری ئه وه ناکه م که ئه و سهیرانه زور چاک بوو و هه تا
ماوم کاریگه ریی ئه و سهیرانه له بیر ناکه م... له یلا، توش رات
وا نییه که هه وای ئیواران خه م و که سه ران له دلدا ده رفینئ و
ئاورنگی ئیواران دل و دهروونان له خه م و خه فته ده شواته وه!
ئه وه بو بیدهنگی و قسه ناکه یت؟

له یلا زه رده یه کی هاتی و ئاماژه ی بو کرد که هاوړایه تی.
سینه میان قسه ی کرد و به گالته پیکردن و ئینکارییه وه گوتی:
-له یلا هه میشه بیدهنگه!

له یلا به بزده یه که وه وه لامی دایه وه و گوتی:
-توش هه میشه قسه ده که یت... نیوه ی بیدهنگی من بخه ره
سه ر قسه کانی خوت و نیوه ی که مجووله یی من بخه ره سه ر
جووله و بزویوی خوت، ئه و کچیکي مامناوه ندیمان لی په یدا
ده بیته.

دکتور جهمال گوتی:

-کیه تان ده توانیت حوکم بدات؟ ئایا ئه قلی له یلا له زمانی
کاریگه رتره، یان زمانی له ئه قلی کاریگه رتره؟
سوعاد گوتی:

-جاری و تاریک، یان وته یه کمان لی ده ویت.
له یلا گوتی:

-که واییت، ناتوانیت حوکم له باره ی کیشه که وه بدهیت... من
نه و تاربیژم و نه نووسه ریش.

سوعاد به ته وسه وه گوتی:

-له وانه یه سبه ینی ببیت به و تاربیژ (مه بهستی "خطیبه" یه که
به مانای و تاربیژ و ده زگیران دیت و لیره دا مه بهستی ده زگیرانه).
به م قسه یه ی هر قینیک له دلیدا بوو، ده ریبړی. دوا ی
ئه وه له یلا چووه ده ر بو لای ئیشه که ی و دوا ی که میک دوو
کچه که ش شوینی که وتن.

خوری ئه و روزهش له روزه له زهردانیکی جوان به ره و
ئاو ابون چوو و که ناری ده ریا وهک هه موو روزه یکی دیکه
مونه ی هات له خه لکی هه مه جوړ و له یلاش هه ر له و شوینه ی
که پیی راهات بوو، راهه ستا، هه رگیزیش ئه وه ی به خه یالدا
نه ده هات که ئه و وتوو یژه ی پیشوو دوو باره ده بیته وه، چونکه
ریکه وت ئه گه ر دوو باره بووه وه، ئه و پیی ناوتریت ریکه وت.

چاوی دابووه ده ریا و تاله مووه کان و دامینی کراسه که شی
دابووه ده ست شه مال و زیړی خوړئاو ابون تیکه ل به زیړی
قژ بوو و جوانییه کی زوری نائاسایی به و ده موچاوه به خشی.
ئه و سینگه ش کشا تا هه و هه لمژیت، بویه به ره و پیشه وه چوو
و نیگای بریبووه لایه ک و سه ری نه ده جوولاند، نه رمی و
لووسی ئه و ته ختی روومه ته به روونترین شیوه ده رکه وت. ئه و
مه بهستی ئه وه نه بوو ئه و جوانییه بخاته روو، به لکو سروشت

ئەو خستنه پرووھى لە ئەستۆ گرت، ھەروەك چۆن گۆل بە
رەنگى جۆراوجۆر دەپازىنیتەوھ پيش ئەوھى چاويان پى ھەلى.
لەيلا دەنگيكي ئاشناى ھاتە بەر گوي، كە بەنەرمى و گالتەوھ
ھاواری كرد:

-تۆ بليى ئەمرو بىر لە چى بكەيتەوھ؟ ديسان بىر لە دەريا
دەكەيتەوھ؟

بەترسيكى شيرينهوھ ئاورى لى دايەوھ و بە دەنگيكي نزم
گوتى:

-ديسان ھاتى؟ من جگە لە دەريا بىر لە ھيچ شتيكى ديكە
ناكەمەوھ.

كەميك بيدهنگ بوو، ئينجا ئاماژەى بو قسەكەى سەرلەبەياني
كرد و گوتى:

-ئەى بىر لە وتار (دەزگيرانى) ناكەيتەوھ؟

-من بەكەلكى وتاربيژيى (دەزگيرانى) نايەم.

-ئەى كەسى ديكە لە تۆ بەولاوھ ھەيە كە لە تۆ بەكەلكتر

بيت؟ تۆ لەو كەسانەى كە ھەموو مەرجيكت تيداىە.

-باوھرناكەم وابت، من خۆم لە ھەموو كەسينك باشتر

دەناسم.

ليردەدا بەھەموو ھەست و نەستيكي چوو بەلایەوھ و

ھەوايەكى دوورو دريژى ھەلمژى، ھەر دەتگوت دەچيئە ژير

ئاوھوھ و دەستيكي بە ئەوى ديكەدا دا بە يەكگرتوويى لە نزىك

سینگی هیشتنیه وه، دواى ئه وه گوتى:

-له یلا گویم لى بگره و گوی به هیچ شتیک مه ده. پرسیاریکت
لى ده که م و به هه موو راشکاوویه ک که له تودا هه یه وه لامم بده وه،
به لام هوى روونکردنه وه ی پرسیاره که م لى مه پرسه، چونکه له و
ئه نجامه ی پیى ده گهیت، ده زانیت مه به ستم چیه و چیم ده ویت.
دلى له یلا به خیرایى لى دا و وای هات به خه یالدا که له تاویکی
یه ک لاییکه ره وه دایه له ژیانیدا، تفى قووتدایه وه و گوتى:
-فه رموو چیت ده ویت بیرسه.

ده ستى کرد به پرسیارکردن و ئه ویش به خیرایى و راشکاووی
و ساکارانه وه لامى دایه وه.

-من چه ند پوژ له نه خووشخانه دیار نه بووم؟

-چوار پوژ.

دکتور پیکه نى.

-له یه که م وه لامدا هه له ت کرد... پینج پوژ بوو.

-نه خیر دکتور، شه ممه، یه کشه ممه، دووشه ممه و سییشه ممه...

چوار پوژه.

-له یلا پیش ئیستا ژماردووتن؟

-بیرم نییه.

-که واته هه ستت به وه نه کردووه که من دیار نه بووم.

-چون وایه؟ تو بو شاییه ک به جیده هیلیت که هه موو که سیک

هه ستى پى ده کات.

-بۆ نموونە ھەروەك ئەو بۆشاییەى دكتور روشدى جیى

دەھیائیت؟

لەیلا كەمىك بیدەنگ بوو.

-لەیلا بیدەنگ مەبە... لەپەر وەلامدەرەو.

-ھەردوو بۆشایی وەكو یەك نین.

-تۆ سەرکەوتوویت، ھەست بە چ واتایەك دەكەیت بەرامبەر

بە ھەر بۆشاییەك لەو دووانە؟

-بلىم چى؟... ھەر دەبیئەت بىلىم؟... پىم وابیئەت كە تۆ دیار

نابیت، شتىك كە پىی راھاتووم، نایبینم... ھەست بەمە دەكەم.

-منیش بەدوای ئەمەدا دەگەریم، چونكە منیش لە لادى

ھەستم بەھەمان شت كرد، كە تۆ لە ئەسكەندەرییە ھەستت پى

كرد، ھەریەك لە ئیمە ھەستی بەوە كردووە كە شتىكى ھۆگر

پىگرتوووى لى دیار نییە!

-ئای كە مامۆستایەكى كارامەیت.

-ئای كە تۆش قوتابییەكى زیرەكیت، بەلام قوتابییە

خۆشەویستەكەم، لە مانای ھۆگری دەگەیت؟

بەشیوہیەكى تەھەدا قسەى كرد و قسەكەى بە لەسەرخۆیى

و پرونى كرد، ھەروەك ئەوہى بترسىت كە شتىكى لەبیر بچیت!

-بەلى دكتورى گەرەم لە مانای ھۆگری دەگەم، گویم لى

بگرە: ھۆگری واتایەكە كەس لەسەرى گلەبى لى ناكريت و

كەسبش لەسەرى تووشى خەوزران نابیت و سەرئیشەى بۆ

دروست ناکات. هۆگری شتیکی ئازاربهخش نییه و بهدلهوه
نانووسیت و دلّیش پییهوه نانووسیت و چاو فرمیسکی بۆ
ناریژیت. هۆگری ئەمهیه وهک من ههستی پی دهکهم و تی
دهگهم و لهوه زیاتر نییه؟

-خوایه، ئای له تۆ لهیلا... لهبیرت چوو شتیکی دیکه بلّیت:
هۆگری مندالیکه پیدهگات و گهوره دهبیت و ئەگەر گهورهش
بوو به ناویکی دیکه ناودهبریت.

-دهتهویت شتیکی تازهم پی بلّیت؟ دکتوری گهوره تیدهگهم
مه بهستت چیه، تویهکی بههیز و منیکی بی توانا. لهوانهیه بۆ
من و بۆ تۆش واباشتر بیت که ههریهکه مان له دوورهوه له
ئاسوی ئهوی دیکه له شهقهی بال بدات، چونکه تۆ خورههلاتی
و من خورئاوا و خورههلات و خورئاوا بهیهک ناگهن.

-لهیلا ئەوه دهلّیت چی؟ من وای بۆ دهچم که تۆ دلّت
داخرابیت.

-بهلی وایه وهک تۆ دهلّیت.

-بهلام ئایا لهسهه کهسیکت داخستوووه؟

-بهلی.

به ترس و بهپهلهوه گوته:

-لهیلا لهسهه کی... راستگو به لهگهلم.

-لهسهه لهیلا... ته نیا دلم لهسهه خۆم داخستوووه!

-خوایه رابهرایهتیت بکات، وامزانی یهکیکت خوش دهویت.

-خوا بتبه خشیت، خو زراوت بردم.

-کهس زهندهقی له رهزامه ندیی و هیمنی و ئارامیی دهچیت؟

-ئه مه شتیکه ناتوانم وهلام له بارهیه وه بدهمه وه و چه زیش

ناکه م تاقی بکه مه وه.

-خواست و بژاره ی کهسی تیدا نییه... ئه و شه پۆلانه

دهبینیت که به ره و که نار ده پۆن، پالنه ریک له دهره وه ی خو یان

پالیان پیوه دهنیت؟ دلش ههروایه له یلا له باره ی هه موو ئه و

شتانه ی دهستبهرداریان ده بییت و ئه وانه ش که ده یانبات، به لام

من پیویستم به وه نییه ئه رک بکه مه سه رشانم و ئاسووده ییش

له وه دا نابینم ئه و ئه رک بکه مه سه ر شانی تو. توش وه کو خو ت

ده لئی دل داخراوی به رامبه ر به خه لکی و له ئاسوی خو تدا

ده ژیت و وای بو ده چم که تو بو تاکه سه عاتیکی پوژه که ت بیر

له سبه یینیت ناکه یته وه و هه ر ده لئی له گه ل خو ر ئاوا ده بیت و

له گه ل گزنگدا دهرناکه و یته وه، به لام من نالییم: خوشم ویستوی

تا نه ترسی و زراوت نه چیت، چونکه تو وه کو بوم دهرده که ویت

کو یله ی بیرو که یه کی کونی- به لکو ده لیم: تو پیویستییه کی له

ژیانی مندا و من لیت دیمه پیش و خوازیینیت ده که م، به لام

له و که سانه نیم دل یان هه لگی ر و وه رگی ری کرد بیت و یه کیکی

خوشویستییت و وازی لیهینابیت، یان خوشیان ویستییت و

وازیان لیهینابیت، چونکه ئه و شته ی که زور رقم لیهه تی؛ ئه وه یه

به دوای یه کی کدا بکه ریم ئه رکی دلی خو مم بو هه لگری ت و ئاوام

له ژیاندا ئه وه بو وه که ماله که م له سه ر خوشه ویستی بنیات

نه نیم، ههروهک چۆن هه موو مالیکی دیکه بنیات دهنریت، تا له
ژیانی راسته قینه دا به سهر ئه وه دا نه که وم ئه وه ی له ژیانی خه یالدا
وینام ده کرد، له دهستم چوو- ئه وه ئامانجم بوو، به لام قه در
پالی پپوهنای بو سهر ریگه م و بینیم که تو بو من پپویستی و
به ختیارم ده که یت و منیش تو به ختیار ده که م، له یلا، رازی ده بیت
به وه ی ده یلیم؟

-من تو به ختیار ده که م؟ ئه مه بیرو که یه که و پیم وایه به رده وام
نابیت و من خوم به شایه نی ئه و شه رفه نابینم. دوا ی ئه وه تو
وهک بوم ده رده که ویت که و تو ویتته ناو شتی که وه که پپی ده لین
خوشه ویستی و خوت نه تده ویست مالی له سهر بنیات بنییت.
گه وره م، له باز نه یه کی دیکه دا، به دوا ی نیوه ی دووه متدا بگه ری و
واز له م نیوه یه ی به رده مت بینه دنیا گیژی بدا و هه لیسورینیت، تا
به نیوه که ی دیکه ی ده گات.

دکتور بیده نگ بوو و کپییه ک له نیوانیاندا زال بوو، که سه رسامی
دروستی کرد بوو، چونکه وه لامیک بوو که ئه و چاوه پروانی نه ده کرد،
به لام لیی نزیک بووه وه و گوتی:

-له یلا ناتوانم شتیکی دیکه زیاد بکه م بوئه وه ی گوتم، که شتیکی
ئاسایی بوو، به لام وه لامه که ی نائاسایی بوو. بو به ختیارم ناکه یت؟
هه ر له به رئه وه ی هه ژاریت؟ ده وله مه ندیی هه رگیز سه رچاوه ی
به ختیاریی و به خته وه رکردن نه بووه، هه روه ها هه ژاریش
سه رچاوه ی به ختره شی و به ختره شکردن نه بووه، به لکو جیاوازی
و ته باییه له نیوان دوو که سدا که به ختره ش ده بن، یان به ختیار.

لهيلا بچو بو ناو دهر وونی خوټ و لئی پیرسه، ئهوسا به
وه لامیک دهگه پښته وه له باره ی حالی مالیکه وه، که ههردوو کمان
دهگریته خوئی.

- وادانی که من له ژياندا ته نیام و خزم و که سوکارم ناناسم
و دایکیشم مردووه، ئهوسا دهتوانیت به ژنی خوټم قبول
بکهیت؟

چاوی تیبری بوئه وهی قسه ی جیاکه ره وهی لی بیستیت،
گوی لی بوو، گوتی:

- بیگومان، من ته نیا ههقم به سهر ئه و که سه وه ههیه که له
ماله کهم داده نیشیت، به لام لهیلا، دایکت مردووه، یان تو وهک
گریمانه دایده نییت؟
- نه خیر مردووه.

- ئه ی بیرت نییه که گوتت ئه و له قاهره دهژی؟
- کچ هه میسه پیی ناخوشه ئه وه بللی که ئه و به ته نیا دهژی.
ده بیټ که سانیکی هه بیټ بیپاریزن و کهم که سیش له ئیمه
خویان، خویان دهپاریزن. ئایا پیټ وانیه ههقم بوو وا بلیم؟
- به لی، تو له وانیه که خوټ خوټ دهپاریزیت.
- پرودا وه کان له نیوانماندا به خیرای تیده په رن.
- تو بللی به دهزگیرانم دابنییت؟

- گه وره م په له مه که، ده بیټ مه سه له که ههفته یه کی بو
دابنییت، تا من قه ناعهت به خوټم بکه م، که من شایسته ی ئه وه م
ئه و شه ره فه له ئه ستو بگرم و تا توش به خوټدا دهچپته وه،

چونکه دهشیت که وتبیته بهر کاریگه رییه کی نائاسایی، به لام پیم
بلی: وا پیویست ناکات که راویژ به باوک و دایکت بکهیت له م
کاره تدا؟

ئه مه په یوه ندیی به خومه وه هه یه و هاوبه شم بو په یدا
مه که.

ئیدی دهستیان کرد به رویشتن و شه و کپ و بیدهنگ بوو
و له قه راغی ده ریا به ته نیشته یه کتره وه رویشتن و دلیان بو
خوشه ویستی لیی دها و دواخستنی "وشه" بوو به به ربه ست،
چونکه له یلا هیشتا رهمه ندیی پیشان نه داوه. جاری ئه وه نده
نه رویشتبوون هه تا له بهر رووناکیی چرایه ک که تیشکه که ی
له سهر دهموچاوی له یلا رهنگی دابووه وه، دووعاخوازییان
له یه کتر کرد و ئه و له و دهموچاوه مانایه کی خوینده وه که
وایزانی ئارامی و ئوقره ییه، به لام له راستیدا خه یال رویشتن
و سه رسامی و واقورمان بوو، که شه و لیی تیکدا بوو. ئیدی
وشه که به دهمی روژگار هوه هه لواسرابوو، خویه تو بلیی چی
بیته؟!

(۳)

بە و كېي و بېدەنگىي شەوہ خەرىكى نامەيەك بوو دەينووسى...
بۇ تاقە پياويكى دەنووسى كە سۆزى بەسەردا باراند، لەكاتىكدا
خەلكى ھەموويان لىي بىزار بوون. ئەو پياوہ بەرپىزە پىرەمىرد
ئەمىن بوو، بەلكو رايەكى لە مەسەلەكەي ئەودا ھەبىت:

"گەورەم و باوكم، ئەي ئەو كەسەي بۇ ھەر رپوداويك
رپوى دەمم تىكرىبىت، وەلامى داومەتەوہ و بەدەنگ ھاتوہ.
باوكە، نەمتوانى بەخۇ دوور لە ژيانگرتن بژىم، ھەرچەندە
ئارەزووشم لىي نىيە، سەيرەكە لەوہدايە كە رقمان لىي دەبىتەوہ
و بۇ نانیش لەپىناوى ژياندا تىدەكۆشىن و ھەول دەدەين... ژيان
بە ھەموو شىوہيەك بەسەرماندا سەپاوہ و ئەگەر بەدبەختىك
خوى لى رزگار كرد، ئەوا بەدبەختەكان يەكەم كەسن كە گالتەي
پى دەكەن!

بى ئەوہى ھەستى پى بكام، تەوژمەكەي بۇ لاي خوى
بەكيشى كردم و خوم لە گونگەرەكەيدا دىتەوہ، لەكاتىكدا
وامدەزانى لىيەوہ دوورم و خوم رپوبەروو بەرامبەر دكتورىكى
گەنج بينىيەوہ، كە لە نەخۇشخانە لەگەلمدايە و نەمەيشت بلىت:
كە خۇشى دەويم، بەلام نەمتوانى رپى ئەوہى لى بگرم بلىت:
كە ئەو دەيەويت بمخوازىت و جورە ھۆگرىيەك لەنيوانماندا
رپوى دا، كە لە خۇشەويستى ناچىت، چونكە من خوم بەرى
خۇشەويستىيەكم كە لە ئەنجامەكەي دەترسم.

بهلام من لهم پرسه‌ی خۆم تووشی سه‌رسامی هاتووم، چونکه ئەو بهو نههینییه‌ی من نازانیت، ئایا تۆ پیت وایه که پیویسته له‌گه‌لیدا راستگۆبم، چونکه ناکریت و ئەسته‌مه ژیانیکی دوورو درێژ له‌سه‌ر درۆ بنیات بنریت، ئەمه‌یه ئەوه‌ی ناخم پیم ده‌لێت، هه‌رچه‌نده ناویرم و زاتی ئەوه ناکه‌م ئەو نههینییه‌ی بۆ بدرکینم.

باوکه! تۆ رابه‌ر و پشت و په‌نام بوویت، توخوا له چاکه و گه‌وره‌یی خۆت بیبه‌شم مه‌که، چونکه له دنیا‌دا که‌س نابینم په‌نای بۆ ببه‌م. خۆشه‌ویستی و نزا له منه‌وه بۆتۆ."

ئەوه‌نده‌ی پێ نه‌چوو دوا‌ی چه‌ند رۆژیک پۆسته ئەم نامه‌یه‌ی خواره‌وه‌ی بۆ هینا:

"کچه خۆشه‌ویسته‌که‌م:

کچه‌که‌م وا مه‌زانه که پیاوه‌تی له‌سه‌ر زه‌وی وینه‌ی کیشراوه، به‌لام له‌نیو دلی خه‌لکدا جیگه‌ی نییه و ئەوه‌ش بزانه که بوون ده‌بیت هیژیکی به‌ره‌ه‌لستکاری هه‌بیت، که هه‌ریه‌که‌یان دژی ئەوی دیکه ده‌وه‌ستیت، چونکه ئەگه‌ر هه‌ر خیر به‌ته‌نیا دروستبووايه، ئەوا کاروبار به‌ریکی نه‌ده‌رپۆشت به‌رپۆه و ئەگه‌ر هه‌ر ته‌نیا شه‌ریش دروستبووايه، دیسان کاروبار به‌ریکی به‌رپۆه نه‌ده‌چوون و ریکی و راستی کاروبار له‌وه‌دایه که ده‌ستاوده‌ست له خیر و شه‌ردا بکه‌ن. بروات به‌ بوونی پیاوه‌تی هه‌بیت، مادامه‌کی بروات به‌ بوونی خراپه و دزیویی هه‌یه.

دوای ئەو هەش، بۆت ناکریت کە سیفەتی پیاوەتی و چاکە لەو دکتۆرە زەوت بکەیت و وابزانیت نییەتی، چونکە لەوانە یە یەکیک بیّت لە چاکەخوازان و مادامەکی دلنیایت لەو هەش کە ئەو سوورە لەسەر ئەو هەش بییت بە ژنی، بە پاشکاوایی مەسەلە کە هەش خۆتی پێ بلی و ئەگەر بۆ تاویکی ئەم رۆژگارەش بیّت، خۆت ناچار بکە بۆ هەندیک کەس بکەویتە رۆو، چونکە خۆت تاوانکار نیت، بە لکو ئەوان تاوانکارن، ئەگەر دوای ئەو هەش قبوولی کرد بییت بە ژنی، ئەوا تۆ فیلت لی نە کردوو، خۆ ئەگەر ئەو هەش دیکەشیان بوو، ئەوا خوا پشت و پەنات بیّت. ئەمە ئەو رێوشوینە یە کە دروستبوون ناچارمان دەکات پێیدا برۆین... نە فروفیل و پێچ و پەنا، قەزا و فەرمانی خوا هەر دەبیّت رۆوبدەن، هیوای سەرکەوتنتم هە یە."

چەند ئازاری پێ گەیی کە دەبیّت خۆی شایەدی نزمیی خۆی بیّت بە رامبەر بەو کەسە هیوای وایە بیّت بە هاوسەری بە درێژایی ژیان!

بەرێز ئەلئەمین خۆی پیاویکی چاکە، بۆیە پێی وایە هەموو کەس چاکن... بە لام ئەو ناشیّت ئەو پزیشکەش پیاویکی باش بیّت؟ لەوانە یە وابیّت و لەوانە شە وا نەبیّت! بە لام بە هەر حال ناتوانیّت لی رابکات تا دوای وەلامە کە بە ئەرییی، یان رەتکردنە وە و بۆ ئەرییی و دەبیّت راشکاوانە بیّت و رەتکردنە وەش هۆیەکی هە یە.

رای هاته سهر ئه وهی ده بیته جاریکی دیکه ش تالاو بچیژیت،
ئه مهش زور ئازاری پی ناگه یه نیت، چونکه ئه مه شتیکه زمان
پی راهاتووه، ههفته که به خیرایی تیپه ری و دکتور چاودی ری
ده کرد، تا دوایین رۆژی ههوت رۆژه که و ئیدی سهر له
به یانییه که یه کترین دیت و پیکه نی و سلاوی لی کرد، ئینجا
گوتی:

-من ههر له سهر قسه ی خوم و له هیچ شتیک لام نه داوه.
-نا، پیویستی به گه رانیکه، با بلیم سهیرانیکه.
-هیوام وایه که شوهه وایه که له بار بیت.
-ئه وهش خوا دهیزانیت.

ههر دوو ناوله پی خوی ئه مدیو ئه و دیو کرد، ئینجا ههریه که
به ره و کاروباری خوی چوو.

دهریا له سییه م رۆژ له زهران گفتوگۆی له یلا و جه مالی
بینی و له یلا چوو تا له ئاریشه ی ته مه ندا گوی له حوکمه که
بگریته، دوا ی ئه وهی نهینیه سهیره که ی له بهرده می ئه و پیاوه
نامویه پان دهکاته وه. که به یه کگه یشتن زیاتر دم به پیکه نین و
نزیکتر بوو له گه شبینی و هیمنی و ئازایه تی ته نیا له و رۆژهدا
لییه وه ده رکه وتن؛ چونکه ئه وه ههفته یه کی ته واو بوو ههر دوو
لای نیوان ئه و دووانه ی کۆده کرده وه.

جه مال ویستی ده رگای قسه بکاته وه و به نه رمیه که وه
گوتی:

-لهيلا... من دەمه وئيت ئەمرو بيم به شاعير! لهيلا له دلي
 خويدا گوتي: (خوزگه له تووه دلي شاعيرانهم بهرده كهوت).
 ههروهك چون له پوژاني رابردوودا فهيله سووف بوويت، لهيلا
 گويم لي بگره و حوكمم به سهردا بده... تو بلي به كهك بيم؟
 چاوي به گهردووندا گيرا و ئينجا دهستي پيكرد و گوتي:
 -نازانم بو له م پوژهدا نيشانهي رهامه ندي و هيمني له سهر
 گهردوون دهبينم، تائه و رادهيهي هه موو دهريايهك له دهرياكاني
 له گهله يهكتردا گونجاون و لهو گونجانه شياندا جوانيي لافاوي
 بهست؟ شنه له گهله دهريادا ئاشتبووه تهوه، بويه دهبينيت
 كه هيمنه و دهرياش هيمنه و مهل خوي خزانده ته ئاسمان،
 ههلو به ته نيشت چوله كهوه دهفريت و لقي درهخته كانيش بي
 دهنگه دهنگ و ههراو هوريا به رامبه ر به يهك وهستاون و
 خوريش تيشكي بو خهلكي دهنيريت بهو گهشي و گهرمييهي
 تييدايه. شيني ئاسمانيش لهوي له گهله شيني ئاو له گهله يهك
 گونجاون، هه ر دهلي له يهك خاكن و شه مشه مه كویرهي
 دهرياش له شهقه ي بال ده دات و تاو ناداته ماسي، وهك بلي
 ئاشتبوونه تهوه و ئاشتيان له نيواندا بيت. هه موو شتيك له
 گهردووندا نهرمونيان و بيدهنگه به رهامه ندي و جوانييه وه،
 ههروهك بلي گيتي خوي بو جهژن ساز كرديت... لهيلا رهنگه
 ئه وه جهژني ئيمه بيت و... له وانه شه به چاكي لاساي شاعيرانم
 كرديته وه.

-دکتور، تو دهبووايه شاعير بوويتايه، چونکه دلت دلی شاعيرانه و دهبيت فراوان و بهخشندهش بيت، بهلام لهوانهيه نهو دله گوره بهخشنده به شتيک تهنگ بن و جيی نهبيتتهوه تيباندا و ليشی ناگيريت لهوهی که دهیکات، چونکه دل نه دستوور دهزانيت و نه ياسا، لهبهرئهوهی دستوورهکهی له خوويه تی و ياساکهشی لهناوخويدايه.

-ئهی نهو شته چييه که دلی منی پی تهنگ دهبيت و جيی نهوی تيدا نابيتتهوه؟
-ئهو شته لهيلايه.

-ئهوه تو دهليت چی؟ ئيمه لهوانهيه يهکيمان شيت بين.
ئيمه بويه نههاتين بو ئيره، بوئهوهی وشهيهک کومانکاتهوه و پيشم گوتی: من نهگوراوم، باشه چون دلم به تو تهنگ دهبيت لهيلا؟

-وامزانی بهکهک ديم، بهلام نهو خهيال جيهيستم، واباشتره بو هردووکمان ليک دابرين و تکاشم وايه له هيچ شوينیک يهکتر نهبين تهنيا له نهخوشخانه نهبيت... وام لی مه که لهبهر چاوت بچووک بمهوه و نهوهندهم بهسه که دلت پروژیک له پروژان بهدهوری مندا سووراوهتهوه.

-لهيلا... رابدوويهک ههيه که ليی دهترسيت؟ راشکاوانه به لهگهلم و پرواشم پی بکه.

لهيلا سهيریکی کرد و هردوو چاوی لهنيو فرميسکدا

که وتنه مه له کردن، دواى ئه وه چاوى لى گویزایه وه و پرووى لى
وهرگپرا تا له وهى که دووچارى ببوو، که میک هیووربووه وه
و گوتى:

-وا باشتهر بو من دوور له خه یال بژیم، چونکه من له
خه لک نیم و خه لکیش له من نین، به لام تو ئه وه رهت ده که یته وه
و ده ته ویت خو ت بخزینیته ئه و ته نیاییه قه لا ئاساییه مه وه،
ناشزانم ئه و ده سه لاته چیه که دهروونى تو به سه ر دهروونى
منیدا سه پاندووه، به پاده یه ک وا هه ست ده که م که ده مه ویت
هه موو شتیکت پى بلیم، جا ئه گهر لیت بووریم و به خشیمیت، ئه وا
من بو تو م و خو ئه گهر به دلایشته نه بوو، ئه وا له مرؤ به دواوه له
نه خوشخانه نامیینیت، ده چم بو جیگه یه کی دیکه!

-ده لى نهینیه کی گرنگ و مه ترسیداره... تو له وه زیاترت
هه لگرتووه که ده ره قه تی دیت و که مى له و باره گرانه ت سووک
بکه و دلنیاش به که لیبووردن گه لیک شوینی هه یه.

-جه مال... من درۆزنم... ئایا لیم ده بووریت، که من درۆزن بم؟
-ئه مه ئامانجه، یان سه ره تایه؟

-ئه مه سه ره تایه و شتی دیکه ی له سه ر بنیات ده نیم و
له گه ل هه موو که سدا درۆم کردووه، چونکه بوونى من خو ی،
شوینه وارى درۆکه یه!

-قه سه که به ته وواوى پروون نییه... من شتیکی گه وره ی لیوه
تیده گه م.

-به لئی شتیکی گه ورهیه... دایکم پیاویکی خوشویستوو و...
باوکم هه لاتوو و... ئەمەش له یلایه!
-ده ته ویت بلیی که تو...
-من هه لگیراومه ته وه... من هه لگیراوه م!
ئیدی دایه پرمه ی گریان و جه مالیش و اقی ورمابوو له بهر
کاریگه ریی ئەو قسه کتوپره. وشک ببوو. ده تگوت په یکه ره.
که میک خوراگرییه که ی وه به رهاته وه و که میکش ئەقل له
میشتی گه رایه وه وه کو یه کیک به نووستووی قسه بکات،
گوتی:

-تو هه لگیراوهیت... خه لکی زولمیان لی کردوویت!
-به لام ئەوان که زالم من داوای لیبووردنیان لی ده که م!
له یلا رووی له ئاسمان کرد، هه روک به داوی هه ساره یه کدا
بگه ریت و جه مالیش رووی کرده ده ریا، وهک ئەوه ی بیه ویت
داوا له و ته ختاییه به رفراوانه بکات چاره سه ریک بو گيروگرفتیک
وه بینی، که زوربه ی دانیشتوانی زهوی گیریان پییه وه
خواردوو. له و کاته دا چه ندان شه پۆل به شکانه وه ی یه ک
له داوی یه ک خویان به که نارکه دا ده دا، له یلا وای به خه یالدا
هات که به گویدا ده چینییت: هه ر له یه که م دیداردا پیم نه گوتی
وریابه و نه کهیت باوه ر بکهیت، چونکه سرووشت سوور بووه
له سه ر ئەوه ی که برایه کت پی نه به خشییت؟ له یلا به ته نیا ده ژیت
و هه ر به ته نیاش ده مریت و له سه ر ئەم زهوییه نه خزمیکت
هه یه و نه خوشه ویستیک...

له یلا بی ئه وهی ههستی پی بکات، ده می هاته گو:
- به لئ ئه وه وایه.

دکتور پرووی تیکرد و گو تی:

- به لئ ئه وه وایه له یلا، ئه وان زالمین و توش داوای
لیبوردنیان لی ده که یت... ئای بارودوخه که له م دنیا یه دا چهند
پیچه وانه بووه ته وه و که سانیک تاوانه که هه لده گرن، که ئه وان
خویان نه یان کردووه! له هیچ شتیک مه ترسه تو بو منی. به کول
و سه رشانم هه لته گرم و به ناو ئاسته نگ و کوسی کومه لگادا
تیت ده په رینم. تو ده زگیرانمی و جاریشی بو ده دم.
ئینجا وه ک میردیک ماچیکی کرد.

له یلا گو تی:

- ده لئ له به رچاوت بچووک نه بوومه ته وه!
- به لکو خه لکه که له به رچاوم بچووک بوونه ته وه.
- به لام من ئه وا به خشیمن، چونکه دوو پیاوی به خشنده و
که وره م له نیویاندا بینی، میرده که م و به ریز ئه لئه مین.
- به ریز ئه لئه مین ده ناسیت؟ ناو و ناو بانگیکی زوری هه یه.
- ئه و ئاگاداری بیهیزی می کرد و ره وشتی په روه رده کردم و
ژیانی منی ئاراسته کرد و هه ر ئه ویش منی له خه لک پاراست.
- که واته که وه ره یکم ده سته که وتوووه... له یلا، با له دواچووان
نه چین و ئه وهی رابوورد له بیر خۆمانی به ینه وه و باس له
رابردوو مه که وه... هه ر و ابزانه پیکه وه له نیو ده ریا هاتووینه

دهرى، بۆئەوهى ژيانىكى تازەى بەختيارانه لەسەر ئەم زەوييه
بگوزەرينين.

ئىوارەيهكى جوان و خوش ئەسكەندەرييهى داپۆشى، كه
تاريكاييهكهى له بهرچاوى لهيلا پرووناكىى بوو و هەردوو
دەزگيران پيچيان كردهوه برۆن. لهيلا گوتى:

– ئەم شوينه هەرگيز لهبير ناچييت! وهك حەج سەردانى
دەكەم، چونكە پيرۆزه!

جەماليش گوتى:

– گەردوون هەمووى پيرۆزه، ئەى پيم نهگوتى سروشت
خۆى بۆ جەژن ئاماده كردهوه:

ئينجا هەردووكيان بۆ دوعاخوازيى راوهستان و سلاوى
ئەمشەو جيابوو لهگەل هەموو شەوانى ديكە: هەريهكەيان بە
ئەوهى ديكەى گوت: "خوات لهگەل... بەئوميدى ديدار."

(۴)

دوای یهک دوو رۆژ به یانییه کیان هه والی دهزگیرانی له یلا
بۆ جه مال بهر گوئی خه لک کهوت و هه والیکی سهیر بوو، چونکه
هه موو وایان دانا که له یلا به خته وه ره.

به لام هه ردوو دهزگیران له بهر سه رقالی خویان له ئه و
هه موو خه لکه بیئاگا بوون. هه ردووکیان له گه رمه ی به ختیاریدا
نووقم ببوون و هه ستیان به کهس نه ده کرد، هه روکه ئه وه ی دنیا
له بهر چاوی هه ر یه کیکیان له که سیته ی هاوړیکه یدا کۆبوو بیته وه.
هه موو خه میکی دکتۆر ئه وه بوو که هه تا زوو هه موو
رپۆره سمیک ته واو بکات و بوو که که ی له باخه ل بکریت و ئه ویش
بچیته په رده وه، به لام له یلا ئه گه ر بچوو بایه ته نیو ناخی، ئه وا
ده تدیت به ختیاره، به لام له و به ختیاریه دلنیا نییه، هه روکه یه کیکی
له خه و بیدار بوو بیته وه و خوی له سه ر ته ختی پاشایه تی دیبیت،
هه ر له بهر ئه وه ش وازی هینا بو ئه وه ی خوشی له و هه نوو که یه
جوانه ی ببینیت، سبه ینیش نه زانراو و نه ینی و قه ده ری رۆژگاره.
وا ریکه وتن که پیکه وه سه فه ر بکه ن بۆ شاره دیکه ی خوی که
به دایک و باوکی بناسینیت. له یلا ترسی له و سه فه ره هه بوو، بۆیه
به ترسیکی زۆره وه گوئی:

-پۆیست به وه ده کات هه موو شتیکیان پی بلیت؟ دکتۆر
هه ردوو چینه که لیک جیان، ئه مه ش زۆر جار خوشه ویستان لیک
داده بریت.

دكتور گوتى:

له يلا، قسه كهى رابردوومت له بير بيت... ئەمه ته نيا په يوه ندى به خومه وه ههيه و من كاروبارى خوم دهزانم و هيچ شتيكيشم له بير ناچيت و توش به ميوانى لاي ئيمه داده به زيت و كه سيش پرسيار بارانت ناكات، بيگومانيش دهكه وينه بهر دليان. به هه موو حاليكيش كهس ناتوانيت من و تو ليك بكات، به لام تو هه ر له ئيستاهه خهلكى ئەسكه نده ريبه يت و كچى بازرگانيكيت.

به نازار و شه رمه وه گوتى:

-ئاخ... ناچارم كرديت درو بكه يت، له كاتيكدا دهروونه گه وره كهى تو هيچ پيوستيه كى به هه موو ئەمانه نيه، من ههست به بارگراني خوم دهكه م له سه ر شانى تودا، جه مال دهكريت بارى سه ر شانى خوت سووك بكه يت و دهست له من به رده يت، چونكه به هيچ شتيكه وه نه به ستر او يته ته وه و ته نانه ت ئەگه ر به شتيكيشه وه به ستر ابه ته وه، ئەوا من داواى هيچت لى ناكه م... من ده ترسم... من ده ترسم...!

-ئهدى پيم نه گوتى: كه پيوسته رابردوو له بير خومان به رينه وه و قسه له باره يه وه نه كه ين؟ من درو ناكه م، به لكو ده مه ويت و تو ويژ له گه ل كومه لگادا بكه م و گريمانه ي بو دابنيم، تا قه ناعه ت بكات، چونكه كومه لگا له شتى ناباو ده ره ويته وه بي ئەوه ي بيرى لى بكاته وه.

خوزگه بمزانيبايه چ رووداويك ئەو گرژيبه خاوده كاته وه،

جه مال. ئەگەر تۆ خاوی نەكەیتەو! بەلئ، چ پرووداویك ئەو
گرژییه خاو دەكاتەو!

له یلا بزەیه کی هاتی و رەزامەندیی له گەل تەپاوی لاوی له
پوخساریدا گەرا.

شەمەندەفەرەكە درێژە ی بە رۆیشتن دا و ئەوان
هەردووکیان له پۆپە ی بەختیاریدا بوون، كە هەردوو چاوی بۆ
هەردوو چاوهكە ی دیکە ی راقە و باسیان دەکرد، یان زمان
ئەو بەختیارییە ی بە زمانەكە ی دیکە دەگوت، تا كە گەیشتنە
قاهیرە، گویزایانەو بۆ شەمەندەفەری (صعید). ئیوارە داها و
له ویستگە یه کی باشووری جیزە دابەزین و مایك له گوندیکی
بەرەو رۆژەلات خۆی بۆ میوانیکی ئازیز سازکرد.

مانگ تیشکیکی زیوینی بۆ سەر كێلگە سەوزەكان دەنارد
و بە رۆشناییەكە ی شەورۆ و بیدارانی شەوی دەبووژاندهو،
كاتیک جه مال و له یلا سواری ئەو عەرەبانە یه ی باوکی بوون
كە له چاوه پوانییاندا بوو و ئەسپیک له باشتترین جۆری ئەسپ
پایده كیشا. شەوی هیمنی لادی خوشییەکی بی سنووری خسته
دلی هەردوو دلدارهو و تریفە ی مانگ له سەر دەموچاویان
كەوتە هەلبەز و دابەز و بیدەنگییەکی وا بالی بەسەردا كیشان، كە
له دەنگی سمی ئەسپەكە كە بەسەر خاكە تەپەكە دا دەپۆیشت،
و هلامی قیرەقیری بۆق و دەنگی سیسرکە ی دەدایەو، هیچ
دەنگیکی دیکە نەدەهاتە بەر گوی- له مەشدا هەلویستیکیان

هه بوو که له پيش ئیستا هه رگیز نه یانبوو، وایان به خه یالدا هات
که عه ره بانه که به ره و ریگه ی نه مریان ده بات و هه ریه که یان
به بی قسه به هاوړیکه ی خو ی گوت: "ئیمه به ختیارین!"
سه عاتیک تیپه ری به بی ئه وه ی پیان خوشبیت که تیپه ریوه و
له باوه شی شه ودا دئییک به رچاو که وت، که له نیوان کیلگه کاند
خو ی مات کردبوو. جه مال گوتی:

-ئمه گونده که مانه...

به نرمی و شهرمه وه گوتی:

-جه مال... گویت له هیچ شتیک هه یه؟

-گویم له چی بیت؟

-وامزانی پیش ئیستا گویت له و دهنگه بووه و سه رنجی
راکیشاویت... دلم به شیوه یه کی نائاسایی لی ددات و ته نانه ت
دهنگی دلم به سهر دهنگی ئه سپه که دا زال ده بیت... من ده ترسم!
-له یلا هه ر به م عه ره بانه یه ش ده گه ریینه وه و له کاتیکدا که
گه لیک نزیکن، له هیچ شتیک مه ترسه، چونکه ئیمه ریژ له
میوانان ده گرین.

به خیر بییت کوره که م.

دایکی جه مال ئاوی به کوره که ی گوت، ئینجا ماچیکی
دایکانه ی له نیوچه وانی کرد.

-ژووره که ی دهره وه میوانیکی ئازیزی لییه... ئه ی کوا باو کم
و براکانم؟

-هه موومان وا دیین.

هه موویان له ژووره که کو بوونه وه، جه مال به ناوی کچی
یه کیک له بازرگانه کانی ئه سکه نده رییه پیش که شی که سوکاره که ی
کرد و پیی ناساندن. هه موو ماله که به خیره اتنیان کرد و ئه و
ههستی به غه ری بیکردنه ی هه یبوو، نه ما و دایکی جه مال که
ژنیکی دنیا دیده و وریایه له ته نیشتییه وه دانیشته و تا ئه و
راده یه ی خوی له و وشکییه ی لادی ته کاندووه و وردبینی و
ناخناسییه که ی وای برده دللییه وه، که ده بیته ئه وه ده زگیرانی
کوره که ی بیته، کاتیک چاوی به و جوانییه ی که وت که ئاوی
چاوی دهره د، ژن هه میسه میکرو سکوپیکه که له بهر پشکنینه که ی
هه موو خه وش و جوانییه ک چه ند وردبن، دهره که ون.

دایکی جه مال گوتی:

-له یلا پیش ئیستا لادیت نه دیوه؟

-بیگومان نا، چونکه من له شار پیگه بیوم، به لام زور شت
له باره ی لادیوه ده زانم، له بهر ئه وه ی لادییه کی زور تیکه لمان
بوون و هاتوچویان کردووین و هه مووشیان مروقی چاکن.

ئەمەى گوت، ھەرچەندە ھەندىك لادى لە زەينى ئەودا
يادگارى خراپيان ھەيە.

خانمەكە بەشيوەيەكى دەستخوشانە، پىكەنى و گوتى:
-كچەكەم تۆ گەلىك بەئەدەبى، ئاخر ستايشكردى نشىنگە
لە ستايشى دانىشتووەكەيەتى. جەمال، سبەينى شوينەكانى
لادى پيشان بدە تا سەيرانىكى باش بكات... بەنيو كىلگە و
باخەكاندا بيگىرە و سەرىكيش لە مەزراى خورئاواى بدەن، با
خوشەويستى لەيلا بۆ لادى زياد بيت.

ئىنجا ھەستان بۆ شيوخواردن و دواى ئەوە لەيلا چوو بۆ
ژوورىكى تەنياي خەوتن.

ھەموو خىزانەكە كۆبوونەوە بۆ قسەكردن لەبارەى ئەو
تازە لەپر ھاتووە و ئەوانەش كە قسەيان دەكرد، جەمال و
دايكى و باوكى و برا لەخۆ بچووكترەكەى بوون. جەمال وەك
پاريزەرىكى ورياي بەپەرۆش پرسەكەى خستەپوو و گوتى:

-ئيوە ئەوپەرى ئازاديتان پى داوم كە خۆم ھاوبەشى ژيانى
خۆم ھەلبژيرم، دواى ئەوەى بروتان بە قورس و گرانى و
ئەقلى من ھىناوە. منيش ئەو كچەم لە بارودوخىكى ھىمانە
ناسيوە، چونكە باوكى يەككە لە دۆستەكانم، ئيمەش بەو مولك
و مالەى ھەمانە، دەولەمەندىن و ئەوئەندەم بەسە كە كچىكى
بەرەوشت و رۆشنىبىرە.

دايكەكە گوتى:

-جه مال تو خۆشت دهوئیت، وانیه جه مال؟

-به لئی دایکه، به لام له و خۆشویستنه نا که له ئاستی
خه وشهکاندا کویرایی دادیت... ناسیومه و دواي ئه وه خۆشم
ویستوو و تۆش خۆت ده توانیت حوکمی به سهردا بدهیت.

-به وردبینی و خه ملاندن. به وانه حوکم دهدهم که کچیکی
به ره وشت و چاکه و جوانیه که شی له وانه یه که کهس جیاوازیان
له باره یه وه نییه و ناکوک نین.
باوکی گوتی:

-من له هیچ شتیک به ره لهستی ناکه م و ریگر نیم مادامه کی
چینه که ی به ره و خوار و نزم نییه، چونکه جیاوازی چینی ژن و
میرد که لینی نیوانیان فراوانتر دهکات. بویه ده بیت پیش هه موو
شتیک ماله که یان ببینم.

جه مال به په ژاره وه گوتی:

-به لام تو له سه ره ئه وه کوکی له گه لمدا که خوی که سیکی
شیاوه پیش ئه وه ی باس له شتی دیکه بکهین.
باوکه که سهیریکی ژنه که ی کرد و نیگای پارانه وه ی له
چاویدا بینی که ناکوکی به رامبه ره ههستی کوره که ی نه نوینیت
سه بارهت به وه ی خوی دهیه وئیت و با ره زامه ندیه کی سه ره تایی
له وه وه دهستکه وئیت.

پیاوه که خیرا گوتی:

-بیگومان کچیکی باش و شیاو و لیوه شیاوه یه.

ئیدی جەمال جلاھوی کارەکە ی گرت، دوای ئەو خیزانە کە
تا بە یانی خەوتن.

لە یلا لە دەنگی جریوە جریوی ئەو چۆلەکانە خەبەری بۆو
کە لە سەر لقی دار کافوورە کە ی نزیک پەنجەرە ی ژوورە کە ی
جەنجالییان پەیدا کردبوو، پەنجەرە کە ی کردەو و چاویکی
پرسکەرانی بەو جوانییە دەم بە پیکەنینه دا گێرا و دەمی بە
زەر دەخەنە یە ک پشکووت، لە کاتی کدا سەری رادەوێشان و لە
دلی خۆیدا دە یگوت: تۆ بلیی ئەم سەر لە بە یانییە جوانە چی
بییت؟ مژدە یە، یان هۆشداریی؟ بیگومان من جیی قسە و باسی
دوینی بووم.

دەستی ک بە سووکی لە دەرگا کە ی دا، ئینجا گوئی لە جەمال
بوو بە دەنگی کی سازگار و پوون گوئی:

لە یلا... ئەو هیشتا هەلنە ستاویت؟

لە شیوہ ی دەنگە کە ی دەرکی بە رەزامەندی کرد، بۆیە
کە می ک ترسی رەو ییەو و کە دەرگا کە ی دە کردەو و دەلامی
دایەو:

-پیش خۆر کە و تووم.

-باشە، خەلکی لی رە هەموویان زوو لە خەو هەل دەستن.

-چونکە گەردوون لە لادی زۆر ناخەو ییت... بەلکو زوو لە

خەو هەل دەستی و زووش دەنو ییت.

جەمال پووی خۆش و گەش بوو، هەرچەندە تازەش

خەو تبوو، بەلام هەموو ئەندامی ک لە ئەندامەکانی لەشی بە

سووکی کاریان دهکرد: ترووسکایی چاوی زور بوو و لهکاتی
قسهکردنیشدا دهستی خیراخیرا دهجوولاندهوه و بهشهکانی
دهموچاوی دهربرینی رهوانیان پیوه دیاربوو، چونکه به
ئاشکرا چالاک دیار بوو که بهختیاری خولقاندبووی. لهسه
کورسییهکی ژوورهکه دانیشته و به پیکه نینه وه گوتی:

-له یلا بیریشم چوو پیت بلیم: به یانییه کی خوش.

-چونکه به یانییه کی خوشه.

-بیگومان. له یه که م پیکه له چووندا سه رکه وتین.

-هیوام وایه جهنگه که به ردهوام نه بیت و دواسه رکه وتن

وده دست بینین.

-واز له ره شبینی بینه، چونکه به دوومی له ره شبینییه وه یه،

گه ردوون ئاههنگمان بو دهگیریت له لادیدا، ههروهک چون له

ئهسکه ندهرییه ئاههنگی بو گیراین... تو بو منی هیچ گومان و

ریگریکی تیدا نییه.

له ژووری خه وتن هاته ده ری ئاویک به خویدا بکات و فینکی

بیته وه، له لایه ن هه رکه سیکی ماله که به چاکی به خیره اتن کرا،

ئهو به پیره وه چوونه ش له پیشوو زیاتر بوو، که کاتیک زانیان

چ پایه کی لای جه مال هه یه، که نوبه ره ی خوشه ویستی دایک و

باوکییه تی و براگه وره ی کوره کانه. له یلا له وه دلنیا بوو که رۆژگار

به رامبه ر به و خه وی هه تاهه تایی لیکه وتوو و ئه وه ی له نیوان

ئهو و زه مانه دایه، له گه ل بادا رۆیشتوو و به دهستی خوی کلیلی

به هه شتی گرتوو، بوئه وه ی بکه ویته نیو خوشی تیدا.

(۵)

سەيرانىكى تەنيايى بوو، لە كىلگەكانى دەوروبەر، لەبەر تىشكى خۆرى بېھىزى پايىز. كورپى گەورەى دىيەكە لەگەل دەزگىرانە خۆشەويستەكەى پىكەوۋە ھاتوونەتە دەر، تا خۆشى لەو بەختيارىيە بىيىن كە لە ئاسمانەوۋە بەسەرياندا ھاتوتە خوارى.

لەيلا بە كراسىكى شىن و جووتى پىلاوى سووك خوى خزانە نىو تىشكى خۆرى چىشتەنگاۋ و سەوزى مەزراكان و بۇ يەكەم جار خاكى لادى پىيە جوانەكانى تۈزاۋىي كىرد، ئىنجا بە رىگايەكى تەختا رۈيشتن كە شەقە جوگەيەكى ئەوئەندەى رۈوبارىكى بچووك بە تەنىشتىدا دەرۈيشت و ئەملاۋ ئەولاي دارى بەرزى تىدا رۈوبوون و مەل و بالندە ھىلانەى خۈيان تىدا چى كىردبوو، بۇئەوۋەى ئەو بەرزى و كەناركەوتوۋەيان بىيىت بە شوينىكى ئەمىن لە دەستدرىژىي ئادەمىزاد.

ھەردووكيان دەستى يەكتريان گرتبوو و پىكەوۋە دەرۈيشتن و بىدەنگى گويى گرتبوو لەوۋەى ھەردوۋ عاشق دەيانگوت.

لەيلا ۋەك ئەوۋەى لەبەر خۆيەوۋە قسە بكات، گوتى:

—ئەمەم بەسە... لەوۋەى دەستم كەوتوۋە زياترم ناۋىت. خۈزگە چىرۈكى من لەگەل تۆ تا ئەو سنوورە كۆتايى بەھاتبايە، ئەوسا دەبوومە دلۈپىك لە دلۈپەكانى ئەو ئاورنگە درەوشاۋەيە، كە دواى تاۋىك خۆر ھەلپدەمژىم و دەچووم بە ئاسماندا و لە

پانايى ئەو ئاسماندا بەفەنا دەچووم و بزر دەبووم!
ئاورپىكى لى دايەو و لەكاتىكدا لە رۆيشتندا بەردەوام بوون،
ھەردوو چاوى كردهو و تىي روانى، بەلام لەيلا لە قسە كردن
نەو ەستا:

-بەختيارىي ئادەمىزاد ھەمىشە ھەر شىواو، چونكە
بەخشىنيكە لە بەخشىنەكانى نەمرىي و ئەو بەختيارىيە لە
نەمريدا نىيە و وینەيەكە لە خوشگوزەرانىي ھەتاھەتايە، بەلام
راستى نىيە، كاتىك كە بەختيار دەبين ئەگەر بىر لەو نەكەينەو
كە ئەو بەختيارىيەمان كۆتايى ھەيە، ئەوا ھەرگىز بەدبەخت
نابىن، بەلام ئىمە وەكو ئەو مەلانە واين كە لە ژوور سەرمان
دەيكەن بە قىژەقىژ و ھەرا و گوى نادەنە ئەو ەي كە بەيانىيە،
يان ئىوارەيە- بەلام ئىمە پەرداخەكەمان دەخوينەو و چاوى
دەبرىنە بنەكەي تا كە خواردەنەو ەكەي تىدا نەما لەسەر لىومان
ھەليگرىن. نامەويت ئەو خوشىيەت لىل بكەم، بەلام خۆزگەي
ئەو دەخووزم كە ھىچ تەقەيەك لەو خەونە بەخەبەرم نەھىنيەت
و بىدارم نەكاتەو و بەنەرمى و ئاسانى لەو بەختيارىيەم
دەرمكىشيت.

تو سەيرى ئەم رىگا جوانە بكە و بروانە چەند پىمان خوشە،
كە پىيدا برۆين! ئەو رىگايە خو ھەر دەبىت كۆتايى بىت! رەنگە
بمانەويت بگەرپىنەو ە بۆئەو ەي ئەو چىژ و خوشىيەي بەكۆتايى
پىھىتاني لەدەستمان چوو، وەدەستى بىنەينەو، بەلام رىگاي

به خته وه ریی و ریگی ته مه ن ته نیا یه ک جار ده بررین.
له کاتیکدا نیشانه ی بایه خ و جیددیوون که وتبووه سه ر
ده موچاوی، گوتی:

-له یلا باوه ر ناکه م، ئیمه له باسکردنی به ختیاریی و
به دبه ختی نابینه وه و دووریش نییه که تو له بهرگی بوو کینی
بیت، بیری لی بکه یته وه!

ئیمه شتیکی ن له و گه ردوونه وه ک هه موو ئه و شتانه ی دیکه
که تییدان: ئایا داسی دروینه ری له و کیلگه و مه زرایانه گرتووه
له سه وزبوون؟ یان تیشکی خور ری له تنۆکی ئاورنگ گرتووه
که بدره وشیتته وه؟ یان توری راوکه ر ری له و مه لانه گرتووه،
که بخوینن و بچریکینن، یان ماسی له هاتوچو بکه ویته؟

هه ر ده بیته له گه ل سه ما که ران سه ما بکه یین، له گه ل
گریاوانیشدا بگرین. که واته له هولی سه ما کردندا با قاقای
پیکه نینمان بیت و فرمیسکیش بو رۆژانی فرمیسک هه لپرشتن
هه لگرین... واز بیته با قسه له هیلانه ی هاوسه ریمان وه بکه یین.
جه مال پیکه نی، له یلاش پیکه نی.

-تا سه فه ر ده که یین بو ئه سه که نده رییه.

-که شوه وه وا لی ره هیمنتره.

-هه ر که شوه وه وایه کی توی تیدابیت، هیمنییه... ئه و پردو لکه یه

به کوی ده گات؟

-رۆیشتنی ئیره مان کو تایی هات، ده په رینه وه بو باخه که.

له پریگا سیپهر به سهرداکشاو ده که لایان دا به ره و خو ره هلات
تا له پردۆلکه که بپه رنه وه و له یلا به بزدهیه که وه ته ماشای کرد
و گوتی:

- به لام ده گه ریینه وه بو ئه وهی سهر له نوی بییرینه وه.
جووتیاریک خیرا چوو تا پیشوازیی له گه وره که ی بکات،
دووهم و سییه میش له دوای ئه و چوون و ههر دوو ده زگیران
سهر که وتنه سهر وه بو بینای باخه که، تا که میک به سیینه وه،
ئینجا دابه زینه خواره وه و به کیلگه کاندای گه ران تا گه یشتنه
باخچه که و گیاو گۆلیان راخست و به ری دره خته کانیان خوارد
و باخه وانه کهش له نزیکیانه وه هه لئرووشکابوو تا جه مال
فه رمانی پی کرد بروت. به گالته کردنه وه گوتی:
- له یلا تو بلی پیاویکی وه کو ئه مه به دبخت بیته، یان
به ختیار؟

- دیسان گه رایته وه بو باسکردنی به ختیاریی و به دبختی.
دووور نییه له شهوی په ردهش ههر باسیان بکهیت و
(پیکه نی)، به لام بو ئه وه ده چم که به ختیار بیته.
- چۆن به ختیاره له کاتی کدا له و به دبختیه دایه؟
- به دبختی کوا؟ تو ده بیینی و ئه و نایبیینیت؛ چونکه
هاوشیوهی ئه و کلۆلانه وا ده زانن ئه وان بو ئه و جووره ئه رکانه
خولقاون، نه ک بو ئه رکی له وه گه وره تر. جا که ئه و ئه رکانه یان
به ئه نجام گه یاند و تیر بوون، به ختیار ده بن... له ته نانیک و

قومه ئاویک و پارچه په روویهک له ش داپوښت و هیزیش بو
جیبه جیکردنی پیشه که، نه وانه نه و چوار نه ستونده یه ن که
به ختیارایی جوتیارانیان له سهر پیکدیت، نه گهر وا نه بو وایه نه و
گورانیی له کیلگه کاندایه دنگی نه دده دایه وه و نه به یانی له وئ
ده دیتن و نه ئیواره ش!

جه مال له قاقای پیکه نینی دا، ئینجا گوتی:

- پیم نه گوتی، من گه وه ریکم ده سته و تووه؟ تو بی هیچ
گومان و کوسپیک ئی منی.

هه ردوو له پی خسته نیو له پی خو یه وه.

له هه ردوو چاوه سه وزه کانیه وه نیگایه کی پر له رازیوون
و هیوای تیگرت، وهک نه وهی بلیت: ئومیدم وایه وایت و
ژیانمان وهک که شوه وای نه م باخچه یه بیت: بوون و به رامه ی
گول و چه هچه هه ی مه لان.

هه موو پرووناکییه ک له ماله که کوژابو وه وه، ته نیا یه ک ژوور
نه بیت، که جه مال و دایکی تیدابوون و قسه یان له باره ی له یلاوه
دووباره ده کرده وه و ده گوته وه، چونکه دایکان هه میسه په ناگای
روله کانیا ن، هه موو شتیکی گه وره یان پی ده لین و به رگیش له
هه موو نه پنییه ک داده مالن بو یان.
جه مال گوتی:

-دایکه من نامه ویت که میک له وهی گوتوومه، پاشگه ز بېمه وه، به لکو دهمه ویت شتیک راست بکه مه وه، سه باره ت به وهی له باره ی له یلاوه گوتوومه.

-خیر کورپه که م، شتیکت له باره ی نه وه وه بو دهرکه وتووه؟

-دایکه، ره وشتی نه وت به دلله، جوانییه که ی نه وت به دلله؟

-پیش ئیستا رای خومم بو دهربریوی و هیشتاش هر

له سهر رای خومم.

-تو دلنیایت له وهی نه گهر هوکاریکی دهره کی له باره ی

که سیئتی له یلاوه دهرکه ویت، ناگوریت؟

-تیناگه م، مه به ست چیه. تو پیت گوتم: که خوشت ده ویت

و برایه وه، به لام راستی کاره که م بو دهرخه و من جگه رگوشه ی

خوم فری نادمه نیو ئاگردانی پر له ئاگره وه... جه مال به هه موو

توانایه کم به ختیاریت بو وه دی دینم.

-دایکه... نه وه هه ژاره!

-رهنگه له خیزانیک بوو بیت که پوژگار پشتی تیگردبن.

-به لام تو وت باوکی بازرگانه.

-ئاخر نه مه نه و شته یه که دهمه ویت لی پاشگه ز بېمه وه و

نه وه تیویشه.

-هه ژاره و هه تیویشه! که واته نه دی چون ده ژیا؟

-له و پاره که مه ی باوکی ده ستبلاو بو جیهیشتبون

له گه ل دایک که له ده ستبلاوان بوو. دایکه بروام پی بکه نه گهر

دایک و باوکی له یلا نه و هیان نه کردایه، نهوا به گران نه و کچه به یه کیکی وهکو من دهبره. من دهمه ویت چاکه یه ک بو خوم بنووسم و پیاوه تییه کیش به هل بزنام. یارمه تیده رم به لای باوکم و وای لی مه که پیچه وانهی نه و گویرایه لیه هه میسه ییه بم که له ژیانمدا نه خشم بو کیشاوه. من چاوم له داوای نه و هیه بو من له بهر دهرگای نه م ژیانمدا.

خه می گه یشته نه و په ری، بویه چاوی پرپوون له فرمیسک. دایکی به نزاکردن و خواترسییه وه دهموچاوی به ره و ئاسمان به رزکرده وه و نزیه کی کورتی له بهر خویه وه گوته وه.

بو رۆژی دوايي، دایکی به کوره که ی گوت:

-جه مال، دواي چهند و چوونیکي زور باوکت قايل بوو، چونکه نه و پي خوش نه بوو ژنه که ت له چینیکی نرمتر له چینی خوت بیت. کوره که م ئیمه و امان فیترکردبویت که نمونه له بهرچاوت به رز بیت، به لام خوشه ویستی له سه ر زهوی ته ختی کردی و داتی به نه رزا و ئیمه ش له دواي تو به ربووینه وه. باوکت به و خوازینیکردنه رازی بووه، به لام هزی کرد ئارام بگرین تا که میک به خوی رابگات، چونکه خه لکی ده لین: "تو بلای دکتور جه مال بووه به زاوای کی؟" به لام دلی باوکان ده لیت: "جه مال هه رکه سیکی ده ویت، با بیخوازیت، باشتره له وهی که جه مال له ده ست بدهین". ده توانین نه وه ش بلین: "ئیمه به بنه چه و مال و دارایی ده وله مه ندین و پی ناویت ژنخوازی بکهین به

هۆیهک له بهرامبهر خه لکدا خۆمانی پێ هه لکیشین و له بهرامبهر شانازیکه ران شانازی پێوه بکهین". ئه وهی ههر له ئه زه له وه له نیوچه و انت نووسراوه... ئیدی له سه ر به ره که تی خوا، به لام ده بیته ئه و دلته نگیه ت خا و که یته وه تا ئه و میواندارییه له کچه که نه شیوینین، چونکه ئه مه به خشنده یی و پیاو ه تی نییه.

له خۆشیان خه ریک بوو بالی ده گرت، ته نانه ت وه ک ئه وه وابوو که هه موو دنیا له نیوان هه ردوو ده ستیدا بیته، بۆیه له ماله وه هاته خوار و ئینجا سه رکه وته وه، دوا ی ئه وه سه رکه وته وه و هاته وه خوار، ئینجا چوو ه ژووری خه وتنه که ی و ده رگای له سه ر خوی پێوه دا و به رامبهر به ئاوینه را وه ستا سه ری دا بین و خوی بین خه ریکه گۆرانی ده لیته، بی ئه وه ی هه ستی پێ بکات سترانی به ختیار یی له نیوان هه ردوو لیویدا هاتنه ده ر، چونکه تایه فه یه کی زۆری کۆمه لگا به و ژنه یانه ی رازی بوون و ئه و تایه فه یه ش باوک و دایکی بوون، چونکه ئه و به لیته ی به یاره که ی دا بوو، به جیی گه یاند، کاتی که پێی گوت: "ده تخه مه سه ر شانم و هه لته ده گرم و به نیو هه موو کۆسپ و ته گه ره یه کی کۆمه لگا دا تیت ده په رینم". له ژووره که ی خوی، لیی چوو ه ژوور ده ستی گۆشی:

-له یلا... دوا شه رمان برده وه!

ده می کرده وه و هه ردوو چاوی کرانه وه هه ر ده تگوت باوه ر

ناکات:

-هه موو شتیکت پی گوتن؟

-هه موو شتیکم پی گوتن و هیچ نهینییه ک نه ماوه ته وه.

به چپه و دهنگیکی خنکاوه وه گوتی:

-جه مال ته نها یه ک نهینی نه بیئت!

-له یلا، ئەو نهینییه هه ر نیشه و زه مانه له ناوی بردوو و شوینه واری بر او ته وه و نیشانه کانی بوونه ته پیخوست. ئیمه له نه وه یه کین له ده ریا هاتووینه ته ده ر، بوئه وه ی پیکه وه ژیانیکی تازه ی به ختیارانه بژین.

-زۆر ده ترسم بو دواساتی هه لگرتبیئت و خوئی خه والوو کردبیئت، له کاتیکیدا بیدار و ئاگاداره!

-نا، باوه ر ناکه م وابیئت... ئیمه ئەمرو به خته وه رترین که سین. وا ریکه وتن که سبه ینی سه فەر بکه ن، ئیدی چوون بو ئەو شوینانه ی به ختیاریه کی لی تیکدراویان تیدا بینی، بوئه وه ی له وی ئەو به ختیاریه تازه یه پر دلنیا ییه ده رخن که هه یانه و ده ورو به ری سه عاته وه ختیکی به ریگا که ی جارانیاندا رویشتن.

له به رامبه ر هه موو ده رختیک راوه ستان و سلاویان له هه موو هیلانیه کی سه ری ده کرد و گل و خوئی ریگا که یان ده پیشکی، وه ک ئەوه ی به دوای شتیکی بزربوودا بگه رین! ئەمجاره یان شه پۆلیکی ئەبه دیهت و هه تاهه تایی دایگرتن و وایان هه سته کرد که هیچ شتیکی ده ورو به ریان کو تایان نایه: ریگا به دارو ده رخته که یه وه به بی ئامانج دریزبوته وه، رووباره که ش

به بی کۆتاییهاتن به شانبه‌شانی ریگاکه‌دا ده‌روات، ئەوانیش
هه‌ردووکیان ده‌تگوت دوو فریشتهن له شیوه‌ی مرۆف ده‌توانن
به‌سه‌ر هه‌ر شتی‌کدا که ده‌یان‌ه‌ویت، برۆن! به‌سه‌ر خاکدا، یان
به‌سه‌ر ئاودا، یان له هه‌وادا... له دیدی ئەواندا، یاسا‌کانی مادده
په‌کیان که‌وتبوو، چونکه ئەوان له‌ژیر هه‌ژموون و ده‌سه‌لاتی
رۆحدا بوون!

خۆر به‌ره‌و ئاوابوون چوو، ئەوان پیچیان کرده‌وه بوئه‌وه‌ی
بگه‌رینه‌وه و ئەو خرییه سووره‌ی خۆر له‌سه‌ر هیلای ئاسۆ
داگیرسا و که‌میک سستی نواند پیش ئەوه‌ی ئاوابیت و هه‌ردوو
دلدار چاویان برییه ئەو هه‌ساره زۆر گه‌وره‌یه، جه‌مال وه‌ک
ئوه‌ی سرووشی شتیکی بۆ هاتبیت، راوه‌ستا.

-له‌یلا... ده‌بیت که‌میک راوه‌ستین تا به‌خته‌وه‌رتین خۆر
به‌ریکه‌ین که له هه‌موو دنیا‌دا ده‌رگای خۆی لیکردینه‌وه و...
رۆژه‌که‌ت له‌بیر بیت و شوینه‌که‌شت له‌بیر نه‌چیت.
-رۆژه‌که‌ پینجشه‌مه‌یه، له‌ته‌نیشته‌ گه‌وره‌ترین دار له‌سه‌ر
لای ده‌سته‌راستی ریگاکه.

له‌وی له‌لای یه‌کدی راوه‌ستان و مه‌زنیی بالی به‌سه‌ردا
هینان و چاویان برییه خۆرئاوا، هه‌روه‌ک خه‌ریکی نوێژکردن
بن، به‌لام بی روو له‌قیبله‌کردن.

له‌خوا به‌ولاوه‌ که‌سی دیکه نه‌یده‌زانی له‌دوای چه‌ند رۆژیکی
که‌می دیکه، کێ له‌م شوینه‌دا راده‌وه‌ستیت؟ ئەو (جه‌مال)

به ته نیا؟ یان ئەم (له یلا) به تاقی تهنی! یان ههردووکیان پیکه وه
لهوئی راده وهستن؟

دلیان به پۆله بالنده خوش بوو و ههنگاوهکانیان که میک
سووک بوون و سیبهری شه و ده موچاوی ههردووکیانی
داپۆشی و شه پۆلی ههتا ههتاییان بو گه رایه وه و قسه کردن
له نیوانیاندا کپ بوو، وهک ئەوهی له وه بترسن که یه کتر
بیزارکهن. جه مال گوتی:

- دیته وه بیرت!

- رابردوو، یان ئیستا؟ می شکم چالاکه و هه موو شتیکم بیر
دینیته وه هه ر ده لئی کتیبیک ده خوینمه وه!

- یه کهم جارت له بیره ئەو پۆژهی بیرت له ده ریا ده کرده وه؟
- تو له ئاو ده رتهینام.

- هه ر له بهر ئەوه بوو که تو مرواری بوویت... ئەوا ئیستا
نزیکبووینه ته وه... ئیواره که مائئاوا... ئیمه وه کو بووک و زاوا
هی وه کو تو ده بینین.
- به لئ، مائئاوا؟

ههردوو ده زگیران زوو چوونه ناو پیخه فی خهوتن، چونکه
به ته مابوون سبهینی سه فهر بکهن.

(٦)

چیشته‌نگاو ئه‌سپ له عه‌ره‌بانه به‌ستراو عه‌ره‌بانه‌که له‌به‌ر
ده‌رگا وه‌ستابوو، تا مالئاوایی له هه‌ردوو سه‌فه‌رکه‌ره‌که
ده‌کریت. له‌یلا دیمه‌نیکی بینی. که له‌مه‌وپیش به‌خۆیه‌وه نه‌یدیوو،
سۆزیکێ هاوبه‌شی تیدا بینی که سروشت بو ماوه‌ی هه‌ژده
سال پێی ره‌وا نه‌بینیوو، دلێ به‌ ماچیک خۆش بوو له‌لایه‌ن
دایکی ده‌زگیرانییه‌وه و ده‌ستی باوکی ده‌زگیرانه‌که‌شی ماچ
کرد و وایزانی که له لانکی مندالیی هاتووته‌ده‌ر و مالئاوایی
له‌که‌سوکاری ده‌کات، بۆیه له‌کاتی‌کدا رینگای چوونه‌ده‌ره‌وه‌ی
گرتبوو، به‌ری فرمیسکه‌کانی پێ نه‌گیرا. خانمی مال چاوی پێی
که‌وت ده‌گریا، ده‌ستیکی له‌شانی دا و گوتی:

-کچه‌که‌م تو هه‌ستناسکی... چه‌ند زوو هوگرمان بوویت!
خه‌می هیچ شتیکت نه‌بییت، به‌مزووانه ده‌تیینینه‌وه.
جه‌مال که چاوی به‌گریانه‌که‌ی که‌وت، پیکه‌نی، به‌لام له
ناخی خۆیه‌وه که‌وتبووه به‌ر دلێ.

جانتایه‌کی گه‌وره خرایه به‌رده‌می عه‌ره‌بانه‌چییه‌که و جه‌مال
سه‌رکه‌وت و له‌دوای ئه‌ویش له‌یلا سه‌رکه‌وت و ئه‌وانه‌ی له‌وی
راوه‌ستابوون که عه‌ره‌بانه ئاماده‌ی ریکردن بوو، که‌میک
دوورکه‌وتنه‌وه و به‌ده‌ست ئاماژه‌ی سلاوکردنیان کرد و
ده‌نگیکێ ژنانه له‌پشتی ده‌رگا‌که‌وه بیسترا، گوتی: "خواتان
له‌گه‌ل". ئینجا عه‌ره‌بانه‌چییه‌که جله‌وی ئه‌سپه‌که‌ی راکیشا و بو

رۆیین كهوتەری و مائئاوايیکه ران بلاوهیان لیکرد و هه‌ریه‌كه به ریگیه‌كدا رۆیشت.

جه‌مال ته‌ماشای له‌یلای کرد، پیی گوت:

-رۆژه‌كان زۆر به‌خیرایی تیپه‌رین، هه‌روه‌ك بلی ته‌نیا سه‌عاتیک ماینه‌وه.

ده‌نگیک له‌ دواوه بیسترا، پیش ئه‌وه‌ی عه‌ره‌بانه به‌ خیرایی بروات، بانگی ده‌کرد:

-گه‌وره‌م دکتۆر... گه‌وره‌م دکتۆر...

عه‌ره‌بانه‌چییه‌كه وه‌ستا و جه‌مال سه‌یری دوا‌ی خۆی کرد و ئینجا به‌ له‌یلای گوت:

-جان‌تا بچووكه‌كه‌م بیر چووبوو.

كچیكى جوانی لادیی ته‌واو گه‌نج و جحیل راپیده‌کرد، دوا‌ی ئه‌وه‌ی عه‌ره‌بانه‌كه به‌ریكه‌وت، كچه‌كه چووه ماله‌وه و بینی خانمه‌كه‌ی داوا‌ی یه‌كێك ده‌كات كه‌ جانتا‌كه بگه‌یه‌نی و ئه‌ویش جانتا‌كه‌ی وه‌رگرت بۆ ئه‌وه‌ی بیگه‌یه‌نیت و به‌ریشیان بكات. كه‌ گه‌یشه‌ عه‌ره‌بانه‌كه، كه‌وته ئه‌ولایه‌ی له‌یلای لی دانیشتبوو. له‌كاتی‌كدا ده‌ستی پان‌كردبووه‌وه، چاوی پیکه‌وت و گوتی: "خواتان له‌گه‌ل".

پیش ئه‌وه له‌ مالی جه‌مال نه‌یدیوو، به‌لام له‌پر خوین زایه‌ ده‌موچاوی هه‌ردوو كچه‌كه و سه‌رسامی له‌ چاویاندا ده‌ركه‌وت و له‌روویاندا ئه‌وه ده‌ركه‌وت كه‌ یه‌كتر ده‌ناسن،

ماوهيهك تېپه پرى و سه رسامىي دايگرتن و دكتوريش سه يري ده كردن... ئىنجا كه وكه ب هاته قسه و گوتى:

-تو له يلا نيت؟ خانمه كه م چوڻى؟

له يلا به ئاماژه يهك وه لامي دايه وه و عه ره بانه كه كه وته پرى. كه وكه ب دوايين تير بوو كه رۆژگار هه ليگرتبوو بوئه وه ي بيگريته دلى هه ردوو دلدار و هه ر له به رئه وه ش جانتا كه ي له بير چوو و هيچ چاويك نه ييڻى.

جه مال گوتى:

-له يلا چوڻى ده ناسيت؟ ئه و ژنى جوتيارىكى باخه كه مانه. له و رۆژانه ي من له نه خوشخانه كه ي دكتور (ك)... بووم، ئه و شيرى ده فروشت.

هه ناسه يه كى قوولى هه لكيشا و پشيوويه ك دايگرت كه له مه و بهر به خوويه وه نه يديبوو:

-وا چا كه له رويشتن به رده وام بين... ئه و ژنىكى گيله... بيگومان له وه زياتر نازانيت!

له يلا ئه و ئاره قه يه ي سرپيه وه كه به دهموچاويدا هاته خوارى، هه رچه نده هه ردوو ده ستى ساردبوون، له كاتىكدا سه رى داخستبوو، وه لامي دايه وه:

-بيگومان نازانيت... جه مال تكات لى ده كه م خوت بگره تا سوارى شه مه نده فهر ده بين... ئه ي پيم نه گوتى؟ ده سته سره كه ي به رزكرده وه تا ئاره قه ي پى بسپريته وه،

به لام فرمیسک و ئاره قه ی سړییه وه.

چۆله که به جووکه جووک و لقه داره کانیش به جوولانه وه ی
سه ما ئاسا گالته ی پیکردن، له کاتیکدا چاوی به کیلگه کانی
دهور و پستی خویدا دهگیرا و له یلاش سهیری ژیر پیی خوی
دهکرد و ته قه ته قی سمی ئه سپه که وهک ده فیکي خه مبار ده هاته
به ر گویان.

له ویستگه دابه زین و عه ره بانه که گه رایه وه، چونکه
جه مال نه یویست عه ره بانچییه که وه مینی تا جانتایه کانی
دهداته دهست. هه ردوو ده زگیران راوه ستابوون و غه م
دایگرتبوون و سه رسامیی به سه ریاندا زال بوو، به لام هه ر که
ژووری شه مه نده فهره که گرتنیه خو، به قسه هاتنه وه و له یلا
دهستپیشخه ر بوو:

-جه مال! پیم نه گوتی؟ ئه ی پیم نه گوتی که من کولیکی
قورسم به سه ر شانته وه و ده بووايه له کولی خوت دامگریت؟
ئه ی پیم نه گوتی: له وانیه ره ژگار بو دوا تاو هه لیگرتبیت و
خوی به خه والوو پیشان دا، له کاتیکدا ئه و بیدار و وریایه.
هه موو ئه وانهم پی گوتی و ئه وه ی لیشی ده ترسام پرووی
دا! سه روشته منی به به ردیکه وه به ستوته وه و هه لیداومه ته
ناو ئاوی، بویه خوت به دوا ی مندا نووقم مه که و لیمگه ری
با بخنکیم. شیر من و که وکه بی پیکه وه به ستوته وه و شتیک
هه یه لیتی ناشارمه وه... خوا ویستی ئه وه بکات و ئه وه یش ئه و

بیه‌ویت به‌دهست خو‌یه‌تی و ئیمه بۆمان نییه هه‌موو شتی‌کمان
بویت!

-ئینجا په‌یوه‌ندی شیر چیه... ئه‌و فرۆشیار و تو کپیار!
-نه‌خیر له‌وه زیاتر هه‌یه.

-ئه‌وه‌ی هه‌یه ده‌بیت چی بیت؟

-زه‌ینه‌ب شیری داوه به هه‌ردوو‌کمان... ئه‌و له‌ مال‌ه‌وه و
منیش له‌ په‌ناگا.

جه‌مال پیکه‌نی:

-گالته‌جارپیه‌کی سه‌یره... باشه که‌وکه‌ب به‌وه ده‌زانیت؟
-نه‌خیر نازانیت.

بیده‌نگیه‌ک له‌نیوانیاندا زال بوو، ده‌تگوت لیک تۆرانه،
جه‌مال هه‌لو‌یسته‌که‌ی دو‌ینیی له‌یلا و خو‌ی بیره‌ته‌وه کاتی
خۆرئا‌وابوون و ئه‌وه‌ی بینیان و ئه‌وه‌ی به‌ شایه‌تیان گرت
له‌باره‌ی خۆشه‌ویسته‌یه‌که‌یان‌ه‌وه و قاچی خسته‌سه‌ر قاچه‌که‌ی
دیکه‌ی و به‌پێ له‌ زه‌وییه‌که‌ی ده‌دا و هه‌ر ده‌تگوت ئاوازی‌ک
ده‌ژهنیت.

به‌لام له‌یلا خه‌می هه‌چی نه‌بوو، ئه‌وه نه‌بیت که‌ سه‌رئیشه
بو خۆشه‌ویسته‌که‌ی دروست ده‌کات. ئه‌گه‌ر بچوو‌یتایه‌ نیو دلی
ئه‌وه‌ت ده‌بینی که‌ ئاره‌زووی رزگارکردنی خۆشه‌ویسته‌که‌ی
له‌و بارگرانییه‌ی بۆی دروستکردوه، گه‌وره‌ترین هیواو ئاواتی
بوو.

شەمەندەفەرەکه له رِیگای چوونی بو ئەسکەندەرییە
رِیگاکەى دەپپچایەو، له کاتیکدا کهوکەب بە بزەیه کی گیلانە
بە خانمی دەگوت که ئەو شتیک لەبارەى لەیلاو دەزانیت و
دەبیت ئەو هەش بلیین: ئەو خۆى بەو زانیاریانەو هەلەدەکیشا و
مەبەستی نازار پیگەیانندن نەبوو.

کهوکەب گوتی:

-خانمی گەرەم من دەیناسم... ئای که ریکەوتیکی خۆشە!
لەیلا کچیکی جوان و دل و دەروون چاکە و من شیرم پی
دەفرۆشت، پیش ئەو هەى بو (موجاهید) بگوێزیمەو. ئەو
پەرستار بوو له نەخۆشخانەى دکتۆر (ک)... و له سەربانی
مالیک له ژووریکدا دەژیا له گەرەکی... و من هەر که ماندوویی
تینی بو دەهینام، لای ئەو پشوویەکم دەدا، چونکه سۆزیکى
بەسەردا دەباراندم که هەرگیز له کهسى دیکەم نەدیو.
که له گەل دکتۆرى گەرەم بینیم، دەستبەجى ناسیمەو،
بەلام کاتەکه کورت بوو و هیچم بو نەکرا لەو زیاتر که
سلاوى لى بکەم.

خانمی گەرەم بە خەمداگرتنیکەو، گوتی:

-چیرۆکه کهم زانی، بەرەو کارى خۆت برۆ.

کچەکه سەرى سوپما، چونکه ئەو هەى له خانمەکهى بینی بە
پیچەوانەى ئەو بوو که چاوەروانى دەکرد.
لهو کاتەى که ئەوان هەردووکیان له شارى ئەسکەندەرییە

دابەزىن، باوكى جەمالىش لە شارى قاھىرە دابەزى و چاوى بە
دكتور (ك)... كەوت لە نەخۆشخانەكەى.

ئاشنايەتى لەنيوانياندا ھەبوو، ئىدى دانىشتن و قاوھيان
خواردوھ و ئەوھندەى پى نەچوو دكتور (ك)... ھەوالى كورە
دكتورەكەى لىپرسى.

باوكەكە گوتى:

-سوپاس بۆ خوا باشە و... نىازى وايە عىادەيەك بۆ
نەخۆشەكانى بكاتەوھ و پەرستارىكى دۆزىوھتەوھ و ئەوھمان
زانىوھ كە لای تو كارى كردوھ، بۆيە ھاتووم لىت بپرسم و بزنام
لە رووى لىھاتوويى و كەسيتىيەوھ چۆنە. ناوى لەيلايە و ئەوھى
سالىكە خزمەتكردى لای تو جيھىشتوھ.

دكتور بۆ ماوھيەكى درىژ بىدەنگ بوو.

باوكەكە پىي گوت:

-گەورەم شتىك ھەيە؟ دللى بەپەلە كەوتە لىدان و رەنگى پەرى
و تىكچوو، بەلام خوى گرت و ددانى بەخویدا گرت.

-نەخىر، ھىچ شتىك نىيە، ئەو پەرستارىكى كارامە و لىھاتوھ.
بىدەنگ بوو و يادگارە كۆنەكانى بەبىردا ھاتەوھ، ھەرۆك
بلىي ژنەكەى بەگویدا بچىپىنىت كە ئەوھى لە چىرۆكەكە ماوھ،
بىگىرىتەوھ، بۆيە پىكەنى و قسەكەى تەواو كرد:

-باوكى جەمال... زورىش جوانە و... قسەى خومان بىت
ھەلگىراوھشە.

كابرا خۆراگري و ئازايه تي لادييانه ي پيکه وه کۆکرده وه
و له ږووبه ږووبوونه وه ي تهنگانه و ناخوشييان و خوی پي
نه گيرا و گوتي:

-هه لگيراوه! هه لگيراوه! گه وره م دکتور، ئيمه چيمان به سه ر
هه لگيراوانه وه هه يه و ئيمه له کوي و هه لگيراوه له کوي؟
ئیدی هه ستايه سه ر پي و سلاوي لي کرد و ږويشت.
ئه و شه وه بيده نگیيه کي ږر له خه م و په ژاره و دلته نگیيه کي ږر
له ترس بالي به سه ر سي مالدا کيشا، دووان له ئه سکه نده رييه،
ئه وانيش مالي له يلا و ماله که ي جه مال و سييه ميان له لادي،
ئه ويش مالي که سوکاري دکتور جه مال.
ږوژگار وه ستانيک وه ستا وه ک وه ستاني فه رمانده؛ تا
ئه وکاته ي قسه يه ک ده کات.

(۷)

له یلا له کاتیکدا به نیو نه خوښه کاندای تیده پهری دوی
سه فهره که ی و دابه زینی له نه خوښخانه، خه می خوی دایگرتبوو،
ئه گهر به پووخسار قورس و گران و زور خوراگر نه بووایه،
هموو ئه وانهی له وی بوون ده یانزانی که خه مباره.

له سهر یه کیک له قهره ویله کان نه خوښیک تازهی بینی:
ژنیک چل سال زیاتر بوو، سپلاری لاوز. پووخساره زهره
هه لگه پراوه که ی شوینه واری جوانییه کی کونی پیوه دیار بوو،
خوری لادی دهموچاوی رهش داگیرابوو، ئه مهش نیشانه ی
ئه وه بوو که له کیلگه کار ده کات و ژنه جووتیاره.

به دلشکاوی له سهر قهره ویله که پراکشابوو و هه ردوو چاوه
ئارام نه گرتوو هکانی، که ده تگوت جیوهن، به بنمیچی ژوو ره که دا
ده گتیرا و قژه زهره که شی له ژیر ده سته سرپکی ته نکی شاش، که
هه ندیک چه پک له و قژه هاتبوونه دهر و که میک زوو پیربوونیان
پیوه دیار بوو، چونکه ئه و زوو پیربوونه نیشانه ی ته پوتوزی
پووداو و ماندوو بوونه له ژیاندا.

له یلا چاوی به و ژنه که وت و به بیدهنگی ته ماشای کرد و
دوی که میک لی پرسی:

-ژنه که کی هاتوویت؟

-ئه وه سی پوژه... ئه ی که ی نه شته رگه رییه که م بو ده کریت؟

-نازانم.

ئیدی پشتی تیکرد و رۆیشت.

یهک دوو رۆژی دیکه تیپه‌رین سی رۆژ و چوار رۆژی دیکه‌یان به‌دوادا هات و ئەو نەشتەرگەراییه بۆ نەخۆشه‌که هەر نەکرا.

له‌یلا به‌لای قەرەویله‌که‌یدا تیپه‌ر بوو.

ژنه‌که لێی پرسی:

ئەری که‌ی نەشتەرگەراییه‌که‌م بۆ ده‌که‌ن؟

به‌ زبرییه‌که‌وه وه‌لامی دایه‌وه:

پیم گوتی: نازانم... ئەو سووربوونه له‌سه‌ر پرسیارکردن

چییه؟

بۆ وا له‌گه‌ل من دل‌ه‌قی، خو ده‌لین تو زۆر ناسک و

دلنه‌رمی؟ به‌خته‌که‌ی خوومه له‌ هه‌موو شوینیک راوم ده‌نیت!

له‌ دلی خویدا زۆر ئازاری چیشت، چونکه هه‌رگیز پێی

نه‌گوترابوو که‌سیکی زبری، به‌لام له‌ حاله‌تیکی ده‌روونی

تالدا ده‌ژیا. بزهیەک رێگای له‌نیوان هه‌ردوو لێوی کرده‌وه و

ته‌ماشای کرد:

ژنه نەخۆشه‌که گوتی:

من بۆیه پرسیارێ زۆرت لێ ده‌که‌م، چونکه له‌وه‌تی دیومی

وا هه‌ست ده‌که‌م که مه‌یلیکم بۆت هه‌یه.

چاوبه‌رکیم له‌گه‌ل ده‌که‌یت؟!

سه‌رده‌می چاوبه‌رکی رۆیشت و تیپه‌ری، نه‌یه‌ته‌وه.

-ئەى باشە بۇ خۇشت ويستووم؟
-چونكه ليكچوونيك له تۇدا له گەل كچيكي خۇم دەبينم...
تکايە تورپە مەبە.

-نا... ئەمە شتيك نيينە مايەى تورپەبوون بيت.

خۇى بە پشکينى زگى خەريک کرد.

-ئەو کچەت له لادييه؟

سەيرىكى کرد و قسەى نە کرد و فرميسک زايە چاوى و
رەنگى وهکو رەنگى مردووان پەرى و له يلا بەسەريدا لاربووه و
و سەرى له سەرييه وه نزيک بوو و بە سۆزەوه پيى گوت:

-ببووره، خەمەکانم ورووژاندیت... ئەو مردووه؟

بەلام ژنەکه وهلامى نەدایه وه.

بۆيه جيى هيشت، چونكه نهيوست بارى گران بکات. دواى
ئەوه غەريزه دەستى کرد بە قسەکردن له گەل هەردووکیان،
چونكه نهينيينه کهيان يه کيکه و دايکايەتى فەرزەندەبييه کهى
بانگکرد و ئەويش وهلامى دايه وه، هەرچەندە پەردەيه کى
رۆژگار و يه کتر نه ناسينه وهيان له نيواندا هەبوو.

له يلا هەولى دا که ميک ئاگادارىي بکات و ژنەکش هۆگرىي

خۇى بۇ دەرخت کاتيک ليى پرسى:

-له يلا تۆ خەلکى کوييت؟ تکات لى دەکه م توورپە مەبە.

له يلا پيکه نى:

-دەته وييت شوينه که م بزانييت؟ من خەلکى قاهيره م.

-قاهيره! هر قاهيره قاهيره؟
 -تو راست دهكەيت... له گونديكي نزيكي.
 -من له گونديكي ئەوي له دايك بووم و پهنگه هەردووكمان
 زادهي يهك ولات بين.
 -من خهلكي گوندي...
 -راستي بو چووم و ئامانجهكەم ئەنگاوت... من و تو خهلكي
 يهك شاروچكهين.
 كه ميك نيوانيان نزيكبووه و پوژگار پالي به هەردووكيانهوه
 نا به رهو ئەوي دي، به رهو هاورپيكيه.
 ژنهكه گوتي:
 -دايك و باوكت له ژياندا ماون؟
 له يلا له كاتيكا به سهريدا دانهويبووهوه به راشكاويي و
 چپهوه وه لامي دايهوه:
 -بهلكو من ههتيوم... نه دايك! نه باوك!
 هەردوو دەموچاو زەرد هەلگەران و چاوي هەريهكەيان
 بريقهی داو ماوهيهكي گومان و سهرسامي و ناوميديي و هيوا
 تپپهري.
 له يلا گوتي:
 به لام تو له باره ي كچه كه ته وه هيچت پي نه گوتم... ئەو
 مردووه؟
 -له وانەيه زيندوو بيت.

-ئەو دەللى چى؟ كەس ھەيە نەزانىت حال و بالى مندالەكانى
چۈنن؟

-ئەو مندال بوو كە دز لىيان دزىم.

-خوئا ئاگاي لىت بىت، ئەو كەي بوو؟

ژنەكە لەپى خۆى خستە سەر نىوچەوانى و ھەردوو چاوى
لەسەر يەك دانا، ۋەك ئەو ھى بىيەۋىت دوور نزيك بكاتەو
و شتىك بەبىر خۆى بىنىتەو، كە ماو ھىكى زورى بەسەردا
تىپەپىو. ئىنجا دەستى بەرزكردەو و تەماشايەكى كرد:
-ئەمە... ئەمە... ئەمە نزيكەى ھەژدە سالە.

بىدەنگى ھەردووكانى داگرت و دواى ئەو شتاقىان
نەيتوانى قسە بكات.

كاتى عەسرات و لە قاوشىك لە قاوشەكانى نەخوشخانە
بەيەكگەيشتن، كاتىك رىكەوت پىكەو كۆيكردەو. لەيلا
سلاوى لى كرد و چاوى بە پرسىارىك برىسكەى دا. نىگەرانى
و ھەسرەتى نەخوشەكە لە نىگەرانى و ھەسرەتى لەيلا كەمتر
نەبوو، چوو بو لاي و كراسەكەى گرت و گوتى:

-لەيلا... دايك و باوكت لەمىژە مردوون؟

-ئەو ھندە بەسە ئەو بزانىت كە ئىمە خەلكى شارۋچكەيەكىن...

وازم لىبىنە و لىم گەپى.

بەلام خۆى پىو گرت و ھەناسەى سوار بوو و ترپەى دلى
يەك بەدواى يەكدا ھاتن:

-دایکت دیوه پیش ئه وهی بمریت؟

-نه باوکیشم!

له یلا... رهنگه من دایکت بم، بهزه بیت پیمدا بیته وه. کچه که م
چه پکه قژیکی پی بوو. که زی له ژیر دهسته سره که ده رهینا.
وهخت بوو له یلا قیژهیه کی له دهم دهر بچیت و له کاتیکدا
ئاوری به ملاو ئه ولای خویدا ده دایه وه، به دهنگیکی خنکاوه وه
گوته:

-تو دایکمیت... بیگومان تو دایکمیت!

قاوشه که خالی بوو و که سی لی نه بوو و نه که س دیتی و نه
که سیش گوئی لیان بوو، ده ستیان له ملی یه کتر کرد و دایکه
ماچی دووه می له کچه که ی کرد، ئینجا هه ردووکیان فرمیسیکیان
سرپییه وه و قه ره ویله که نه خو شه که ی گرته باوهش و له یلاش
به نیوان قه ره ویله کاندایه گه را. نه نییه که به شاراو هی مایه وه
له هه موو که سیک و که س پی نه زانی. چراکان له ژووری
نه خو شاندا کوژانه وه و ته نیا چرای ریگاکان رووناکییه کزه که ی
بو زه وی نه خو شانده و دیواره بریقه داره کانی به ری ده کرد.
ئه وهی هه ساوه بوو، خهوت و ئازارداریش نالاندی و
بیده نگیی بالی به سه ر جیگه دا کیشا، هه رچه نده ناوبه ناویک
نالیه ک گو می بیده نگیه که ی ده شله قاند.

دایک و کچ له شوینیکی به لاوه دانیشن و به میژووی
هه ژده سالدا ده هاتنه وه. له یلا به دایکی گرفته کانی گه شت،

ئەوھى ھەلدايە بەردەمى شىران، بەلام لەيلا بە دايە بانگى دەکرد!

لەسەر کورسىيەكى دار دانىشتن، كە جىيى دوو كەسى لەسەر دەبووھو و دەموچاويكى قۆز و جوان بەرامبەر دەموچاويك بووھو كە گەچلان و سىسبوونى پىئوھ دياربوو، بەلام يەك خوينيان پىدا دەرويشت و لەژىر كلاوھ سىپىيەكە (قلنسوھ) و دەستەسپە سىپىيەكە، قژە زەردەكەى ھەردووكيان دەركەوت، دەتگوت تىشكى خورى لادىيە.

ھەندىك ئاخەلكىشان لە شوينەكەدا گەرا پىش ئەوھى قسەكردن دەست پى بكات. كىشەى تەمەن خرايە روو، ناحەزەكان لە كىشەكەدا بەپىيى دابى سروشت خوشەويستى يەكترن و بەپىيى حوكمى ياساش دوژمنى يەكتر. دايكە گوتى:

لەيلا... بەم شىئوھىە بوويە كچم؟

بەلام تۆ ناوت نەنام و تويشوو يەكىشت نەدامى و من و تۆ ھەردووكمان دەركراو و ھەلاتووى كۆمەلگائىن، بەلام من پىت دەلیم دايكە تۆ بنەچەى منى و تۆ ھەرشتيك بيت، سەرەپراى ھەموو شتيك خوشم دەوييت!

ئىدى ھەردووكيان لە پرمەى گريانان دا.

خوا بتپاريزيت كچەكەم و ئەوھت بەسەر نەيەت كە من لە ژياندا بەسەرم ھاتووھ و من نيچىرى شەيتان بووم... لەيلا من بۆت دەپاريمەوھ، دوعات بۆ دەكەم و خواش خوى گويى

لبييه، چونكه من دوعا بو خوم ناكه م. من بو ئه وه ژيام تا سزا وهرگر مه وه و قامچي سزام به بي قيژه و هاوار هه لگرت و دهبا به خشينم به رامبه ر تاوانه كه م به زه بي بيت بو كه سيك كه له نيو زگمدا هه لمگرتبوو، خو خوت ده مابينيت كه هه تا زور دوعا بكه م، سزاكانم زورتر ده بن. كي لگه و مه زراكان كرنووشي منيان بيني و كه سيكي ديكه نه يده ديتم- له كاتيكدادوو له پي له رزوك و دوو چاوي به فرميسك و دوو گوناي به گريان دادر دادربووم بو ئاسمان به رزكرده وه- داوام له خوا ده كرد له شويني نيشته جيپوونت كه من پيي نازانم، ناگاي ليت بيت و به نازارچيشتن پاك و به سزا خاوينم كاته وه.

ئه و كچه منداله ي مه زراكان گوپيان له گرياني بوو، لاي دايكي زور خوشه ويستتره له و كچه منداله ي ژووره كان به بونه ي له دايكبووني هاتنه هه ژان و چه ندان مال به بونه ي هاتنييه وه كه وتنه گورانگوتن و له هه فتانه شيذا (له گويزه بانه شيذا) چه ندان موم داگيرسينران، به لام خه لكي له نيوان من و تودا راوه ستاون و منيش له ترسي ناگري شه رمه زاري و شوره يي، بو چاره نووس فريمدايت.

كچه كه م خوا بتپاريژيت و ئه وه ت به سهر نه يه ت كه من له ژيانمدا به سهرم هات. من گه شي ي جوانيم هه ليخه له تاندم و وامزاني ده سه لاتي جوانيي، له خسته بردن له لايه ن پياوانه وه به سه ريذا زال نابيت، به لام دوراوه كه من بووم.

میردم به ئامۆزای خۆم کرد، به لām به ختیار نه بووم و زوو ته لاقدرام و له سایه و چاودیریی باپیرتدا ژيام، باپیرت جووتیاریکی بچووک بوو له یه کیک له و باخه گه ورانه. له دیی یه کهم به به ختیاریی له سایه و چاودیریی باوک و دایک و گه شیی گه نجی و جحیلی دانیشتم. تا رۆژگار کورپیکی له دهوله مه ندانی لادیی بو ناردم و دهوری عاشقی سه و داسه ری بینی و دهوره که شی به چاکی جیبه جی کرد و به لینی ئه وهی پیدام که ده مخوازیت و ئیدی هه لخلیس کام... و له بهر چاوم بزر بوو.

دوای ئه وه کچیکی منداڵ بوو، که چند پارچه په رۆیه کی تیوه پیچراو فریدرایه کیلگه که. خه لکی هه واله که یان بیست- هه رچه نده شاراوه بوو- و خاوه ن کیلگه که من و باوک و دایکی ده رکرد و سه ری خۆمان هه لگرت بو کیلگه یه کی دیکه له باکووری (البحیره)، دایکم له وی مرد و من و باوکیشم به ده ست نه بوونی و ده ستگورتیی هه نالاندمان و بریارم دا که هه موو ژیانم بو سپینه وهی ئه و تاوانه به رمه سه ر.

رۆژگار له گه لماندا سه خت و تووند بوو و نه خۆشیی بو کشتوکاله که مان نارد، هه روه ک ئه وهی ئوبالی تاوانی من که وتیبته ئه ستوی باوکم. دواجار، وه کو ده بینیت، من نه خۆشکه وتم و باپیرت هینامی بو نه خۆشخانه و لیڤه به جیی هیشتم و خوی گه رایه وه.

کچه کهم خوا بتپاریزیت و ئەوهی من له ژیاندا بهسهرم
هاتوو، تو بهسهرت نهیهت، ئەو ژیانەى زنجیرهیهک کلۆلی
و سه‌رئیشه و کویره‌وه‌ریی و ئیش و ئازار بووه و ئەلقه‌ی
یه‌که‌می نه‌بیته، دەم به پیکه‌نینیکی تیدا نه‌بوو.

له‌یلا دواى ئەوه‌ی سه‌ره‌تای یه‌که‌می ژیانى بو دایکی
گیرایه‌وه، گوته‌ی:

-ئیس‌تا من به‌ده‌زگیرانم، به‌لام ساردییه‌ک له‌نیوان من و
ده‌زگیرانه‌که‌م هه‌یه.

-سبه‌ینی نامینیت و... به‌لام له‌چیه‌وه‌ روویداوه؟

-له‌شوینه‌واری رابردوووه‌وه.

-قور به‌سهرم؛ لی‌ره‌ بلاو ده‌بیته‌وه؟

-خراپه‌ خیرا بلاو ده‌بیته‌وه.

-خوا ئاگادارمان بیته؛ ئاواته‌خو‌ازم لی‌ره‌ بمرم و من ئیس‌تا

له‌سه‌ر مردنم. له‌یلا نه‌ده‌بووايه له‌ئاسۆی ژیان‌تا ده‌رکه‌وم،

به‌لام من هۆکاری له‌به‌رچاو بزربوونم.

-ئوه‌ی له‌نیوان من و تو‌دایه‌ که‌س پیی نازانیت.

-کچه‌که‌م وه‌ک تو ده‌لینیت وایه.

قه‌ره‌ویله‌که‌ نه‌خۆشه‌که‌ی له‌خوگرت، به‌لام رۆژگار هیش‌تا

وه‌ک فه‌رمانده‌ریک وه‌ستاوه، تا وشه‌یه‌ک له‌نیوان هه‌ردوو

لیویدا بیته‌ ده‌ری و قسه‌یه‌ک بکات.

(۸)

هیشتا هندیك ساردیی له نیوان له یلا و جهمالدا هر هه بوو،
که بهخت دروستی کردبوو و پوژگار بوئی هونیبوویه وه.
جهمال تیدا مابوو و هه لویسته که ی وهک هه لویستی که سیک
بوو که نه وهردهگریت و نه دهشبه خشیت، له یلاش هه لویستی
که سیک ئارامگری بیرکه ره وهی هه بوو.

ئه و شهوه جهمال- وهک هه موو شهویکی دیکه ی دوی
گه رانه وه- به میشک شله ژاوی و دهر وون شیواوی چوه
ناو جیگا و هه زار حیسابی بو ئه و شته ده کرد که پوژگار
دهیهینیت.

له دهرگا درا و خزمه تکاره که ی خیرا هه ستا تا دهرگا
بکاته وه، چرای ژووری دهره وهی پی کرد و خزمه تکاره که
ئیزی له دکتور وهرگرت و پیی راگه یاند که باوکی هاتوو.

جهمال خیرا چوو بو ئه وی و که لیی چوه ژووری،
نیشانه ی شه پی له دهموچاوی بینی؛ کابرا ده تگوت له نیو
پیخه فی نه خوشیی هه ستاوه و تازه نه خوشکه وتوو و
زهرده لگه راوی به سهر دهموچاوه ئه سمه ره که یدا زالبوو
و سپینه ی چاوی هندیك سوور هه لگه رابوو، وهک ئه وهی
چهند شهویکی دوورودریژ بیت خه و نه چووبیته چاوی. هیچ
که لوپه لیکی سه فهریشی پی نه بوو، چونکه سه فهره که نه رازی
بوو و نه هیمن و نه نیازی مانه وهشی هه بوو.

کورپه که ی به ئەدەبەو بەخێرھاتنی کرد و دوا ی ئەو
هەوایی ئەوانە ی ئەوی پرسی، باوکی وەک ئەو ی وەلامەکانی
لەبەر کردبیت، وەلامی دایەو:

–هەموویان باشن و هەمووشیان سلاویان بۆتو پێدا
ناردووم... تەنانەت دکتۆر (ک)... یش.

هەموو شتیک تیگەیی.

–بابە... ئیمە لە هەلویستی لیک ئاشکرا بووندا ی و لە کاتیکی
گونجاو و لەبار هاتی بۆ لام؛ چونکە لە هەلویستیکدام نە دەتوانم
وەرگرم و نە ببەخشم. من هەموو شتیک ئەو کچە دەزانم، بەلام
هەولم دا بەسەر کۆمەلگەیدا بسەپینم، کەچی سەرنەکەوتم، من
ئەو دەش دەزانم ئەو خوینە لادییانی بە رەگە کانتدا دەروات،
هەر ئەو خوینە یە کە بە رەگی منیشدا دەروات و منیش وەکو
تۆ بە تەنگ شەرەفەوهم و بە پەرۆشی داب و ویلی لادیم،
بەلام من بە ناخی راستی ئەو کچەدا رۆچووم ناسیومە و...
خۆشم ویستوو و هەتا ئیستا پیم وایە ناتوانم بەبی ئەو بژیم،
تەنیا مەگەر شتیک روو بدات ببیتە کۆسپ بەرامبەر هەموو
ئەو شتانی بریارم لەسەر داوون لەبارە یەو. ئەگەر کورپه که ی
خۆشت خۆش دەویت، مەبە بە رینگەر لەنیوان ئەو و ژنە کەیدا و
لەو کەسانە مەبە کە ئوبال دەخەنە ئەستۆی کەسانیک، کە ئەو
تاوانە یان نەکردوو... من تا ئیستاش هەر لیت دەپاریمەو و
گوێرایە لیشم.

هه لۆیستیکی گێژهلوو کاوی له نیوان ئه و دووانه دا هه بوو.
باوکه که چاوی به سووربوونیک کهوت که هه رگیز چاوه پروانی
نه ده کرد، تووره بوو و که فی چری و ترساندی، هه ره شه ی لی
کرد، به لام ئه مانه هه موو به با چون و سوودیان نه بوو.
ده و روبه ری سه عاتیک بیدهنگی به سه ر ژووره که دا زال بوو
و باوکه پیره چه که که ی گوپی و به نه رمی که وته قسه له گه ل
کور ه که ی:

-رۆله که م ئه وه ت بیر نه چیت که تو له نیوان کومه لگادا چ
نرخیک و بنه ماله که شت چ پله و پایه یه کی هه یه، که په نجه ی بو
دریژ ده کریت. سواری سه ری خۆت مه به و مل بو سوژیک
که چ مه که، که کاتیک نوینی ژن و میردایه تی ده تانگریته خۆی،
نامینیت و به هه وادا ده چیت، جه مال، سبه ینی په شیمان ده بیته وه
و ده زانیت که که سیکت هه لبار دووه ناویریت له نیو هاوړیکانتدا
باسی لیوه بکهیت، رۆژیک دیت که منداله کانت لیت بپرسن
خالیان کییه و کیش باپیریانن و وه لامیک بو پرسیاره کانیان
نادوزیته وه!

-من ته نیا خۆیم ده ویت... باوکه ماندووم مه که.

-ئا به و شیوه یه خۆشت ده ویت؟ ئای که پیاویکی خاوه نی
رای خۆت نیت، تو بیئه زموونی و له خشته براویت... سویند بیت
له ماله که ت نه خه وم.

له تاریکی شه ودا گرمه ی پیوه دانی ده رگا ده نگیدایه وه و

باوکه بهوپه‌ری توره‌بییه‌وه چووه ده‌ری.
له‌یلا نه‌یده‌زانی ئه‌وه‌ی که ساردیی لیوه ده‌رکه‌وت، ئه‌و
خۆشه‌ویستییه‌ پاکه‌ی له‌ دلدا هه‌یه‌ بو ئه‌و و له‌پیناوی ئه‌ودا
به‌رامبه‌ر به‌ داب و ویل ده‌وه‌ستیت.
به‌لام چاره‌نووس ده‌ربازبوونیکی بو گيروگرفتیک
ده‌ره‌خساند، که خۆی دروستیکردبوو و خۆشه‌ویسته‌کانیش
لیی بی ئاگابوون.
پۆژگار هیشتا به‌شیوه‌ی فه‌رمانده‌ریک راوه‌ستاوه؛ تا
وشه‌یه‌ک له‌نیوان هه‌ردوو لیویدا به‌هینیتته‌ ده‌ر؛ وه‌ک ئه‌وه‌ی
خۆی له‌ بۆسه‌ نابیت بۆیان.

هیچ جۆره سەرسامییەک لە سەرسامیی دلداری بەتینتر نییە؛ چونکە ئەگەر دلی لەو سەرسامییەدا بەو خەریک دەبیت کە عوزرخوایی بۆ خۆشەویستەکە ی بینیتەو و ئەگەر ئەو بەخریتە بەردەمی ژیری، ئەوا فری دەدا و بە هیچی نازانیت؛ سەرلەنوێ دلی بە بەلگە یەکی بەهیزتر و بیانوویەکی چەسپاوتر دەبخاتەو و پوو، بەلکو ئەو خوایە زالبوونی پێ بپریت، بەلام ئەقل و کۆمەلگا پیکەو بە هەلوێستیک سەرسورماوانە دەوستن و ئەوئەندە پێ ناچیت کیشەکە دەخزیتە نیو گونگەری بوون و لەنیو رەوتی زەمانەدا بەرەو نەمان دەچیت.

ئەو دلی و دەروونی جەمال بوو کە بەلینی دابوو بارەکە ی بخاتە سەر شانی و بەنیو گێروگرفته کانی کۆمەلگادا تییپەرینیت، بەلام کە سوکار و پووداوەکان لێ بوونە دوژمن، هەر نەهینییەک لەنیو دلیدا هەبوو، زەمانە هەمووی بلاوکردهو و تەنانەت شتیک لەنیو ئەو دلدا نەماوەتەو، کە پێی بگوتریت نەینی. ئەو هەبوو (کەو کەب) دەرکەوت و ئینجا دکتۆر (ک)... و دوا ی ئەو دایکی و... دوا ی ئەو هیچ شتیک دیکە نەماوەتەو. دوا هەلوێستیک بوو کە هەردوو دەزگیرانی لە باخیکدا کۆکردهو کە تا ئەو پوژانە ی پوژگار چاوی لێ نووقاندبوون و خەوتبوو، پێیان تی نەخستبوو. لەسەر یەکیک لە کورسییەکانی لەلای یەکتەر دانیشتبوون و دوورییش لەنیوانیاندا زۆر بوو. دەموچاوی لەیلا زەلیلانە و لەر و لاوازانە هاتە بەرچاوی،

دهتگوت گولیکه له گولانی پاییزه، یان (پاییزه گول) و ههردوو
چاوه گه وره کانی تیکشکاوییه کیان تیدا بهدی دهکرا، دهتگوت
زه بریان بهرکه وتوووه. هیچ بونیکه خوش له چرچ و لوچی
کراسه کهی و پیچه کانی قژی نه دههات... ئەو پوژه گه لیک رقی
له جوانی خوی بوو، چونکه سه رنجی خه لکی بو لای خوی
راکیشا و به ره و هه لویستی شله ژاوی برد.

هه ر که بینی چاوه پروانی دهکات، جه مال پیی گوت:

-ببووره که میکیش دواکه وتم.

-شتیک نییه پیویست به عوزرخوایی هینانه وه بکات.

شیوهی قسه کردنه کهی خالی بوو، هیچ مانایه کی
نه ده گه یاند؛ چونکه له و هه لویسته دا بیروباوه ریکی هه لباردبوو
"دهستبهرداری دنیا به که دهستبهرداری بووه".

-که شوهه واکه مان پره له هه ورا!

-ئه ی ئەگه ر باران باری، چی بکهین؟ دهتوانین به زهوی
بلیین: ئاوه کهت قووتده وه و به ئاسمانیش بلیین: دهست پراگره
و مه بارینه؟ یان تاله ده زووی باران بکهین به هویه ک پییدا
سه رکه وین بو ئاسمان؟

ئیمه له قه زاو قه ده ری خوا راده کهین و ناشتوانین هیچ
شتیک له و واقیعه بگورین.

خه م کفت و ماندووی کردوویت و بیرکردنه وهی بیهووده
سیسی کردوویت، ههروهک به لگه نامهت له زه مانه وهرگرتییت
به ختیا ری هه تا هه تاییت پی به خشییت! وامان دانا ئەوا منیشت

هیناۋ بووین به ژن و میړد و دواى ئه‌وه مه‌رگ له‌نیوان هه‌ردوو
دهستی توى پفاندم، چیت ده‌کرد؟ هه‌ر ده‌بیټ، دره‌نگ، یان زوو،
ناخوشى له‌نیوان خوښه‌ویست و دۆستان رووبدات... ناخوشی
ژیان، یان ناخوشی مردن و نابیت به‌له‌مه‌که بخه‌ینه ناو ئاو،
له‌کاتیکدا ده‌ریا له‌هه‌لچووندايه، ته‌نیا مه‌گه‌ر به‌وه‌ حوکمی
له‌ناوچوون به‌سه‌ر خو‌ماندا بده‌ین. هه‌ر ده‌بیټ دایک و باوکت
ئو نه‌ینییه‌ی من بزنان، چونکه زه‌مانه له‌رۆژى له‌دایکبوونمه‌وه
ئو چیرۆکه‌ی من ده‌لیټ و ده‌لیټه‌وه و باوه‌ریش ناکه‌م بی‌ده‌نگ
بیټ. ده‌بیټ خو‌مان له‌سه‌ر به‌شخوراوی رابینین، چونکه بو
ئیمه ئه‌وه باشته‌ره له‌وه‌ی بچینه سه‌ر خوانی ناخواردن و
به‌لاوه‌مان بنین...

دواى ئه‌وه‌ش هه‌لگرتنى من بارىکى گرانه به‌سه‌رته‌وه و
په‌یوه‌ستبوونى من به‌تووه، رایه‌ل و په‌یوه‌ندى نیوان تو و
که‌سوکارته‌ ده‌چرینیت. تو بلایى من به‌ شتیک رازیم ئازار
به‌ تو بگه‌یه‌نیت و دواى ئه‌وه‌ش بلیم تو‌م خوښ ده‌ویت؟ من
به‌ختیارى خو‌م ده‌که‌م به‌ قوربانى له‌پیناوى تودا و بگه‌رپوه
لاى دایک و باوکت و پینان بلای په‌شیمان بوومه‌ته‌وه و منیش
ده‌گه‌رپمه‌وه بو ژيانى که‌نارگیرى و ئه‌وه‌ی رۆژگار ده‌یخاته
سه‌رم ئه‌وه جیبه‌جی ده‌که‌م.

-ئهرى تو دلای من، یان دلای خوټ ده‌ده‌یته‌وه؟

-من نه‌ ئه‌مه‌یانم و نه‌ ئه‌وه‌یان. من ئه‌و له‌یلايه‌م که

دەمناسیت، بەلام سەرەتای ژیانمان بەهەر او هۆریایە و مزگینی
 هیمنی و ئارامی لی بەدی ناکریت. جەمال، ئەوەی تیپەری
 بەستە و خۆت لە من پزگار بکە، چونکە تۆ بو یەکیکی دیکەیت
 جیا لە من و خەلکی ئیمە بە دوو نیوەی پیکەو نەگونجاو و
 لیک نەو شاوە لە قەلەمداو، ناتوانیت بە منو بەختیار بیت،
 تەنیا مەگەر لە سایە دەرستانیک، یان لە بیابانیکدا بژین، بەلام
 بەختیاری لەنیوان خەلکیدا ئەوەیە کە ئەو خەلکە بلین: "ئەو
 بەختیارە". دەنا تۆ رەنگی جەکانت وا هەلنەبژارد کە خۆت
 پیت وایە ئەو رەنگانە سەرنجی خەلک رادەکێشن. ئیمە لە
 چلەپۆپەیی خۆشەوێستیداین و دەرسم کە لەبەر ماندوویی و
 خۆحەسەندنەوێ ئەنجامی ئەرککێشان، سستیەکی بەسەردا
 بیت. ئەوسا من تۆم لەکیس دەچیت، یان تۆ منت لە دەست
 دەچیت و بە یەکتەر نەناسینەوێ لیک دادەبرین.

بو من واباشترە کە لەو باخەیی تۆدا وەک چۆلەکە یەکی
 مالتاواویی کردوو لە بەهار بفرم، نەک چۆلەکە یەک زستان
 دەربەدەری کردوو. تۆ ئەوەی لە دلتدایە بیهیلەوێ و منیش
 ئەوەی لە دلمدایە دەیهیلەوێ، چونکە ئەوەی ئیمە هەمانە مایە
 دلخۆشی نییە!

بە ئازارەو بەزەییەکی هاتی:

—هەر دەلیی دەزانیت باوکم هاتوو و ئەو هەموو شتیکی
 دەزانیت.

-دلم خه بهری دامی، جه مال قهیدی نییه. ئەگەر پیاو بوومایه
هه رگیز بۆ ژنیک بی ئارامی داینه ده گرتم، چونکه ژن که لوپه لیکه
خراوه ته روو و ده چووم له بازاره کهیدا به دواى ئەوه یاندا
ده گه پام که به دلمه، به لام پیاو هه رگیز که لوپه ل نه بووه!
-تو وام لی ده کهیت که له بیر خۆمت به رمه وه، به وهی که له
بایه خى ژن که مده که یته وه، ئەمهش ئەوپه پری دلسۆزییه، له یلا،
من جه مال و نه گۆراوم و بپرواشت بیت که ناگۆریم و زهمانه
مل بۆ خۆشه ویستی ئیمه که چ ده کات.
-کار له کار ترازاوه.

-چۆن ترازاوه؟

بۆ پیره گه وره م نووسیوو هه که بمگویزنه وه، نه بۆ قاهیره و
نه بۆ ئەسکه نده رییه، بۆئوهی له شوینیک بژیم کهس نه مناسیت
و به ته نیاش ناژیم!

-ئهی له گه ل کى ده ژیت؟

به سه ر داخستوو ییه وه گو تی:

-له گه ل دایکم... ئەو له ئاسۆدا ده رکه وت و... ئیستا له نیو
نه خۆشه کانی نه خۆشخانه یه... ئایا پیت وایه دواى ئەوه به که لکی
ئوه دیم بيمه ژنت؟

گرفتیکى نوئى خزایه نیو دلی جه مال، که کاتیکی ده ویت دل
به سه ریدا زالبیت و خۆشه ویستی دهستی به سه ردا بگریت، دواى
ئوهی که دل زالبوو و خۆشه ویستی دهستی به سه ر هه لویستی

دایک و باوکیدا گرت بهرامبه‌ری. بیده‌نگی و سه‌رسامی و واق و پرمانیان له‌نیواندا بوو. چۆله‌که‌ی باخه‌که دیسان به جیکه‌جیک ده‌ستیان کرده‌وه به گالته‌کردن پییان و لقه دره‌خته‌کانیش به لاره‌لار وهک سه‌ما بکه‌ن، گالته‌یان پیی کردن و پییان وابوو که به‌ختیاری له شوینیکی قایمه و ناتوان بیگه‌نی.

هه‌لچوونه‌که بوو به تۆز و به‌بادا چوو و بیئارامیه‌که ساردبووه‌وه و چاوه‌کان به‌یه‌ک که‌وتن و به‌بیده‌نگی که‌وتنه پرسیار:

-تۆ بلیی ده‌بیئت چی بکه‌ین؟

هه‌ردوو دلدار پیکه‌وه هه‌ستان، هه‌روهک بلیی ئه‌وه‌یان له ئه‌نجامی په‌نجه خستنه سهر دووگمه‌یه‌ک کردبیئت، به‌بیده‌نگی رۆیشتن هه‌روهک ئه‌و شه‌وه‌ی پیکه‌وه له قه‌راغی ده‌ریا پیش ئه‌وه‌ی یه‌کتریان خو‌شبوویت، رۆیشتن و هه‌ر ده‌تگوت گوئیان بۆ ده‌نگی پیی خو‌یان راداشتوو.

بۆ مالئاواییکردن وه‌ستان و سلأویان له یه‌کتر کرد و جه‌مال گوتی:

-له‌یلا، با چاوه‌روانی سبه‌ینی بین بزانیان چی دینیئت؟

له‌یلا به ره‌شبینیه‌که‌وه گوتی:

-به‌لی، با چاوه‌روان بین بزانیان سبه‌ینی چیمان بۆ دینیئت! له‌وانه‌یه شتیکی بۆ هه‌لگرتبین که ئیمه به خه‌یالماندا نه‌هاتوو و هیچ حیسابی‌کمان بۆ نه‌کردوو.

پیی گوت:

-خوات له گه ل.

له یلا دهنگی به رز کرده وه:

-خوات له گه ل.

به لام به دلکی گریاو و چاوی به فرمیسکه وه گوتی:

-خوات له گه ل... هه تاهه تاهه؟

(۱۰)

دایکی به رهو چاکبوونه وه چوو و دواى ئه وه نه خوښخانهى
جیهیشت و بو ماوهیهک له گه‌ل کچه‌کهى بوو له ژووره‌کهى.
له یلاش چاوه‌روانى گواستنه‌وه بوو وهک پیرهى به‌ریز به‌لینى
پیدا بوو بوى جیهه‌جى بکات. رۆژه‌کانى مانه‌وهى دایکی بو ئه‌و،
هه‌م خوښ بوو و هه‌م قورس. ده‌یویست لای خو‌ی بیهیلایته‌وه
تا دواى ئه‌وه به ده‌زگیرانه‌کهى شاد بیت و ده‌شیویست که
تیپه‌پیت، بوئه‌وهى په‌رده به‌سه‌ر چیرۆکه‌که‌یدا دادریته‌وه،
به‌لام جه‌مال له بازنه‌یه‌کی کۆتایی نه‌هاتوودا ده‌خولایه‌وه. هه‌ر
ته‌واوى ده‌کرد ده‌ستی پى ده‌کرده‌وه و چاوى له پارچه‌یه‌کی
ده‌که‌ی بوو به‌هه‌موو لایه‌کی نه‌خوښخانه‌دا ده‌سوورایه‌وه،
به‌لام نه‌یده‌توانى باوه‌شى پیدا بکات.

کار له نه‌خوښخانه به‌ریوه‌چوو، هه‌روهک چۆن هه‌موو
رۆژیک ده‌گوزه‌را و کۆمه‌له په‌رستاریک پاره‌ستابوون
که‌لوپه‌لى نه‌شته‌رگه‌رییان ته‌عقیم ده‌کرد و له‌یلاش له‌نیو
ئه‌واندا به سه‌رسورماویى و خه‌یال بلاویى کارى ده‌کرد و له‌په‌ر
نالیه‌ک له ده‌مى ده‌رچوو. یه‌کیکیان لى پرسى:

له‌یلا ئه‌وه چى پوویدا؟

نه‌شته‌ره‌که ده‌ستی بریندار کردم.

ئه‌یه‌رۆ، خیرا برۆ په‌نجه‌ت ته‌عقیم که.

هه‌ندیک سپرتۆى به په‌نجه‌یدا کرد.

کار وا بهرپۆه چوو، ههروهک ئهوهی هیچ شتیک رووی
نه دابیت.

ئيواره داهات و لهیلا ههستی کرد دهستی دیشی، بهلام
گوئی نه دایه پارایی و تا سبهینی خوی راگرت. لیفه کهی له سه
خوی لابرد و ههستا، بهلام به دهموچاوی گوراو و روخساری
گرژه وه ههستا. دایکی لئی پرسی چیهتی، پئی گوت که دهستی
که میک بریندار بووه.

له نه خوشخانه خوی پیشانی دکتورهکان دا، دیتیان پلهی
گهرمی بهرزه.

رووداوهکان به خیرایی تیده پهرین، که رۆژی دووهم هات
لهیلا به له هوش خۆچوویی له سه ریه کیک له قهره ویلهکان
راکشابوو، چونکه له شی ژههراویی ببوو.

تۆ ئه گهر له وئ بوویتایه دهتدی کومه له پزیشکیکی له دهورن
له نیوان ئهوانیشدا جهمال و هه موویان خه مبار و دۆشداماو و
دهستی قهزایان لی دوورده خسته وه و قهزا دوور نه ده که وتته وه،
گهره که یان گوتی:

- حاله ته که ی مه تر سیداره و باوه ریش ناکه م نه خوشییه که ی
بوه ستیت، بویه ده بیت له باسکه وه بیبرینه وه.

جهمال گوتی:

- منیش له و باوه ره دام... به لام... په رجویک (موعجیزه) نییه؟
- له ئاسمانه وه یه... پزیشکیکی دوا ی ئه وه ی کاره که ی خوی

به جیدینیت، چاوه پروانی دهکات!
هه موویان چوونه دهر و جه مال گه رایه وه، له یلا که میک له و
بیهوشییهی هاته وه هوش خوی و دلداره کهی وه ستابوو تا
ناخوشتترین هه وال به یاره کهی بگه یه نیت، چونکه له زمانی
قه دهره وه قسه دهکات- له کاتیکدا چاوی شه لالی فرمیسک بوو،
گوتی:

-له یلا... ده بیت گویت له قسه کانم بیت: ئیمه نه مانتوانی ئه و
به لایهت لی دوورخه یینه وه، به لام تو ده بیت بژیت.
به خو به دهسته وه دان و ملکه چیه وه گوتی:
-جه مال چی بووه؟
-ئه و قولهت دارزاوه، به لام تو ده بیت بژیت.
-ده تانه ویت بیبرنه وه؟
-به لکو خوا ده یه ویت!
-جه مال پزیشکیی دهسته وه ستانه؟
-له یلا خو شه ویستیش.

له سهر قه ره ویله کهی خوی ریک کرد به شیوه یه ک که نیوه
دانیشتوو ده هاته بهرچاو و قژه زهرده کهی شوپر ببوو و
لایه کی له بهر ئه وهی شانیهی بهرنه که وتبوو، بلاو ببوو وه و
چاوه کانی گه وره تر دهرده که وتن، چونکه رووخساری لاواز و
نه خوش بوو و به له پی دهسته ساغه کهی له پی جه مالی گرت و
گریانیکی به کول دایگرت و گوتی:

-جه مال، ده تانه ویت بیبرنه وه؟ نه خیر مه بیبرنه وه... ژیان به
جوانترین و ناسکترین شیوه فری دام، ئەی چۆن به تاکه
باسکیک بژیم؟ خه لکی له جوانی من رایانده کرد، ئەی چۆن
کچیکی شیواو قبول ده کهن؟

گول بۆنه کهی دادی نه دا، ئەی ئیستا چۆن به بی بۆنی
هه لیده گرن؟ مانگی چوارده ئەو گه شییهی دادی نه دا، ئەی چۆن
خه لکی له کاتی مانگیاندا سهیری ده کهن؟

لیم گه پین با بمرم- به مندالی وهک ئەم خه وتنهی ئیستم
خه وتم، به لام نه مردم، چونکه بیدار بوومه وه بۆ جیبه جیکردنی
حیسابیک و جیبه جیم کرد. زه مانه نهیتوانی چاره سهری
گیروگرفته کهم بکات، به لام نه شتهر چاره سهری کرد. خه م بۆ
هیچ شتی کهم خۆ، چونکه ئیمه بۆ نه مری ئافه ریده نه کراوین!
هه لویسته که تینی بۆ هینا، بۆیه وه رسوورایه وه و چووه
ده ری. له نه خوشخانه وا بلاو بووه وه که له یلا نهیتوانیوه به
باسکیکی براوه وه بژی. پزیشکی خه ریکی کر کردنه وهی شتی
سهیر بوو و قه زاش له لای خۆیه وه شتی سهیری کو کرده وه
و ژه هریش بهو له شه نه رم و ناسکه دا ده رۆیشت و ته شه نهی
ده کرد، وهک چۆن ئاو به نیو داریکدا ده رپوا، تا ئالای خۆ
به دهسته وه دان هه لکرا.

هه موو شتی که له له یلادا گورا، رهنگی بزپکاو... قهزا
به دهوری قه ره ویله کهی شه کایه وه و کهوت. له شی چرچ

هه‌لگه‌پا و سیس بوو و په‌نجه‌کانی پرووت بوون و به‌ری چاوی
ره‌ش هه‌لگه‌پا و هیچ شتیک له شوینه‌واری جوانی، جگه له
سه‌وزی هه‌ردوو چاو و برژانگی دریژ، نه‌مابوووه... ده‌نگی
کز بوو و ده‌نگووسان کۆتایی به له‌ره‌ی ئه‌و ده‌نگه هینا و ژیان
شوینه‌واره‌کانی خۆی وه‌رگرته‌وه و مه‌رگ سیبهری خسته
سه‌ر ئه‌و ده‌موچاوه، وای لی‌هات ته‌مه‌ن به سه‌عات ده‌ژمی‌ردرا و
دوو خۆشه‌ویست له‌لای قه‌ره‌ویله‌که‌وه راوه‌ستابوون، یه‌کیکیان
رپی له پزیشکی هه‌ستابوو، ئه‌وی دیکه‌ش به تاسه و گیلییه‌وه
هانای بۆ پزیشکی ده‌برد.

یه‌که‌میان جه‌مال بوو و ده‌وه‌میشیان دایکی له‌یلا بوو، که
ره‌شی پۆشیبوو و هه‌ر ده‌یگوت:

—دکتۆر، ناتوانیت هیچی بۆ بکه‌یت؟

پیش هه‌ژده سال بۆ مردن فری دا و دوا‌ی ئه‌وه هاتوو تا
له مردن رزگاری بکات.

چرای ته‌مه‌ن ده‌ستی کرد به مژینی هه‌ر سووته‌مه‌نییه‌کی
که مابوو، بۆئه‌وه‌ی دوا تیشکی بۆ راوه‌ستاوه‌کان بنی‌ریت و
جه‌مال به دایکی له‌یلا‌ی گوت بچیته‌ ده‌ر، چونکه چاره‌سه‌ریکی
بۆ ده‌کات.

ژنه که خوی لارکرده وه بۆ سهر لا ده می کچه که ی و ماچی کرد و چووه ده ری، دکتور ئه وه نده ی بۆی کرا هینایه وه هۆش خوی، بۆئه وه ی قسه یه ک له و که سه بیستیت که به هیوا بوو بیته خوری ماله که ی و چله ره یحانه ی بوونی و پیی گوت:

-له یلا... ده مناسیته وه؟

بزه یه کی کز له ههر دوو لیویه وه هاته ده ر، ههر ده تگوت له جیهانه که ی دیکه وه دیت و ئاماژه ی بۆ کرد، که گوئی له ده می نزیک بکاته وه و گوتی:

-جه مال... من ئاسووده م... له جیهانه که ی دیکه... به دبخت نابم... بیرت بیت... پینجشه ممه... گه وره ترین دار... له لای ده سته راستی... ریگا که وه.

پیلووه کانی قورس بوون و نووقان... ئینجا نیوه کراویه ک کرانه وه.

سه ری له سه ر سه رینه که لار بووه وه و پووگه شیی زیندووان له سه ر ئه و ده موچاوه نه ما و ده می یه ک وشه ی کزی نارد، ههر ده تگوت پاشماوه ی ده نگدانه وه یه کی دووره.

-مالئاوا...

جه مال ماچیکی له مهرگ پفاند.

قه ده ر وازی له هه لویستی فه رمانده ری هینا، چونکه وشه که ی له نیو لیوه کانی هینایه ده ر:

ئینجا دایکه که یان هینا و هه والی ئه وه ی پی درا، که

هه موو شتيك كوتايي هات و چهند زاريكي زور ئه وهيان
دووباره كرده وه: انا لله...!

ئو شه مه نده فهره ي به ره و باشوور ده رويشت، دايكي له يلاي
برد، له كاتيكا هه ردوو پيي به گل و خولي گورستان توزاويي
ببوون و جه ماليش نه يتواني له ئه سكه نده ريبه دانيشيت. ئو
شه وه لاي كه سو كاري نووست و پيي گوتن كه قهزا كوتايي به
شه ره كه هينا و له يلا كه وته جيھاني هيمني و دنيا و سيستمي
چينا يه تي به جيھيشت.

خه م به ته واويي دايگرتبوو و ته نانه ت باوك و دايكي
به زه بيان پيدا هاته وه و ده ستيان كرد به دلدانه وه و هيواي
ئارامي بو خواستني، له كاتيكا هه ر دويني بو، دابوويانه بهر
تيري گله يي و گازندان.

بو سبه يني خور به ئاوا بوونيكي خه مبارانه به ره و ئاوا بوون
چوو و جه مال له ته نيشت گه وره ترين داري لاي راستي ريگا كه
راوه ستابوو... به لام به ته نيا بو، هه روهك ئه وه ي له ميحراب
راوه ستاييت!

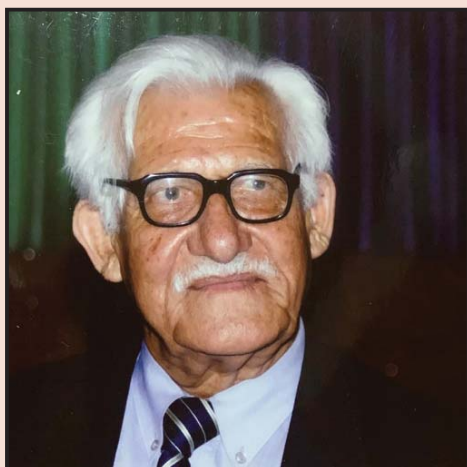
له روراني رابردوو هه ردوو كيان به خته وه رترين خوريان
به ريكرد و ئه وه تا ئيستا خوي به ته نيا به دبه ختترين خور به ري
دهكات!

جه مال ئه گه ر له گونده كه يان بووايه، ئه وا به ريگا كه دا ده هات
و ده چوو، ئه گه ر له ئه سكه نده ريبه ش بووايه، ئه وا سه رداني

گۆرستانی دەکرد.

زەمانە تیپەری و... ناوی پەناگای (ج)... نەخۆشخانەکە
دکتۆر (ک) و... نەخۆشخانەى ئەسکەندەرییەى حکومەتى
بیرچوونەوه.

خۆلیکی زۆر لە گۆرستانەکە کۆبوووه و رۆژگار باسی
لەیلای نەکرد و قەدەر وازی لە کاروباری ئەو هیئا!

کورتەیهک له ژیانم عه‌بدولکه‌ریم شیخانی

-وه‌کو دایکم و نه‌نکم باسیان ده‌کرد، ده‌بیټ له کانونی
یه‌که‌می سالی (١٩٣٣) هاتبمه دنیاوه، چونکه ده‌یانگوت به‌فریکی
زۆر باریبوو.

-له‌گه‌ره‌کی (به‌فریقه‌ندی) له‌کۆیه‌له‌دایک بووم.
-سالی (١٩٣٩) چوومه‌ته قوتابخانه‌ی (ثانیة) له‌کۆیه...
ئه‌وسا دوو قوتابخانه‌ی کورپان له‌کۆیه‌هه‌بوون (أولى و ثانیة)
له‌گه‌ل قوتابخانه‌یه‌کی کچان و ناوه‌ندی کورپان.
-سه‌ره‌تایی و ناوه‌ندیم له‌کۆیه‌ته‌واو کردوو، له‌به‌ره‌ئه‌وه‌ی
دواناوه‌ندی له‌کۆیه‌نه‌بوو، بۆ خویندن چوومه‌هه‌ولێر و له‌وی
دواناوه‌ندییم ته‌واو کرد.

-سالی (١٩٥٣-١٩٥٤) چوومه‌به‌غدا و خولی په‌روه‌رده‌یی
(الدورة التربوية)م ته‌واو کرد.

-سالی (١٩٥٤) دامه‌زرام به‌مامۆستا، له‌گوندی گۆبان، له

نزیک که لار. که ئەوسا ئەویش ھەر گوند بوو و سەر بە لیوای
کەرکوک بوو.

-سالیک لەوێ مامەو و دوای ئەو گویزرامەو و بو لیوای
ھەولێر و لە ناحیە (میرزا پۆستەم)، کە ئیستا بەر ئاوی
دوکان کەوتوو. بووم بە مامۆستا.

-دوای ئەو گویزرامەو بو ناحیە بنگرد و لەویش بو
گوندی سەرکەپکان و ئینجا رانیە و لەویشەو و بو ھەولێر.

-لە سالی (۱۹۶۲) لە ھەولێر گیرام و نیرام بو بەندیخانە (حیلة)،
تا سالی (۱۹۶۴) گویزرامەو بو ناحیە (عەر بەت) لە
سلیمانی، لە ماوێدا چەند قوتابخانە یەکم کردوو و ئیستا
خانە نشینم، واتە ئەو (۶۷) سالە لە سلیمانیم.

-لە پینج و شەشی سەرەتایی گۆقاری گەلایۆژ و دەنگی
گیتی تازەم دەخویندەو و لە ناوەندییش پۆمانی عەرەبی،
بەمەش جوۆرە ھەز و ئارەزوویەکم بو نووسین بو پەیدا بوو.
-لە سالی (۱۹۵۴) یەکەم نووسینم لە گۆقاری (ھەتاو) بە
ناوی (خەویکی خۆش) بلاوکردهو.

-لە گەلیک پۆژنامە و گۆقار گوتاری ھەمەجووری کۆمەلایەتی
و ئەدەبی و زمانم بلاوکردهو و ئیستاش خەمی گەورە
من ئەو پاشاگەردانییە کە بەسەر زمانی کوردیدا ھاتوو و
زیاتر جەخت لەسەر ئەو دەکەمەو.

-ھەزم لە وەرگیرانە و لە کوردییەو بو عەرەبی، یان بە

پيچەوانەوہ و تارادەيەك نووسينەكانم بە ھەردوو زمان بەدلى
خوينەرن.

-ناوبەناو شيعر دەنووسم... ئەويش وەردەگيپر. ئەگەر
شيعرى شاعيريكى كوردم بەدل بوو، دەيكەم بە عەرەبى، يان
زۆرجار شيعرى عەرەبى دەكەم بە كوردى، بەلام بە شيعر و
لەم ڤووہوہ گەليك شيعرى عەرەبىم كردووہ بە كوردى، كە
يەكيان (الاطلال) (ام كلثوم) ھو شيعرەكە ھى (ابراھىم ناجى) يە.
-ئىستاش لە نووسين ھەر بەردەوامم لە فەيسبووك و
گوتارى ھەمەجۆر دەنووسم.

-دەليم با چيديكە باسى خۆم نەكەم و ھەزدەكەم خوينەرى
بەريز لەريى نووسينەكانمەوہ بمانسن و ڤاى خويان لەبارەى
منەوہ دەرڤرن.

كتيە چاپكراوہكانى:

- ۱- براكوژى.
- ۲- ماسيە رەشە بچكۆلە.
- ۳- عابرة سبيل ھائمة (لە كوردىيەوہ بۆ عەرەبى، ڤۆمانىكى
گەلاويژخانە).
- ۴- پيشەكى ديوانەكەى ھيمن (لە كويوہ بۆ كوي) كردووہ
بە عەرەبى "الشاعر ھيمن من جميع (مراحل) الحياتية والنضالية.

- ۵- شیعریکی دريژى په نجاوپينج لاپه ره يى، به ناوى
(ره يحانا مه) بو كو بانى.
- ۶- (تجاربى الصحفية) ي كاك فه رهاد عه ونى له كوردييه وه
كردوومه به عه ره بى.
- ۷- (دواى خوړئاو ابوون) رومانىكى ديكه ي (عه بدولحه ليم
عه بدوللا) يه و له ژير چاپدايه.
- ۸- نزيكه ي (۱۵) كتيبى قوتابخانه؛ به قوناغى سه ره تايى و
ناوه ندى و دواناوه ندىيه وه.